

Fördjupning av översiktsplanen för Rimbo

Antagen av kommunfullmäktige 18 december 2023

Planen togs fram utifrån reglerna som gällde i PBL före januari 2018

NORRTÄLJE
KOMMUN

INNEHÅLLS- FÖRTECKNING

INLEDNING OCH UTGÅNGSPUNKTER

Vad är en fördjupning av översiktsplanen	4
Planprocessen	4
Utgångspunkter	6

UTVECKLINGSINRIKTNING

Utvecklingsinriktning	11
Utvecklingsstrategier	14

MARK OCH VATTENANVÄNDNING

Mark- och vattenanvändning	22
Utvecklingsområden	24
Grön- och blåstruktur	55
Transportinfrastruktur	60
Tekniska anläggningar	69

ALLMÄNNA INTRESSEN

Allmänna intressen	80
Samhällsutveckling	80
Bostäder	80
Näringsliv	82
Barnperspektivet	84
Skolor och förskolor	87
Kultur, fritid och idrott	89
Nationella intressen	91
Riksentressen	91
Jordbruksmark	95
Miljökvalitetsnormer	97
Naturvärden och vattenmiljöer	105
Ekosystemtjänster	105
Biologiska värden och spridningssamband	109
Blåstruktur	115
Kulturmiljö och landskapsbild	120
Historik	120
Fornlämningar	120
Miljö, hälsa och säkerhet	127
Klimatpåverkan	128
Klimatrelaterade risker	129
Farligt gods	131
Miljö- och hälsostörande verksamheter samt markföroreningar	132

GENOMFÖRANDE OCH KONSEKVENSER

Genomförande	136
Beroenden och samband	136
Utbyggnadsordning	139
Miljökonsekvensbeskrivning	145

INLEDNING OCH UTGÅNGSPUNKTER

Vad är en fördjupning av översiktsplanen

En översiktsplan ska vara vägledande för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras. Översiktsplanen ska ange en långsiktig och övergripande utvecklingsstrategi och visar hur kommunen tänker ta hänsyn till allmänna intressen samt hur riksintressen ska tillgodoses hur miljö kvalitetsnormer ska följas. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men den ska vara vägledande när kommunen upprättar detaljplaner och prövar bygglov enligt plan- och bygglagen.

I områden med mer komplicerade förhållanden och där det finns stor konkurrens mellan olika intressen och anspråk och där avsikterna med området behöver redovisas mer i detalj, kan en fördjupning av översiktsplanen tas fram. För tätorter med högt bebyggelsetryck och områden med stora bevarandevärden kan en fördjupning reda ut huvuddragen i markanvändningen, kvarterstrukturen och gatunätet.

Det finns många lagar och regler som påverkar innehållet i en översiktsplan. Översiktsplanens innehåll och process regleras i 3 kapitlet plan- och bygglagen. Bestämmelser om planläggning av mark och vatten och om byggande finns i plan- och bygglagen. I miljöbalken finns bestämmelser om riksintressen, miljö kvalitetsnormer, miljöbedömning och skyddade områden. Exempel på andra lagar som kan beröras är väglagen, kulturmiljölagen, fastighetsbildningslagen, lagen om skydd mot olyckor, ledningsrättslagen och lagen om allmänna vattentjänster.

En fördjupning av översiktsplanen för Rimbo tätort förhåller sig till ställningstaganden som är gjorda i Översiktsplan 2040 som vann laga kraft i januari 2014. Det pågår ett arbete med att ta fram en ny översiktsplan (ÖP 2050) som beräknas vinna laga kraft våren 2025.

Den kommunomfattande översiktsplanen gäller fram till det att en ny översiktsplan antas. Eftersom den nya översiktsplanen kommer att gälla inom snar framtid behöver fördjupningen av översiktsplanen förhålla sig även till de nya planeringsinriktningarna för Norrtälje.

Fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo släcks automatiskt ut av en ny kommuntäckande översiktsplan. Om FÖP Rimbo ska fortsätta att gälla även när den nya översiktsplanen antas ska det redovisas särskilt i den nya översiktsplanen.

Planprocessen

Arbetet med en fördjupning av översiktsplanen för Rimbo tätort påbörjades under hösten 2017. Under våren 2018 genomfördes en dialog med invånarna för att i ett tidigt skede samla in synpunkter och idéer om bland annat bostadsutveckling, kollektivtrafik och grönområden. Under 2018 och 2019 genomfördes riktade dialoger och workshops med barn, fastighetsägare och verksamma i Rimbo. Resultaten från dialogerna utgör grunddragen för den föreslagna utvecklingen av Rimbo. Under hösten 2021 hölls samråd om ett förslag till fördjupning av översiktsplanen för Rimbo.

Norrtälje kommuns process för arbetet med att ta fram en ny fördjupning av översiktsplanen för Rimbo

Under samrådet samlades synpunkter in från allmänheten, myndigheter, organisationer och näringslivet. Synpunkterna sammanställdes efter samrådstitidens slut i en samrådsredogörelse. I den framgår även vilka ändringar av planförslaget som gjorts. Planförslaget reviderades och samrådsredogörelsen ställdes ut för granskning under våren 2023. De som lämnat synpunkter fick återkoppling på lämnade synpunkter och det gavs en ny möjlighet att lämna synpunkter under utställningen. Efter utställningstiden sammanställdes synpunkterna och vilka ställningstaganden som gjorts i ett särskilt utlåtande. Fördjupningen av översiktsplanen antogs därefter av kommunfullmäktige december 2023.

Fördjupningen av översiktsplanen togs fram enligt de bestämmelser som gällde innan januari 2018 med utställning i stället för granskning som gäller för nyare planprocesser.

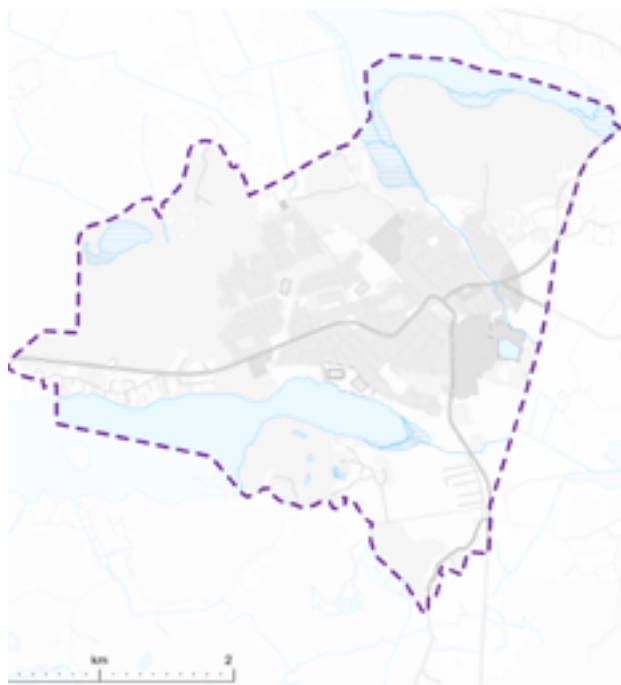

Perspektiv på framtida Rimbo centrum.

Utgångspunkter

Geografisk avgränsning

Avgränsningsområdet för fördjupningen innefattar tätorten med utvecklingsområden för bebyggelse, grönstruktur och vägar samt större grönområden och vattenområden i tätortsnära lägen. Inom tätortsavgränsningen ryms tätortens utveckling fram till 2050.

Avgränsning för fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo

Globala, nationella, regionala och mellankommunala mål och planer

Globala mål och nationella mål

Hållbar utveckling

Grunden för all planering är att det ska bidra till hållbar utveckling i tre dimensioner, ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Översiktsplanen beskriver hur Norrtälje kommun förhåller sig till Agenda 2030 och Sveriges Miljömål.

Agenda 2030 består av 17 globala mål och 169 delmål som alla medlemsländer förbundit sig till för att arbeta för att nå en hållbar värld till år 2030. Syftet är att utrota

fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga.

Sveriges miljömål identifierar vilka åtgärder som behövs för att lösa de stora miljöproblemen i samhället. Det svenska miljömålssystemet har funnits sedan 1999 och kan ses som den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Sveriges miljömål består av ett övergripande generationsmål, 16 miljökvalitetsmål med preciseringar och ett antal etappmål som

De 17 globala målen i Agenda 2030.

beskriver de långsiktiga målsättning och inriktningen för Sveriges nationella miljö- och klimatarbete. Det övergripande syftet med miljöarbetet är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Genom att uppnå miljömålen uppnås den ekologiska dimensionen av Agenda 2030 i Sverige.

Norrtälje kommuns miljö- och klimatstrategi styr kommunens arbete på miljö- och klimatområdet utifrån den beslutade löftesformuleringen att Norrtälje kommun ska förvaltas och utvecklas på ett miljö- och klimatområde hållbart sätt. Strategin beskriver vad som ska åstadkommas till år 2030, och klargör prioriterade fokusområden för att leva upp till den av kommunfullmäktige beslutade ambitionsnivån. Ta del av miljö- och klimatstrategin på kommunens hemsida.

FN:s barnkonvention

FN:s barnkonvention slår fast att barns bästa ska komma i första rummet i alla åtgärder som rör barn. Barnkonventionen stödjer barns rätt till god och utvecklande utemiljö och till lek och rekreation. Barnkonventionen innebär också att barn ska få uttrycka sin mening och bli lyssnade på, en rättighet som är central både för det enskilda barnet och för att skapa ett bättre samhälle och goda uppväxtvillkor för alla barn. En central princip i konventionen är att det vid alla åtgärder som rör ett barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. Sedan 1 januari 2020 är barnkonventionen svensk lag.

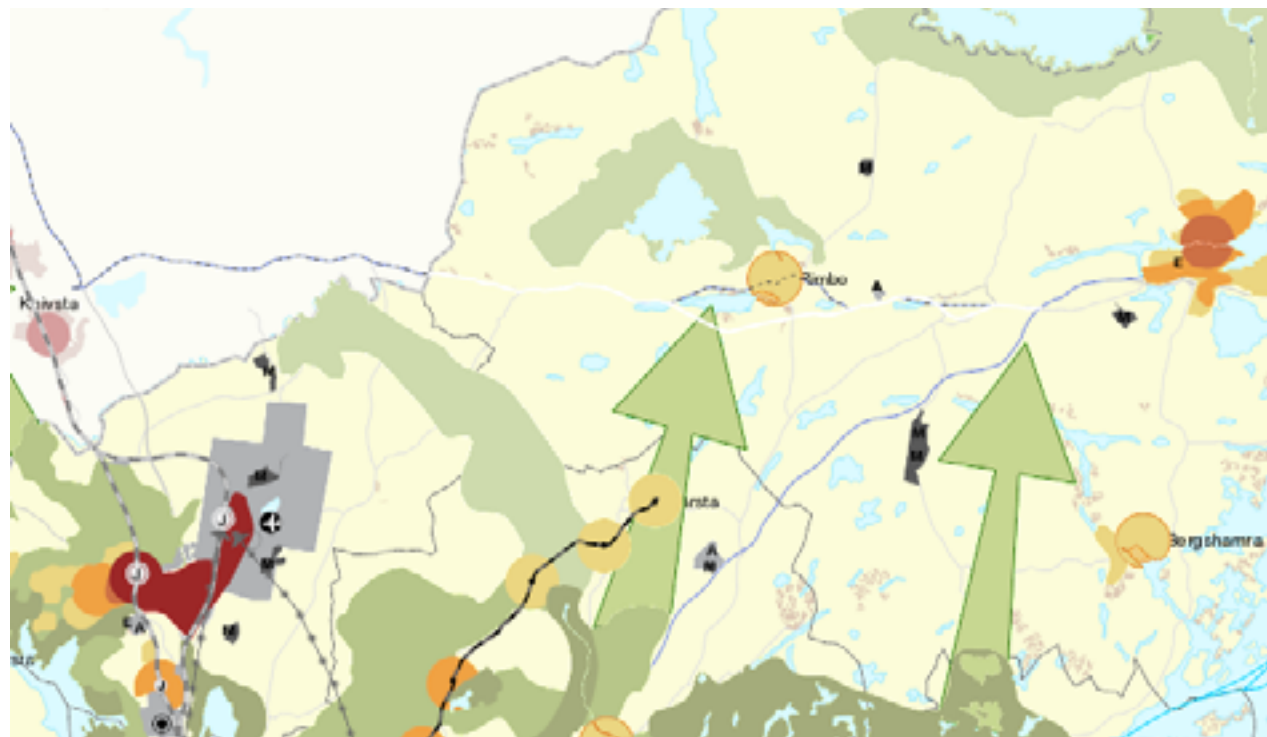
Regionala mål

Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RUF 2050)

Norrtälje kommun ska integreras med och utvecklas i takt med övriga Stockholmsregionen. Rimbo har med sin närhet till Uppsala, Arlanda, Norrtälje och Stockholm goda förutsättningar att utvecklas enligt de rumsliga principerna i RUF 2050 och visionen för Stockholm Nordost.

Genom det bebyggelsestryck som finns i Rimbo idag har orten fått en större betydelse för kommunens utveckling och för omgivande landsbygd än tidigare. I arbetet med en ny översiktsplan för kommunen kommer Rimbo få en roll som kommundelscentrum med mer funktioner än en landsbygdsnod. Detta kan komma att påverka vilken roll Rimbo tar i det regionala utvecklingsarbetet i framtiden.

I den regionala utvecklingsplanen, RUF 2050, är Rimbo tätort utpekad som en landsbygdsnod och det finns ett stomnät för transporter genom tätorten (väg 77). Runt

Utdrag ur plankartan för RUF 2050

sjön Skedviken finns ett stort samlat område för rekreati- och natur och kulturvården. Sista stationen längs Roslagsbanan i Kårsta ligger strax söder om Rimbo. En landsbygdsnod ska fungera som en bytestpunkt för kollektivtrafiken och bidra med service för landsbygden runtomkring. Ny bebyggelse ska planeras med en täthet och omfattning som ger förutsättningar för kollektivtrafikförsörjning, en effektiv energiförsörjning och säkra system för vatten, avlopp och avfall samtidigt som stor hänsyn bör tas till platsens karaktär och identitet.

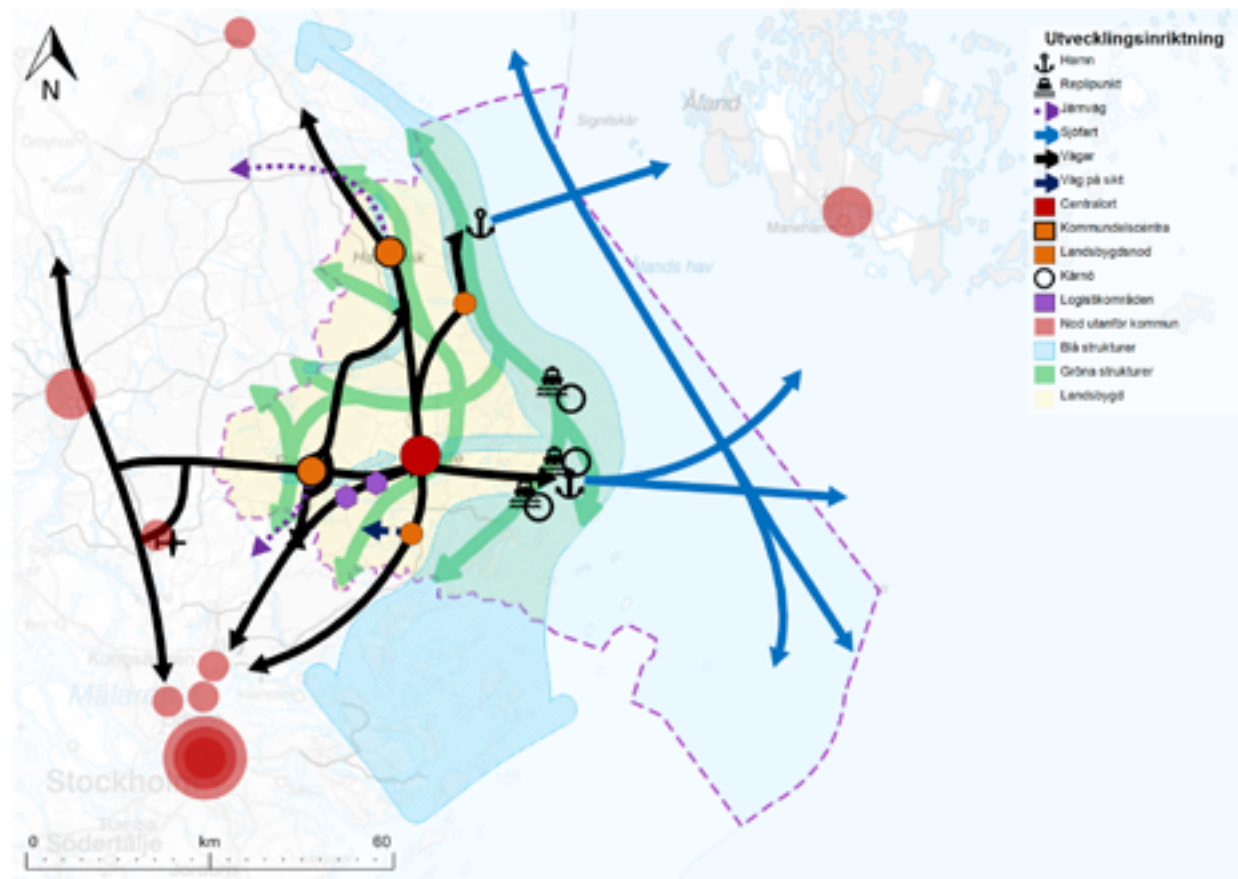
Kollektivtrafikplan 2050 är region Stockholms långsiktiga plan för kollektivtrafikens utveckling till 2030 och 2050 och ska redovisa hur kollektivtrafiksystemet behöver utvecklas för att nå målen i den regionala utvecklingspla-

Utpekade stråk i Översiktsplan 2040

nen för Stockholms län (RUF 2050). I planen har åtgärder per sektorstyp indelats i tre nivåer, efter vilka behov och brister de åtgärder.

- En utveckling av en radiell expressbuss Rimbo-Arninge-Täby- Danderyds sjukhus pekas ut som en nivå 2-åtgärd.

Utvecklingsinriktningskarta i ÖP 2050, samrådsversion februari 2023

Vill du läsa mer om kommunens nya översiktsplan och övergripande strategier?

Gå in på norrtaelje.se/info/bygga-bo-miljo/norrtaelje-vaxer/

- En tvärgående expressbuss mellan Norrtälje och Arlanda, via Rimbo, pekas ut som en nivå 3-åtgärd.
- Förlängning av Roslagsbanan från Kårsta till Rimbo pekas ut som en nivå 3-åtgärd.

Den föreslagna utvecklingen i Rimbo syftar till att stödja dessa åtgärder som är av hög prioritet för kommunen att de genomförs.

Stockholm Nordost

Norrtälje kommun ingår i ett kommunövergripande samarbete tillsammans med Danderyd, Täby, Österåker, Vaxholm och Vallentuna kommuner. Syftet med Stockholm Nordost samarbetet (STONO) är att skapa en långsiktig hållbar utveckling i regionen genom varierande stadsstrukturer, effektiva transporter, näringslivsutveckling och en utveckling av den regionala stadskärnan Täby-Arninge. STONO-samarbetets inriktningar baseras på både RUFs: en och kommunernas översiktsplaner.

STONO-samarbetet innebär att kommunen arbetar för att riksväg 77 åtgärdas som stärker kontakten mellan kommunen och Arlanda-Märsta och E4-stråket mot Uppsala och vidare väg 55 till Enköping. Genom detta kan också Rimbo bidra med goda livsmiljöer nära natur- och kulturvärden och goda kopplingar till regionens arbetsmarknad. STONO verkar också för en utveckling av Roslagsbanan där Rimbo utgör ett lämpligt stationsläge.

Kommunala planer och program

Det finns flertalet planer, program och andra styrdokument som påverkar den fysiska planeringen. Ett av de viktigaste dokumenten är kommunens översiktsplan. Fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo ska kon-

kreterisa de ställningstaganden som kommunen redan gjort i sin planering. I den gällande översiktsplanen utgör Rimbo en landsbygdsnod som kan utvecklas från 4000 till 6000 invånare 2020. I den nya översiktsplanen ska Rimbo utvecklas till ett kommundelscentrum med 2000 nya bostäder, från 5000 till 10 000 invånare 2050. Efter som den nya översiktsplanen kommer att gälla inom snar framtid behöver fördjupningen av översiktsplanen förhålla sig till de nya direktiven.

De styrdokument som direkt påverkar ställningstaganden i Rimbo hanteras under respektive ämnesområde, till exempel bostadsförsörjningsstrategin och VA-planen.

Nedan redovisas inriktningar i ÖP 2040 och ÖP 2050.

Översiktsplan 2040

- Norrtälje kommun ska **integreras** med och utvecklas i takt med **övriga Stockholmsregionen**
- **Kunskapsresultaten i skolan ska förbättras** och utbildningsnivån ska höjas
- **Ett gott företagsklimat** ska öka delaktigheten på arbetsmarknaden och utveckla nya och befintliga företag
- **Hela kommunen ska växa** och nyproduktion av bostäder ska öka i attraktiva livsmiljöer med goda pendlingsmöjligheter
- **Norrtälje stad ska stimulera tillväxt** och bidra ytterligare till den positiva utvecklingen i hela kommunen

Översiktsplan 2050

- **Norrtälje kommun ska utvecklas i en hållbar takt** och ges goda kopplingar till noder i angränsande kommuner och i Östersjöregionen
- **Ett gott företagsklimat** och goda förutsättningar för näringslivet ska utveckla nya och befintliga företag
- **Hela kommunen ska växa** och nya bostäder ska tillkomma i attraktiva livsmiljöer med goda pendlingsmöjligheter
- **Norrtälje stad ska stimulera tillväxt** och bidra till positiv utveckling i hela kommunen
- **Övriga orter, landsbygden och skärgården ska kunna utvecklas** utifrån sin karaktär och sina förutsättningar

Befolkningsutveckling

Norrtälje kommun ska vara en attraktiv kommun för människor i alla åldrar. Sedan 1970 har kommunen haft en oavbrutet ökande befolkning. Medelåldern i Norrtälje kommun är hög i jämförelse med övriga Stockholmsregionen och högre än genomsnittet för landet. Rimbo tätort är befolkningsmässigt kommunens andra största tätort efter Norrtälje stad med en folkmängd på cirka 5 416 personer. I Norrtälje kommun som helhet är folkmängden 65 587 invånare.

Befolkningsutvecklingen i Rimbo har varierat de senaste tio åren, under några år minskade befolkningen något men generellt har befolkningen ökat i Rimbo. I genomsnitt har befolkningen i Rimbo ökat med drygt 75 personer årligen de senaste fem åren. Det är lägre medelålder i Rimbo jämfört med kommunen i stort och det finns en hög andel barn.

Planerad utveckling i Rimbo innebär att befolkningen ändras från 5 416 personer år 2022 till cirka 10 000 personer år 2050. Det motsvarar en ökning av befolkningen till nära det dubbla på trettio år. Kommunens befolkning ska växa mellan 650 och 1000 personer per år vilket motsvarar en ökning om 1–1,5 % per år. I Rimbo är motsvarande tillväxttakt cirka 170 personer per år. Siffrorna för befolkningsutvecklingen baseras på planeringstalet för bostadsutveckling och pågående byggnadsprojekt. Läs mer om bostadsförsörjning i kapitlet Allmänna intressen.

Den blandade bostadsbebyggelsen som planen föreslår möjliggör för människor i olika åldrar och med olika förutsättningar att bosätta sig i Rimbo. Samtidigt kan de

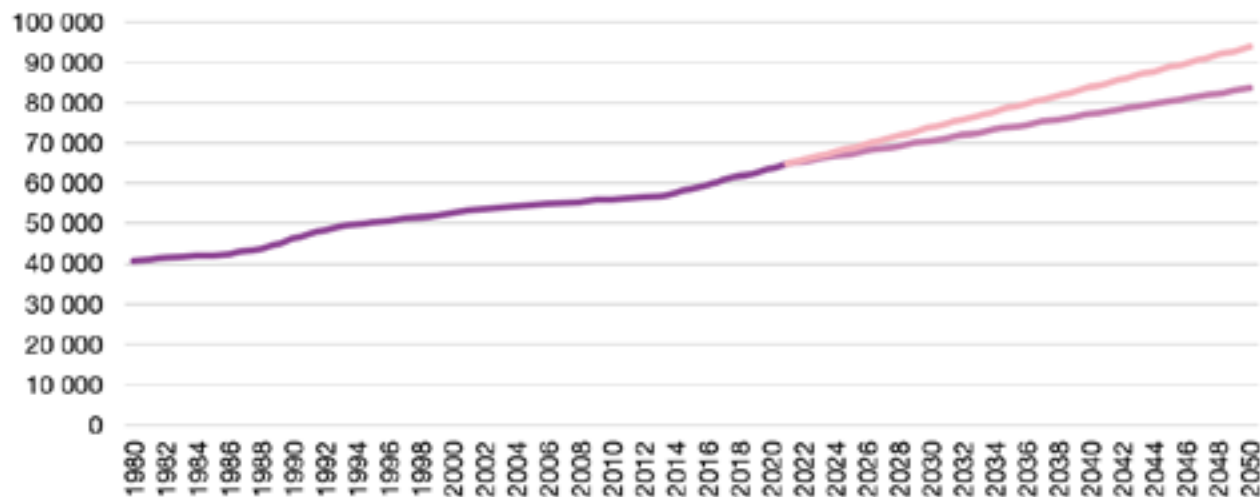
som redan bor i Rimbo, vars bostadsbehov ändras, hitta en ny bostad utan att behöva flytta från tätorten.

En ökad befolkning i Rimbo skapar ett större underlag för bland annat service och kollektivtrafik samtidigt som det ställer krav på social välfärd med förskolor, skolor och olika typer av vård- och omsorgsboenden. En ökad befolkning resulterar också i ett större behov av ytor och anläggningar för kultur- och fritid.

Hur många arbetstillfällen som kan tillkomma beror på om tätorten kan bli mer självbärande eller fortsätter att utgöra en pendlarort. Med en fortsatt hög utpendling kan befolkningsökningen generera nya arbetstillfällen framför allt i form av närservice innefattande både samhällsservice och kommersiell service.

En större befolkning kräver också utveckling av den tekniska försörjningen av vatten och avlopp. Reningsverken i Rimbo och i Norrtälje stad kommer att behöva utvecklas när befolkningen ökar. Under planperioden behöver belastning på reningsverket balanseras mellan Rimbo och Norrtälje stad. Mer information om detta finns i avsnittet Tekniskt försörjning.

Genom en stegvis utbyggnad och regelbunden uppföljning är det möjligt att i god tid planera för den sociala välfärden. Det skapar även goda förutsättningar för att planera offentliga platser, som torg och parker, där människor vill vistas och bidrar därigenom till att skapa en levande tätort.

Diagrammet visar befolkningsutvecklingen i kommunen från 1980 till 2050.

UTVECKLINGSSINRIKTNING

Utvecklingsinriktning

Utvecklingsinriktningen ger en sammanfattning av hur bostadsbebyggelsen, kommunikationer samt natur och friluftsliv ska utvecklas i stora drag.

Rimbo ska utvecklas och bli ett levande kommun-delscentrum. Rimbo centrum utvecklas med bostäder, olika typer av service och funktioner samt ett nytt resecentrum som möjliggör för snabba och smidiga byten mellan buss och tåg. Ny sammanhängande bostadsbebyggelse tillkommer som ytterligare en årsring i Rimbos utveckling.

Väg 77 och väg 280 ska få nya dragningar utanför tätorten. Det är en förutsättning för att Rimbo centrum ska kunna utvecklas på det sätt kommunen önskar. Det kommer även leda till att miljön i Rimbo blir mer hälsosam och att trafiksituationen i Rimbo förbättras.

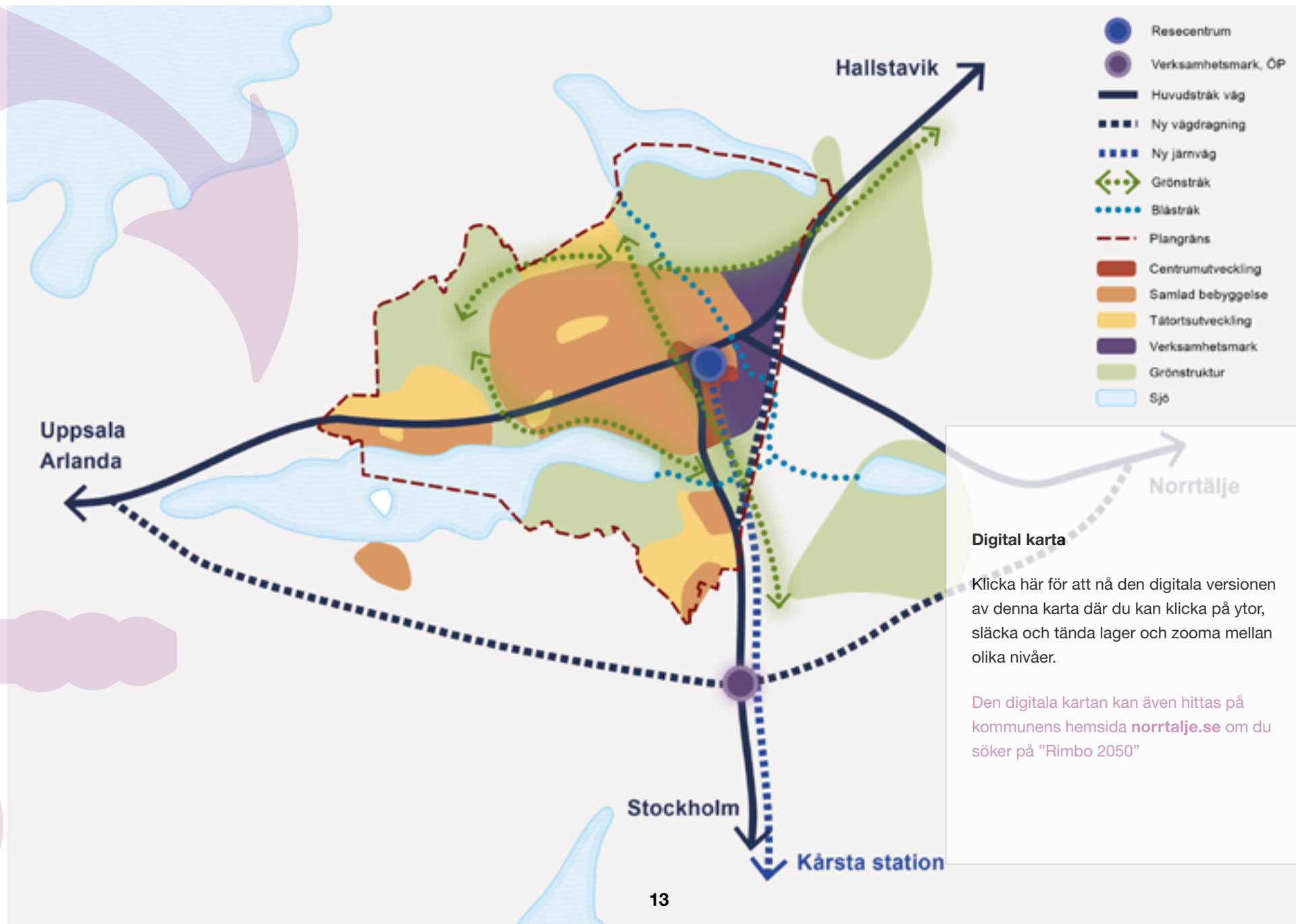
Kopplingarna till Stockholm, Arlanda, Uppsala och Norrtälje ska stärkas genom förbättrad kollektivtrafik. På sikt kan Roslagsbanan byggas ut igen.

Grönområden och grönstråk bevaras och utvecklas för att säkerställa rekreativa värden och naturvärden. Värden kopplat till vattenkvalitet, dagvattenhantering, klimatanpassning och biologisk mångfald i vattenmiljöer får mer utrymme.

Verksamhetsområden planeras tillkomma både inom Rimbo tätort samt i närheten. Större omgivningsstörande verksamheter utvecklas längs 77:ans nya sträckning, vilket tas upp i ÖP. Näringslivet breddas för att locka branscher där mycket god kollektivtrafikförsörjning och digital infrastruktur är avgörande framgångsfaktorer.

Drönbild över centrala Rimbo. Foto: Anders Bobert

Utvecklingsstrategier

Strategier i korthet

Knutpunkten med närhet till regionen

- Planera för förbättrad och stärkt regional kollektivtrafik
- Utveckla Rimbo till ett attraktivt kommunalsentrum
- Verka för en ändamålsenlig omdragning av väg 77 och väg 280
- Förbered för en framtida förlängd Roslagsbana

Självbärande ort: leva-verka-besöka

- Utveckla ett attraktivt Rimbo centrum
- Förenkla för eget företagande
- Skapa variation i bostadsutbudet
- Verka för näringslivstillväxt och etablering av nya företag
- Sträva efter en långsiktig hållbar tillväxt och utveckling även i den tätortsnära landsbygden

Läka trädgårdsstaden

- Värna och förstärk trädgårdsstaden Rimbo
- Förtäta inåt
- Utveckla nya årsringar inom 15 min till centrum
- Öka tillgänglighet med gång och cykel

Livskvalitet med närhet till grönt och blått

- Ta vara på Rimbos identitet och kvaliteter
- Bibehåll ett levande föreningsliv för aktiv fritid och folkhälsa
- Utveckla gestaltningskvaliteter i det offentliga rummet
- Planera för barn och ungas självklara plats i Rimbo
- Utveckla multifunktionella gröna och blå strukturer

Knutpunkten med närhet till regionen

Rimbo var länge en jordbruksbygd med mindre byar. Rimbo tätort växte fram som en knutpunkt i samband med att tre järnvägslinjer anlades vid slutet av 1800-talet. Järnvägsstationen blev den nya centralpunkten och Rimbo tätort började växa fram runt stationen.

Med närheten till Norrtälje stad, Stockholm, Uppsala och Arlanda har Rimbo ett strategiskt läge i kommunen och i regionen. Rimbos geografiska läge gör att tätorten är attraktiv som bostadsort då det strategiska läget ger Rimboborna tillgång till ett stort utbud av arbetsmarknad, kulturutbud och utbildningsmöjligheter som finns i regionen. Genom att stärka kopplingarna och förbättra bland annat kollektivtrafiken ytterligare till Stockholm, Uppsala och Arlanda kan Rimbo dra nytta av de synergier som god kommunikation innebär och växa till sig som tätort och bli mer attraktiv som boendeort.

För att Rimbo ska växa och bli ett attraktivt kommun-delscentrum behövs satsning på kollektivtrafiken. Kollektivtrafiken är en grundläggande samhällsservice och ett viktigt medel för en hållbar utveckling. Kollektivtrafiken kan bli ett mer attraktivt alternativ till bilen genom åtgärder som ökar framkomligheten på vägarna som kortar ned restiderna och genom att satsa på bekvämare bussar som möjliggör att det går att arbeta ombord. När befolkningsunderlaget har ökat ytterligare och Roslagsbanan trafikerar Odenplan med Stockholm Central som ändstation kan det på längre sikt även bli aktuellt med spårbunden kollektivtrafik till Rimbo.

Den spårbundna kollektivtrafiken kommer att tillgängliggöra en ännu större arbetsmarknad och ett bredare

fritidsutbud på kortare restid. För att möjliggöra för en framtida förlängning av Roslagsbanan till Rimbo ska busstationen flyttas till ett nytt läge strax öster om nuvarande väg 280 i centrala Rimbo. Busstationen ska på längre sikt utvecklas till ett resecentrum med stationsbyggnad, vänthall och pendlarparkering. Det nya resecentrumet kommer erbjuda snabba och smidiga byten mellan lokala färdmedel som bil, cykel och buss och regionala tåg vilket ytterligare stärker Rimbos roll som knutpunkt.

För att skapa en fungerande trafikinfrastruktur som går i samklang med Rimbos utveckling och förbättrad kollektivtrafik behöver väg 77 och väg 280 ges nya dragningar utanför Rimbo. När genomfartstrafiken inte längre pas-

serar genom Rimbo kommer det vara möjligt att skapa säkrare trafikmiljöer för gång- och cykeltrafikanter, god framkomlighet för kollektivtrafiken och en bättre och hälsosammare livsmiljö för Rimboborna.

Genom rätt lokalisering av de nya vägsträckningarna är det möjligt att åstadkomma en lösning som leder tung trafik och regional trafik bort från Rimbo centrum och samtidigt erbjuder ett attraktivt alternativ för den lokala trafiken. Om den nya vägsträckningen i stället blir en omväg leder det till att åtgärden blir verkningslös och att trafiken genom Rimbo inte minskar i tillräckligt stor omfattning.

Rimbo bussterminal. Foto: Anders Bobert

Självbärande ort: leva-verka-besöka

Från mitten av 1900-talet har Rimbo utvecklats till att bli en centralort på landsbygden med butiker, vårdinrättningar, skola, idrottsplats och parker.

Rimbo ska bli en tätort med ett brett utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur. Den nya bostadsbebyggelsen ska komplettera det befintliga bostadsutbudet för att skapa en blandning av olika typer av bostäder. Rimbo ska kunna erbjuda olika typer av bostäder för barnfamiljer, för unga vuxna och för äldre, det gäller både upplåtelseform, storlek på bostad inklusive trygghetsboende och vårdboende. Det ska vara möjligt att bo kvar i Rimbo i livets alla skeden.

Inom pendlingsavstånd från Rimbo finns stora arbetsmarknader. Samtidigt är det viktigt att den lokala arbetsmarknaden i Rimbo fortsätter att utvecklas. Den lokala arbetsmarknaden ska stärkas genom att möjliggöra för fler arbetstillfällen och skapa en bredare arbetsmarknad i Rimbo. I Rimbo centrum ska verksamheter blandas med bostäder för att skapa ett levande och tryggt centrum.

Rimbo centrum ska utvecklas till ett levande centrum med bostäder och blandade funktioner. I Rimbo centrum ska det finnas ett stort utbud av kommersiell och offentlig service som ombesörjer såväl Rimbo tätort som den omkringliggande landsbygden. Ett brett utbud av bostäder och en arbetsmarknad som sträcker sig över olika branscher ger förutsättningar för att Rimbo blir en naturlig plats för olika ärenden inte bara för boende utan även för besökare till olika målpunkter i och omkring tätorten.

Boende i den tätortsnära landsbygden möjliggör utrymme för verksamheter på den egna tomten förutsatt att

den är tillräckligt stor. Detta ger ytterligare variation i bostadsutbudet och bidrar till utveckling av näringslivet och befolkningsunderlag för service och kollektivtrafik.

Det ska finnas en variation av möjligheter från företag på egna tomten till stora ytkrävande verksamheter i goda trafiklägen. Verksamheter av olika slag ska ges utrymme att etableras och växa. Centrum och lägen längs de större vägarna ger goda förutsättningar för verksamheter som är förenliga med bostäder. Områden för ytkrävande, transportintensiva eller miljö- och hälsostörande verksamheter behöver lokaliseras nära nya väg 77 och 280 och kommunalt vatten och avlopp med ett visst avstånd från bostäder.

Det befintliga näringslivet ges möjligheter till tillväxt genom ökat befolkningsunderlag och infrastrukturutveckling. Genom satsningar på kollektivtrafik och digital infrastruktur ges förutsättningar för etablering av företag inom kunskapsintensiva, tjänsteproducerande och personalintensiva branscher. Ytkrävande, omgivningspåverkande och transportintensiva verksamheter kan erbjudas mark i direkt anslutning till tätorten i anslutning till nytt läge för väg 77 och väg 280. Kreativa kulturella näringar och besöksnäring där plats och boendemiljö är en del av affärsmodellen har goda möjligheter att blomstra i Rimbo.

Köpmannagatan, hjärtat av Rimbo centrum, är i behov av ökat befolkningsunderlag.

Läka trädgårdsstaden

Under 1920-talet antogs den första stadsplanen för Rimbo och i de centrala delarna av Rimbo finns gatustrukturen från den ursprungliga planen till stor del kvar. Planen var influerad av trädgårdsstadens planeringsideal med boulevarder, gator med alléplanteringar och villor i lum-miga kvarter med stora trädgårdar. Rimbo centrum växte fram under det gröna planidealet som präglar 1920 års stadsplan.

I samband med att centrum utvecklas ska dessa kvaliteter värnas och förstärkas. Med mer grönska och tydliga stadsrum finns möjligheten att skapa ett tätare, mer attraktivt och mer hållbart centrum. Ny bebyggelse i mänsklig skala ska tillkomma på de ännu obebyggda ytorna i centrum. Bebyggelsen kommer att definiera nya Rimbo centrum, och genom att rama in platser och stråk skapas tydligare gatu- och stadsrum. När fler bostäder tillkommer ökar även underlaget för lokal service, vilket ytterligare stärker centrumets roll.

Kraftledningsgatan genom Rimbo hindrar i dagsläget en sammanhängande struktur av bostäder, gatunät och grönområden. För att skapa förutsättningar för ett mer sammanhållet Rimbo bör kraftledningen flyttas utanför tätorten eller förläggas som markkabel. Detta öppnar upp för bostadsbebyggelse nära skola, grönområden och kollektivtrafik inom 15 minuter från centrum.

Bebyggelse i tätortens utkanter knyts samman med centrum genom gena gång och cykelstråk och en utbyggd kollektivtrafik längs de större vägarna. Centrum blir knutpunkten för byte mellan transportslag. Resecentrumet flyttas till ett läge där det kommer vara möjligt att koppla

samman bussterminalen med en möjlig framtida förlängning av Roslagsbanan.

Det ska vara lätt att nå de centrala delarna inom 15 minuter från tätortens ytterkanter. Det ska vara lätt att ta sig till och från arbete och fritidsaktiviteter på olika sätt, med buss, cykel, bil och till fots. För att skapa en säkrare trafikmiljö för gång- och cykeltrafikanter är det viktigt att minska barriäreffekterna som trafikerade gator skapar genom tydliga och säkra passager särskilt vid de platser där barn vistas till exempel skolor, parker och idrottsplatser.

Gång- och cykelvägnätet ska fortsatt byggas ut för att det ska vara möjligt att på ett säkert sätt nå olika målpunkter till fots och med cykel. Vid trafikerade gator ska gång- och cykelvägar vara separerade från biltrafiken. I Rimbo centrum ska gång och cykel ges hög prioritet för att skapa ett levande centrum där människan kan ta plats. När nya bostäder och verksamheter tillkommer ska de tidigt i byggprocessen integreras till gång- och cykel-nätet för att skapa ett sammanhängande nät i Rimbo.

Väg 77 och väg 280 utgör idag en barriär och är dessutom utpekade transportleder för farligt gods. Åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten och tillgängligheten för gående i centrum måste genomföras för att fler ska vistas i centrum. När väg 77 och väg 280 flyttas kommer det vara möjligt att utforma gatorna till stadsgator med mindre tung trafik och lägre hastigheter vilket möjliggör för fler passager och korsningspunkter för gående. Sammanlänkade gång- och cykelbanor ska säkerställa utrymme för gående och cyklister.

Kraftledningen, en av flera infrastrukturanläggningar som skär genom Rimbo.

Livskvalitet med närhet till grönt och blått

Rimbo tätort har vuxit fram under olika tidsepoker vilket är läsbart i den fysiska miljön. Många bostadsområden är präglade av planeringsideal från tiden då de byggdes, och det finns ett rikt kulturarv i bebyggelsen som representerar olika tidsepoker. Detta är särskilt tydligt i de centrala delarna av Rimbo. Sekelskifteshus med stora trädgårdar från tiden då Rimbo var en viktig järnvägsknutpunkt ligger i anslutning till moderna centrumbyggnader. När ny bebyggelse tillkommer i Rimbo kommer den att representera sin tid och samtidigt skapa ny historia, med avstamp i ortens identitet och befintliga kvaliteter.

Det är viktigt att utvecklingen sker med hänsyn och respekt till den befintliga bebyggelsen och med förståelse av platsers betydelse utifrån människors olika perspektiv och behov. Det nya som byggs bidrar till Rimbos egenart, identitet och attraktivitet.

Gestaltad livsmiljö handlar om att skapa mervärden och synergier genom en medveten gestaltning av den fysiska miljön. Då kan vi bygga hållbara, ändamålsenliga och estetiska samhällen som svarar mot dagens och framtidens behov. Till exempel kan klimatrisker hanteras genom att vi anlägger mångfunktionella dagvattenparker som inte bara fyller det tekniska behovet utan också främjar biologisk mångfald, rekreation och andra ekosystemtjänster. Det går också att skapa förutsättningar för säkerhet, trygghet och social hållbarhet genom att gestalta platser och stråk på ett sätt som välkomnar människor under fler av dygnets timmar. Kort sagt handlar gestaltad livsmiljö om att skapa förutsättningar för livskvalitet genom alla

åldrar och för olika grupper – det vill säga inkluderande, jämlika och barnvänliga samhällen.

Fler ytor för vistelse och möten ska tillkomma och befintliga ytor i det offentliga rummet ska tillföras fler kvaliteter. Olika former av mötesplatser ska finnas där det inte kostar att vara. En förbättrad torgyta, en upprustad gågata, fickparker och fler gator med hög prioritet för gående ger möjlighet att skapa mer plats för folkliv. Boende och besökare i Rimbo ska prioriteras och få ta plats i det offentliga rummet.

Rimbo har ett levande föreningsliv som ska fortsätta att blomstra. Det är viktigt att bevara och utveckla en variation av aktiviteter så att det finns något som passar alla och som fungerar över året. Särskild omsorg ska läggas på barn och äldres möjligheter till en aktiv fritid.

Barn och unga ska ha en självklar plats i Rimbo och vara delaktiga i hur Rimbo utvecklas. De ska kunna röra sig fritt i utemiljön utan att uppleva begränsningar. Åtgärder i den fysiska miljön till exempel inom trafiksäkerhet, kompletteringar av gång- och cykelvägnätet och ökad belysning kan göra att barn och unga kan rör sig över större områden och bli mer självständiga. Det ska finnas platser där barn och unga vill vistas och känner sig trygga. Utemiljöerna ska vara varierande och med olika karaktärer som bjuder in till olika typer av aktivitet, rörelse och rekreation.

Natur och friluftsliv är en del av Rimbos identitet. I och runt Rimbo finns det varierande natur- och grönområden med höga naturvärden och rekreativa kvaliteter. När Rimbo utvecklas är det viktigt att befintliga grönområden och gröna stråk bevaras och utvecklas samt tillgängliggörs och förvaltas för att möta det ökade invånarantalet.

Invånarna i Rimbo ska ha god tillgång till olika typer av grönområden, natur och gröna stråk i och runt om Rimbo. För människor med begränsad rörelse- och kognitiv förmåga är det särskilt viktigt med närhet till tillgängliga grönområden. Barn och äldre är två grupper som särskilt gynnas av närhet till natur och grönområden i och med att de ofta är begränsade till sina närområden.

Därför ska befintliga natur- och grönområden bevaras och tillgängliggöras och nya områden och stråk ska utvecklas där det finns behov. Natur och grönområden har en viktig funktion i arbetet med att anpassa vårt samhälle efter ett förändrat klimat.

Grönområden, parker och träd tar hand om den ökade nederbörden och minskar därmed risken för översvämningar, minskar luftföroreningar och fungerar som temperaturreglare vid värmeböljor. Betydelsen av grönområden återspeglas även i bostadspriser. Det finns tydliga samband mellan närhet till parker och högre bostadspriser och även utsikt mot grönytor har effekt på bostadspriser. Genom att stärka den övergripande grönsstrukturen finns möjlighet att utveckla och stärka olika ekosystemtjänster, biologisk mångfald, ökad hälsa och klimatreglering.

Ovan: I Rimbo är naturen alltid nära.

Höger: Sandbankens badplats erbjuder boende en svalkande oas sommartid.

Flygbild över Rimbo från 2020. Naturen är ständigt närvarande, skogar i norr och väster, Långsjön i söder och ett vidsträckt odlingslandskap i öster och söder.

MARK- OCH VATTENANVÄNDNING

Mark- och vattenanvändning

Plankartan redovisar grunddragen av den framtida användningen av mark- och vattenområden. Kartan visar kommunens viljeinriktning för att säkra en ändamålsenlig struktur för framtida behov. Alla ytor inom fördjupningen av översiktsplanen har ett huvudsakligt användningsområde. Inom varje användningsområde kan flera funktioner rymmas som är förenliga med den övergripande användningen. Mark- och vattenanvändningskartan kompletteras av ett antal tematiska kartor som redovisas i kapitlet Mark och vatten under Transportinfrastruktur samt Blåstruktur.

Pågående användning innebär att nuvarande användning avses fortsätta. Inga större förändringar planeras. Viss komplettering och utveckling kan komma att ske. Detaljplaner som vunnit laga kraft eller är i granskningsskedet betraktas som pågående markanvändning oavsett om byggrätterna har tagits i anspråk eller ej. Pågående användning visas som heltäckande färgfält eller heldragen linje i respektive kategorifärg.

Ändrad användning innebär att nuvarande användning avses ändras till något annat. Exempelvis nyexploatering av områden för bostäder eller verksamheter eller omvandling av ett bebyggt område från en användning till en annan. Här ingår både pågående detaljplaner i tidiga skeden, positiva planbesked och utvecklingsmöjligheter som kommunen ser som lämplig på kort eller lång sikt. Ändrad användning visas som skrafferat färgfält eller streckad linje i respektive kategorifärg.

Områden för **Mångfunktionell bebyggelse** har stads- och tätortsmässig karaktär och innehåller många olika servicefunktioner tillsammans med bostäder. Servicen riktar sig både till närboende och till ett större omland. Bostäder, kontor, handel eller annan verksamhet som är förenlig med bostäder kan ingå liksom trafik- och parkeringsytor, vattenvårdsåtgärder, parker, fritidsanläggningar, skolor och förskolor. I Rimbo är det endast centrum som betecknas som mångfunktionell bebyggelse.

Områden för **Sammanhängande bostadsbebyggelse** består huvudsakligen av bostäder och bostadsnära servicefunktioner kan förekomma. Grönska, vattenvårdsåtgärde och lokalgator ingår också. Områdena karaktäriseras av en övervägande andel nattbefolkning och fler utpendlare än inpendlare.

Användning **Verksamheter och industri** är områden för verksamheter som inte bör blandas med bostäder då de är störande för omgivningen till exempel genom att generera tung trafik eller påverka omgivningen med buller eller lukt. Användningen omfattar traditionella industriområden, handelscentrum och annan ytkrävande verksamhet. Vattenvårdsåtgärder, gator och grönska ingår.

I **Transportinfrastruktur** redovisas det övergripande transportsystemet som är viktigt för att åstadkomma en hållbar och ändamålsenlig bebyggelsestruktur. Här ingår bland annat väg, järnväg, parkering och resecentrum.

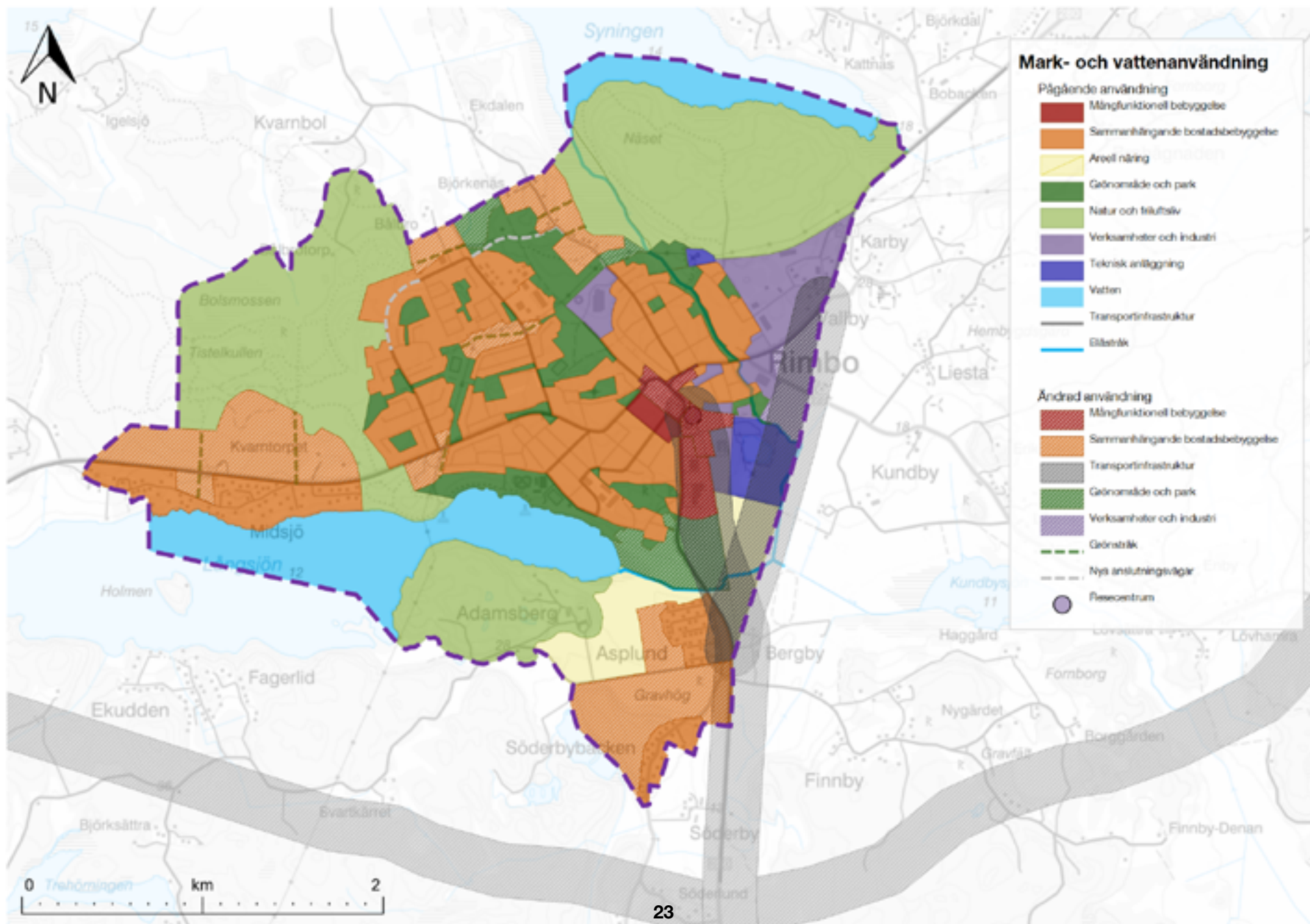
Tekniska anläggningar innefattar de grundläggande funktioner som behövs för ett fungerande samhälle. Av säkerhetsskäl ska dessa därför pekas ut med försiktighet. Det är framför allt då anläggningar kräver stora ytor eller behöver ha företräde framför andra användningar som de pekas ut här.

I **Areell näring** ingår i denna fördjupning av översiktsplanen områden som ska användas för jordbruk.

I **Grönområde och park** ingår till exempel parkmiljöer, vattenvårdsåtgärder, naturmark i tätortsmiljö, områden för närrecreation, lekplatser, samt anlagda områden för fritidsaktiviteter som främst äger rum utomhus. Grönstråk är områden där det ska bibehållas ett grönt samband men där den geografiska avgränsningen ännu inte är fastställd.

Natur och friluftsliv innefattar större sammanhängande områden där värden för friluftsliv, natur- och kulturmiljö, biologisk mångfald och ekosystemtjänster är prioriterade och förvaltas med hänsyn till friluftslivet. Områdena är allmänt tillgängliga och kan bland annat innehålla skidspår, vandringsleder, motions slingor med mera

Vatten avser sjöar och vattendrag där vattenkvalitet och rekreativvärden ska upprätthållas.

Utvecklingsområden

Det finns 11 områden för utveckling i Rimbo varav två redan är planlagda och ett är under planläggning och räknas som befintlig bebyggelse i översiktsplanens mening. Rimbo utvecklas inifrån och ut med fokus på att läka samman trädgårdsstaden och skapa goda förutsättningar för utveckling av centrum och kollektivtrafik.

1. Rimbo centrum
2. Adamsberg
3. Drakberget
4. Kvarntorp
5. Bålbro Södra
6. Sandbanken Norra
7. Bålbro Norra, besöksanläggning
8. Vallby, verksamhetsområde
9. Marknadshagen, befintligt
10. Bålbroskogen, befintligt
11. Västertorpsskogen, befintligt

10. Bålbroskogen, befintligt
11. Västertorpsskogen, befintligt

Västertorpsskogen, där planarbete pågår för närvarande. Plankarta, samrådshandling, 2022.

Bålbroskogen, ett område under uppförande.

Rimbo centrum

Centrum är det enda område i Rimbo som utgör mångfunktionell bebyggelse.

Rimbo centrum växte fram under det gröna stadsplaneringsidealet vilket präglar Rimbos stadsplan från 1927. Detta syns tydligt än idag framför allt i gatustrukturen och de stora villaträdgårdarna. Motorn för ortens framväxt från förra sekelskiftet var järnvägen. Järnvägen avvecklades i slutet av 1980-talet och nästan alla spår av järnvägen är idag bortbyggda eller svåra att avläsa i staden och landskapet. Den norrgående banvallen är delvis omvandlad till gång- och cykelväg men inne i Rimbo tätort övergår den till väg. Delvis går väg 77 och 280, som idag är kraftigt trafikerade genomfartsleder, längs den gamla järnvägens sträckning. Vägarna skapar en stark nord-sydlig och öst-västlig barriär i centrum.

Rimbo centrum består idag av cirka 100 bostäder samt blandade funktioner, som handel, restauranger och caféer, busstation, bensinstation, centumparkering och pendlarparkeringar samt torg och en park. Centrumet präglas av stora hårdgjorda ytor för busstation och parkeringsplatser samt vägar med stor andel tung trafik. Offentlig service finns i form av bibliotek, fritidsgård, kommunens kontaktcentrum, badhus och servicebostäder. Sammantaget är det många olika fastighetsägare i centrum. Kommunen äger fastigheter som används för parkering, vägar, park och busstation. De sydöstra delarna av centrum mellan väg 280 och avloppsreningsverket är idag ett verksamhetsområde med inslag av handel.

Inom Rimbo centrum finns ett tiotal detaljplaner för bland annat småindustri, trafikändamål, bussterminal, parkering, centrumändamål och handel. De senast an-

Ungefärlig avgränsning Rimbo centrum

tagna planerna är från 1990-talet. Det finns detaljplaner i centrumområdet där byggrätterna ännu inte utnyttjats vilket möjliggör en viss utbyggnad i centrum. Ett exempel är fastigheten i korsningen mellan väg 77/väg 280 där pendelparkeringen finns idag.

Hela Rimbo centrum ligger inom ett större sammanhängande område som domineras av glacial lera.

Utveckling

Centrumomvandlingen har många beroenden och samband till större strukturförändringar. Det finns ett skyddsavstånd till vägarna som är utpekade som rekommenderade leder för farligt gods. Dessa skyddsavstånd rekommenderar att bostäder inte byggs närmare än 75 meter, utan att riskerna behöver analyseras och beaktas. Ett absolut lägsta avstånd är dock 25 meter för all typ av bebyggelse. En flytt av vägarna kan möjliggöra en utbyggnad av bostäder. Centrumomvandlingen förutsätter även att busstationer flyttas till en ny plats och att det genomförs åtgärder på Rimbo Avloppsreningsverk (ARV) i syfte att minska skyddsavståndet. Dessa frågor beskrivs närmare under avsnitt Genomförande samt Teknisk anläggning.

Det kommer också att behövas stadsmässiga lösningar för omhändertagande av dagvatten och skyfall som sam-

tidigt bidrar till upplevelsen av centrumområdet. Det är många anspråk på marken och samtidigt ont om plats. Därför är utformningen och placeringen av dagvattenlösningarna mycket viktig. Se även Grön och blåstruktur, Vattenvårdsområden.

Läs mer om dagvatten och skyfall under Teknisk anläggning, Miljökvalitetsnormer samt i dagvattenutredningen för exempel på åtgärder.

Sex delvisioner för centrum

I samband med att arbetet med fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo påbörjades 2019, genomfördes en tidig dialog med politiker, tjänstepersoner, företagare, verksamma och fastighetsägare i Rimbo centrum. Dialogen syftade till att komma fram till en gemensam målbild för hur centrum kan förtätas. Resultatet blev att fem delvisioner för Rimbo centrum (Vision Rimbo centrum, Spacescape 2019) beslutades. Den sjätte delvisionen har vuxit fram ur en inventering och analys av kulturmiljövärdena i Rimbo centrum (Rimbo centrum utvecklingsförslag, WSP 2020).

1. Centrum som ett finrum i mänsklig skala

För att behålla småstadskaraktären i Rimbo centrum eftersträvas en småskalig, mänsklig skala i bebyggelsen. Ny bebyggelse ger möjligheter att rama in befintliga och tillkommande offentliga platser och gator, som med sammanhängande markbeläggning kan skapa ett tydligt "finrum" i det offentliga.

2. MER PLATS FÖR FOLKLIV

Samtliga grupper ser möjligheter med att tillföra mer yta för vistelse, folkliv och kultur inne i centrum. En utökad torgyta, en upprustad gågata och fler gator med hög prioritet för gående ger möjlighet till boende i Rimbo att ta plats och vistas i det offentliga rummet.

2. Mer plats för folkliv

Tillför och förädla ytor för vistelse, folkliv och kultur inne i centrum. En förbättrad torgyta, en upprustad gågata och fler gator med hög prioritet för gående ger möjlighet för boende i Rimbo att ta plats och vistas i det offentliga rummet.

3. TRYGGT OCH TILLGÄNGLIGT FÖR GÄNDE

Både under dialogen med allmänheten och under genomförda workshops framkom att trafiksäkerheten och tillgängligheten för gående var bristfällig i centrum. Detta åtgärdas genom att ge högre prioritet för gående på befintliga såväl som nya gator.

Väg 77 och 280 omvandlas till stadsgator med sänkta hastigheter för att öka trafiksäkerheten och möjliggöra fler passager och korsningspunkter för gående.

3. Tryggt och tillgängligt för gående

Trafiksäkerheten och tillgängligheten för gående i centrum upplevs idag av många som bristfällig. Detta åtgärdas genom att ge högre prioritet för gående på befintliga såväl som nya gator. På sikt omvandlas väg 77 och 280 till stadsgator med sänkta hastigheter för att öka trafiksäkerheten och möjliggöra fler passager och korsningspunkter för gående. Trottoarer och cykelbanor ger mer utrymme för gående och cyklister.

4. NY BEBYGGELSE SKAPAR ETT TYDLIGARE CENTRUM

Under dialogen framkom att entréerna in till centrum är otydliga och att det är svårt att veta vart centrum börjar och slutar. Tillkommande bebyggelse kan fungera som ett verktyg att skapa mer tydliga gatu- och stadsrum, genom att rama in platser och stråk. Fler bostäder och ökat underlag för lokal service kan också stärka centrumets roll.

4. Ny bebyggelse skapar ett tydligare centrum

Tillkommande bebyggelse kan fungera som ett verktyg att skapa mer tydliga gatu- och stadsrum, genom att rama in platser och stråk. Fler bostäder och ökat underlag för lokal service stärker också centrumets roll.

5. NYTT RESECENTRUM OCH ÖKAT HÅLLBART RESANDE

Med hänsyn till en möjlig, framtida förlängning av Roslagsbanan, flyttas resecentrum till ett läge som kopplar samman bussterminal med järnvägsreservatet. Ett nytt resecentrum kan också göra det mer attraktivt att resa hållbart, samtidigt som markparkering får annan användning. En flytt av bussterminalen frigör också attraktiv mark, som är en viktig pusselbit för att skapa en mer tydlig entré till centrum.

5. Nytt resecentrum och ökat hållbart resande

Med hänsyn till en möjlig, framtida förlängning av Roslagsbanan, flyttas resecentrum till ett läge som kopplar samman bussterminal med järnvägsreservatet. Ett nytt resecentrum kan också göra det mer attraktivt att resa hållbart, samtidigt som markparkering får annan användning. En flytt av bussterminalen frigör attraktiv mark, som är en viktig pusselbit för att skapa en mer tydlig entré till centrum.

6. CENTRUM MED RUM FÖR GRÖNSKA

De gröna inslagen i centrum ska bevaras och förstärkas. Grönstrukturen, parker och de uppväxta trädens kvalitét ska värnas.

6. Ett centrum med rum för grönska

Trädgårdsstaden var utgångspunkten i den över 100 år gamla stadsplanen. Denna vision får fortsatt prägla Rimbo centrum i dess utveckling. Med mer grönska och tydliga stadsrum finns möjligheten att skapa ett tätare, mer attraktivt och mer hållbart centrum. Gröna miljöer är av stort värde för att skapa en hållbar miljö som blir robust för klimatförändringar och samtidigt höjer vistelsevärdet. Ökad grönska i stadsmiljön bidrar till att på ett bättre sätt ta hand om dagvatten, sänka temperaturer och rena luften. När centrum förtätas växer behoven av att utveckla kvalitativa offentliga rum för det ökande antalet människor som väntas bo, arbeta och vistas i kvarteren.

Den gamla mjölkcentralen på fastigheten Galten 1 föreslås användas som ett framtida resecentrum. Foto: Anders Bobert

Utgångspunkter för nya centrumkvarter

När Rimbo centrum utvecklas ska Rimbos trädgårdsstadskvaliteter värnas och förstärkas. Visionen innebär också att ett nytt resecentrum skapas med möjlighet till direkt koppling till en förlängning av Roslagsbanan. Området vid nuvarande busstation kan utvecklas och nya gröna centrumkvarter föreslås inom de områden som idag saknar bebyggelse, i huvudsak markparkeringar i centralt läge. En förtätning på dessa platser skulle bidra till ett tydligare definierat Rimbo centrum. Utvecklingsförslaget bygger vidare på det stadsplaneideal som funnits för Rimbo sedan 100 år tillbaka i tiden. Då, som nu innebär det stora kvarter, bebyggelse i mänsklig skala, plats för grönska och tydliga rumsbildningar. Förslaget är anpassat så att vissa mindre delar kan utvecklas då nya väg 77 finns på plats, andra delar kräver att också väg 280 får en ny dragning utanför centrum. Först när de nya vägarna anlagts och de tunga transporterna kan ledas bort från centrumvägarna öppnas möjligheten att skapa hela, kvalitativa stadskvarter med mer plats för folkliv.

De kulturella värdena som finns i Rimbo centrum har identifierats och ska beaktas vid utveckling av respektive kvarter där särskilt värdefull bebyggelse och/eller områden ingår. En byggnadsklassificering har gjorts i två steg för centrumkvarteren. En övergripande där särskilt värdefulla byggnader och områden identifierades samt byggnader med miljömässigt värde (Rimbo Kulturmiljöutredning och landskapsanalys, WSP 2019).

En fördjupad byggnadsklassificering har tagits fram för de byggnader som pekats ut som särskilt värdefulla och ligger inom det mer detaljerade utvecklingsförslaget för centrum (Rimbo centrum – byggnadsklassificering, WSP 2020).

Blandstadskvarter 1–7

Kvarteren föreslås utvecklas mot stadskvarter för att skapa ett tydligare centrum och attraktiva boendemiljöer med gröna gårdar för höga vistelsevärden. Något av kvarteren kan utformas som ett storgårdskvarter med extra stort ljusinsläpp och möjlighet till en gård med fler funktioner för de boende. En volymstudie har tagits fram för att undersöka hur höga hus som är lämpligt i centrum, i förhållande till omgivningen. Förslaget varierar mellan 3–5 våningar, där de nya kvarteren på befintliga busstationen tål högst antal våningar, och kvarteren som angränsar till villabebyggelse generellt bör hållas lägre. Entréer till den nya bebyggelsen bör ske utifrån gatorna då det bidrar till att befolka gatorna.

För tillkommande bebyggelse vid gamla stationshuset (kvarter 1) föreslås två fristående punkthus. Hela kvarteret är utpekat som särskilt värdefullt område och därför krävs extra hänsynstagande vid utvecklingen av detta kvarter. Punkthus kan bidra till att inte dölja stationshuset, utan snarare synliggöra det. Buller från vägtrafiken behöver dock studeras närmare för att utröna om förslaget är genomförbart ur bullersynpunkt.

Sammantaget uppskattas kvarter 1–7 kunna inrymma 286 nya bostadslägenheter. Uppskattningen grundar sig på den struktur och det antalet våningar som anges i illustrationsplanen. De nya kvarteren skapar möjlighet till levande bottenvåningar med lokaler för handel, restauranger och tjänsteföretag i de stråk där flest människor väntas röra sig. Totalt beräknas drygt 5600 kvadratmeter lokalyta tillkomma i dessa stråk som sträcker sig längs Roslagsvägen och Västra Stockholmsvägen samt vid torget och parkeringsplatsen i centrum.

Inom kvarter 6–7 finns idag en bensinstation. För att möjliggöra en utveckling mot bostadskvarter behöver bensinstationen omlokaliseras.

Blandstadskvarter 8–9

För kvarteren närmast söder om Köpmannagatan tillåts en succesiv omvandling till tätare kvarter med fler funktioner så som bostäder, verksamheter förenliga med bostäder, handel och kontor (Blandstad – gradvis omvandling i översiktskartan). I mark- och vattenanvändningskartan har dessa kvarter fått användningen Mångfunktionell bebyggelse. Detta förutsätter att fastighetsägarna själva är villiga att driva en sådan utveckling.

Blandstadskvarter 10

Kvarteret söder om nya resecentrum mellan Västra Stockholmsvägen och järnvägsreservatet (kvarter 10), tillåts på sikt att bli blandstadskvarter genom komplettering och förtätning. Detta område tål generellt en högre bebyggelse då det redan idag har en mer storskalig karaktär. Det industriella uttrycket bör vara utgångspunkt för den tillkommande bebyggelsen. Byggnader av mycket högt kulturhistoriskt värde är Mjölcentralen och Konfektfabriken. Flera andra kulturhistoriskt värdefulla byggnader finns också (Rimbo centrum – byggnadsklassificering, WSP 2020), vilka omvandlingen i så stor utsträckning som möjligt ska ta hänsyn till.

Detta område kan på sikt inrymma en ny grundskola och idrottshall. I mark- och vattenanvändningskartan har detta område användningen Mångfunktionell bebyggelse. Om en förtätning av kvarteren 8–10 sker, uppskattas de tillsammans kunna rymma uppemot 160 nya bostäder.

Befintligt verksamhetsområde

Området mellan järnvägsreservatet och avloppsreningsverket föreslås få fortsatt användning verksamheter, så tillvida de är förenliga med bostäder. En gradvis omvandling mot ett effektivare markutnyttjande och inriktning mot mer handel och kontor välkomnas. Se även under rubrik Transportinfrastruktur.

Skyddsavstånd Rimbo reningsverk

Åtgärder på Rimbo avloppsreningsverk behövs för att minska luktspridningen och möjliggöra en stadsomvandling i de föreslagna kvarteren. Se Vatten och avlopp.

Vägar, gator och stråk

När nya förbifarter för väg 77 och väg 280 finns på plats finns förutsättningar att succesivt omvandla vägarna till gator och utforma dem på ett sätt så att hastigheten för fordonstrafiken minskas och mer utrymme kan skapas för fotgängare och cyklister. Längs stadsgatorna planteras träd där så är möjligt. Sambandet mellan järnvägsparken och det nya resecentrumet förstärks och Köpmannagatan rustas upp som gågata. Banvallen lyfts fram som gång- och cykelstråk vid gamla stationshuset och söder/österut förbi nya resecentrum och vidare upp mot Finstavägen. Längs Västra Stockholmsvägen behöver gång- och cykelstråket särskilt beaktas så att det utformas och länkas samman på ett tryggt och säkert sätt. Vidare utredning hur detta ska göras behövs. Inom hela centrum har gång och cykel prioritet i syfte att skapa ett tryggare centrum med ett rikt folkliv. Detta kan tydliggöras bland annat genom en sammanhängande markbeläggning där gående har prioritet. I väntan på Roslagsbanans förlängning till Rimbo kan banvallen rustas upp och användas som rekreativstråk.

Parkeringar

Parkeringarna för besökande till centrum fördelas på den centumparkering som blir kvar efter byggnation, eventuella kantstensparkerings längs gator samt ett nytt parkeringsområde vid nya resecentrum i direkt anslutning till kollektivtrafiken. Den nya parkeringen vid resecentrum används lämpligen även som pendlarparkering. På så sätt möjliggörs både ett byggande på mark i centrum, som idag tas i anspråk av ytkrävande markparkering, samtidigt som ett hållbart resande med en samlad bytespunkt kan skapas. Bostadsparkering för nya bostadskvarter förläggs under den nya bebyggelsen för att möjliggöra tillräckligt stora gårdar med kvalitativa vistelsezoner.

På sikt kan det uppstå behov av att iordningställa en pendlarparkering intill kollektivtrafikstråk i anslutning till tätorten.

Offentliga platser

Järnvägsparken var en av de första offentliga platserna som tillkom i Rimbo centrum. Kontakten mellan parken och det gamla stationshuset föreslås stärkas genom att utveckla den offentliga ytan däremellan som idag används endast som parkering. Köpmannagatan föreslås tillföras gröna kvaliteter och bli det gröna stadsstråk som länkar ihop järnvägsparken med det nya resecentrumområdet. Vid skärningspunkten och den befintliga platsbildningen Köpmannagatan/Centralvägen föreslås en mindre fickpark i syfte att skapa en mötes- och viloplats, en grön oas mitt i centrum.

Torget utgör ytan i skärningspunkten mellan Köpmannagatan och centrumstråket norrut vid de nya kvarteren. I och med att centrumkvarteren byggs skapas ett tydligare

stadsrum som ramas in av fasader med levande bottenvåningar. Det ökade antalet bostäder skapar ett nytt underlag för service och när att centrumkvarteren byggs kan torget omdanas och tillföras fler kvaliteter.

I anslutning till resecentrum bör en park eller ett torg utformas med syfte att höja attraktiviteten i utemiljön på platsen och ta hand om gång- och cykelflödet mellan nya resecentrum och centrumkvarteren.

Under 2018 genomfördes en dialog med elever i årskurs 6 på Långsjöskolan enligt metoden "Barnkartor i GIS". Metoden är framtagen av forskare vid SLU och bygger på en digital kartenkät som besvaras av skolelever. Studien syftade till att kartlägga var barn vistas och hur de upplever sin utemiljö, så som skolvägar, favoritplatser och platser som de upplever som otrygga. Mycket av det som framkom av studien rör centrum. Många barn rör sig till och från centrum till och från skolan och under sin fritid, många vistas i centrum och många av barnen upplever centrum som en farlig eller en otrygg plats. Samtidigt har flera barn angett att centrum är en av favoritplatserna de vistas på.

Barnkartor-i-GIS-studien visar på betydelsen av att utforma ett centrum som är utformat på ett sätt som gör det säkert och tryggt för barn och unga att vistas och röra sig i området. Barn och unga tillhör en grupp i samhället som vistas allra mest på de offentliga platserna. Kartan kan du hitta på sidan 86.

Konst i Rimbo centrum

Den konstnärliga gestaltningen i det offentliga rummet bidrar till att stärka identiteten och karaktären i Rimbo tätortsområde. Den kan fånga upp och interagera med kulturhistoriska värden, vara plats-specifik och spegla vår

Tidig skiss ur ett fågelperspektiv från norr, söderut över Rimbo centrum. De nya kvarteren syns i grått. Utvecklingsförslaget visas endast med volymer i denna bild, varje kvarter behöver studeras närmare i nästa planeringsskede.

samtid. Konsten kan även bidra till att skapa nyfikenhet och inspirera till reflektion men också lek. Konsten skapar rum för möten och fler får ta del av att möta konst i sin närmiljö som vanligtvis inte besöker konstinstitutionerna. I Rimbo kommer det finnas större och mindre konstnärliga gestaltningar utifrån plats och behov. Idag finns endast ett par konstverk i den offentliga miljön i Rimbo.

Konst i de nya bostadsområdena bidrar till att skapa identitet och en hemkänsla. Konstverken kan vara en del av en fasad, portiker eller på innergårdar. Konsten i de nya bostadsområdena är en del av hela Rimbos utveckling och sker i samarbete med den befintliga planen för offentlig gestaltning i Rimbo centralort.

Resecentrumområdet

Det nya resecentrumområdet ska utvecklas för alla trafikslag. Alla är fotgängare i början och i slutet av en resa, varför det är av stor vikt att miljön är vackert, tryggt och trafiksäkert utformad för fotgängare och cyklister. Längsmed resecentrumkvarteret och med direkt koppling till de stråk som leder till centrum och banvall ska det finnas gång- och cykelvägar. Cykelparkeringar möjliggörs centralt inom resecentrumområdet.

Tegelbyggnaden på fastigheten Galten 1, som från början uppfördes som mejeribyggning 1938, föreslås få användning som resecentrum med plats för bland annat vänthall och service. Byggnaden är klassad som kulturhistoriskt värdefull och är mycket välbevarad till form och material. Den antas kunna anpassas till en ny användning utan att förvanska de bärande karaktärsdragen.

Resecentrumområdet ska fungera optimalt för kollektivtrafiken med en initial utformning för busstrafik som på

sikt kan byggas ut för att också ta emot en förlängning av Roslagsbanan. Rimbo skulle i ett sådant skede få en helt ny roll som kollektivtrafiknod i ett regionalt perspektiv. Illustrationsplanen anger ett förslag med hållplatslägen strax öster om resecentrumbyggnaden, intill parkeringsplatsen i ett första skede och perrongerna/ parkeringsplatser i ett senare skede. Möjligheten att skapa dockningsplatser för bussar i direkt anslutning söder om resecentrumbyggnaden behöver utredas vidare i ett senare planeringsskede.

Även biltrafiken ska på ett smidigt sätt kunna ta sig till och från nya resecentrum och nya parkeringsplatser skapas i anslutning till hållplatser och perronger. En kapacitetsutredning behöver tas fram för att beräkna framtida parkeringsbehov.

Banvallen föreslås rustas upp som gång- och cykelstråk norr om resecentrum. När Roslagsbanan förlängs till Rimbo kommer infarter till verksamhetsområdet att skäras av. Hur infart till verksamhetsområdet då kan utformas intill rekreativstråket behöver studeras vidare i den fortsatta planeringen.

Service och offentliga funktioner

Både de nya centrumkvarteren och de kvarter som gradvis kompletteras och omvandlas till blandstad ska rymma plats för offentlig och kommersiell service. I takt med att befolkningen i Rimbo ökar växer serviceunderlaget och plats behöver skapas för näringslivet. Kombinationen bostäder med lokaler i bottenvåningarna är önskvärd i centrumkvarteren i de stråk som förväntas ha störst flöden av människor. De stråken ska i första hand erbjuda lokaler längs gatan, vilket också bidrar till att befolkningarna fler tider på dygnet och därmed öka förutsätt-

ningarna för upplevd trygghet. Sammantaget uppskattas drygt 5600 kvadratmeter lokalyta möjliggöras i de nya centrumkvarteren genom att nyttja bottenvåningarna längs vissa stråk.

Extra omsorg bör läggas vid centrumkvarteren vid torget, där också en högre grad av offentlig service kan förläggas. Det skulle exempelvis kunna vara kommunala funktioner och samlingslokaler/mötesplatser som ska vara tillgängliga för invånarna, exempelvis Öppen förskola som idag helt saknas i Rimbo tätort. Olika typer av servicelägenheter, exempelvis för äldre, bör också finnas i centrumkvarteren med närhet till kollektivtrafik, service och offentliga platser.

Riktlinjer

- De identifierade karaktärsområdena bör vara utgångspunkten för den kommande planeringen av Rimbo centrum enligt Rimbo centrum utvecklingsförslag (WSP 2020).
- Behovet av detaljplaner beror på när i tid det blir aktuellt för stadsutveckling. Centrumutvecklingen är beroende av Trafikverkets nya vägdragningar av väg 77 respektive väg 280. Inget förslag på avgränsning eller ordningsföljd av kommande detaljplaner görs därför inom fördjupningen av översiktsplanen.
- Åtgärder på Rimbo reningsverk behöver göras för att visionen för Rimbo centrum ska kunna genomföras.
- Möjligheterna att planera för en ny grundskola i anslutning till resecentrumområdet (kvarter 10) behöver utredas vidare.

- Dialog med barn och unga ska ske i den fortsatta planeringsprocessen för att stärka barnperspektivet.
- För vidare planering av de nya kvarteren krävs detaljplan då mer detaljerade utredningar tas fram, så som buller, solstudier, förprojektering, kapacitetsstudier för parkering, geoteknik, markföroreningar och dagvattenhantering.
- Tekniska lösningar för dagvatten och skyfall ska utredas och utformas med omsorg gällande lämplig placering, form och funktion.
- Utred och bedöm behovet av VA-försörjning och kapacitet.
- Resecentrumområdet behöver utredas vidare med avseende på aspekter som trafik- och vistelseytorna inom området, parkeringsytornas storlek, före detta Mejeriets möjliga omvandling till servicebyggnad/resecentrum och hela områdets koppling till omgivningen. En mer detaljerad genomförandeplan behöver tas fram för resecentrumområdet för att anpassa åtgärderna i tiden.
- Geotekniska utredningar behöver tas fram för varje del som är aktuell för vidare planering och byggande. I princip hela centrumområdet vilar på mark med lerdominerade jordarter.
- Marksanering kan behöva göras innan området byggs.
- Utred om skyfall ev. kan påverka vattenskyddsområdet som ligger utanför Rimbo centrum.
- Konstnärlig gestaltning ska finnas med som en del i utvecklingen i varje del av Rimbo centrum.
- Nytt läge för bensinstation behöver utredas.
- Den gröna infrastrukturen i samband med utvecklingen av Rimbo centrum ska värnas och stärkas.

Drönbild över Rimbo centrum från söder. Foto: Anders Bobert

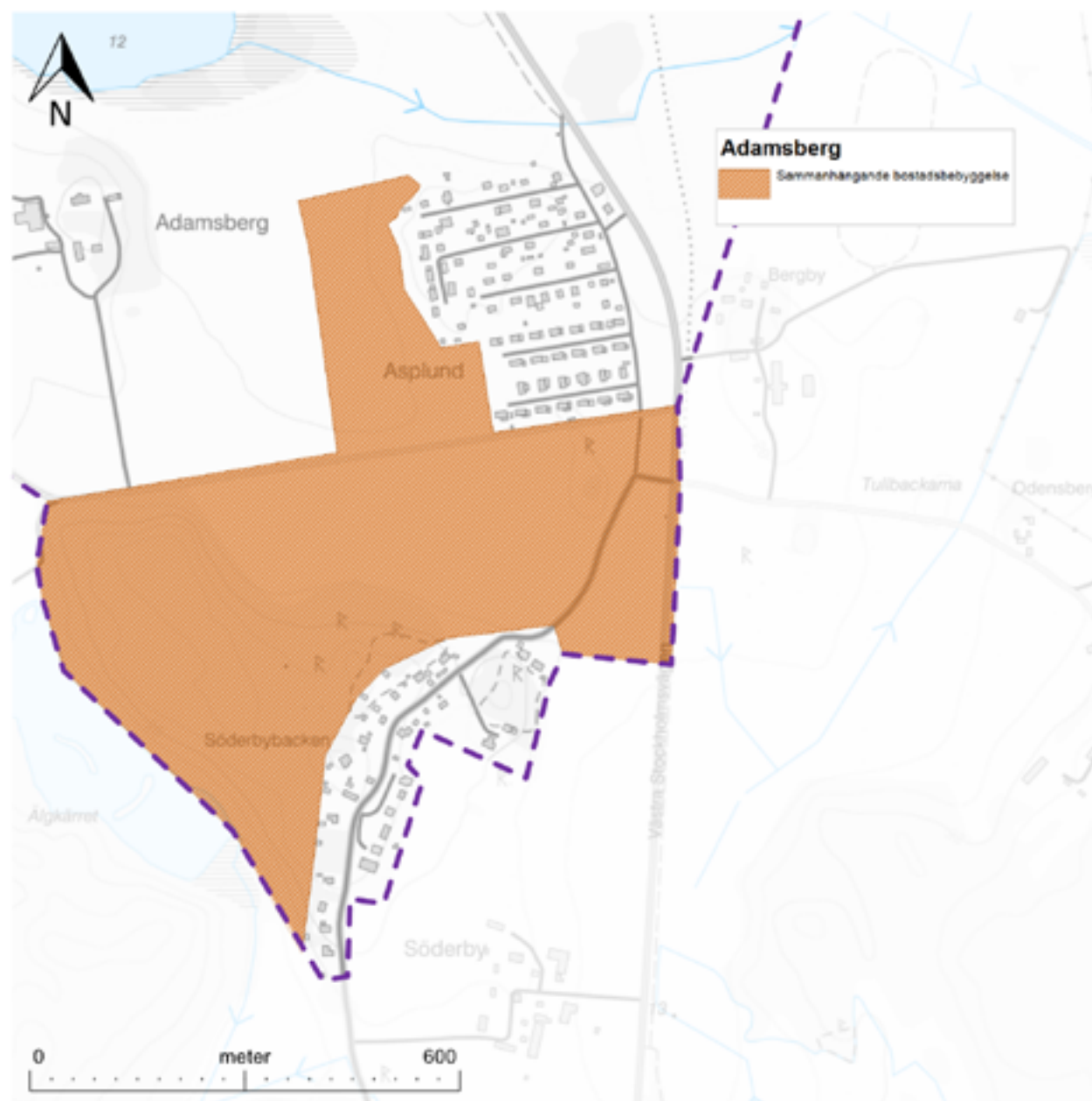
Adamsberg

Adamsberg kommer att utgöra ett nytt område för sammanhängande bostadsbebyggelse med blandade bostadstyper som kompletterar befintlig bebyggelse i Asplund.

Området består av åkermark, ängs- och betesmark samt till viss del skog. Största delen av området består av postglacial lera, men i söder och öster finns morän och inslag av berg. Marken är i privat ägo och området är i dagsläget inte detaljplanlagt. För en mindre del av området, del av fastigheten Adamsberg 1:1, finns det ett planbesked (beslutat 2016 enligt KS 16-832.214) som innebär att kommunen är positiv till att pröva bebyggelse genom detaljplan. Planbeskedet omfattar området närmast den befintliga bebyggelsen i Asplund och avsikten med planuppdraget är att möjliggöra bostadsbebyggelse. I fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo 2010 föreslås området mellan Rimbo tätort och bostadsområdet Asplund vara ett område för dagvattenhantering.

I de sydvästra delarna av Adamsberg finns häckningsbiotoper, aktivitetsområden och spridningssamband för hackspett, och i det närliggande natur- och friluftslivsområdet Näshagen finns spridningsområden och dammar för salamandrar.

Adamsberg är i Rimbo kulturmiljöutredning och landskapsanalys utpekad som mycket känslig miljö. Adamsberg ingår i karaktärsområdet som benämns Herrgårdslandskapet. Det är mycket känsligt för dominerande nutida tillägg. Det handlar också om att bevara sambandet mellan herrgårdsmiljön och det omgivande landskapet. Särskilt känsligt för påverkan är de öppna odlingslandskapen där herrgårdslandskapet kan upple-

vas i sin helhet. Enskilda objekt och strukturer i landskapet så som gravfält, alléer, broar, kvarnlämningar samt bebyggelse så som gårdar, torp, gårdslägen, ekonomibyggnader och andra bebyggelseenheter med koppling till storjordbruksdrift är mycket känsliga för förändring. I områdets södra delar finns gravfält som är skyddade som fornlämningar.

Området består till stor del av jordbruksmark klass 5, vilket innebär 20 % högre normskördar än medel.

Vatten- och spillvattenledningar är framdragna till Asplund. Området angränsar mot vattenskyddsområde Rimbo-Bergby som är under utredning. Vattentäkten är reservvattentäkt för Rimbo och skyddsföreskrifter ska följas. I norra kanten av Adamsberg finns ett båtnadsområde för markavvattningsföretag Sänkning av Långsjön, Kundbysjön och Björkarn. Enligt dagvattenutredningen kan de nordöstra delarna av området vara utsatta för risk vid stigande vattennivåer i Långsjön.

Befintlig gång- och cykelväg finns ner till Asplund och längs gamla banvallen finns ett rekreationsstråk. Buss hållplats för resor mot Stockholm finns längs väg 280, vid Asplund. Området ligger i anslutning till väg 280 och det råder nybyggnadsförbud 30 meter på båda sidorna om vägen.

Norr om utvecklingsområdet ligger Långsjöns svämplan. Detta område riskerar att översvämmas vid höga vattenflöden. Dessutom omfattas Långsjön av strandskydd. Området mellan Adamsberg och Rimbo tätort kommer därför behöva bibehållas som natur.

Utveckling

Området kan utvecklas i trädgårdsstadsanda med sammanhängande bostadsbebyggelse med lägenheter villabebyggelse och radhus. Inom området föreslås även service som förskola, eventuellt en ny skola, samt viss kommersiell verksamhet. Antalet bostäder som kan tillkomma i området beräknas till cirka 1000.

Förutom bostäder och service planeras även mötesplatser av olika slag som torg och samlingshus, samt gång- och cykelstråk. Ett stråk mellan Adamsberg och Långsjön planeras för dagvattenrening och rekreation.

Det är mycket viktigt att Adamsberg utformas och utvecklas så att området kan samspela på ett bra sätt med utvecklingen av Rimbo centrum och Rimbo som helhet. Adamsberg bör därför vara underordnat Rimbo centrum. Utvecklingen av området bör starta från befintlig bebyggelse för att skapa en sammanhållen bebyggelseutveckling.

Området bör planeras i sin helhet för att tidigt utreda behoven av social service och teknisk infrastruktur, till exempel vatten- och avloppsförsörjning, gator och förskolor. Lämpligt avstånd behöver hållas till väg 280 och befintlig faunapassage behöver beaktas.

Det är viktigt att Adamsberg blir en del av Rimbo och att kopplingar mellan området och övriga Rimbo utformas så att de upplevs hänga ihop även om det kommer vara ett grönområde emellan.

Utveckling av området ska ske med hänsyn till områdets kulturhistoriska värden. Komplettering av bebyggelse bedöms enligt kulturmiljöutredning och landskapsanalys vara möjlig förutsatt att det sker på en väl vald plats, väl

avskilt geografiskt och visuellt från herrgårdens huvudbebyggelse och större landskapsrum. Skogsriddåer skulle kunna användas för att minska påverkan på stora landskapsrum. Utformningen bör ske med hänsyn till:

- Variation av landskapskaraktärer – Öppna fält, skog, strand och småbrutet landskap
- Alléer, vägar och järnvägsbankar
- Landskapsrummen kring herrgårdsanläggningarna befriade från modern tillkommen bebyggelse
- Torp, arbetarbostäder, ekonomibyggnader och andra lämningar från storbrukstiden med den agrara bebyggelsen
- Herrgårdsbebyggelse med tillhörande parker
- Stadsnära rekreationsområden

Hänsyn bör tas till naturvärden och buffert ska finnas till vattenmiljöerna och ån norr om Adamsberg. När området utvecklas bör dess förmåga att tillhandahålla ekosystemtjänster stärkas och utvecklas. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering.

Adamsberg består till stor del av jordbruksmark. Kommunen bedömer att det är ett väsentligt samhällsintresse att utveckla bostäder och funktioner som hör till en blandad bebyggelse i Adamsberg, för att främja en mer sammanhängande bebyggelsestruktur med närhet till infrastruktur och service av olika slag. Det ger en sammantaget god bebyggd miljö. Det är vidare ett väsentligt samhällsintresse att Rimbo kan utvecklas till en självbärande ort som även fyller en funktion för omgivande

landsbygd med tillgång till samhällsservice, kultur- och fritidsanläggningar, kommersiell service och kollektivtrafik. För det behövs fler bostäder. Alternativa lokaliseringar som prövats i samrådsförslaget bedöms inverka negativt på flera allmänna intressen/riksintressen och bidrar i lägre grad till en mer sammanhängande tätort. Läs mer under kapitel Jordbruksmark.

För området som omfattas av markavvattningsföretagets båtadsområde är det inte tillåtet att släppa på större flöden än vad som framgår av rådande regleringar för markavvattningsföretaget. Företaget måste omprövas eller avvecklas om flöden till företaget avleds eller förändras.

Kapacitet i befintlig VA-anläggning måste utredas. I och med att stora delar av området har en avrinning mot Långsjön ska ytor för rening och fördröjning av dagvatten innan det når Långsjön inklusive översvämningsszonen utredas. Se även Grön och blåstruktur, Vattenvårdsområden.

Då området till stor del består av lera ska en geoteknisk markundersökning göras för att bedöma lämpliga anläggningstekniker.

Riktlinjer

- Utvecklingen i Adamsberg ska ske på ett sätt som samspelar med centrumutvecklingen i Rimbo och Rimbo som helhet.
- Kopplingen mot Rimbo centrum behöver stärkas
- Området bör planeras i sin helhet för att tidigt utreda behoven av social service och teknisk infrastruktur.

Flygbild över området Adamsberg

- Herrgårdslandskapet ska värnas genom att utformning och placering av bebyggelse ska göras med hänsyn till den känsliga kulturmiljön.
- Naturvärdesbedömning och groddjursinventering behöver göras samt artskyddsutredningar.
- Ekosystemtjänster i området ska stärkas och utvecklas
- En dagvattenutredning ska tas fram i samband med planläggning
- Påverkan på markavvattningsföretaget ska utredas.

Huvudbyggnaden på Adamsberg, uppförd 2016 efter ritningar från 1700-talet. Foto: WSP, 2019

- Fornlämningar inom området ska undersökas
- Utred och bedöm behovet av VA-försörjning och kapacitet
- En social konsekvensanalys och en barnkonsekvensanalys bör genomföras
- Områdets geotekniska förhållande ska utredas
- Behov och placering av ny skola och förskolor behöver utredas
- Djupare analys av fluktuering i Långsjöns nivå bör utföras i samband med planläggning för att säkerställa att bebyggelse inte riskerar att översvämmas.
- Frågan om huvudmannaskap för allmänna platser behöver utredas.
- Behovet av fler upplagsytor för omhändertagande av snömassor, ris från röjningsarbeten med mera kommer öka i samband med att Rimbo växer. Lämpliga ytor behöver säkerställas i samband med planläggning.

Flygelbyggnad i bakgrunden. Foto WSP, 2019

Fönster på ekonomibygnad i Adamsberg. Fönstret har Löfvenskiölds ritningar som förlaga. Foto: WSP, 2019.

Kvarntorp

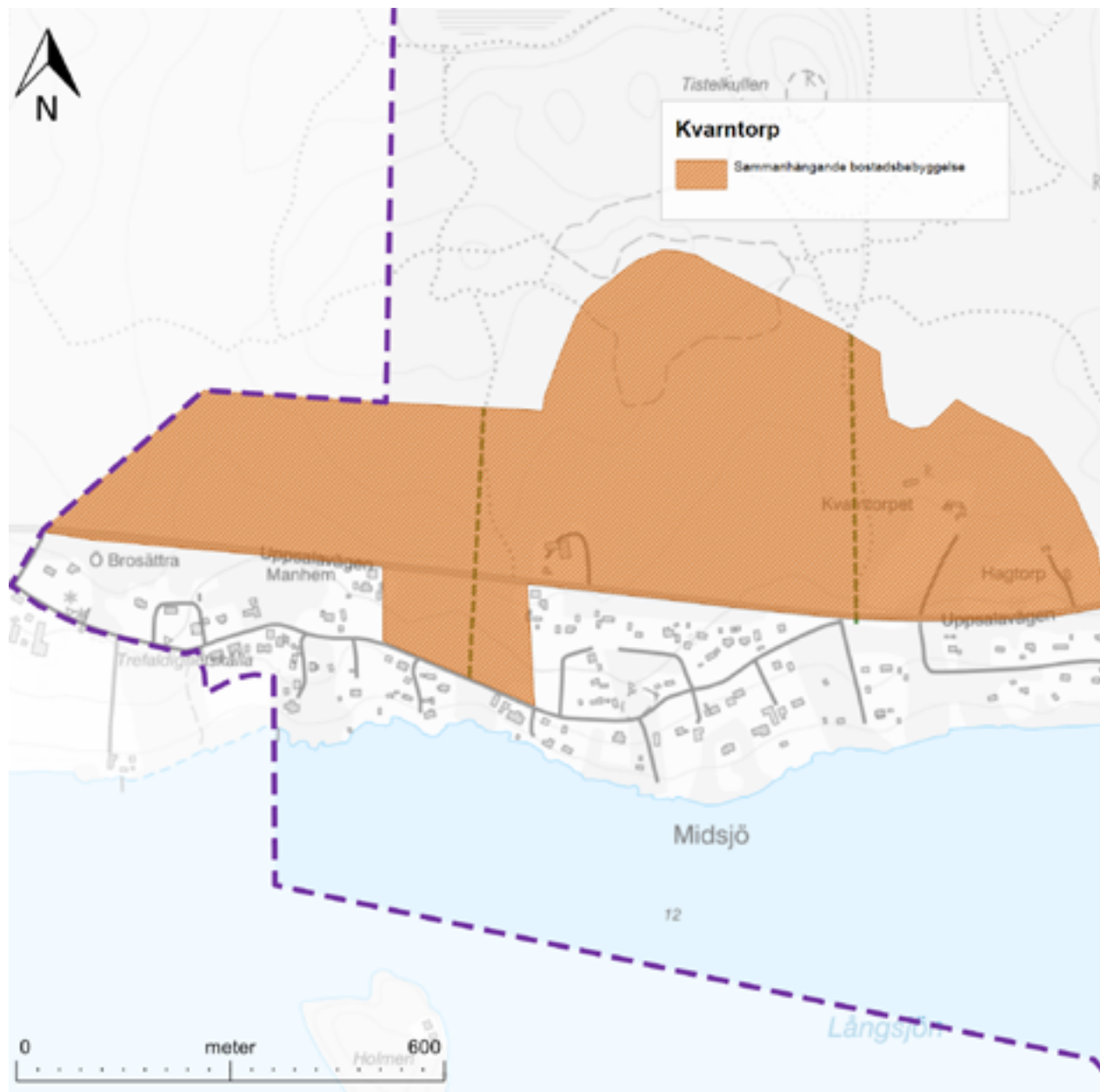
Kvarntorp kommer att utgöra ett nytt område för sammanhängande bostadsbebyggelse med i huvudsak småhusbebyggelse.

Kvarntorp består av skogsmark med några enstaka mindre gårdar eller torp med tillhörande öppna marker. Den dominerande jordarten i Kvarntorp är morän med inslag av lera i den östra delen. Området är idag inte detaljplanlagt, dock har ett positivt planbesked 2019 getts för en fastighet inom området. Fastigheterna är i både privat och kommunal ägo.

Området är en del av ett större sammanhängande skogsområde med både rekreativa värden och höga naturvärden. Detta område är sannolikt viktigt som källområde för arter som kan sprida sig ifrån mindre områden runt om i Rimbo. Naturvärdena består av bland annat av områden med sumpskog, rödlistade arter och en nyckelbiotop. I den västra delen av området har det inte genomförts någon naturvärdesinventering. Delar av området, främst den östra delen, har stor kapacitet att tillhandahålla flera olika ekosystemtjänster bland annat vattenreglering, pollinering, biologisk mångfald.

I den östra delen av området finns ett viktigt rekreationsstråk med en koppling söderut till naturområde med höga kulturmiljövärden samt vidare till Sandbanken. Enligt Artportalen finns signalarter, fridlysta och rödlistade arter i området. Inom Kvarntorp finns två områden med naturvärden enligt Skogsstyrelsen.

Endast en känd fornlämning finns i området, men flera finns i nära anslutning. Norra delen av området – Tistelkullen – har klassats som mycket känslig miljö i Rimbo kulturmiljöutredning och landskapsanalys. Tistelkullen

är känsligt för utradering, fragmentering och för brutna ekologiska samband. Inom området förekommer arkeologiska lämningar, främst från bronsåldern.

Busshållplats med kollektivtrafik Uppsala-Norrtälje finns vid väg 77. Området kommer dra nytta av en framtida direktlinje mellan Norrtälje och Arlanda och generera ytterligare resenärer på både befintlig linje 677 och den framtida linjen till Arlanda. I dagsläget finns skyddsavstånd till väg 77 då den är utpekad som primär transportled för farligt gods.

Området ligger till största delen utanför kommunalt verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten. Områdets östra del ligger i nära angränsning till befintlig vatten- och spillvattenledning. I samband med utbyggnaden fram till Midsjö dimensionerades det då nybyggda ledningsnätet för en viss ökning av boende i området. Hur många fastigheter som kan anslutas och vilka åtgärder som krävs för att en utbyggnad ska kunna ske behöver utredas.

Enligt översvämningskarteringen finns det risk för översvämning vid skyfall i området längs med väg 77. Stigande nivåer i Långsjön bedöms i dagvattenutredningen inte ha negativ påverkan på Kvarntorp.

Utveckling

Trafikverket planerar ny dragning av väg 77 utanför Rimbo tätort och den rekommenderade transportleden för farligt gods bedöms inte längre behöva passera förbi Kvarntorp och genom tätorten. Länsstyrelsen har föreskrivit ett utökat bebyggelsefritt avstånd om 30 meter längs väg 77 minska risker vid olyckor och överskridande av riktvärden för buller och luftkvalitet. Byggnadsförbudet kommer sannolikt att kvarstå även om väg 77

flyttas. Dock ska det vid varje enskilt fall prövas utifrån risk, trafikmängd, hastighet, terrängförhållanden samt drift- och underhåll.

Området har potential att utvecklas som bostadsområde som knyter an till den befintliga småhusbebyggelsen i Midsjö samt i öster. Området är kuperat och med tanke på terrängen och omgivningen föreslås därför en inriktning mot i första hand småhusbebyggelse. Inslag av parhus och radhus kan förekomma. I västra delen av området är det lämpligt med större tomter som förutom bostäder kan inrymma verksamheter som är förenliga med bostäder. Detta för att underlätta för egenföretagare i Rimbo.

Antal bostäder som rymts i Kvarntorp beror på hur tätt området kan bebyggas samt hur typer av bostäder och tomtstorlek fördelas. Med en över ytan jämn fördelning av normalstora villatomter, större tomter som kan inrymma verksamheter samt tomter för radhus uppskattas drygt 300 nya bostäder kunna skapas inom området. Då finns det även plats för kommunal service som skola.

Området behöver planeras med stor hänsyn till de naturvärden som idag finns på platsen. Buffertytor bör därför skapas bland annat mot sumpskogen i nordöstra delen av området. Det är också viktigt att lämna kvar gröna korridorer mellan bebyggelseytorna för att upprätthålla spridningskorridorer mellan naturområdena söder om och norr om Kvarntorp. Dessa är till för både växter och djur men även för att skapa tillgänglighet till grönområden och rekreativsmöjligheter för de som kommer bo i området. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering.

I samband med planläggning av området bör en ny förskola och eventuellt en ny skola lokaliseras i Kvarntorp. Dessa lokaliseras lämpligen centralt i området. Exakta placeringar får utredas i samband med fortsatt planering.

I dagvattenutredningen föreslås ytor som kan avsättas för dagvattenhantering. De föreslagna ytorna ligger i lågpunkter och är därför lämpliga platser att fördröja och rena dagvatten. Eftersom området ligger nära recipienten Långsjön, som har dålig ekologisk status, är det extra viktigt att säkerställa fördröjning och rening av dagvatten.

Riktlinjer

- Ytor för rening och fördröjning av dagvatten innan det når Långsjön bör föreslås. Utredningen behöver visa på hur dagvatten ska tas omhand på bästa sätt.
- Utred hur exploateringen påverkar framkomlighet på väg 77 vid skyfall.
- Identifiera och föreslå lämpliga stråk som kopplar till omgivningens bebyggelse- och rekreativsområden.
- Koppla ihop området med befintliga tätorten med gång- och cykelförbindelser.
- Utred lämpliga in- och utfarter samt hållplatslägen vid väg 77.
- En fördjupad naturvärdesinventering och en groddjursinventering behöver göras..
- Hänsyn ska tas till sumpskogen i nordöstra delen av området

- Avrinningsområde och påverkansområde för våtmarken bör utredas så att denna inte påverkas vid eventuell exploatering, för bibehållen vattenhållande funktion i landskapet.
- Ekosystemtjänster i området ska stärkas och utvecklas. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering.

Kvarntorp består av huvudsakligen av ängsmark och skog

Befintlig bebyggelse inom Kvarntorpsområdet.

- Utred möjligheten att skapa gemensamma ytor och trygga offentliga miljöer inom området.
- Förskola och eventuellt skola är lämpligt i området. I samband med planeringen av området ska behov stämmas av mot aktuell lokalförsörjningsplan.
- Området består av flera olika fastighetsägare och både kommunal och privat ägo. Planläggning bör inledas med ett program för att reda ut den övergripande strukturen för hela området.
- Utred och bedöm behovet av VA-försörjning och kapacitet.
- Behovet av fler upplagsytor för omhändertagande av snömassor, ris från röjningsarbeten med mera kommer öka i samband med att Rimbo växer. Lämpliga ytor behöver säkerställas i samband med planläggning.

Drakberget

Drakberget kompletteras med ett område för sammanhängande bostadsbebyggelse – i huvudsak småhusbebyggelse – i anslutning till befintlig bebyggelse längs Ekebyvägen.

Området består till största delen av skog. Jordarten i området består av morän, berg och lera. Delar av området är i kommunal ägo och är inte detaljplanlagt sedan tidigare. Det finns ett beviljat bygglov för nybyggnad av 18 kedjehus i sydöstra delen av området.

Det finns påtagliga naturvärden och vissa naturvärden enligt utförd naturvärdesbedömning (2018). I området finns två naturvärdesobjekt enligt Skogsstyrelsen. Området utgör en viktig spridningslänk mellan skogsområdena Tistelkullen och Näset. Det finns fridlysta och rödlistade arter i området samt flera värdeelement. I anslutning till områdets östra del finns en stenbrotsdamm som tillsammans med det intilliggande kärret kan fungera som lek- och landmiljö för flera arter av groddjur. Det har tidigare observerats större vattensalamander i stenbrotsdammen.

Området är ett viktigt rekreationsområde för allmänheten och har även stor betydelse för de skolor och förskolor som finns i närområdet som nyttjar det som utflyktsmål.

Allra längst i norr är det riksintresse för kulturmiljövården och de nordvästra delarna av området har klassats som känslig miljö i Rimbo kulturmiljöutredning och landskapsanalys. Området avgränsas i väster av en banvall som i samma utredning klassats som mycket känslig struktur. Banvallen utgör en tydlig kulturhistorisk linje i landskapet och är en av få kvarvarande uttryck som finns kvar från järnvägsepoken. Den är också viktig för friluftsliv och re-

creation då att den används som bland annat ridväg och cykelväg. Det finns två fornlämningar i närområdet och det kan finnas ytterligare fornminnen i området.

Den norra delen av området har en naturlig avrinning åt nordnordost mot södra delarna av Syningen. Området runt Syningen omfattas av markavvattningsföretaget Syningen-Skedviken torrlägningsföretag med flera.

Utveckling

Planen föreslår att området utvecklas med bostäder, främst villabebyggelse. Området beräknas kunna innehålla cirka 20–30 småhus.

Området bör planeras i sin helhet för att tidigt utreda behoven av social service och teknisk infrastruktur, till exempel vatten- och avloppsförsörjning, gator och förskolor. Även ny gång- och cykelbana längs Ekebyvägen bör utredas. Utvecklingen av området bör ske från befintlig bebyggelse för att skapa en sammanhållen bebyggelseutveckling.

Vid vidare planering måste stor hänsyn tas till de naturvärden som finns inom området, speciellt i den norra delen som har påtagligt naturvärde, samt områdets funktion som en del i en spridningskorridor. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering.

Den bevarade järnvägsbanken bör värnas i samband med en utveckling av Drakberget. Kompletteringen av bebyggelse ska ske på ett sätt som inte skadar riksintresset för kulturmiljövård. Läs mer om riksintresset under allmänna intressen. En arkeologisk utredning ska tas fram.

Områdets VA-försörjning måste utredas. För långsiktigt hållbar VA-planering bör utvecklingen som helhet i denna del av Rimbo inkluderas i utredningen. Dagvattenhantering behöver utredas i samband med detaljplanering.

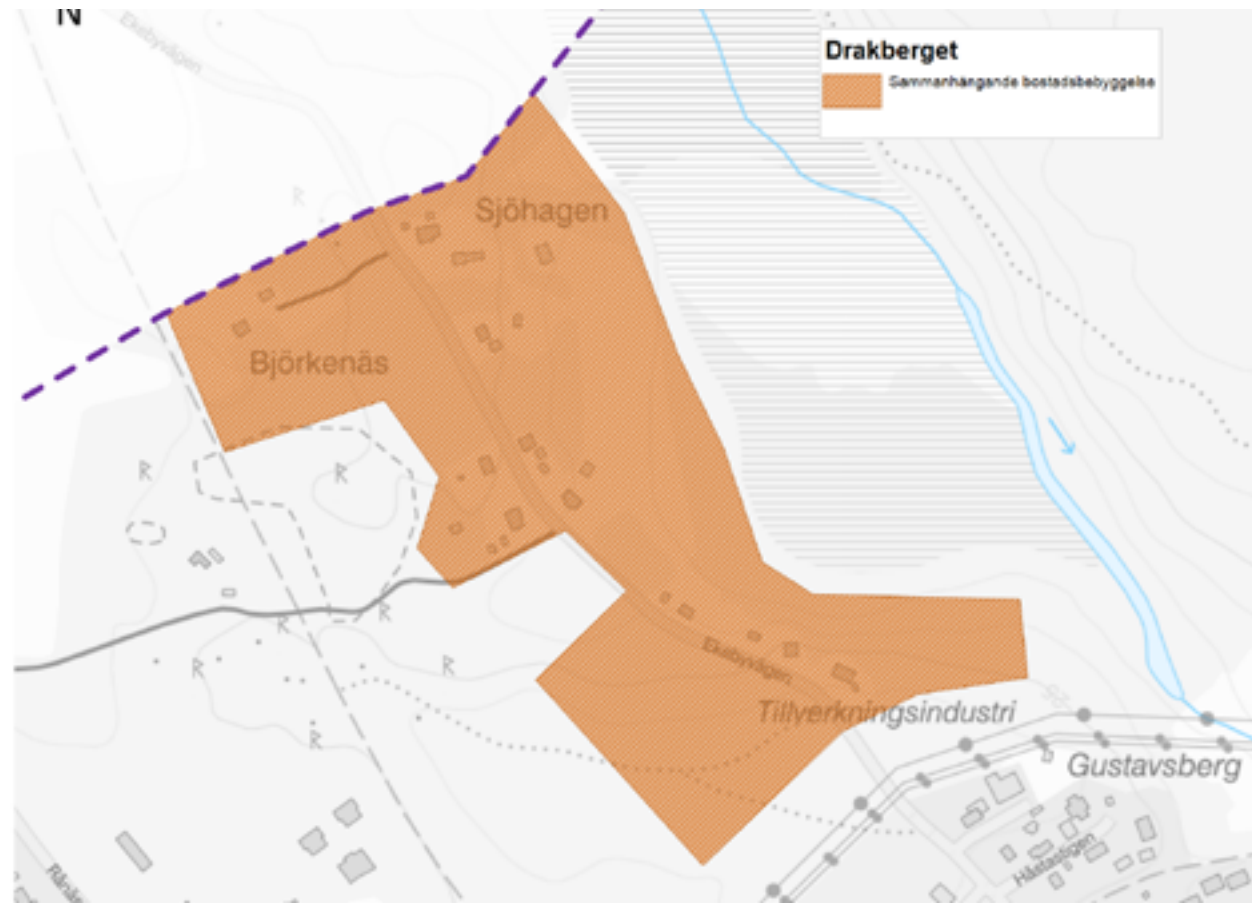
För området som omfattas av markavvattningsföretagets båtadsområde är det inte tillåtet att släppa på större flöden än vad som framgår av rådande regleringar för markavvattningsföretaget. Företaget måste omprövas eller avvecklas om flöden till företaget avleds eller förändras. Hur dagvattnet ska omhändertas och avledas behöver utredas för området i sin helhet.

I och med att området tar delar av ett tätortsnära naturområde i anspråk, och ligger nära en skola, bör en socialkonsekvensanalys och en barnkonsekvensanalys genomföras i samband med planläggning av området. Det är viktigt att stor hänsyn visas för att Drakberget även ska fortsätta vara grönområde med stora ekologiska- och rekreativa värden. Läs mer om de gröna värdena i området i kapitlet om Grönstruktur.

Riktlinjer

- Vidare utreda utformning av grön korridor för att upprätthålla spridningssambandet mellan de större skogsområdena.
- Utred avstånd till kraftledning och verksamheter söder om området.
- Utred gång- och cykelbana längs Ekebyvägen.
- Utred och bedöm behovet av VA-försörjning och kapacitet.
- En arkeologisk utredning behöver genomföras.

- En fördjupad naturvärdesinventering och en groddjur-sinventering behöver göras. Artskyddsutredningar behöver genomföras för arter som påverkas av habitatsförlust med förslag på skyddsåtgärder.
- Ekosystemtjänster i området ska stärkas och utvecklas. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering.
- Ta fram en kulturmiljöutredning för att fastställa hur hänsyn ska tas till riksintresset för kulturmiljövård.
- Ta fram arkeologisk utredning.
- Utredning av områdets geotekniska förutsättningar.
- Utred hur dagvatten ska tas om hand.
- En socialkonsekvensanalys och en barnkonsekvensanalys bör genomföras i samband med planläggning av området.
- Utredning av ras och skredrisk mot ån.
- Påverkan på markavvattningsföretaget ska utredas.

Ett gammalt stenbrott som numera är vattenfyllt

Bålbro Norra

Bålbro Norra kommer att utgöra ett nytt område för besöksanläggning inom kategorin sammanhängande bostadsbebyggelse med syfte att komplettera befintliga anläggningar för sport- och friluftsvksamheter. Delar av området blir också tillgängligt för kolonilotter och dagvattenhantering.

Området består idag av jordbruksmark med inslag av åkerholmar och stenrösen, i väst angränsar området till det större skogsområdet Tistelkullen. Jordarten består främst av lera. Rimbo orienteringsklubb har en klubbstuga i anslutning till motionsspåret som utgår från vändplanen vid nuvarande Västertorpsvägens slut. En tennishall och tillhörande utomhusbanor finns också inom området. Skytteverksamhet bedrevs i den västra delen av området mellan åren 1938 och 1974. En detaljplan med användningen småindustri finns från 1980. Denna är delvis påbörjad i och med en utbyggd vägslinga och ledningsnät för vatten, spill och dagvatten från 1988. Hela området är i kommunens ägo.

De uppvuxna träden i området är en viktig del i en spridningskorridor mellan Tistelkullen och Näset, som inte står i kontakt med andra gröna korridorer eller skogsområden. I Bålbro norra finns flera signalarter, fridlysta arter och värdeelement som stenrösen, äldre träd, grova sälgar och aspar. Naturvärdesinventering från 2018 klassade här områden med visst naturvärde samt påtagligt naturvärde. Området består av glacial lera med inslag av morän.

De högsta naturvärdena i området finns i lövskogen som präglas av ett stort inslag av asp och sälg, i lövlunden med asp, ek och hassel, samt i den ohävdade före detta

betesmarken och Åkerholmen med många signalarter för ängs- och betesmarker. Åkerholmen klassas som Natura 2000-naturtypen silikatgräsmark, men om inte hävd återinförs kommer området att växa igen. Området hyser höga naturvärden (klass 2).

Delar av Bålbro norra ingår i riksintresse för kulturmiljövården, Skedviken. Inom området förekommer ett fornminnesområde (gravfält, järnålderskaraktär). Området ligger inom Ekebydalens odlingslandskap som är utpekad som en känslig miljö i kulturmiljöutredningen. Det sammanhållna odlingslandskapet vid Ekebyholm med långa siktlinjer är känsligt för dominerande nutida tillägg som bryter siktlinjer.

Bålbroskolan finns i närheten vilket innebär att många barn och unga rör sig i området.

Området omfattas av markavvattningsföretaget Syningens-Skedviken torrläggningföretag med flera

Enligt översvämningsskarteringen finns det ett område som tangerar områdets östra del och sträcker sig vidare åt nordost. Detta område riskerar att översvämmas vid skyfall.

Marken i området vid kulfånget är förorenat efter den tidigare skytteverksamheten.

Utveckling

Planen föreslår att området utvecklas till ett område för fritid och idrott. Bålbro Norra ligger mitt emellan Västertorpsskogen och Bålbroskogen och en besöksanläggning skulle dra fördel av läget med tillkommande bussförbindelser och annan service. Den västra delen av området föreslås utnyttjas till kolonilotter.

Utvecklingen behöver utredas mot bakgrund av att området är en del av ett riksintresse för kulturmiljövården och det finns visuella samband mellan Bålbro Norra och övriga jordbrukslandskapet kring Skedviken. Ur den kulturmiljö- och landskapsanalys som gjorts (WSP, 2019) framgår att komplettering bedöms möjlig förutsatt att det sker på en väl vald plats, väl avskilt geografiskt och visuellt från herrgårdens huvudbebyggelse och större landskapsrum. Skogsridåer skulle kunna användas för att minska påverkan på stora landskapsrum. I landskapsrummet finns en stor potential för att stärka herrgårdens landskapskontakt med sjöarna genom slyröjning. Även fornminnet som finns inom området behöver undersökas för att komma fram till hur nära ny bebyggelse kan uppföras. Utveckling av området ska ske med hänsyn till områdets kulturhistoriska värden.

Det är viktigt att bibehålla den biologiska mångfalden sett i ett större landskapsperspektiv. Därför behöver området utformas så att funktionen spridningskorridor upprätthålls mellan skogsområdena Tistelkullen och Näset. En skötselplan finns framtagen för sydöstra delen av området intill Bålbroskogen som ska säkerställa skyddsåtgärder i samband med exploateringen av Bålbroskogen. Denna del bör planläggas som natur i kommande detaljplan. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering.

Bålbro norra ligger inom Syningens avrinningsområde. Då området utgör en lågpunkt där vatten samlas föreslås delar av området att användas till dagvattenåtgärder och skyfallshantering. Dagvattenutredningen föreslår att en yta för dagvatten reserveras i östra/norra utkanten av området. I samband med exploatering skulle denna kunna utformas som en park med reningsanläggningar så

som dammar, diken och översilningsytor för dagvatten, som även kan ge rekreativ mässiga värden. Förutsättningarna för dagvattenhantering måste utredas närmare i en dagvattenutredning. Kapacitet i befintlig VA-anläggning måste utredas.

Riktlinjer

- Ytterligare provtagning (för avgränsning av föroreningen) och sanering i området vid kulfånget.
- Vidare utreda utformning av grön korridor för att upprätthålla spridningssambandet mellan de större skogsområdena.
- Ekosystemtjänster i området ska stärkas och utvecklas.
- Utred påverkan på riksintresset för kulturmiljövården.
- Beakta och värna riksintressets uttryck genom att anpassa och placera bebyggelse så att viktiga siktlinjer bibehålls.
- Följ de rekommendationer om tålighet och potential som redovisas i kulturmiljö- och landskapsanalys (WSP, 2019)
- En fördjupad naturvärdesinventering och en groddjursinventering behöver göras.
- Utred områdets geotekniska förutsättningar.
- Undersökning av fornlämningsområdet inom området.
- Bevaka kopplingen till motionsslingan i anslutning till området.

- Komplettera Västertorpsvägen med gång- och cykelväg.
- I samband med planeringen av området ska förskolebehovet stämmas av mot aktuell lokalförsörjningsplan.
- Utred hur dagvatten ska tas om hand. Planera för en park med rening och fördröjning av dagvatten med rekreativitetens värden.
- Utred och bedöm behovet av VA-försörjning och kapacitet.
- Påverkan på markavvattningsföretaget ska utredas.

Bålbro Södra

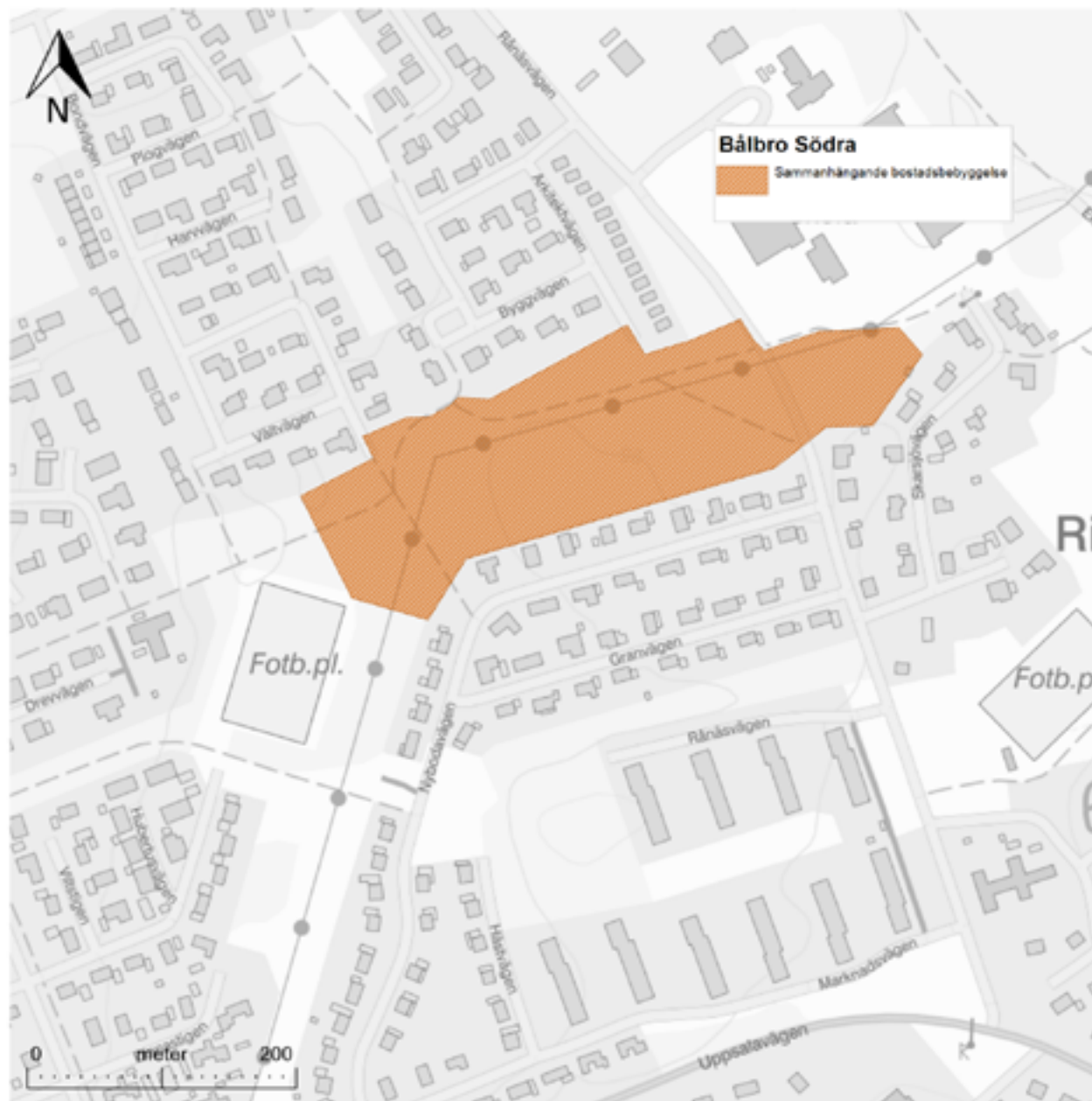
Bålbro Södra kommer att utgöra ett nytt område för sammanhängande bostadsbebyggelse med i huvudsak småhusbebyggelse. Området kan bebyggas först när kraftledningen är flyttad.

Området består av skog samt lägre vegetation i den befintliga ledningsgatan. Jordart är främst sandig morän och postglacial lera med inslag av berg. Marken är i kommunal ägo och området är planlagt.

Inom Bålbro Södra finns flera höga naturvärden. Större delen av området utgörs av spridningskorridorer för salamander. Ett mindre område i östra delen är hemområde för salamandrar. En klubbalsumpskog finns i ena änden. I östra kanten tangerar området en spridningslänk för barrskogsmesar. Kraftledningsområdet utgör idag ett grönstråk och en parkskog.

Området är utpekad i Landskapsbild och kulturmiljöutredning som känsligt område med avseende på kulturmiljö kopplat till den moderna staden med villabebyggelse från 1950 och 60-talet samt en betydande grönstruktur som är väl inplanerad i stadsbilden. Parkerna är känsliga för ianspråktagande av ny bebyggelse vilket resulterar i minskad möjlighet till närrecreation och brutna ekologiska samband. Bålbro skolan ligger i nära anslutning. Gång- och cykelväg finns.

Området ligger inom kommunalt verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten. Hur många fastigheter som kan anslutas och vilka åtgärder som krävs för att en utbyggnad ska kunna ske behöver utredas. Inom området finns ett par lågpunkter där vatten samlas som är lämpliga för dagvattenåtgärder.

Utveckling

Om den befintliga kraftledningsgatan tas i anspråk skapas möjligheter att bygga ihop Rimbo. Området har potential för cirka 20–30 småhus som kommer att ansluta till befintlig småhusbebyggelse i norr och söder. Kollektivtrafikförsörjning i området möjliggörs då Västertorpsvägen och Rånäsvägen byggs ihop.

Där kraftledningen idag går finns ett grönt stråk som ska finnas kvar även efter att området bebyggs. Stråket är både spridningskorridor för djur och växter och kopplar ihop Långsjön med andra viktiga grönområden som Näset. Det gröna stråket är också en del av ett kulturmiljövärde som ska värnas. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering.

Riktlinjer

- Kraftledningen måste flyttas innan området kan utvecklas.
- Grönstråk ska bevaras, av sociala, ekologiska och kulturmiljömässiga skäl.
- Skyfalls- och dagvattenåtgärder ska genomföras där det är lämpligt.
- Utred och bedöm behovet av VA-försörjning och kapacitet.
- En fördjupad naturvärdesinventering och en groddjursinventering behöver göras.
- Ekosystemtjänster i området ska stärkas och utvecklas. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur

Området Bålbros Södra korsas idag av en större kraftledning. Innan området kan bebyggas behöver kraftledningen flyttas. Ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering.

Sandbanken Norra

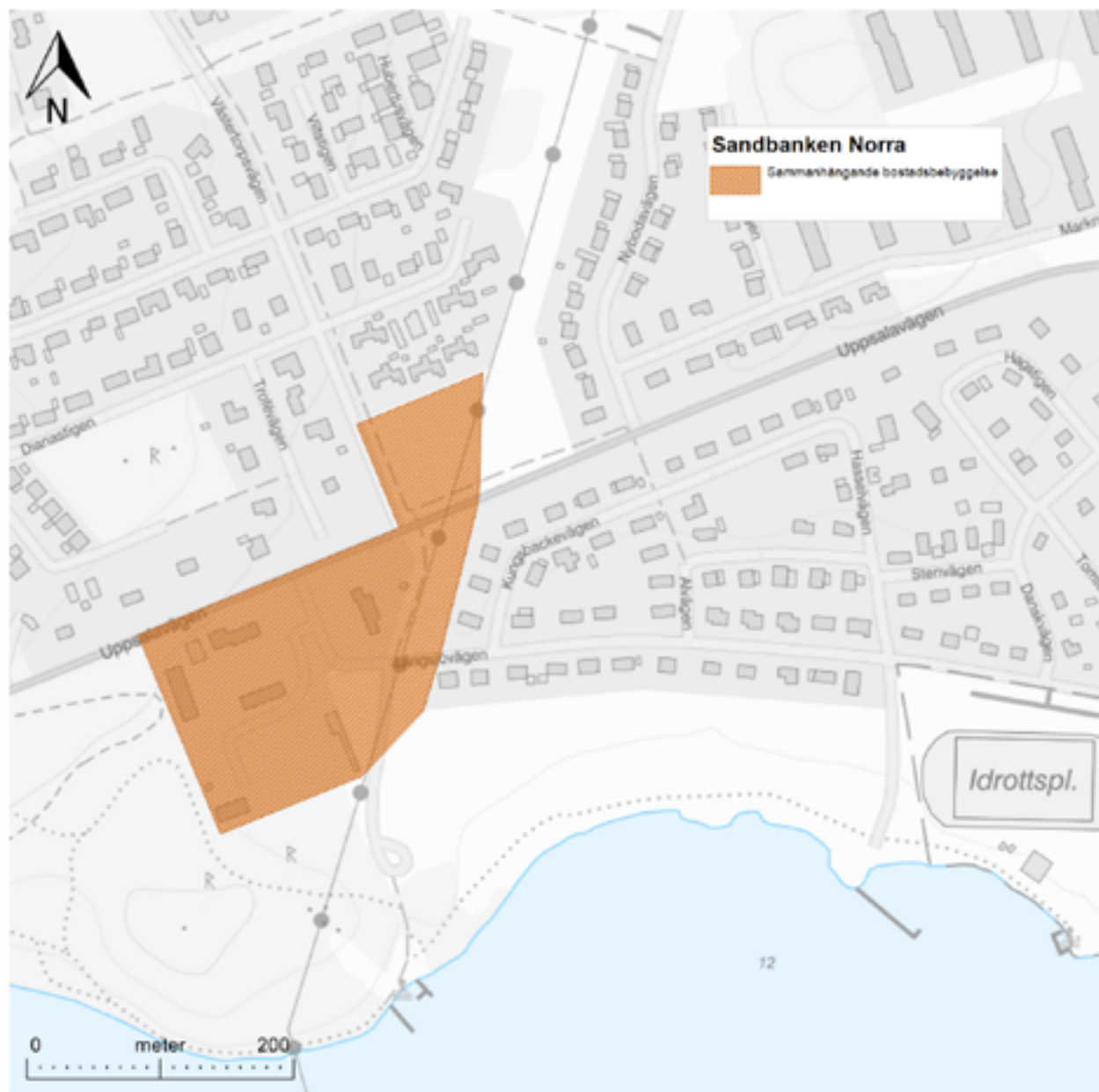
Sandbanken Norra kommer att utgöra ett nytt område för sammanhängande bostadsbebyggelse med blandad bebyggelse. Området kan bebyggas först när kraftledningen är flyttad.

Området består av park och delvis redan bebyggda områden. Jordarten är sandig morän och postglacial lera. Marken är i kommunal ägo och området är detaljplanlagt. Norr om Uppsalavägen finns en detaljplan som medger handel och södra delen är planlagd som småindustri och garage samt kraftledning. I södra delen finns också ett beviljat planbesked från 2017.

Norra delen av området utgörs av spridningskorridorer för salamander och i kanten av området längst i sydväst finns aktivitetsområden för hackspett. Genom området går ett viktigt grönstråk där det också finns lågpunkter där vatten samlas.

Området är utpekad i Landskapsbild och kulturmiljöutredning som känsligt område med avseende på kulturmiljö kopplat till den moderna staden med villabebyggelse från 1950- och 60-talet samt en betydande grönstruktur som är väl inplanerad i stadsbilden. Parkerna är känsliga för ianspråktagande av ny bebyggelse vilket resulterar i minskad möjlighet till närrökreation och brutna ekologiska samband.

Busshållplats med kollektivtrafik Uppsala-Norrtälje finns vid väg 77 som går igenom området. I dagsläget råder ett nybyggnadsförbud längs väg 77 på grund av farligt godsleden. I och med vägen finns även bullerproblematik.

Området ligger inom kommunalt verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten. Hur många fastigheter som kan anslutas och vilka åtgärder som krävs för att en utbyggnad ska kunna ske behöver utredas.

Utveckling

Om den befintliga kraftledningsgatan tas i anspråk skapas möjligheter att bygga ihop Rimbo. Området har potential för cirka 20–30 småhus som kommer att ansluta till befintlig småhusbebyggelse norr och söder om Uppsalavägen/väg 77. Trafikverket planerar ny dragning av väg 77 utanför Rimbo tätort, vilket innebär att farligt gods inte längre behöver gå genom tätorten, riskhanteringsavstånd kommer därför försvinna. Se avsnittet Miljö, hälsa och säkerhet.

Där kraftledningen idag går finns ett grönt stråk som ska finnas kvar även efter att området bebyggs. Stråket är både spridningskorridor för djur och växter och kopplar ihop Långsjön med andra viktiga grönområden som Näset. Det gröna stråket är också en del av ett kulturmiljövärde som ska värnas. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering. Lågpunkterna i kraftledningsgatan kan utnyttjas för dagvattenåtgärder.

Riktlinjer

- Kraftledningen måste flyttas innan området kan utvecklas.
- Grönstråk ska bevaras, av sociala, ekologiska och kulturmiljömässiga skäl.
- Naturvärden och gröna strukturer ska bevaras för att bibehålla grön infrastruktur.

- Ekosystemtjänster i området ska stärkas och utvecklas. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering.
- Visa hänsyn till ytbehov för dagvattenhantering.
- Utred och bedöm behovet av VA-försörjning och kapacitet.
- Riskanalys för farligt gods tas fram för att bedöma om väg 77 måste flyttas innan området börjar bebyggas.
- Marksanering kan behöva göras innan området bebyggs.

Större gräsyta under kraftledningen inom Sandbanken Norra.

Fastigheterna Slangen 1, Pumpen 1 och Rimbo-Tomta 2:41 som ingår i Sandbanken Norra

Vallby Södra

Vallby kommer att utgöra ett område för verksamhet och industri med störande, ytkrävande och transportintensiva verksamheter där bostäder inte är lämpligt.

Ytan norr om väg 280 – Vallby – är redan planlagd för industri och verksamheter men är ännu inte utbyggd. Det innebär att ytan klassas som befintligt område för verksamheter och industri.

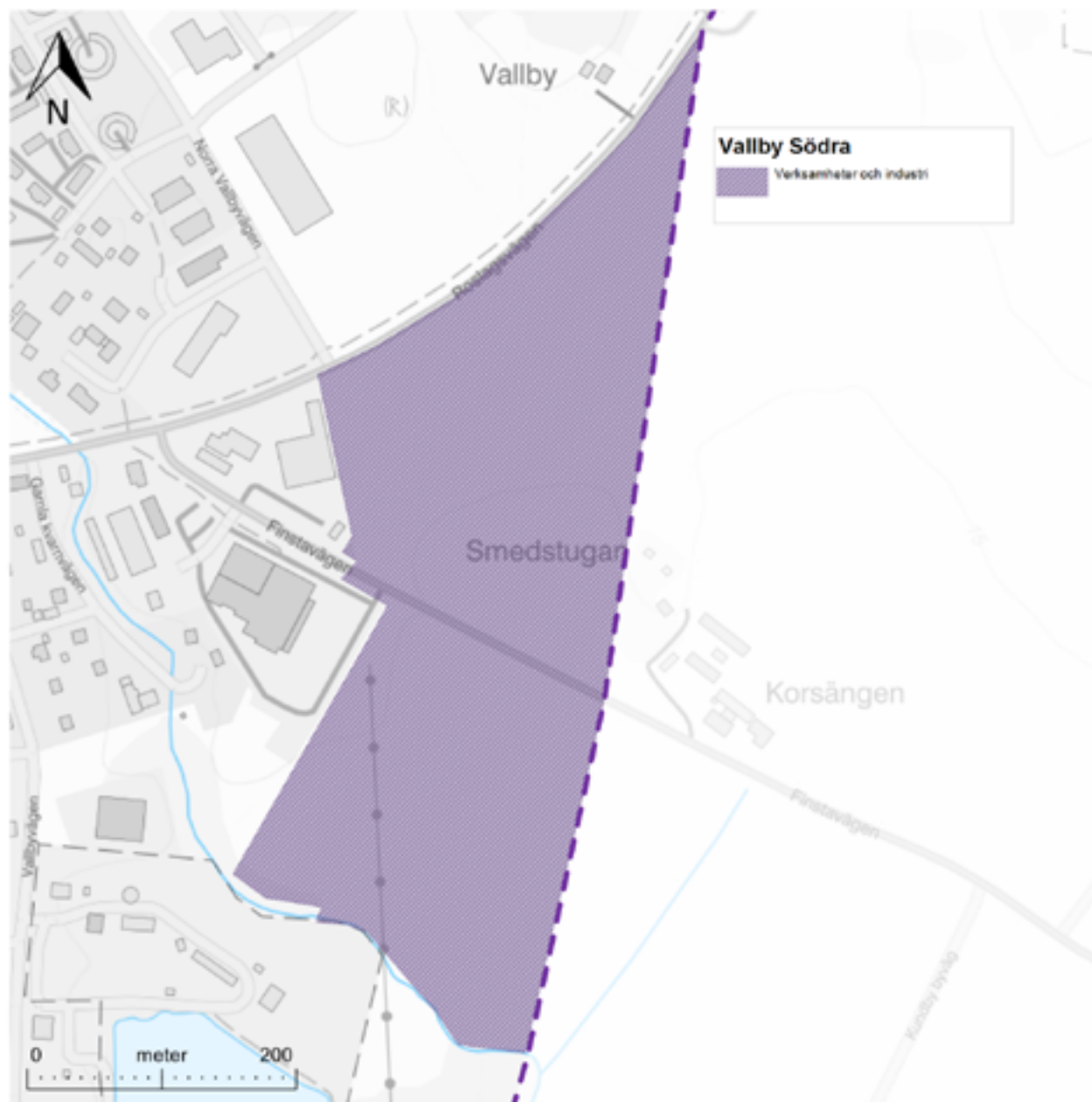
Vallby Södra är cirka 1,2 hektar stort och ligger i direkt anslutning till Rimbo tätort och nyttjas idag som jordbruksmark. Hela området består av postglaciala lerjordarter. Vallby Södra berör två större fastigheter; Rånäs 12:1 som tillhör Svenska kyrkan och Beateberg 1:10 som är i privat ägo.

I Vallby Södra finns ett par åkerholmar som omfattas av det generella biotopskyddet. Rödlistade och skyddade fåglar har observerats i området.

Vallbyån går i den södra kanten av exploateringsområdet. Ån bidrar till ekosystemtjänsterna biologisk mångfald och vattenreglering. Det finns höga naturvärden längs ån.

Området omfattas av båtnadsområden för ett markavvattningsföretag som omfattar sänkning av Långsjön, Kundbysjön och Björkarn.

En mindre del av området ligger inom område för sårbart grundvatten, grundvattenförekomsten Röåsen-Bergby, vilket i detta fall gäller kommunens reservvattentäkt. Detta innebär bland annat att vissa verksamheter kan vara olämpliga och att dagvatten och avlopp inte bör infiltreras ner i marken utan föras bort/ha hög skyddsnivå.

Kollektivtrafik går längs väg 280 och väg 77.

Utveckling

Större områden med verksamhetsmark pekas ut i ÖP 2050 i anslutning till ny sträckning för väg 77.

Området är med hänsyn till sin omedelbara närhet till tätorten lämpligt för exploatering och komplettering av bebyggelse. Planerat vägreservat för en framtida dragning av väg 280 kommer att splittra upp åkermarken mellan den befintliga tätorten och den nya vägdragningen. Mot bakgrund av de nya förutsättningarna lämpar sig området för etablering av verksamheter som är beroende av att ligga i direkt anslutning till tätorten. Området kan utgöra en ny årsring av Rimbos utveckling. Vid planläggning av områdets östra delar behöver hänsyn tas till närliggande gårdsmiljö samt till Vallbyån i sydväst så att åns stränder kan restaureras och fortsatt blir beträddbara. Det behövs en skyddszon på båda sidor om ån för att bevara dess svämplan och närmiljö för att uppnå MKN vatten. När området planeras bör detta även ske så att inte ny dragning av väg 280 försvåras.

Utveckling av området ska ske med hänsyn till områdets kulturhistoriska värden. Det är viktigt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering.

Vallby består till stor del av jordbruksmark. Kommunen bedömer att det är ett väsentligt samhällsintresse att utveckla områden för verksamheter och industri. Då dessa områden inte kan finnas för nära bostäder minskar antalet möjliga lokaliseringar. I Vallby finns närhet till befintligt område av samma karaktär samt närhet till infrastruktur av olika slag samt kollektivtrafik. Det ger en sammantaget god bebyggd miljö. Kommunen bedömer att det inte

finns några andra lämpliga lokaliseringar i anslutning till tätorten.

För området som omfattas av markavvattningsföretagets båtudsområde är det inte tillåtet att släppa på större flöden än vad som framgår av rådande regleringar för markavvattningsföretaget. Företaget måste omprövas eller avvecklas om flöden till företaget avleds eller förändras.

Kapacitet i befintlig VA-anläggning måste utredas. I och med att stora delar av området har en avrinning mot Norrtäljeån-Vallbyån ska ytor för rening och fördröjning av dagvatten utredas. Det pågår en omformning av vattenskyddsområdet Röåsen-Bergby som i och med det kan utökas norrut. Om så sker ska hänsyn tas till detta.

Riktlinjer

- Ta hänsyn till det generella biotopskyddet (åkerholmarna), Vallbyån och andra naturvärden.
- Utredning av områdets geotekniska förutsättningar ska genomföras.
- Hänsyn till grundvattenförekomsten ska tas. Vattenskyddsområdets utbredning kan komma att ändras.
- Utred om skyfall kan påverka vattenskyddsområdet som ligger utanför Vallby södra.
- Utred hur dagvatten ska tas om hand.
- Utred och bedöm behovet av VA-försörjning och kapacitet.
- Påverkan på markavvattningsföretaget ska utredas.
- Hänsyn till Vallbyån och dess stränder ska tas.

- Hänsyn ska tas till gårdsmiljö strax öster om området.
- Området ska planeras med ny dragning av väg 280 i åtanke.
- Ekosystemtjänster i området ska stärkas och utvecklas.

Grön- och blåstruktur

Grön- och blåstruktur utgörs av användningarna Natur och friluftsliv, Grönområde och park. De miljöer som pekas ut på kartan är områden som kommunen inte vill utveckla för bebyggelse och i stället utveckla som viktiga grönområden för invånarna i Rimbo.

Grönstruktur

Rimbos större naturområden i kombination med centrala grönområden, parker, lekparker samt gröna och blå stråk, där man kan röra sig längs vatten eller i grönska, ger ett bra utgångsläge för utveckling av mervärden som motsvarar ökad användning och efterfrågan. I RUFSS 2050 pekas grönstrukturen längs med Roslagsbanan mot Rimbo ut.

Inne i samhället finns många små naturområden insprängda bland bebyggelsen. Gröna spridningskorridorerna finns till exempel längs kraftledningarna, vattendrag och cykelvägar. Läs mer om förutsättningar för grön- och blåstruktur ur ett ekologiskt perspektiv under rubriken Allmänna intressen.

I Rimbo pekas tre större befintliga naturområden ut; Näset, Kvarntorp/Västertorp samt Näshagen vid Adamsberg. Dessa har ett stort värde för det lokala friluftslivet, då de är lättillgängliga för allmänheten och dessutom ofta inrymmer höga naturvärden med bidragande ekosystemtjänster. En del anläggningar för det rörliga friluftslivet, såsom motionsspår och ridstigar finns inom närströvsområdena. Läs mer om vinster av en bra grön- och blåstruktur under rubriken Ekosystemtjänster.

Utveckling

Rimbos befolkning kommer att öka avsevärt under de kommande åren och Rimbos invånare ska även fortsätta ha god tillgång till natur- och grönområden. Tillgången till parker och naturområden har stor betydelse för människans hälsa och välbefinnande. Väl utvecklade och gestaltade offentliga miljöer, parker och torg bidrar till en positiv identitet för orten med omnejd och höjer även det ekonomiska värdet på befintlig och kommande bebyggelse.

Grönstrukturen i staden ska erbjuda kvaliteter i form av rekreation, sociala och kulturhistoriska värden och biologisk mångfald. Nya och befintliga parker och grönstråk ska utvecklas för att säkerställa tillgång till nåbar och kvalitativ park och natur i och omkring Rimbo samtidigt som ekologiskt viktiga spridningssamband bevaras och utvecklas.

När Rimbo centrum utvecklas med fler bostäder ska det planeras för mer grönska med fickparker och gröna gaturum. Grönska ska bidra till att skapa intressanta och inbjudande miljöer i centrum.

Nya bebyggelseområden ska innefatta friytor för barn i tillräcklig utsträckning. Kommunen har tagit fram ett eget planeringsverktyg (SKA-verktyget) som ska användas i detaljplanearbetet för att säkerställa att dessa frågor beaktas i den fysiska planeringen. Norrtälje kommun har tagit fram en riktlinje som ska fungera som norm vid stadsplanering hur långt man ska ha till ett grönområde från sitt bostadsområde. Riktlinjen kallas för 3-30-300-regeln. Regeln innebär att alla ska kunna se minst tre träd från sitt hem, sin skola och sin arbetsplats, 30 avser hur stor krontäckningsgrad ett stadskvarter

minst bör ha. 300 avser det längsta avstånd som invånare bör ha till ett grönområde.

Grönområden och parker

Järnvägsparken kommer bli en naturlig del av Rimbo centrum genom åtgärder som skapar säkra övergångar och minskar bullerpåverkan.

Skarsjöparken, är ett större grönområde mitt i Rimbo, ska utvecklas med aktiviteter som lockar blandade grupper i olika åldrar och med olika intressen som kan skapa flöden av människor under dygnets alla timmar. Parkområdet är också en viktig yta för åtgärder kopplat till dagvatten och skyfall.

Ett grönområde säkerställs väster om Ekebyvägen mot Näset för att möjliggöra spridningvägar av flora och fauna samt för rekreation.

Drakberget-Bålbroskogen utgör ett sammanhängande grönområde nära skolan som har stor betydelse både för spridning av flora och fauna och för rekreation. När delar av Drakberget nyttjas för utveckling av bebyggelse är det viktigt att bibehålla resterande gröna miljöer.

I anslutning till Bålbros Norra skapas ett nytt grönområde som kompletterar de befintliga skogsmiljöerna och som ska användas för hantering av skyfall och dagvattenrening i kombination med rekreation och grönska.

Söder om tätorten ligger områdena Tomta och Kilen som består av jordbruksmark och lövskogsdungar. I den gällande fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo 2010 är området i dalgången avsatt för dagvattenhantering. Området ska utvecklas till ett större område för hantering av översvämning och dagvatten i kombination med bio-

logiska värden och rekreation. När området utvecklas är det viktigt att inte bygga bort möjligheten för en framtida förlängning av Roslagsbanan till Rimbo samt beakta att Adamsberg ska upplevas hänga ihop med Rimbo.

Gröna stråk

Flera nya gröna stråk och kopplingar ska utvecklas som ska fungera både som spridningskorridorer för att förstärka den biologiska mångfalden och för att människor ska kunna röra sig mellan olika grönområden och parker. Ett grönt stråk bör vara minst 30 meter brett för att fylla sitt syfte.

Det gröna stråket från Bålbroskolan, längs kraftledningen och ner till Långsjön ska göras mer tillgängligt och den upplevda tryggheten ska öka med bland annat belysningsåtgärder. De gröna stråken längs med Långsjön, Vallbyån och banvallen ska utvecklas och göras mer tillgängliga. Stråk ska även utvecklas genom Kvarntorp och upp mot Tistelkullen, från Bålbroskolan genom Drakberget till Näset samt från Adamsberg och upp till Långsjön.

Riktlinjer

- Vid detaljplanläggning eller tillståndsprovning i ett grönområde, behöver grönområdets värden gällande rörligt friluftsliv, tillgänglighet, viktiga ytor ur ett äldre- och barnperspektiv, ekosystemtjänster och naturvärden ställas emot intresset att till exempel bygga fler bostäder eller tillskapa mer industrimark.
- Nya bebyggelseområden ska innefatta friytor för barn i tillräcklig utsträckning.
- SKA-verktyget (kommunens eget planeringsverktyg) ska användas i detaljplanearbetet för att säkerställa att friytor beaktas i den fysiska planeringen.
- Den regionala gröstrukturen längs Roslagsbanan mot Rimbo ska bevaras och tillgängliggöras i samband med en förlängning av Roslagsbanan till Rimbo.
- Utpekade gröonstråk ska bevaras och stärkas.
- Grönområden som hyser höga natur och kultur- och friluftsvärden ska bevaras. Områden av klass 1 och 2 enligt naturvärdesinventering ska inte exploateras eller på annat sätt försämrats.
- 3-30-300-regeln ska tillämpas vid stadsplanering.
- Park eller grönområde ska finnas inom 300 meter från bostadsområden.
- Gröna stråk ska vara minst 30 meter breda.
- Grönområden ska finnas i nära anslutning till äldreboende, förskolor och grundskolor.
- Grönområden som har en viktig klimatreglerande funktion bör bevaras.
- Lämpliga områden för vattenvård ska utnyttjas där så är möjligt, anpassat till platsens förutsättningar.
- Genomför kompensationsåtgärder vid exploatering av park- och grönområden.

Skarsjöparken

Blåstruktur

Blåstruktur ingår i alla markanvändningskategorier i plankartan. I kartan Vattenvårdsområden lyfts områden fram där särskild hänsyn ska tas till åtgärder och värden som involverar vatten. Inom vattenvårdsområden ska åtgärder och värden som berör vatten särskilt beaktas och ytterligare avvägningar kan behöva göras mellan markanvändningen i plankartan och behovet av vattenvård. Det är en fördel om åtgärderna kan styras till gröstrukturen i

tätorten. I många fall kan kombinationer med olika syften uppnås inom samma yta. Den exakta omfattningen och placeringen av olika åtgärder inom ytorna ska fastställas i senare skede.

Vattenvårdsperspektivet kan röra sig om större åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten i syfte att uppnå miljö-kvalitetsnormer för vatten bland annat genom rening av dagvatten. Det innefattar identifierade ytor för att hantera skyfall och översvämningsrisker i samband med klimatförändringar.

Det finns också biologiska värden kopplat till vattenmiljöer, till exempel våtmarker. Insatser ska bidra till att stärka rekreativa, pedagogiska och ekologiska värden. Naturliga våtmarker är viktigt för den biologiska mångfalden men har också en funktion i fördröjning av vatten i vattnets naturliga cykel samt vid skyfall. En strandzon till en sjö kan fungera som översvämningszon samtidigt som värden i vattenmiljöer främjas.

Svämplanet är den yta som byggts upp av sediment kring ett vattendrag och som översvämmas då och då. Förutom att vara en artrik miljö så har svämplanen en viktig funktion i att minska övergödningen i vattenförekomster genom att näringsämnen i vattendragen läggs fast inom den översvämmade ytan. Svämplanet är en del av vattenförekomstens naturliga utbredning. Genom att säkerställa dem skapas förutsättningar för att uppnå miljö-kvalitetsnormer för vatten. De kan också användas för klimatåtgärder kopplade till översvämning.

Åtgärder för att uppnå miljö-kvalitetsnormer för vatten genom rening av dagvatten behöver placeras på lämpliga platser i anslutning till befintligt ledningsnät och lågpunkter. Reningen kräver en viss yta beroende på vilken

typ av anläggning man väljer. Ofta kan dagvattenåtgärder kombineras med grönstrukturen och bidra till både rekreativa och ekologiska värden. Läs mer om miljö-kvalitetsnormer i kapitlet Allmänna intressen.

Hantering av översvämning och skyfall inom bebyggelse kräver ytor som till och från tillåts ligga under vatten. I parkmiljö kan till exempel en bollplan tillåtas stå under vatten en period med mycket regn. I områden utan parkmark och mer hårdgjorda ytor behöver åtgärder för skyfallshantering och dagvattenrening ingå på bostadsgårdar, i gaturum och på parkeringsytor.

Långsjöns badplats

I dagvattenutredningen för FÖP Rimbo (WSP 2023) finns underlag för hantering av dagvatten, miljö-kvalitetsnormer och skyfall. Ekologiska värden och värden kopplat till vatten redovisas i Allmänna intressen, Naturvärden och vattenmiljöer, Blåstrukur

Utveckling

Inom befintlig bebyggelse föreslås större parkområden kunna utgöra platser för vattenvårdsåtgärder för att hantera dagvatten och skyfall. Skarsjöparken utgör en lågpunkt där skyfall samlas. Det är lämpligt att kombine-

ra skyfallshantering och dagvattenrening i parken. Längs kraftledningsgatan föreslås flera åtgärder för att hantera dagvattenrening och skyfall. För Bålbros södra föreslås en större anläggning för dagvattenrening i västra delen som ska hantera befintlig och ny bebyggelse samt skyfall. Grönområdet längs Marknadsvägen behöver nyttjas för dagvattenrening och skyfallshantering. Utformning och placering samt vilka ytor som kan tåla översvämning kortare eller längre tid behöver utredas vidare. Vattenanläggningar kan med fördel utgöra en del av parkmiljöernas gestaltning.

I centrumområdet finns redan idag problem med skyfall och dagvatten samtidigt som utrymmet för åtgärder är knapphändigt. När centrum utvecklas med omvandling av bebyggelsen från verksamhetsområden till bostäder kan dessa frågor hanteras i ett större perspektiv. Ett större område pekas därför ut där särskild hänsyn tas till behovet av dagvattenrening och skyfallshantering. Exakta utformningen behöver utredas och gestaltas i samband med planläggning och genomförande.

Längs Långsjöns strand pekas större områden ut där grönstrukturen ska uppfylla behovet av rekreation i kombination med en beredskap för skyfall och översvämning. Dagvattenrening kan anläggas över sjöns högsta vattennivå där även sjöns naturliga svämplan behöver beaktas.

Långsjöns utlopp mot Norrtäljeån utgör också ett större svämplan och det finns möjlighet att utveckla rekreativa och ekologiska värden.

Mellan centrum och Långsjön inom föreslaget grönområde i plankartan föreslås en större reningsanläggning för dagvatten som även bör hantera skyfall. Utformning och

placering behöver anpassas till svämplanet och anläggningen ska bidra till ekologiska och rekreativa värden.

Adamsberg angränsar till svämplanet efter Långsjön och skyfallskarteringar visar att den nordligaste delen av utvecklingsområdet kan påverkas. Området är också väldigt flackt vilket innebär att en höjning av vattennivån i Långsjön kan påverka bebyggelsen och föreslagen dagvattenåtgärd.

Kvarntorp har goda förutsättningar för hantering av dagvatten. I detta område ska åtgärder för dagvatten prioriteras i två lägen. Vid exploatering ska särskild hänsyn tas till en sumpskog i nordöstra änden så att dess naturvärden och hydrologi inte påverkas. Rinnvägar för skyfall behöver studeras närmare och hanteras när området byggs ut.

I norra delen av Rimbo som avrinner mot Syningen föreslås ett större område inom befintlig jordbruksmark kunna fylla behovet av dagvattenrening i kombination med skyfallshantering. I detta område kan vattnet utgöra en rekreativ del i ett nytt grönområde. Föreslagna åtgärder för Syningen ligger intill Bålbroskogen och Västertorpskogen. Behovet av att avsätta mark för dagvattenlösning beror på hur dagvatten hanteras i detaljplanerna.

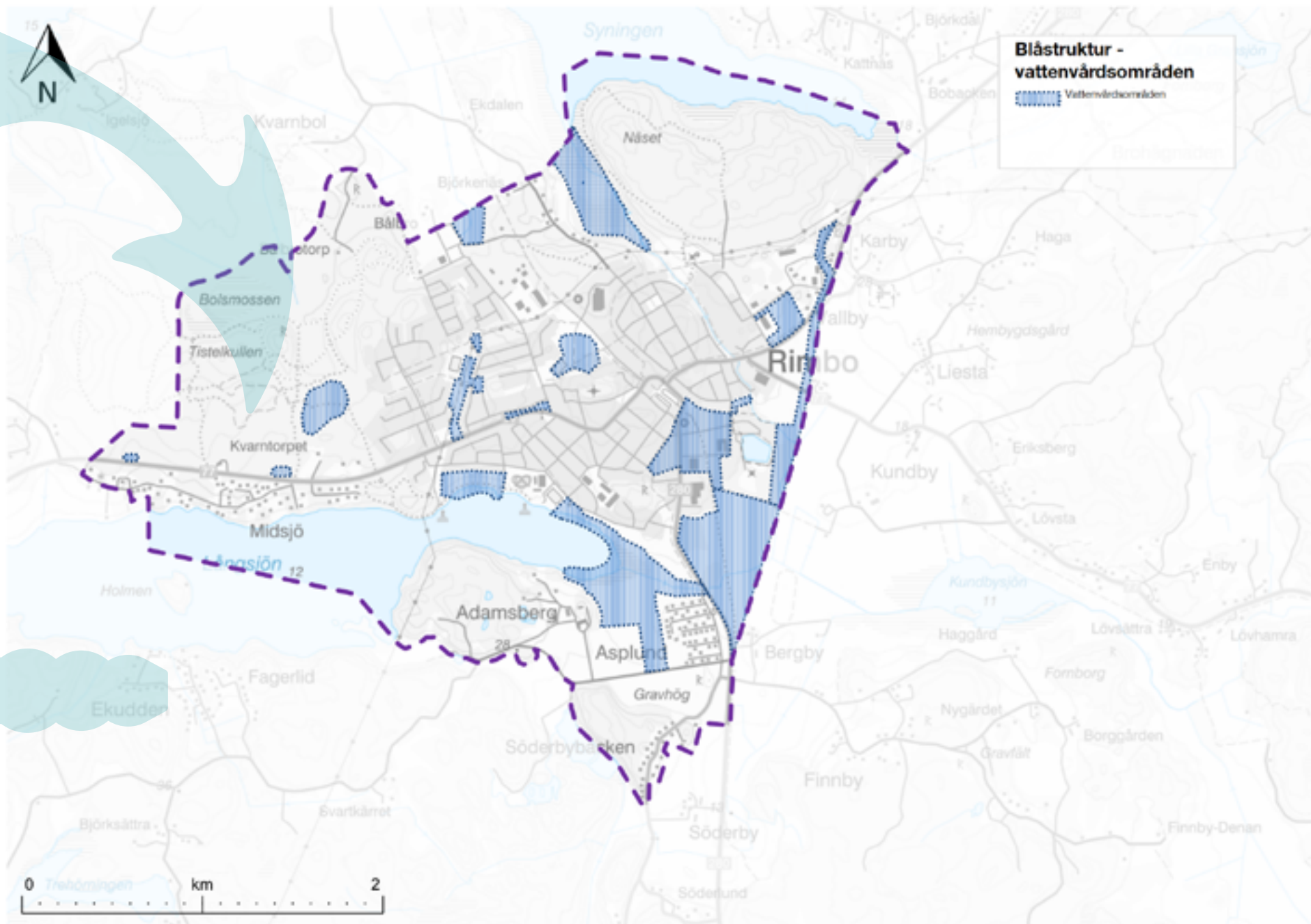
Inloppet till Vallbyån från Syningen utgör ett större svämplan och våtmarksområde som också pekas ut. Inom detta område är det framför allt de ekologiska värdena som lyfts fram men det kan också fylla funktionen skyfall och översvämning.

Vallby industriområde, norra och södra, ligger i anslutning till grundvattenförekomst och svämplanet längs Vallbyån. Dagvatten och skyfallshantering krävs både

inom området och i kanten på området för att inte förorenat vatten ska nå grundvattenförekomsten. En naturlig buffert mellan exploatering och Vallbyån behöver säkerställas som kan bidra till möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormer för vatten genom naturliga strandzoner.

Riktlinjer

- Kommunens dagvattenstrategi ska följas inom befintlig och ny bebyggelse.
- Tillräcklig yta för dagvattenåtgärder ska utredas och säkerställas i utveckling av ny bebyggelse, både inom kvartersmark och allmänplats.
- Befintliga förutsättningar för vattenvårdsåtgärder ska tas tillvara.
- Skyfallshantering för vattendrag behöver i första hand hanteras uppströms i landskapet för att undvika översvämningrisker nedströms.
- Vatten ska ingå som ett naturligt inslag i tätortens grönområden.
- Utformning av dagvattenytor bör vara multifunktionella och involvera klimatåtgärder samt rekreativa, ekologiska och pedagogiska kvaliteter. Dagvattenanläggningar ska placeras ovanför svämplan eller högsta vattennivå för sjöar och vattendrag med god marginal för att säkerställa dagvattenanläggningens renande funktion innan vattnet når vattenförekomsten.

Transportinfrastruktur

Transportinfrastrukturen i kommunen ska enligt trafikstrategin utvecklas utifrån nedanstående prioriteringar. Läs mer i Trafik- och mobilitetsstrategi (norrtalje.se)

Kollektivtrafik

Rimbo har goda kollektiva förbindelser med Stockholm, Uppsala och Norrtälje stad och den omkringliggande landsbygden. Mot Stockholm finns tiominuterstrafik under rusningstid och halvtimmesstrafik under stora delar av trafikdygnet. Mot Uppsala och Norrtälje finns halvtimmesstrafik under rusningstid och timmesstrafik under resterande trafikdygn. Rimbo ligger bra till för dagligt arbetsresande mot Arlanda men det krävs ett byte i Åby vägska till Upplands lokaltrafik eftersom ingen direktlinje finns. Rimbo har även flera lokala linjer som trafikerar den omkringliggande landsbygden. Resandet på linjer utgörs till största delen av skolbarn och tidtabellerna är anpassade till morgon- och eftermiddagstrafik.

Busstationen ligger centralt i Rimbo med två närliggande pendelparkeringar som har en belägningsgrad över 90 % och har så haft över tid. Många av de som använder pendelparkeringarna kommer från Rimbo tätort och har således mindre än 1–2 kilometer till de regionala busslinjerna, vilket är nära. De som bor i Västertorp har längst till busstationen och för att göra kollektivtrafiken mer tillgänglig för de boende drogs under 2018 Stockholmslinjen om med start och stopp i Västertorp under morgon och eftermiddag. Rimbo busstation saknar vänthall eller annan plats att vänta i vid kyla och regn vilket resenärer upplever som oattraktivt. Stationens körytor är effektiva för busstrafik men är överdimensionerade för att kunna skapa bra stadskvaliteter.

Stadens karaktär

1. Stadsbyggandet i Norrtäljes tätorter ska erbjuda en bebyggelsestruktur som underlättar för hållbara färdmedel och resande.

2. Den gestaltningsmässiga utformningen av tätorternas gatumiljö ska bidra till ökad användning och ökad vistelsestid för gående och cyklister. Gatoutformningen ska anpassas till gatans funktion.

Transportsystem

3. Gångnätet ska vara gent, tryggt, trafiksäkert och sammanhängande.

4. Cykelnätet ska vara sammanhängande, tidseffektivt och trafiksäkert.

5. Kollektivtrafiken ska vara tillväxtskapande, tillgänglig, trygg och konkurrenskraftig.

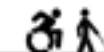
Trafikens omfattning

6. Transportsystemet ska underlätta för invånarna att välja gång, cykel och kollektivtrafik som transportsätt i vardagen.

7. Framkomligheten för samtliga trafikslag ska vara pålitlig.

Tillgänglighet

8. Transportsystemet i Norrtäljes tätorter ska vara tillgängligt för alla.

Trygghet

9. Det ska oavsett tid på dygnet upplevas tryggt att gå, cykla och åka kollektivtrafik.

Trafiksäkerhet

10. Ingen ska omkomma eller skadas allvarligt i trafikolyckor på det kommunala vägnätet.

Miljö och hälsa

11. Trafikens negativa inverkan på klimatet, miljön och människors hälsa ska minska.

Målpunkter och målområden för hur transportsystemet ska utvecklas. Trafik- och mobilitetsstrategi, Norrtälje kommun, 2022.

Av järnvägen där tre järnvägslinjer strålade samman i Rimbo återstår endast idag rester. Banvallarna används för rekreation och är viktiga kulturbärare. Kvar finns även bebyggelse som stationshus och lokstallar.

Utveckling

Rimbos goda geografiska läge med närhet till Stockholm, Norrtälje stad, Arlanda och Uppsala innebär att tillgängligheten till stora arbetsmarknader är god. För att

Rimbo ska fortsätta att växa är bättre förbindelser med kollektivtrafiken en förutsättning. Arlanda beräknas att växa till 30 000 arbetsplatser till år 2030 och genom en direktlinje till Arlanda ökar Rimbos regionala tillgänglighet till en stor och expanderande arbetsmarknad.

Busslinjen till Stockholm ska göras mer attraktiv med bekväma bussar som underlättar för resenärer att arbeta ombord. Genom åtgärder i centrala delarna av regionen

kommer framkomligheten för kollektivtrafiken att öka vilket kommer minska restiden.

Busslinjen som trafikerar Tekniska Högskolan-Rimbo-Hallstavik trafikerar två kommundelscentra och måste uppgraderas till en stomlinje med högre krav på ett snabbt och effektivt trafikupplägg. De avgångar som påbörjas och avslutas i Rimbo ska utgå från Västertorp och Bålbro för att komma närmare resenärerna. Linjen blir därmed mer attraktiv och det minskar behovet av pendlarparkeringar i centrala Rimbo.

Landsbygdslinjerna utvecklas mot att bli anropsstyrd trafik. Genom den anropstyrda trafiken kommer områden som tidigare saknat kollektivtrafik få tillgång till kollektivtrafik. Fasta linjesträckningar kommer att finnas kvar medan större områden utmed sträckningarna kompletteras med anropstyrd områdestrafik. Utvecklingen av den anropstyrda trafiken ökar tillgängligheten till kollektivtrafiken på landsbygden för serviceresor, fritidsresor och lokala arbetsresor.

När spårbunden kollektivtrafik kan återkomma till Rimbo är ovisst. Järnvägsreservatet från Kårsta till Rimbo ligger kvar för att det i framtiden ska vara möjligt med en förlängning av Roslagsbanan till Rimbo. År 2037 planeras Roslagsbanan att trafikera Odenplan med ändstation Stockholm Central. Om Roslagsbanan förlängs till Rimbo förkortas restiden till centrala Stockholm, enligt en utförd åtgärdsvalsstudie, och därmed kan en större arbetsmarknad bli mer tillgänglig med kortare restid än med buss via Danderyds sjukhus och Tekniska högskolan. Tidshorisonten för när detta kan ske är inte möjligt att bedöma i nuläget. Åtgärden är utpekad i Kollektivtrafikplan 2050 som en nivå 3-åtgärd.

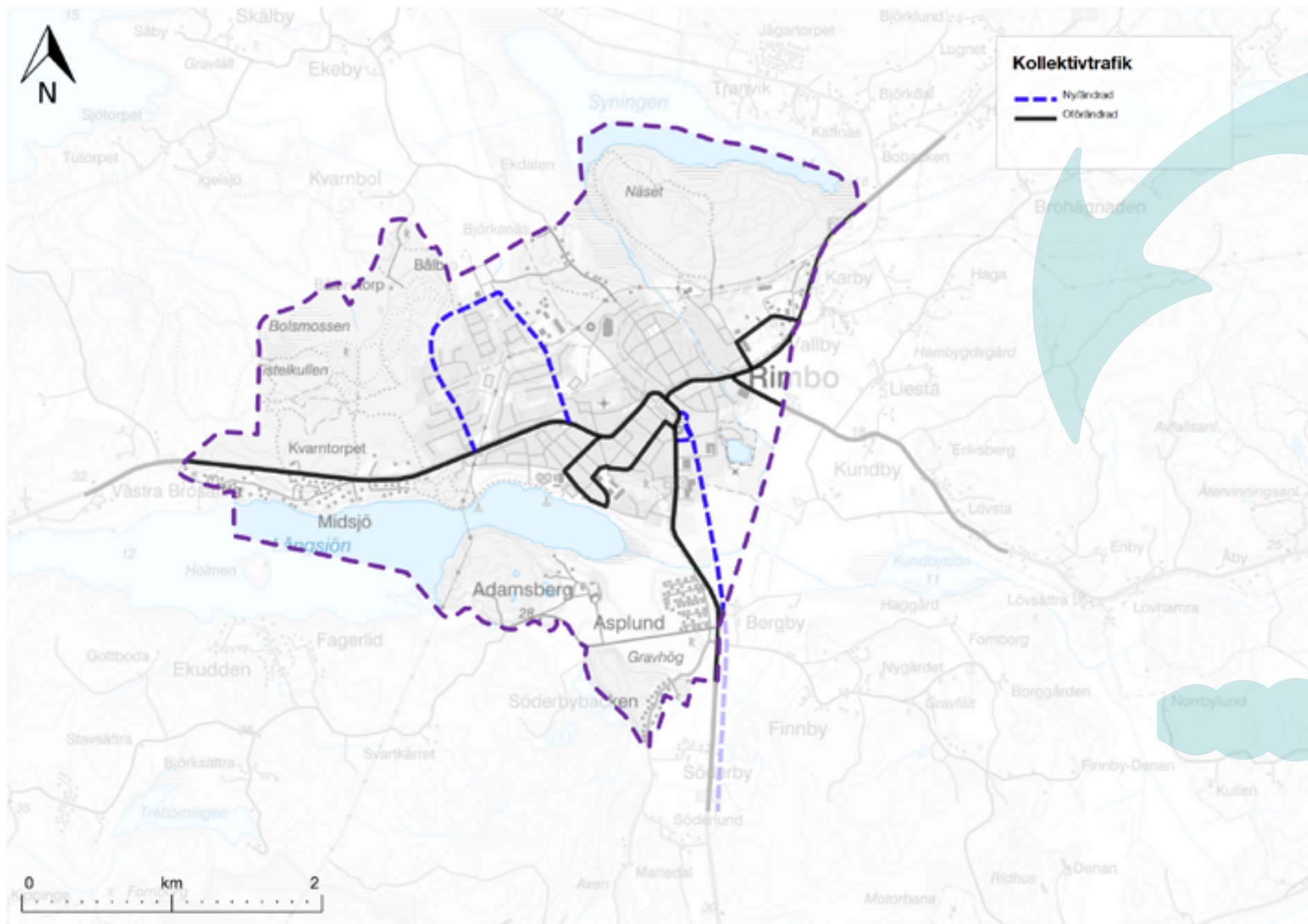
För att möjliggöra för en framtida förlängning av Roslagsbanan till Rimbo flyttas busstationen till ett nytt läge öster om väg 280 i centrala Rimbo. Busstationen kommer utvecklas till ett resecentrum med stationsbyggnad, vänthall och pendlarparkering. Lösningen kommer erbjuda snabba och smidiga byten mellan tåg och buss. I ett första steg utvecklas en busstation och när spårtrafik till Rimbo blir aktuellt kommer ett sammanhängande resecentrum utvecklas.

Riktlinjer

- Bygg ihop Västertorpsvägen och Rånäsvägen så att Stockholmslinjen kan trafikera västra Rimbo.
- Säkerställ kollektivtrafikens framkomlighet på huvudvägarna i Rimbo samt på Västertorpsvägen och Rånäsvägen.
- Verka för att etablera en direktlinje till Arlanda.
- Satsa på att etablera ett nytt attraktivt resecentrum och reservera plats för eventuell framtida järnväg.

Buss 639 mot Stockholm anländer bussterminalen i Rimbo.

Vägnät

Statligt vägnät

Det regionala vägnätets funktion är att säkra framkomligheten för den långväga trafiken för arbetsresor, för näringslivets transporter och för kollektivtrafik.

Riksväg 77 är en nationellt och regionalt viktig statlig väg. Riksväg 77 knyter ihop E18 i öster mot Norrtälje och Kapellskär med E4 i väster mot Uppsala och Mälardalen. Riksväg 77 var tidigare utpekad som riksintresse för kommunikationer på grund av sin funktion att binda samman hamnen i Kapellskär med E4. Norrtälje kommun anser att vägen fortsatt bör vara utpekad som riksintresse eftersom vägen binder ihop två andra utpekade riksintressen, E18 och E 4. Även hamnen i Kapellskär är riksintresse. Vägen är också rekommenderad transportled för farligt gods.

Riksväg 77 går rakt igenom Rimbo tätort och centrum. Den tunga trafiken har negativ påverkan på boende och miljö genom trafikbuller och att vägarna har en barriärverkan genom orten. Den tunga trafiken från hamnen i Kapellskär är stundvis mycket intensiv och bidrar till en upplevd otrygg miljö av boende och andra trafikanter som ska korsa eller röra sig utmed vägarna. Vägen innebär också ett hinder för bostadsutveckling i Rimbo genom det riskhanteringsavstånd på 75 meter som finns för farligt gods. Det strikt byggnadsfria avståndet avseende farligt gods är dock 25 meter.

Länsväg 280 knyter ihop väg E18 i söder med riksväg 76 i norr mot Hallstavik och Gävle. Enligt Trafikverket är länsväg 280 prioriterad för godstransporter norr om Rimbo och rekommenderad transportled för farligt gods. På

länsväg 280 finns en hög andel tung trafik som innebär en barriärverkan och otrygg trafikmiljö i Rimbo.

Riksväg 77 och länsväg 280 innebär därmed ett hinder för bostadsutveckling i Rimbo genom de skyddsavstånd som finns för farligt gods. Om vägarna ligger kvar genom Rimbo kommer trafikflödena öka till en nivå år 2030 som kommer innebära att korsningen av väg 77 och väg 280 i östra Rimbo måste byggas om för att säkra framkomligheten och trafiksäkerheten. Åtgärder måste göras för att minska barriärer och skapa trygga och gena passager, särskilt i centrala Rimbo där skolelever korsar vägarna.

En flytt av riksväg 77 kommer att avlasta vägarna i Rimbo med framför allt genomfartstrafik. Planerna på att flytta riksväg 77 ut från Rimbo har pågått under en längre tid. För att en flytt av väg 77 ska göra någon nytta för samtliga användargrupper som trafikerar vägen; långväga tung trafik, långväga personbilstrafik, kortväga personbilstrafik samt kollektivtrafik, är det angeläget att den

nya dragningen minskar restiderna så att det inte längre är motiverat att trafikera genom Rimbo. Detta åstadkoms bäst genom att väg 77 dras söder om Rimbo till trafikplats Rösa på E18. Med en anslutning i Kundby kan även tung trafik dirigeras om runt Rimbo i stället för att passera genom Rimbo på väg 280.

För att möjliggöra en utveckling av centrala Rimbo och för att skapa en trygg trafiksituation genom orten i sin helhet behöver även länsväg 280 flyttas utanför tätorten Rimbo. Kommunen föreslår att vägen flyttas ut till en förbifart öster om Rimbo. Den nya sträckningen är cirka 2 kilometer lång och kopplas till befintlig länsväg 280 vid Asplund i söder och vid Vallby i norr. En åtgärdsvalsstudie startades januari 2023 där Trafikverket, Norrtälje kommun och Region Stockholm ingår. Syftet med en åtgärdsvalsstudie är att få en helhetsbild och hita hållbara förslag på åtgärder, utifrån fyrstegsprincipen.

Väg 77 och 280 korsar Rimbo centrum.

Vägen kan lokaliseras öster om reningsverket och bildar därmed en naturlig gräns för tätortens expansion österut. Öster om vägen avses det öppna kulturlandskapet att bevaras. Lokaliseringen ska möjliggöra för nya verksamhetsområden väster om vägen. De nya områdena lokaliseras i anslutning till befintliga verksamhetsområden vilket skapar möjligheter för befintliga verksamheter att utöka och för nya att tillkomma. Det innebär även en möjlighet för verksamheter i centrala Rimbo att hitta en mer lämplig lokalisering och frigöra ytor i de centrala delarna för bostäder.

Huvudvägnät

När riksväg 77 och länsväg 280 inte längre finns kvar genom Rimbo kommer vägarna att fungera som huvudvägar men helt nya möjligheter skapas för att minska vägarnas fysiska barriärverkan och genomfartskaraktär. Huvudvägnätet har en uppsamlande funktion och fungerar som infarter till Rimbo. Vägarna har en större trafikmängd och ska utformas för att säkerställa framkomlighet för kollektivtrafik, utryckningsfordon och yrkestrafik. Det är därför viktigt att huvudvägarna inte får en för smal utformning.

För att minska genomfartsrafiken är det viktigt att skapa en vägutformning som leder till lägre hastigheter genom Rimbo och att skyltning på de nya förbifarterna av riksväg 77 och länsväg 280 inte leder trafiken genom Rimbo. Den nya vägutformningen ska samtidigt som den säkerställer framkomligheten för en större trafikmängd och för kollektivtrafik skapa plats för gång- och cykeltrafik och för fler trygga och trafiksäkra passager och kopplingar. Framkomligheten för gång- och cykeltrafik löses genom separation från motorfordon i gaturummet. I de centrala delarna kommer ny bebyggelse närmare vägarna.

Sekundärvägnät

Det sekundära vägnätet fungerar som uppsamlingsgator till bostadsområden och stadsdelar. De utgör länken mellan huvudvägar och lokalgator. På det sekundära vägnätet ska vägutformningen stimulera till ett lugnt trafiktempo. De måste dimensioneras för att kunna trafikeras av kollektivtrafik men kan samtidigt innehålla kantsparkeringsplatser. Framkomligheten för gång- och cykel löses genom separation från motorfordon i gaturummet.

Lokalvägnät

Det lokala vägnätets funktion är att tillgodose behovet av transporter som har målpunkt längs gatan. Det lokala vägnätet ska i huvudsak ansluta till sekundärvägnätet. Trafikflödena på lokala gator överstiger sällan 1000 fordon per dygn och det finns därmed inget generellt behov av att separera trafikslagen gång- och cykel från motorfordon. På det lokala vägnätet ska vägutformningen stimulera till ett lugnt trafiktempo.

Utveckling

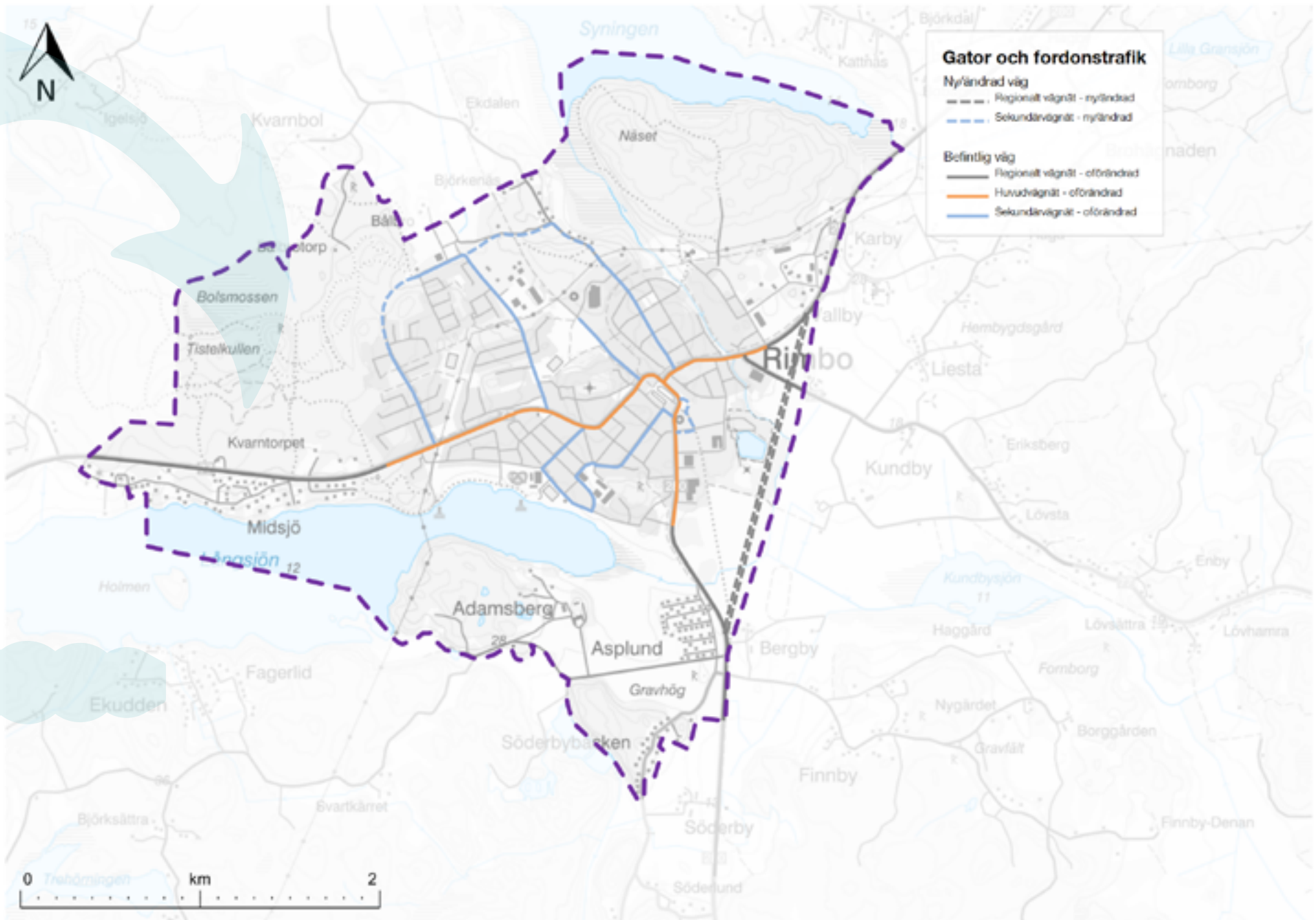
Idag saknas viktiga kopplingar i norra Rimbo som förbinder befintliga och kommande bostads- och fritidsområden. De två delarna av Västertorpsvägen behöver därför byggas ihop och anslutas till Rånäsvägen. Då möjliggörs för kollektivtrafik att trafikera bostadsområdena i västra Rimbo. Denna sträcka ingår i detaljplanen för Västertorpskogen.

Västertorpsvägen ansluts vidare till Ekebyvägen. Detta sker till största delen i samma sträckning som befintlig grusväg. Den föreslagna bilvägen kommer gå genom värdefulla natur- och kulturmiljöer och kan påverka skyddade arter främst genom buller från vägtrafiken. Hänsyn måste tas till det befintliga spridningssambandet.

Beroende på vad som händer med ombyggnaden av väg 77 och 280 kan det behövas en ny infart österifrån genom nytt verksamhetsområde till reningsverket och nya resecentrum.

Riktlinjer

- Flytta ut väg 77 och 280 utanför Rimbo tätort, och verka för att farligt gods inte ska transporteras genom Rimbo.
- Utred och planera för hur Uppsalavägen Västra Stockholmsvägen och Roslagsvägen utformas för att stödja ett levande och tryggt Rimbo centrum.
- Utred eventuell påverkan på natur- och kulturmiljö i fråga om nya vägsträckningar.
- Åtgärder bör vidtas vid anläggning av vägar och annan infrastruktur för att minimera risk för påverkan på Bergby vattentäkt.
- Skapa trygga och trafiksäkra passager för gående och cyklister
- Genomför barn- och socialkonsekvensanalys för vägmiljöer där barn vistas.
- Bullersituationen i Rimbo behöver utredas även om tung trafik i huvudsak flyttas utanför tätorten, så att lämpliga åtgärder för ny bebyggelse kan vidtas.

Gång- och cykeltrafik

Vägnätet för gång- och cykel är relativt väl utbyggt i Rimbo. Separata gång- och cykelstråk finns i alla de yttre delarna av tätorten. Närmast centrum används lokalvägnätet. Under de senaste åren har ett flertal felande länkar i gång- och cykelvägnätet åtgärdats för att få ett mer sammanhängande och genare nät med ökad separering av oskyddade trafikanter och biltrafik, främst intill skolor. Cykelparkeringar med ramlåsning har byggts ut i centrum för att stimulera till kombinationsresor med cykel och kollektivtrafik. Det pågår ett arbete med upprustning av gångtunnlarna i Rimbo för att öka tryggheten och göra dessa mer attraktiva genom bland annat förbättrad belysning.

Storleken på Rimbo tätort gör att det aldrig är längre än två kilometer från tätortens ytterkanter till centrum vilket nås på under 10 minuter cykling i normalt tempo (15 km/h). Det gör cykeln till ett attraktivt färdmedel i synnerhet då topografin är relativt plan. Norrtälje är en bilberoende kommun och satsningar på att utveckla gång- och cykeltrafiken främjar såväl miljön som folkhälsan. I nuläget utgör de statliga vägarna riksväg 77 och länsväg 280 genom Rimbo barriäreffekter för gående och cyklister på grund av de relativt höga trafikmängderna och en hög andel tung trafik. Genom att flytta ut riksväg 77 och länsväg 280 från centrala Rimbo skapas bättre förutsättningar att anpassa nuvarande trafikmiljöer i centrala Rimbo för gång- och cykeltrafik.

Utveckling

I och med utvecklingen av centrala Rimbo kommer det finnas möjligheter att skapa ett attraktivt gaturum där gående och cyklister ges högre prioritet vilket gör det mer attraktivt att uppehålla sig i centrum. Vid utvecklingen

av centrum blir det viktigt att skapa attraktiva och säkra passager till och från centrum för att öka trafiksäkerheten och minska barriäreffekterna av omkringliggande gator.

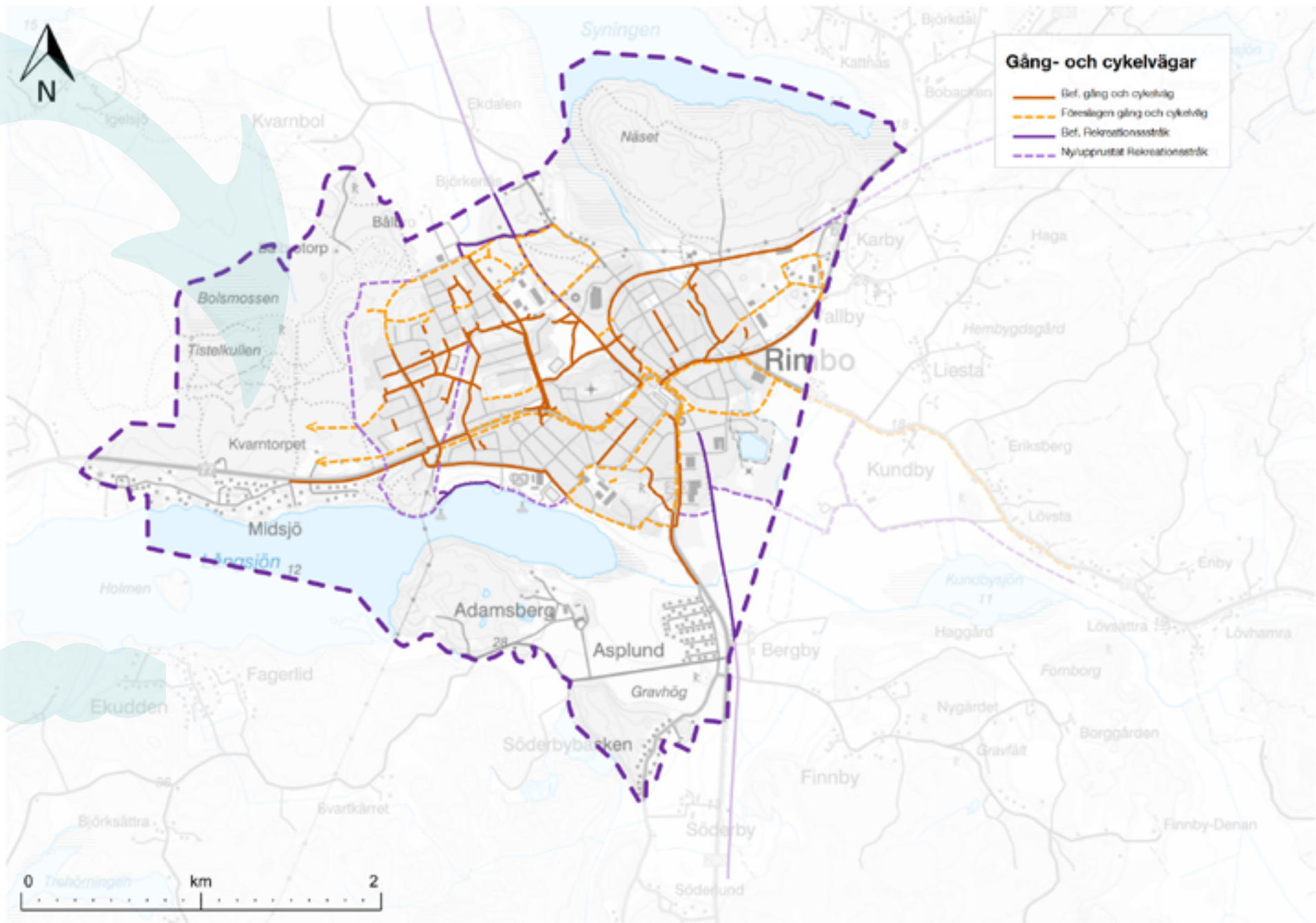
Gång- och cykelvägnätet måste fortsatt byggas ut med fokus på att åtgärda felande länkar, separering av gående och cyklister från biltrafik där det är höga trafikflöden samt skapa säkra skolvägar. Nybyggnadsområden ska integreras tidigt i byggprocessen till gång- och cykelvägnätet så att det blir säkert, smidigt och attraktivt att röra sig till fots och med cykel till viktiga målpunkter inom tätorten.

Riktlinjer

- Som gående och cyklist ska det vara tryggt, säkert, tillgängligt och lätt att röra sig i Rimbo tätort.
- Minska gatornas barriäreffekter för gående och cyklister i centrum och skapa trafiksäkra passager.
- Åtgärda saknad länk mellan tätorten och den befintliga banvallen som rekreativstråk mot Norrtälje.
- Tillgängliggöra nybyggnadsområden för gående och cyklister.
- Planera för barns trygga och säkra skolvägar.

Gång- och cykelväg genom Rimbo

Parkering

Parkeringarna i Rimbo kan delas in i fem huvudkategorier: pendlarparkeringar, parkeringar i centrum, parkeringar vid allmänna ändamål, cykelparkeringar samt parkering vid nyproduktion av bostäder (p-norm).

Det finns två pendlarparkeringar i Rimbo med totalt 127 platser. Pendlarparkeringarna fyller en viktig funktion för att göra det attraktivt med kombinationsresor mellan bil och kollektivtrafik så att bilisten inte tar bilen hela sträckan mellan start och målpunkt. Nuvarande pendlarparkeringar är lokaliserade intill busstationen i centrala Rimbo som de flesta busslinjer utgår ifrån. Under de senaste åren har ett flertal inventeringar gjorts av belägningsgraden på pendlarparkeringar som visar på att dessa oftast har en belägningsgrad över 90 %. Vid helgevenemang fyller pendlarparkeringarna i centrala Rimbo en funktion som buffertparkering.

Det finns cirka 170 allmänna parkeringsplatser i Rimbo centrum. Utöver de allmänna parkeringsplatserna finns två privata parkeringar för handelsändamål med totalt 38 platser.

I Rimbo centrum finns det ett gott utbud av cykelparkeringar. Vid de flesta cykelparkeringar finns det möjlighet till ramlåsning och den stora cykelparkeringen vid busstationen har även tak.

Utveckling

I samband med centrumutvecklingen kommer parkeringsplatserna i centrum att omlokaliseras för att ge plats åt bostäder, verksamheter och allmänplats så som torg, gågator och parker. För att skapa en attraktiv centrummiljö måste gående och cyklister prioriteras och parke-

ringarna lokaliseras utanför centrum. På tillfartsvägar till attraktiva centumparkeringar bör oskyddade trafikanter separeras från fordonstrafik.

Nuvarande pendlarparkeringar är lokaliserade intill busstationen i centrala Rimbo. Pendlarparkeringar ska främst vara för de som bor utanför tätorten.

Ny lokalisering av pendlarparkeringar behöver skapas i närheten av det planerade resecentrumet, där möjlighet finns att utföra ärenden i samband med daglig pendling, och i utkanten av tätorten. Vid planering av parkeringsplatser behöver man ta höjd för ett ökat behov som kan uppstå om Roslagsbanan dras fram till Rimbo. Skapas för få platser vid resecentrumet finns risk att busspendla-

re tar plats för tågpendlare som kommer sakna alternativ pendlarparkering. Hur stort antal pendlarparkeringsplatser som behövs samt lämpliga lokaliseringar för dessa behöver utredas. Parkeringsplatserna bör lokaliseras så att det kan utvecklas en funktionell laddinfrastruktur.

I och med ombyggnationen av Rimbo centrum är det viktigt att planera för väderskyddade cykelparkeringar med goda låsmöjligheter. Cykelparkeringarna ska vara väl synliga, lättåtkomliga och utformas med god belysning för att upplevas trygga. Det ska vara enkelt att cykla till centrum, låsa fast cykeln säkert och resa vidare med kollektivtrafiken.

I bakgrunden syns centumparkeringen och i förgrunden en pendlarparkering. Pendlarparkeringen behöver flyttas till det framtida resecentrumet. Foto: Anders Bobert

Det finns allmänna parkeringar vid idrottsanläggningarna i Rimbo bland annat Arkadien, Mullevallen och Skarsjöparken. Vid nybyggnation av nya anläggningar ska behovet av parkeringar tillgodoses.

Vid nybyggnation av bostäder ska parkering för boende och besökare anordnas på kvartersmark. För Rimbo tätort tillämpas samma parkeringstal som för zon 3 i Parkeringsstrategin för Norrtälje stad, då bilägandet är likartat. Parkeringar för anställda och besökare till verksamheter ska anordnas på kvartersmark.

Riktlinjer

- Innan befintliga pendlarparkeringar tas i anspråk för byggnation ska det finnas andra pendlarparkeringar som kan ersätta de gamla.
- Boendeparkering och verksamhetsparkering anordnas på kvartersmark.
- Utredda parkeringsbehovet och lokalisering av centrum- parkering- och pendlarparkeringar vid centrumomvandling och nytt resecentrum, även med avseende på ökat behov om Roslagsbanan byggs ut till Rimbo.
- Behov av pendlarparkeringar samt lämplig lokalisering ska utredas.
- I Rimbo tätort tillämpas samma parkeringstal som för zon 3 i Parkeringsstrategin för Norrtälje stad.

Tekniska anläggningar

Energiförsörjning

I norra Rimbo finns en transformatorstation som servar det regionala elnätet. Genom Rimbo går en större 77 kV luftledning samt en mindre 22kV luftledning som matar transformatorstationen i norra Rimbo. Båda ledningarna ingår i det regionala nätet.

Energicentralen i Rimbo ligger i anslutning till ledningsgatan vid Ekdalsvägen och är en kombinerad fjärrvärmeanläggning och mottagningsstation för det lokala elnätet. Mottagningsstationen färdigställdes under 2022 och har en kapacitet som klarar de behov som krävs för vidareutvecklingen av Rimbo tätort. Matningen av mottagningsstationen sker från Vattenfalls regionnät där det finns vissa begränsningar. En vidare utbyggnad av Rimbo kräver att regionnätet först förstärks och byggs ut för att sen kunna mata ut ytterligare effekt på lokalnätet.

Fjärrvärmenätet är relativt väl utbyggt inom Rimbos mer centrala delar, framför allt till större fastigheter och verksamheter. Värmeproduktionen baseras i huvudsak på en fliseldad panna vid EC Rimbo. I anläggningen finns också en biooljeeldad oljepanna som reserv- och spetspanna och en mindre oljepanna som reservpanna. Det finns kapacitet med marginal även för de kallaste dagarna. Vid tillkommande bebyggelse är ytterligare anslutning till fjärrvärmenätet positivt.

Utveckling

Stockholmsregionen står inför ökad tillväxt samtidigt som vi har en ökande elektrifiering i samhället och dessutom ökade krav på tillförlitlig elförsörjning. För att trygga energiförsörjningen och möta det ökade energibehovet

inom regionen kommer på sikt den större kraftledningen behöva höja spänningen från 77 kV till 130kV. Denna kapacitetsökning kräver mer plats som inte går att skapa inom dagens ledningsgata, vilket innebär att ledningen behöver flyttas. Kommunen föreslår att den flyttas utanför tätorten och med fördel samordnas med föreslagen trafikinfrastruktur och dras längs med ny väg 77 och ny 280. Lämpligt avstånd mellan kraftledning och väg är minst 10 meter, men detta behöver utredas vidare.

Energicentralen i Rimbo kommer att förstärkas genom en planerad överföringsledning om 20 kV mellan Norrtälje och Rimbo. Detta säkerställer möjligheten att mata Rimbo från mottagningsstationen i Finsta i händelse av problem med matningsstationen i Rimbo. Den planerade sträckningen sker i huvudsak öster om planområdet och ledningen kommer att markförläggas. Ny bebyggelse i anslutning till befintlig bebyggelse underlättar för inkoppling på fjärrvärmenätet och är också en fördel för elnätskapaciteten.

Baskapaciteten för fjärrvärmeproduktion kan behöva byggas ut på längre sikt. Detta kan lösas genom att öka kapaciteten i den befintliga anläggningen eller att lokalisera en ny större anläggning utanför Rimbo. Vid eventuell sammankoppling av fjärrvärmenäten i Norrtälje och Rimbo kan en gemensam anläggning förläggas invid Salmunge återvinningscentral.

Riktlinjer

- Kommunen ska verka för att hitta alternativa dragningar för kraftledningen genom Rimbo i samverkan med ledningsägaren.

- Norrtälje kommun strävar efter att minska belastningen på det regionala nätet genom att ansluta fler fastigheter till fjärrvärmenätet och utveckla mer lokal förnybar elproduktion.

- Kommunen ska vara föregångare genom att vid kommunala nybyggnationer använda klimatkalkyl och välja uppvärmningssystem utifrån minsta möjliga utsläpp av växthusgaser.

Rimbo allmänna reningsverk.

Vatten och avlopp

Dricksvatten

Rimbo försörjs med dricksvatten från kommunalförbundet Norrvatten. Dricksvattnet produceras i Görvålverket intill Mälaren i Järfälla kommun och distribueras till kommunen via Vallentuna och Brottby. Via det lokala vattenledningsnätet når dricksvattnet en tryckstegring och därifrån pumpas dricksvattnet till det vattentorn som är beläget centralt i Rimbo tätort för vidare distribuering. Ledningen som ansluter till tryckstegringen har förnyelsebehov.

Grundvattenförekomster

I Rimbo ligger grundvattenförekomsterna Röåsen-Bergby, Röåsen-Denan och Röåsen-Rö. Norr om Rimbo ligger även grundvattenförekomsten Ekebyholm. Röåsen-Bergby är den grundvattenförekomst som vid behov kan användas som grundvattentäkt.

I VISS (VattenInformationSystem Sverige) bedöms Röåsen-Bergby kemiska status till God och dess kvantitativa status till God. Den sammanvägda bedömningen av God kemisk status och God kvantitativ status är hämtat från underlag beskrivet i dokumentet; Dataunderlag för VISS till klassificering av status och riskbedömning av grundvatten.

För den kvantitativa statusen är tillförlitlighetsklassningen bedömd till Låg och för kemiska status till Medel.

Reservvatten- och nödvattenförsörjning

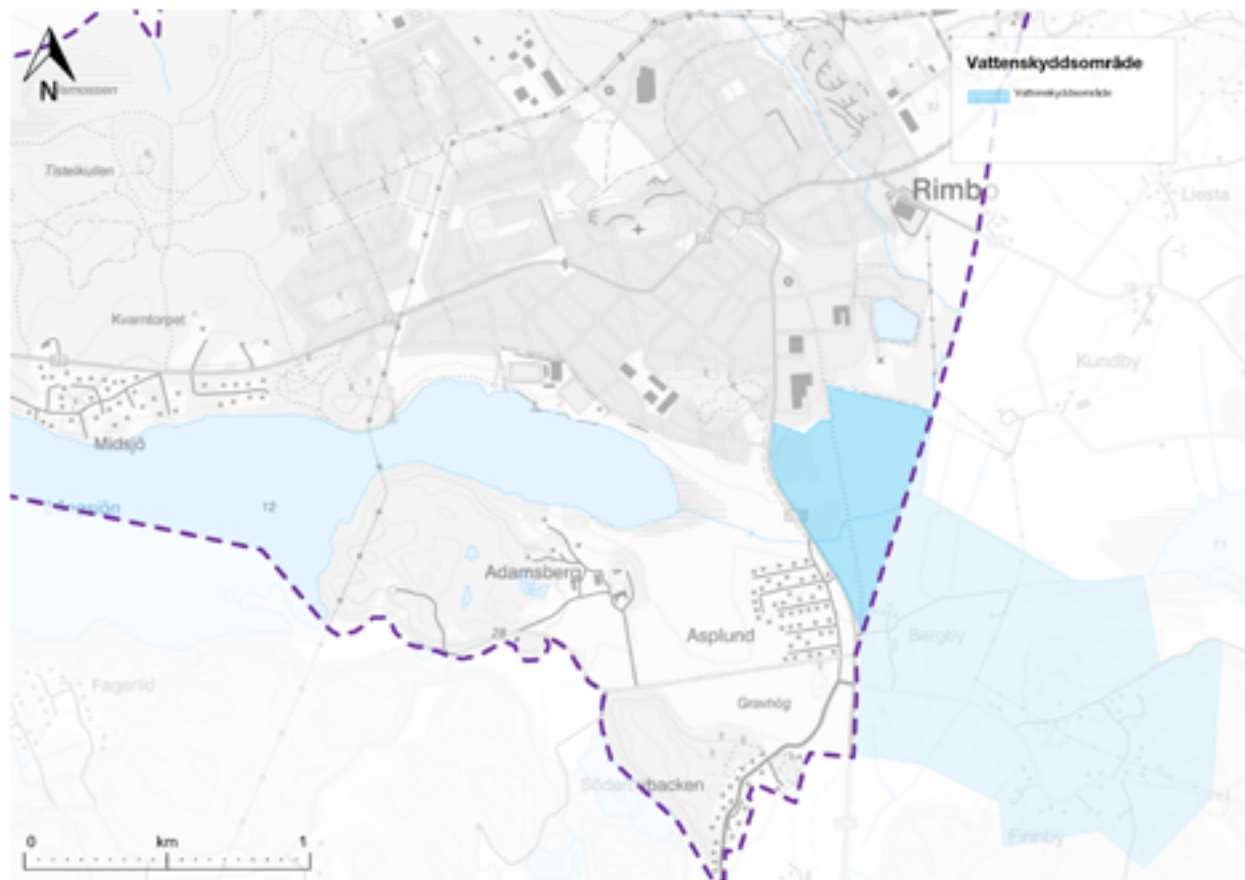
Vid ett eventuellt avbrott på Norrvattens överföringsledning håller vattenreservoaren i vattentornet stånd i cirka ett dygn. Norrvatten kan erhålla reservvatten från

grundvattentäkterna Finsta-Kilen och Västra- Syninge. Kapaciteten på dessa täkter klarar med marginal Rimbo nuvarande behov. För att säkra Rimbo/Rånäs vattenförsörjning kompletteras Bergby vattenverk med ytterligare en brunn.

Vid ett eventuellt längre avbrott på det lokala vattenledningsnätet, som gör att dricksvatten inte kan distribueras i ledningsnätet, kommer nödvatten i tankar finnas i mycket begränsad mängd. Det ställer krav på att verksamheter har en egen reservplan vid behov av dricksvatten i större mängder.

Gällande skyddsföreskrifter för vattentäkten i Rimbo-Bergby är från 70-talet. Som en del i att trygga framtida dricksvattenförsörjning har arbetet med att se över skyddsföreskrifter och vattenskyddsområdets utbredning påbörjats inför ansökan till Länsstyrelsen. Vattenskyddsområdets gränser kan komma att justeras under tillståndsprocessen.

Vid Norrtälje Brandstation i Norrtälje stad finns kommunens första vattentankstation (vattenkiosk). Vattenkiosken kommer kunna erbjuda köp av vatten både till verksamheter och till privatpersoner.

Utveckling

Den allmänna vattenförsörjningen i Rimbo är i nuläget god. En utökning av befolkningsunderlaget enligt planen utgör med dagens förutsättningar inget problem vad gäller vattenförsörjningen till Rimbo även om det finns ett förnyelse-/ nybyggnadsbehov identifierat på delar av överföringsledningen. Det lokala ledningsnätet har generellt goda förutsättningar att klara en ökad belastning men har ett visst förnyelsebehov på vissa sträckor. Det kan även finnas lokala begränsningar i ledningsnätet varför förutsättningarna alltid behöver utredas i samband med ny exploatering.

Mälaren som primär dricksvattentäkt innebär generellt god vattentillgång. Mälaren förser drygt 2 miljoner människor med dricksvatten samtidigt som den verkar som recipient för utsläpp från bland annat båttrafik, industrier, åkermark, dagvatten och avloppsvatten vilket gör att vattenkvaliteten är sårbar. För att kunna upprätthålla Mälarens goda vattenkvalitet trots ökad påfrestning kommer stora åtgärder att krävas. En stark tillväxt i regionen medför även att produktionskapaciteten i Görvålverket behöver utredas.

Länsstyrelsen i Stockholms län har tagit fram en regional vattenförsörjningsplan för att synliggöra länets förutsättningar för utveckling och förhållningssättet till grundvattenförekomsterna. Vattenförekomsten Röåsen-Bergby har hög regional prioritet i vattenförsörjningsplanen vilket innebär att vattenskyddsområdet behöver revideras med nya skyddsföreskrifter. Innan ny bebyggelse tillåts i närområdet behöver vattenskyddsområdets föreskrifter och vattenskyddsområdet ha uppdaterats. Skyddsföreskrifterna kommer ange förutsättningarna för vilken typ av bebyggelse som är möjlig inom vattenskyddsområdet

och vilka åtgärder som krävs för att säkerställa att grundvattnet skyddas. Att vattentäkten har klassats som en vattentäkt med hög regional prioritet som är i behov av revidering gör att det är extra viktigt att vara försiktig vad gäller den framtida fysiska planeringen. Avvägningar och åtgärder kopplat till vattenförekomsten hanteras i samband med detaljplanläggning.

Nya exploateringar innebär ofta ökad förbrukning av dricksvatten. Trenden för Norrvatten de senaste åren är att den totala vattenförbrukningen stiger per år och trots vädjan till allmänheten 2018 om att spara vatten uteblev effekten. Norrvatten har hemställt medlemskommunerna att godkänna "Riktlinjer för hållbar vattenförbrukning" för att tydliggöra vad som gäller under perioder av risk för vattenbrist eller leveransstörningar.

Verksamheter, både kommunala och privata, kan ha behov av vatten för olika aktiviteter som bevattning, spolning, tvättning eller andra processer men som kanske inte kräver dricksvattenkvalitet. Vissa av kommunens entreprenörer använder i den mån det går vatten från sjö, å eller liknande. Kommunens VA-plan finns på NVAA:s webbsida, nvaa.se.

Vägledning

- Utred långsiktigt behov av förstärkningsåtgärder i dricksvattenleveransen med hjälp av dricksvattenmodeller.
- Upprätta en förnyelseplan för ledningsnätet.
- Utred framtida behovet av reservvatten.
- Fastställ vattenskyddsområde för reservvattentäkt Rimbo-Bergby".

- Bygg en vattenkiosk i Rimbo.
- Vid åtgärder avseende vägar och annan infrastruktur ska påverkan på Rimbo-Bergby vattentäkt minimeras.

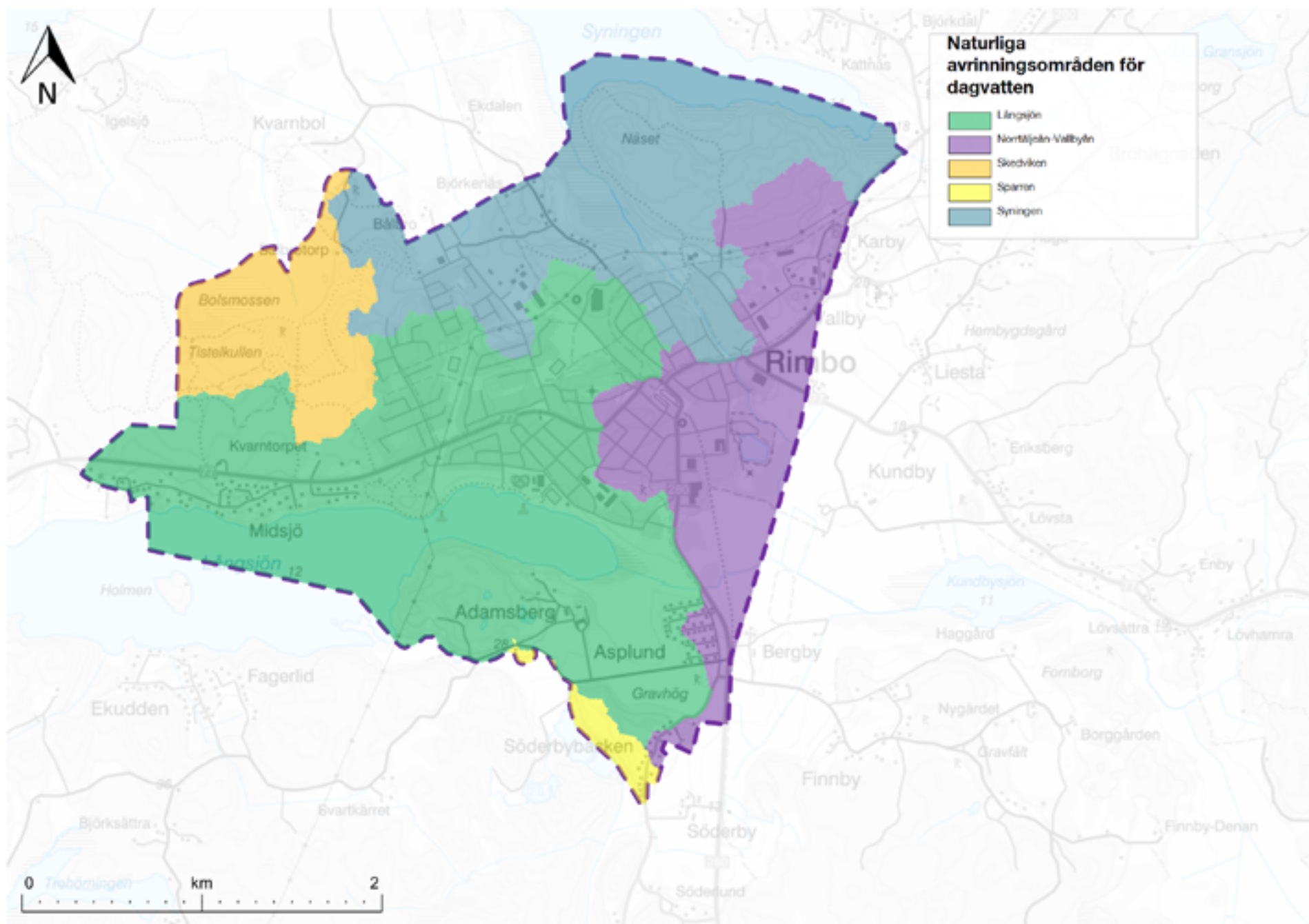
Dagvatten

Dagvatten från Rimbo avleds idag huvudsakligen till recipienterna Långsjön, Skedviken, Syningen, Norrtäljeån-Vallbyån och Norrtäljeån-Balkensån, se karta Teknisk försörjning dagvatten - naturliga områden.

Planområdet utgörs mestadels av sandig morän och lera men det förekommer även urberg, postglacial sand, isälvssediment och torv. Detta innebär att infiltrationsmöjligheterna för renat dagvatten varierar inom området med sämre möjligheter för infiltration på platser bestående av lera och urberg och bättre infiltrationsmöjligheter i områdena där jordarten är sand, isälvsmaterial och torv. Det innebär också att risken för att förorena mark- och grundvatten från orenat dagvatten är större inom områden med stor genomsläpplighet. Därför är det viktigt att dagvattnet genomgått en rening innan den tillåts infiltreras ner i marken eller att den släpps till recipient.

Inom vattenskyddsområdet Rimbo-Bergby gäller skyddsföreskrifter som begränsar hanteringen av dagvattnet inom vattenskyddsområdet. Skyddsföreskrifterna tillåter ingen infiltration till grundvattenmagasinet utan föregående rening.

Avledningen av dagvatten inom planområdet sker via ett separat dagvattenledningsnät vars tillrinningsområde framgår av kartan Teknisk försörjning dagvatten - tekniska områden. I de områden som inte avvattas av ett ledningsnät sker avrinningen ytledes utifrån landskapets

höjder. Den allmänna dagvattenanläggningen dimensioneras enligt VA-huvudmannens, vid tillfället för anläggande, gällande branschstandard (Svenskt Vatten).

Regn som överskrider VA-huvudmannens ansvar enligt branschstandard, ska avledas utanför den allmänna dagvattenanläggningen, till exempel på markyta. Läs mer om kraftiga skyfall under Klimatrelaterade risker. Kravet på hur mycket dagvatten den allmänna dagvattenanläggningen ska kunna omhänderta har ökat genom åren. Det innebär att befintligt dagvattenledningsnät inom planområdet i Nuläget är dimensionerat för olika mängd vatten i olika delar av bebyggelsen. För att dagvattnet ska nå dagvattenanläggningen på ett säkert sätt krävs en korrekt höjdsättning.

Länshållningsvatten som uppkommer i samband med schaktning och sprängning vid utbyggnad ska omhändertas enligt kommunens riktlinjer.

Utveckling

Norrtälje kommun antog 2017-11-06 en dagvattenstrategi, Dagvattenstrategi för Norrtälje kommun, som grundar sig i kommunens fördjupande dagvattenpolicy. Den fördjupade dagvattenpolicyn antogs i kommunfullmäktige 2016-12-19 § 270. I strategin betonas att Norrtälje kommun ska ha en dagvattenhantering som verkar för långsiktigt hållbara lösningar där dagvattnet ses som en resurs och skapar värden för stadsmiljön genom att vara estetiska och funktionella inslag i landskapet, att bebyggda områden inte ska drabbas av skador vid översvämningar samt minimera negativ påverkan på mänskliga och miljö. Dagvattenstrategin gäller såväl befintliga områden som vid nybyggnation och omvandling. Dagvattenstrategins huvuddrag är att:

- Planeringen ska ske i tidigt skede för långsiktigt hållbar och klimatsäker dagvattenhantering.
- Byggnader och samhällsviktiga anläggningar ska placeras och höjdsätts så att översvämningar inte orsakar betydande skador.
- Dagvatten ska i första hand omhändertas lokalt genom infiltration och i andra hand genom fördröjning inom tomtmark. Då kan avledning av dagvatten till annan plats/anläggning minimeras eller helt undvikas.
- Dagvattenflödet ska tas omhand på ett säkert och långsiktigt hållbart sätt. Dagvattenlösningar bör göras synliga och estetiskt tilltalande samt där det är möjligt integreras i parker och rekreatiomsområden.
- Utsläpp till recipient ska ske på ett långsiktigt hållbart sätt.

Föroreningsbelastningen till recipienterna förväntas öka med den planerade utvecklingen inom planområdet liksom mängden dagvatten. För att uppnå en god vattenkvalitet i omkringliggande recipienter, enligt dagens och framtidens krav (se kapitel MKN vatten) är det nödvändigt att minska föroreningsbelastningen.

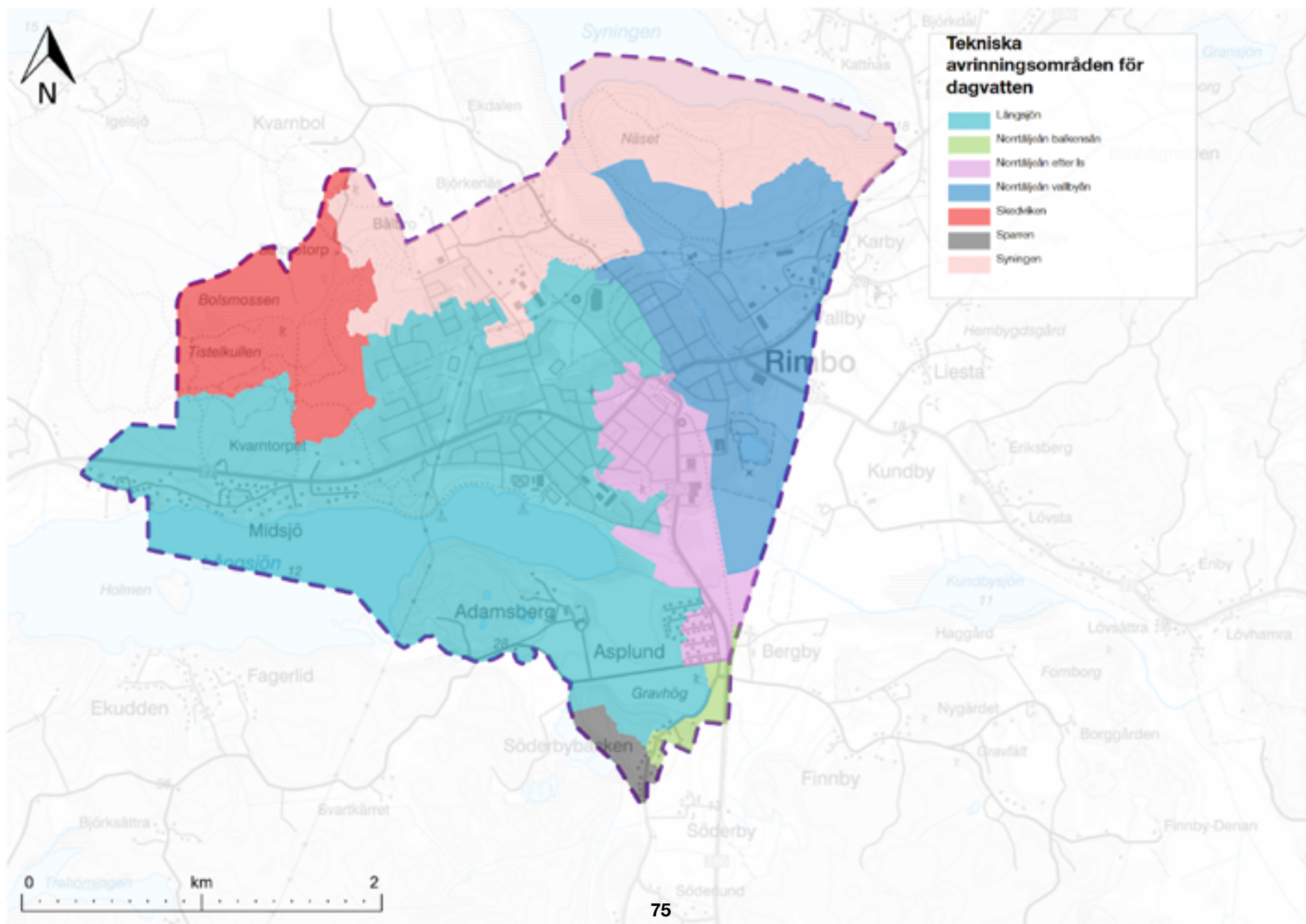
Arbetet med kravställning på rening och fördröjning av dagvatten på kvartersmark och allmän platsmark behöver fortgå både inom detaljplanearbete och vid annan ombyggnation inom planområdet. Det är även viktigt att ett uppströmsarbete startas upp för att minimera vad som släpps mot både recipienter och den allmänna dagvattenanläggningen, både i ny och befintlig bebyggelse. Arbetet med att se till att föroreningarna inte ens hamnar i dagvattnet, är mycket viktigt för en hållbar dagvatten-

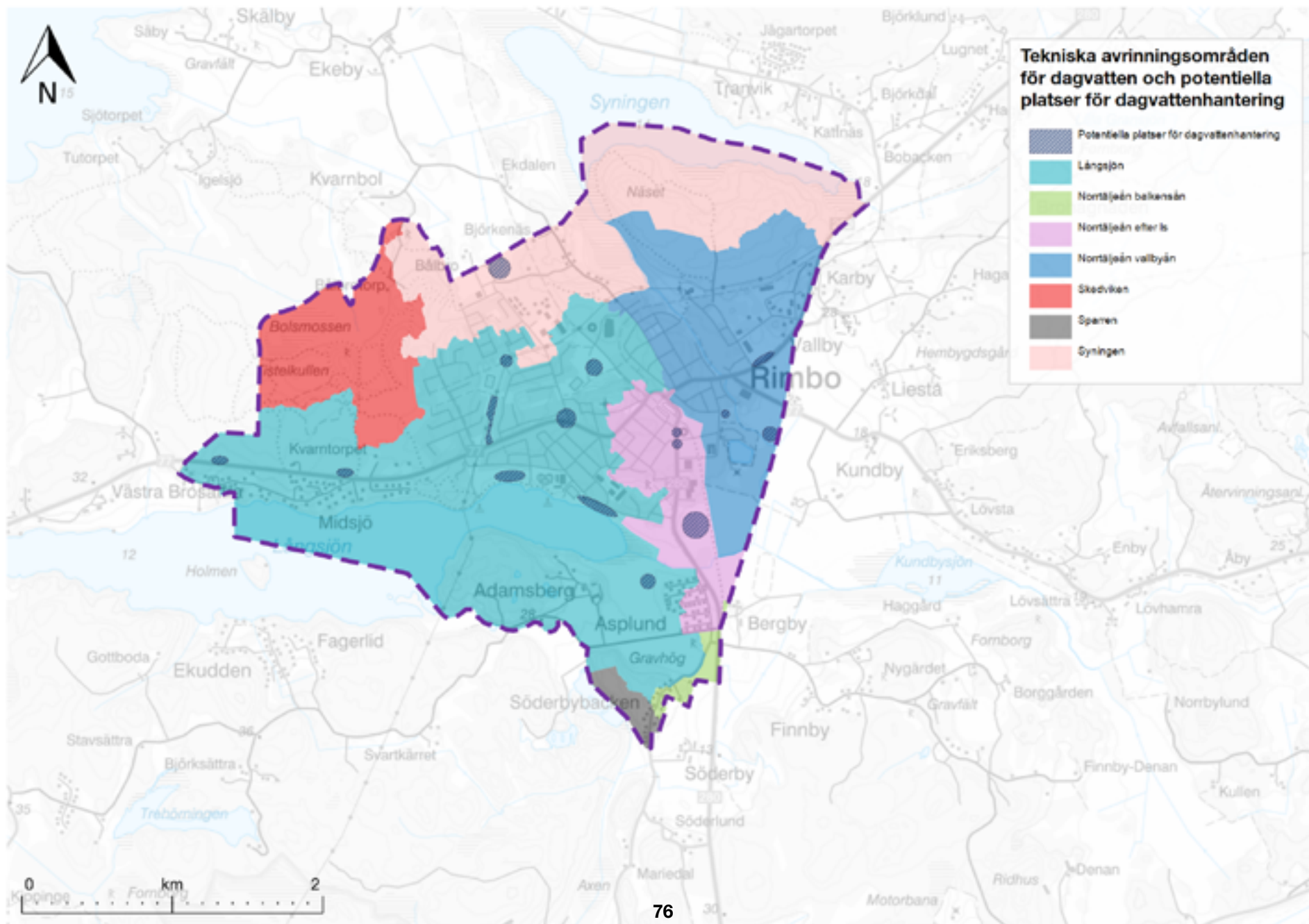
hantering. Åtgärdsnivåer för hållbar dagvattenhantering behöver säkerställas.

För att skapa förutsättningar för en god vattenkvalitet och minimera risker för översvämning och andra dagvattenrelaterade problem behövs en övergripande planering för hur dagvattnet i hela planområdet ska hanteras. Den övergripande planeringen behöver tydliggöra vilka behov av dagvattenhantering som finns i både befintlig och ny bebyggelse. Framför allt är det viktigt att säkerställa att ytor avsedda för dagvattenanläggningar finns tillgå i den omfattning som behövs för att kommunen ska kunna utföra sitt uppdrag på ett hållbart sätt. Utifrån grundkarta, topografi och befintligt ledningsnät har ett arbete påbörjats där ett antal potentiella platser för åtgärder ringats in. De möjliga åtgärdsplatserna har baserats på läge i förhållande till ledningsnätet, tillgängligt utrymme och höjdförhållanden.

Utifrån målsättning om en hållbar dagvattenhantering och för att klara nuvarande och kommande krav finns det ett stort behov för kommunen och VA-huvudmannen att prioritera utbyggnad av dagvattenanläggningar efter de behov som finns inom planområdet. Det finns i nuläget ett stort behov av både anläggningar för rening och fördröjning av dagvatten både inom befintlig och ny bebyggelse. Med rätt typ av dagvattenanläggningar kan dagvattnet nyttjas som en positiv resurs i samhället, i stället för att orenat släppas ut och förorena sjöar och vattendrag.

Kapacitet och skick på VA-huvudmannens befintliga dagvattenledningsnät behöver utredas i samband med all planering av ny och befintlig bebyggelse. För att få en bättre bild av ledningsnätets kapacitet har en hydraulisk dagvattenmodell tagits fram för planområdet.

Läs mer om vattenvårdsområden i kapitlet Grön- och blåstruktur. För mer ingående beskrivningar av hur omhändertagande av dagvatten kan ske i Rimbo hänvisas till Dagvattenutredningen (WSP 2023).

Riktlinjer

- Ett systematiskt uppströmsarbete behöver bedrivas för att begränsa utsläpp av oönskade ämnen till dagvattenet.
- Erforderlig rening och fördröjning av dagvatten på kvartersmark och allmän platsmark behöver säkerställas både inom detaljplanearbete och vid annan ombyggnation inom planområdet.
- En övergripande plan för hur dagvattenhanteringen ska utformas inom planområdet och tillräckliga åtgärdsnivåer behöver tas fram för att skapa förutsättningar för en god vattenkvalitet och en hållbar hantering av dagvatten.
- För en hållbar dagvattenhantering behöver ytor lämpliga för allmänna dagvattenanläggningar avsättas i nödvändig omfattning både inom befintlig och ny bebyggelse.
- Genom att ta hänsyn till dagvattenhantering i ett tidigt planeringsskede finns fler möjligheter att hitta ytor som kan användas för fördröjning och rening av dagvatten.
- Målsättningen ska vara att på sikt ha en dagvattenhantering där dagvatten inte når recipienten orenat.
- Orenat vatten ska inte heller släppas ut i befintliga vattenmiljöer med känsliga arter, som redan befintliga våtmarker, sumpskogar, bäckar och småvatten

- Ta fram åtgärdsnivåer för hållbar dagvattenhantering i Rimbo
- Utgå från områden markerade för Vattenvård, dagvatten- och översvämningshantering i mark- och vattenanvändningskartan i det fortsatta arbetet med lokala åtgärdsprogram och liknande handlingsplaner för att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för vatten
- Inför vattenvårdande åtgärder i befintlig bebyggelse, för att uppnå god status på Långsjön, enligt åtgärdsprogram för vatten.

Spillvatten

Rimbos spillvatten avleds främst med självfall och en serie av pumpstationer till Rimbos Avloppsreningsverk (ARV). Undantaget är området Midsjö där LTA (lågtrycksavlopp) används för att pumpa avloppsvattnet till spillvattensystemet. Tillrinningsområdet är tillskottsvattenbelastat och drygt 50 % tillskottsvatten kommer till reningsverket. Rimbo reningsverk har ett tillstånd på 13 300 Pe (personekvivalenter). Av dessa finns kapacitet för 9 000 fysiska personer, varav övrig kapacitet tas upp av Textilia och externt slam. Reningsverket tar emot motsvarande 6000 Pe i nuläget. Åtgärder pågår på verket för att eliminera flaskhalsar som idag begränsar kapaciteten till att nå upp till tillståndet på 13 300 Pe. Det renade vattnet rinner ut i Vallbyån och därefter vidare till Kundbysjön. Den känsliga recipienten har lett till att verket har höga reningskrav.

Slammottagningen för septikslam från septiktankar har stängts sen 2016 i Rimbo och slammet körs i stället till Norrtälje reningsverk, Lindholmen. En ny slammottagning för Rimbo reningsverk beräknas vara klar 2024. Likaså åtgärder för att ta rötammaren i drift igen. Därefter kan

Rimbo ta emot slam enligt tillståndet. I dagsläget finns ett ärende i Mark- och Miljöödomstolen om att möjliggöra en förändring i belastningen till verket, avseende hur belastningen fördelas mellan fysiska personer, Textilia respektive externt slam. En ogynnsam dom i det ärendet kan begränsa möjligheten att ansluta nya fastigheter. Slamhanteringen i hela kommunen hänger ihop och därför påverkas mängderna slam som kommer till verket även av vad de övriga reningsverken kan ta emot. En ny förbindelseväg till reningsverket kan också för att inte påverka centrala Rimbos utveckling.

Finsta reningsverk har ett föreläggande avseende utsläppspunkt och det är svårt att hitta en passande utsläppspunkt. Finstaverkets tillstånd behöver omprövas och eventuellt kommer den enda lösningen att vara att bygga en överföringsledning till Rimbo reningsverk. Finsta har ett tillstånd begränsat till 500 Pe där 350 Pe är anslutna i dagsläget.

Utveckling

Det kommer att behövas kapacitetshöjande åtgärder för Rimbo reningsverk. Det är tre frågor som behöver lösas för att reningsverket ska klara den utveckling som föreslås: utökade reningssteg för att kunna nyttja nuvarande tillstånd, slammottagning och anslutning av Finsta.

Det behövs åtgärder för att reningsverket ska klara reningskapaciteten på 13 300 Pe som tillståndet tillåter. Det rör sig om både underhållsåtgärder och investeringar i nya reningssteg. Underhållsåtgärder för att öka reningsverkets kapacitet är t ex att minska tillskottsvattnet (inläckaget av ovidkommande vatten i ledningar), vilket kan genomföras i väntan på mer omfattande åtgärder. Utöver ovanstående åtgärder krävs också en positiv dom

i Mark- och Miljödomstolen, som möjliggör en ändrad fördelning i inkommande belastning till verket.

Det kommer från 2024 och under överskådlig tid behövas tas emot slam motsvarande minst 2000 pe. Rimbo reningsverk kommer under en period behöva ta emot slam från andra delar av kommunen medan reningsverket i Norrtälje byggs ut. Reningsverket i Norrtälje beräknas vara utbyggt 2028. Finstaverkets omprövning kan innebära att Rimbo reningsverk behöver kunna ta emot 500 Pe inom en tioårsperiod som belastar Rimboverket ytterligare. Beroende på hur slammottagningen utvecklas i kommunen och om Finstaverket ska anslutas kan ett nytt tillstånd krävas för Rimbos reningsverk för den byggelseutveckling som planeras. Förberedelser för tillståndsprocessen bör påbörjas tidigt för att inte bromsa utvecklingen i Rimbo.

Även om reningsverket har kapacitet kan det vara kapacitetsbrist i delar av spillvattennätet, som omfattar både ledningar och pumpstationer. Då kan det krävas utbyggnad av nya ledningar eller pumpstationer, ombyggnad eller omledning av vissa områden för att kunna tillgodose det ökade behovet som den planerade tillväxten innebär. Här kan användandet av hydrauliska modeller underlätta framtagandet av hållbara lösningsförslag. En kartläggning av och åtgärder för att minska tillskottsvatten behöver göras eftersom en minskning i mängden tillskottsvatten kan ge ökad redundans i pumpstationer och ledningsnät samt ge mindre belastning på reningsverket.

Åtgärder på Rimbo avloppsreningsverk behövs också för att minska luktspridningen och möjliggöra en stadsomvandling i de föreslagna kvarteren. En utredning har tagits fram för att identifiera de luktkällor som behöver

åtgärdas, hur de kan åtgärdas och vad kostnaderna för dessa uppgår till.

Den utredning som genomförts innehåller olika scenarier för åtgärder som påverkar hur nära bostäder kan byggas. Sedan utredningen togs fram har flera åtgärder genomförts och det behöver utredas på nytt vilka åtgärder som krävs för att kunna genomföra den centrumutveckling som föreslås.

Riktlinjer

- Vid ombyggnad av Lindholmens reningsverk behöver påverkan på Rimbos utveckling under tiden då Rimbo behöver ta emot slam analyseras och utredas.

- Fortsätt utreda och åtgärda flaskhalsar (underhållsåtgärder och investeringar i nya reningssteg) för att Rimbo ARV ska kunna ta emot slam upp till tillståndets begränsning på 13 300 Pe.

- I avvaktan på mer omfattande åtgärder, genomför kartläggning av och åtgärder för att minska inläckande av ovidkommande vatten i ledningar

- Utred behov av ny förbindelseväg till reningsverket

Rimbo allmänna reningsverk i östra delen av Rimbo. Reningsverket ger ifrån sig lukt i centrum vilket i dagsläget medför hinder för utvecklingen.

ALLMÄNNA INTRESSEN

Allmänna intressen

Allmänna intressen är samhällets gemensamma intressen som ska beaktas och tillgodoses i all planläggning. Översiktsplanens uppgift är att ge en samlad information om hur kommunen avser att tillgodose de allmänna intressena. Det innebär att avvägningar måste göras mellan olika intressen.

I fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo tätort redovisas de allmänna intressen som bedöms vara de som är särskilt viktiga för utvecklingen av Rimbo. För att redovisa hur de allmänna intressena har beaktats och vilka avvägningar som gjorts beskrivs de först utifrån ett nuläge och sedan beskrivs utvecklingen. Till en del av de allmänna intressena finns det en vägledning för kommande planering i form av riktlinjer för att tydliggöra hur de allmänna intressena ska utvecklas framöver.

Samhällsutveckling

Planläggning ska främja en god livsmiljö från social synpunkt, en god ekonomisk tillväxt och en effektiv konkurrens samt en utveckling av bostadsbeståndet.

Bostäder

Enligt lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska kommunens planering skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder. För att uppnå det är det viktigt att tillkommande bostäder kompletterar det befintliga bostadsutbudet för att skapa en variation av upplåtelseformer, hustyper och boendestorlekar. Enligt kommunens bostadsförsörjningsstrategi (antagen av kommunfullmäktige 2017-08-28) ska kommunen verka för en blandning av såväl upplåtelseformer och hustyper som bostäder, handel och arbetsplatser i kommunens

tätorter. Det pågår en revidering av riktlinjer för bostadsförsörjning för mandatperioden 2022-2026. Riktlinjerna var ute på samråd våren 2021 och ska antas samtidigt som detta planförslag. Planen utgår därför från de gällande riktlinjerna.

Personer som är 65 år eller äldre är i större utsträckning än yngre i behov av anpassade bostäder. För att som äldre kunna flytta till ett särskilt boende med stöd dygnet runt (vård- och omsorgsboende) krävs ett biståndsbeslut från kommunen. Seniorbostäder och trygghetsbostäder utgör en del av det ordinarie bostadsbeståndet, men med skillnaden att de riktar sig till seniorer, + 55 år.

Enligt Socialstyrelsens krav ska gruppboendestäder enligt LSS inte omfatta fler än sex personer som bor tillsammans. För servicebostäder medges boendegrupper för upp till 10–12 personer. Hemtjänst, hemsjukvård och service, som trygghetslarm och hemkörd mat, underlättar kvarboende i eget hem och är ett alternativ för många.

I Rimbo tätort är fördelningen mellan småhus och flerbostadshus relativt jämn. Majoriteten av lägenheterna i flerbostadshus är hyresrätter och en övervägande andel är två eller tre rum och kök.

Det pågår tre större bostadsprojekt i Rimbo: Bålbroskogen, Västertorpsskogen och Marknadshagen. I Marknadshagen ska cirka 60 bostäder i tre punkthus à fyra våningar planläggas. I Bålbroskogen ska ca 268 bostäder med flerbostadshus och radhus byggas. Västertorpsskogen planläggs för cirka 210 bostäder med flerbostadshus och radhus, varav ca 56 i särskilt boende för äldre.

I Rimbo finns i dagsläget fyra äldreboenden med totalt 158 lägenheter, varav 77 är anpassade för personer med demenssjukdom. 158 lägenheter motsvarar drygt 20 % av de totalt 762 platser som finns i kommunen. Utöver det finns i Rimbo tre gruppboendestäder med vardera sex platser samt två servicebostäder med vardera tio platser inom LSS. Det finns också ett socialpsykiatrigruppboende med åtta platser.

Utveckling

Bostadsutbudet ska möta de behov och den efterfrågan som gör att fler väljer att flytta till Rimbo. Samtidigt ska bostadsutbudet göra det möjligt för befintliga invånare i Rimbo att bo kvar hela livet när behov och efterfrågan förändras. För att kunna stödja en omflyttning på den lokala bostadsmarknaden krävs en välbalanserad blandning av olika bostadstyper.

Det behövs småhus med en blandning av hustyper i form av villor med små och stora tomter, parhus och radhus. Planeringsramen för Rimbo är 2000 nya bostäder fram till 2050, vilket motsvarar nära 70 bostäder per år. Tillsammans med pågående planering och byggnation kommer antalet bostäder att öka med drygt 2 500 jämfört med dagens utbud. Andelen bostadsrätter behöver öka. Vidare behöver cirka 800 nya småhus byggas varav minst en tredjedel ska bestå av radhus/parhus i centrumnära lägen. Dessa siffror är utöver redan pågående projekt. Utvecklingstakten behöver balanseras mot behovet av nödvändiga investeringar i tekniska anläggningar och samhällsservice.

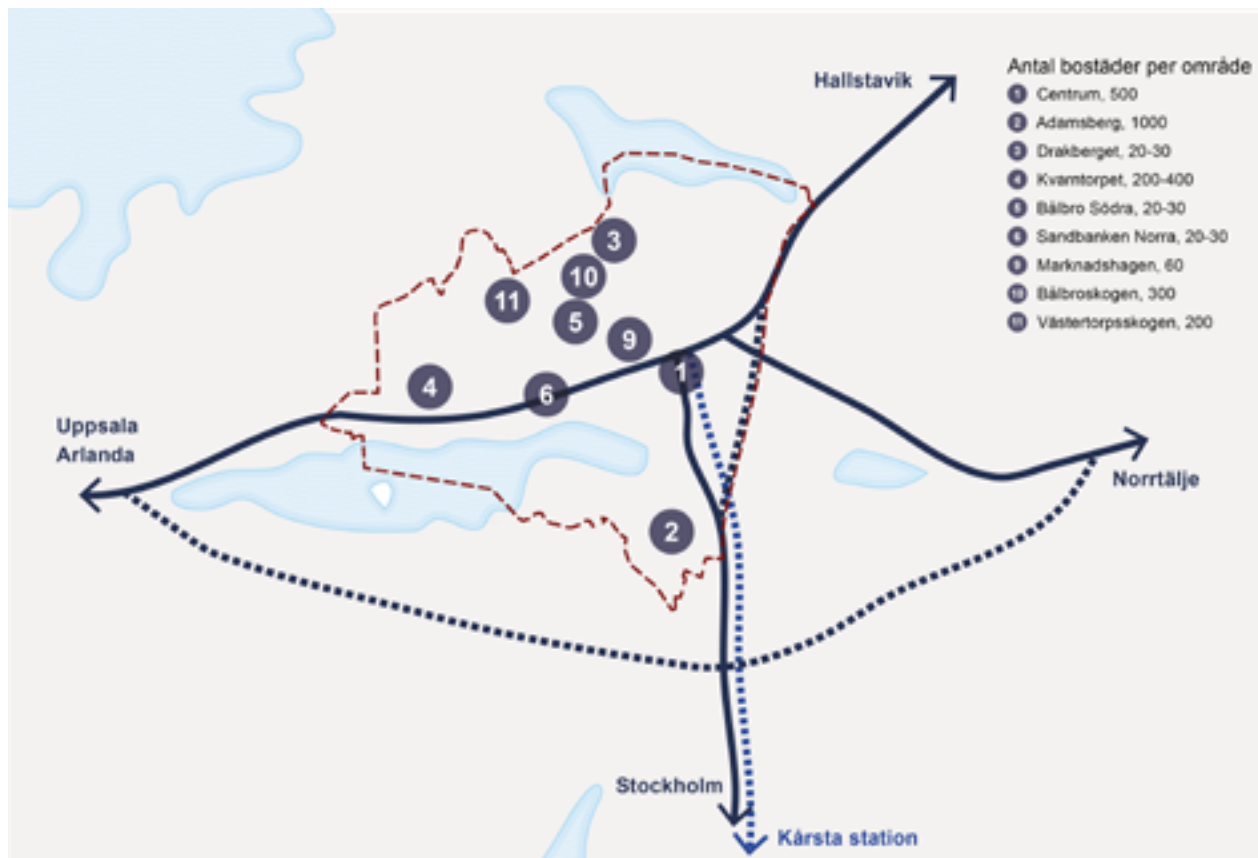
Nya bostäder ska tillkomma i direkt anslutning till tätorten för att skapa en sammanhållen tätortsutveckling. En sammanhållen bostadsutveckling ger ökad kundunderlag

som kan leda till en förbättrad service till exempel inom kollektivtrafik, vård och barnomsorg, men även restauranger och handel. Det skapar förutsättningar för en resurseffektivare utveckling bland annat genom en effektivare markanvändning och en effektivare användning av VA-system och fjärrvärmeförsörjning.

Den tillkommande bebyggelsen ska anpassas till den befintliga bebyggelsen. De karaktärsdrag och årsringar som är typiska för Rimbos framväxt ska tydliggöras och lyftas fram genom den tillkommande bebyggelsen. Det är viktigt att bevara och utveckla grönområdena som finns i och i anslutning till Rimbo tätort. Rimbos parker och naturområden är en tillgång som uppskattas av nuvarande invånare och kan vara en viktig konkurrensfördel för att locka nya invånare.

Med bostadsutveckling tillkommer investeringar i fysisk och teknisk infrastruktur samt investeringar i social infrastruktur och i välfärden. Utvecklingen av förskolor, skolor, vård- och omsorg och fysisk infrastruktur ska ske i takt med bostadsutvecklingen. Genom en sammanhållen och stegvis bebyggelseutveckling i Rimbo är det möjligt att i tid planera för nödvändig infrastruktur.

Befolkningsökningen kommer också att generera ökad efterfrågan på bostäder inom social omsorg. Framtidens vård- och omsorgsboenden bör integreras med övriga bostäder i stadsmiljön, så länge det är möjligt att anpassa lägenheterna och utemiljön efter speciella behov vad gäller tillgänglighet och behov av gemensamma ytor. Vård- och omsorgsboenden bör vara en del av stadsmiljön då närheten till stadens utbud, personer ur blandade åldersgrupper och liv i sig är en kvalitet som många äldre värdesätter. Utöver vård- och omsorgsboenden, vilka kräver biståndsbeslut, skapar kommunen förutsättningar

Kartan visar bostadsutveckling i olika delar av Rimbo

för andra typer av boende för äldre, såsom trygghets- och seniorboenden.

I Rimbo behöver det enligt lokalförslagsplanen uppföras 1–2 nya särskilda boenden för äldre äldreboenden, ett nytt LSS-gruppboende, åtta nya servicelägenheter samt ett nytt socialpsykiatrigruppboende fram till 2030. Behovet av övriga boendeformer inom social omsorg bör uppskattas årligen utifrån utbyggnadstakt och aktuella prognoser, så att antalet lägenheter svarar mot befolkningsökningen fram till år 2050.

Riktlinjer

- Utgångspunkt i planeringen ska vara aktuella riktlinjer för bostadsförsörjningen och aktuell lokalförslagsplan.
- Verka för en sammanhållen bebyggelseutveckling.
- Tillkommande bostadsutveckling ska komplettera den befintliga för att skapa en blandning av hustyper, upplåtelseformer och boendestorlekar.
- Tillkommande bebyggelse ska anpassas till den befintliga bebyggelsens karaktärsdrag och årsringar.
- Vård- och omsorgsboenden, trygghetsboenden, gruppboenden och servicelägenheter behöver integreras i stadsbebyggelsen och in närhet till goda kollektiva kommunikationer för att tillgodose behovet hos äldre och personer med funktionsnedsättning.
- För varje utbyggnadsområde ska en avstämning ske gentemot aktuell lokalförslagsplan.

- Utbyggnadstakten av nya områden ska balanseras mot behovet av investeringar i teknisk infrastruktur och samhällsservice.

Näringsliv

Rimbos geografiska läge med en närhet till Stockholm, Arlanda och Uppsala gör att tätorten är attraktiv som bostadsort samtidigt som den har goda förutsättningar för att ha en växande och varierande arbetsmarknad. Det finns ett stort tryck på etablering av både tyngre och lättare industri på grund av läget längs väg 77 med goda kopplingar både till storstadsregionen, Arlanda och hamnar. Några verksamheter som är intressanta att skapa förutsättningar för är lager, logistik och tillverkning med behov av ren el. Norrtälje kommun har som helhet cirka 2,7 arbetstillfällen per invånare vilket är jämförbart med snittet bland Sveriges kommuner. När befolkningen ökar är det viktigt att säkerställa att näringslivet utvecklas parallellt med bostadsutvecklingen för att bibehålla och stärka Rimbos attraktivitet.

Vård- och omsorg, utbildning följt av byggverksamhet och handel är de branscher som ger flest arbetstillfällen i Rimbo tätort och på den omkringliggande landsbygden. Det är fler som pendlar från Rimbo tätort för arbete än som pendlar in till Rimbo tätort för arbete. Ungefär 30 % av de som bor i Rimbo tätort arbetar också i Rimbo tätort, för Norrtälje stad är motsvarande andel 50 %. Anledningen till att många som bor i Rimbo inte arbetar i Rimbo kan bero på närheten till fler stora arbetsmarknader.

Det finns en utmaning att skapa industrimark centralt i Rimbo på grund av konflikt med bostäder. Störande, ytkrävande och transportintensiva verksamheter bör lokaliseras nära Rimbo med förutsättningar för kollektivtrafik

och kommunalt vatten och avlopp men med tillräckligt avstånd från framtida bostadsbebyggelse.

Utveckling

För att Rimbo ska vara en levande tätort måste det lokala näringslivet karakteriseras av branschbredd där befintliga företagsbranscher växer samtidigt som branscher som idag är svagt representerade ser fördelar med att etablera sig i Rimbo. En bred arbetsmarknad medför att det lokala näringslivet blir mindre konjunkturkänsligt, bidrar till att fler människor både kan arbeta och bo i Rimbo och lockar nya invånare till Rimbo och den omkringliggande landsbygden.

Rimbos främsta konkurrensfördel är tätortens geografiska läge med goda förutsättningar för arbetspendling och närhet till stora arbetsmarknader som Stockholm, Arlanda och Uppsala men också dess komplementära plats för företag som behöver finnas i nära anslutning till Arlandaregionen. Rimbo ska dra nytta av Arlandaregionens tillväxt och positionera sig utifrån sitt strategiska läge. Näringslivets aktörer väljer etableringsort för start eller omlokalisering av företag utifrån marknadsmässiga bedömningar där möjligheten att köpa eller arrendera mark, köpa eller hyra lokaler, robust infrastruktur, god kollektivtrafikförsörjning samt tillgång till kompetent arbetskraft är viktiga faktorer. Rimbos framtida näringslivsutveckling inriktas på fyra strategier

1. Tydliggör behovet av att stärka förutsättningarna för det befintliga näringslivets möjligheter till tillväxt där ökat befolkningsunderlag och infrastrukturutveckling är centralt.
2. Locka företag inom kunskapsintensiva, tjänsteproducerande och personalintensiva branscher där mycket

god kollektivtrafikförsörjning och digital infrastruktur är avgörande framgångsfaktorer

3. Erbjud mark för ytkrävande verksamheter som inte är lämpliga att lokalisera i urbana miljöer utifrån sin karaktär och betalningsförmåga när omvandling sker av industriområden i angränsade kommuner. Framtagande av verksamhetsmark är viktigt för att locka dessa företag.

4. Fokusera på företag inom besöksnäringen, kreativa branscher mm där platsen och boendemiljön är en del av affärsmodellen.

Riktlinjer

- Bredda arbetsmarknaden med kunskapsintensiva, tjänsteproducerande och personalintensiva branscher, kreativa kulturella näringar samt besöksnäring.
- Verka för god kollektivtrafikförsörjning till Stockholm, Arlanda och Uppsala och en gynnsam utveckling av digital infrastruktur och transportinfrastruktur.
- Arbeta aktivt med att hitta ny verksamhetsmark strax utanför Rimbo i anslutning till ny dragning av väg 77 och väg 280.

Vallby södra är ett nytt område för verksamheter och industri.

Barnperspektivet

I planeringen är det viktigt att säkerställa tillräckligt med friyta för barns lek och utveckling. Det är viktigt med medvetenhet kring hur den byggda miljön påverkar barns fysiska aktivitet och rörelsefrihet. Barn och unga är de som utnyttjar närmiljön mest och är beroende av att ha en trygg och attraktiv närmiljö inom räckhåll. Exempel på sådant som kan begränsa möjligheterna till lek utomhus är trafik, buller, luftföroreningar och föräldrars oro för faror. Därför är det viktigt att de ytor som utvecklas för barns behov också kan nås på ett tryggt sätt, via trafik-säkra miljöer och företrädesvis genom gröna stråk.

Lekplatser och friytor av hög kvalitet behövs inte enbart för att erbjuda lekmöjligheter utan även för att skapa mötesplatser där barn, ungdomar och vuxna kan träffas och umgås. Barn leker överallt och hela tiden varför även en ofrafikerad gata eller en skogsdunge nära hemmet kan vara den plats där den mesta av leken sker. Vad som är ett rimligt avstånd till närmaste lekplats är därför något som varierar beroende på boendeområdets karaktär. Boverket anger 300 meter som ett gränsvärde för hur långt man är beredd att gå för att ta sig till ett grönområde för lek och avkoppling i sin vardag. Avstånd och trafiksituation är avgörande för om familjer ska välja att ta sig till lekplatsen på ett sätt där barnet självt är aktivt. Att gå eller cykla till lekplatsen ger lokalkännedom och gör så att barnet får en starkare anknytning till den fysiska miljön närmast hemmet. I de fall där barn inte kan röra sig fritt i sin närmiljö kan lekplatser agera fristäder där barnen kan röra sig självständigt.

I dagsläget finns sex lekplatser i kommunal regi på allmän platsmark i Rimbo. Det innebär att barnen i några bostadsområden, bland annat Västertorp och området

vid Långsjöskolan, har längre än 300 meter att ta sig till närmsta lekplats.

Utveckling

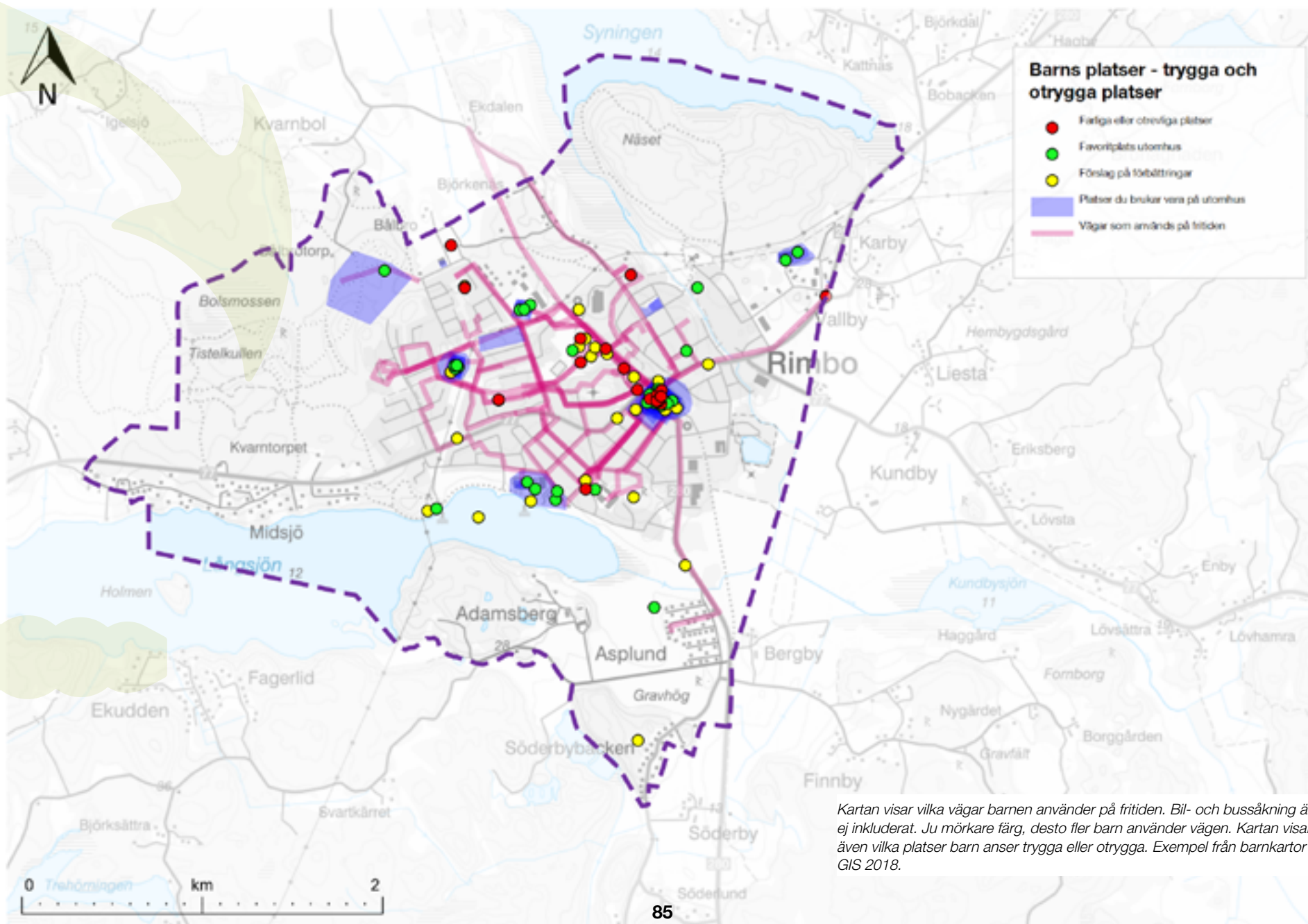
I framtida utvecklingsprojekt är det viktigt att barnperspektivet beaktas och att barn och unga aktivt involveras i planeringsprocesserna då de berörs. Exempelvis kan olika typer av kartläggningar och dialoger där barn och ungdomar är delaktiga bli aktuellt i kommande detaljplaner. Hur och på vilket sätt barn och unga ska engageras avgörs från fall till fall, men i varje plan där barn och unga är berörda ska hänsyn till de tas. Ett exempel på metod för att involvera barn och unga är "Barnkartor i GIS". Metoden är framtagen av forskare vid SLU och bygger på en digital kartenkät som besvaras av skolelever. Studien syftar till att kartlägga var barn vistas och hur de upplever sin utemiljö, så som skolvägar, favoritplatser och platser som de upplever som otrygga. Barnkartor i GIS är anpassad för barn från cirka 10 år. Under 2018 genomfördes en sådan digital dialog med elever i årskurs 6 på Långsjöskolan. Bland annat framkom att barnen vistas i Västertorpsskogen, på Arkadien, Mullevallen och i Sparbankshallen. Många av barnen rörde sig även i och omkring Rimbo centrum trots att det var en plats som många klassade som obehaglig.

Åtta nya lekplatser föreslås i de områden som idag är bristområden (mer än 300 meter till närmaste lekplats). Lekplatser föreslås på allmän platsmark och flera av dem ligger i anslutning till nya utvecklingsområden. Som komplement till de nya lekplatserna behöver det finnas platser lämpliga för småbarnslek på samtliga nya bostadsgårdar och att trafikmiljöer görs säkrare i barnens rörelsestråk där behov finns. För att möjliggöra att barn i olika åldrar kan träffas för att leka och umgås bör man

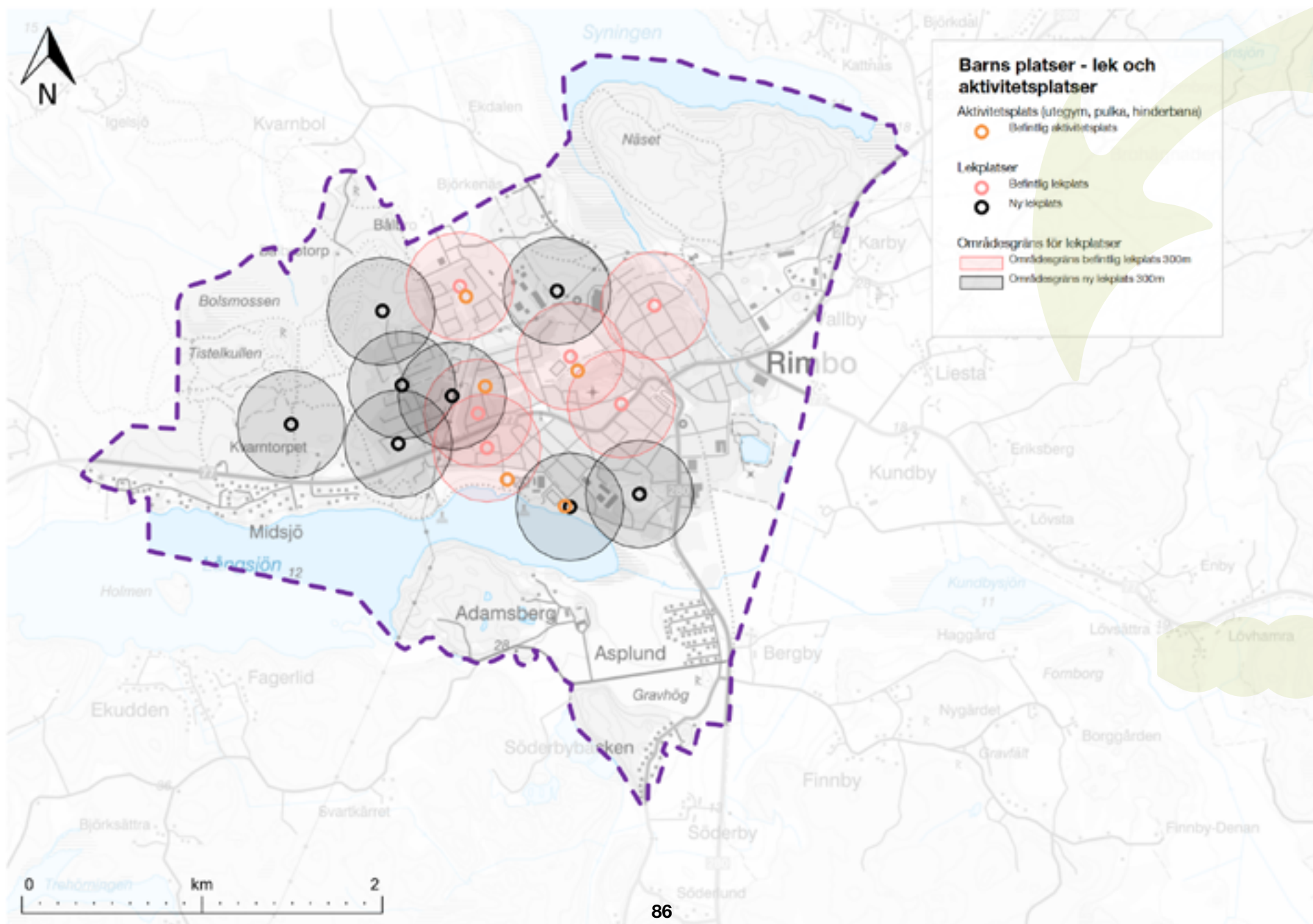
beakta att de nya lekplatserna ges en variation som lockar barn i olika åldrar. När Rimbo växer behövs också fler förskolor och på sikt även en ny grundskola. Läs mer i avsnittet skola förskola.

Riktlinjer

- Planera för barn i olika åldrar och med olika funktionsvariationer.
- Kartlägga lekbara miljöer i förhållande till barns boendemiljöer.
- Utveckla pedagogiska miljöer och lek i samband med parker och grönstråk med många ekosystemtjänster.
- Alla barn i Rimbo ska ha säkra vägar till anlagda lekplatser och andra målpunkter som riktar sig till barn.
- Lekbara miljöer ska planeras i direkt närhet till barns boendemiljöer.
- Se över möjlighet att utveckla ekosystemtjänster på befintliga och tillkommande lekplatser.
- Involvera barn och unga i kommande stadsutvecklingsprojekt och detaljplaner.

Kartan visar vilka vägar barnen använder på fritiden. Bil- och bussåkning är ej inkluderat. Ju mörkare färg, desto fler barn använder vägen. Kartan visar även vilka platser barn anser trygga eller otrygga. Exempel från barnkartor i GIS 2018.

Skolor och förskolor

I dagsläget finns sex grundskolor i Rimboområdet: Bålbroskolan, Långsjöskolan, Rånäs skola och Skederids skola i kommunal regi, samt Ekebyholmsskolan och Viby friskola i fristående regi. Det finns 11 förskolor i Rimbo och ytterligare ett antal förskolor i Rimbos närhet. Det finns i dagsläget ingen öppen förskola, utan detta erbjuds endast i Norrtälje och Hallstavik. Barn behöver trygga och säkra skolvägar. Att gå eller cykla till skolan ger positiva hälsoeffekter, samtidigt som barnen tidigt lär sig ett hållbart resebeteende. Området kring skolor och förskolor ska utformas utifrån barns behov av trafiksäkra miljöer. Det finns ingen gymnasieskola i Rimbo.

Utveckling

Fram till 2030 behövs det cirka 100 nya förskoleplatser i Rimbo tätort. En preliminär bedömning utifrån dagens befolkningstillväxt ger ett behov på ytterligare cirka 200 förskoleplatser netto under de kommande 20 åren. Fördjupningen av översiktsplanen föreslår att nya förskolor planeras i utvecklingsområdena Kvarntorp, Adamsberg, Västertorpsskogen alternativt Bålbros norra samt på fastigheten för befintliga Skarsjö förskola.

I dagsläget finns kapacitet i Långsjöskolan att ta emot fler elever. I samband med att utvecklingsområdena byggs ut och elevantalet ökar kommer det behöva byggas fler grundskolor. I fördjupningen av översiktsplanen har ett område i anslutning till det nya resecentrumet pekats ut som en lämplig placering av en ny grundskola. Denna har god tillgång till både befintlig och framtida kollektivtrafik, samt närhet till både bibliotek och badhus.

Vid planering av grundskolor är det viktigt med tillgång till kollektivtrafik, både för elever och lärare. Det är också

viktigt att skolan uppnår ett visst elevantal för att kunna bedriva en effektiv verksamhet. Minst 200 elever kan anses vara minimum.

En alternativ placering är i anslutning till den befintliga Bålbroskolan. Den ligger mer perifert än Rimbo centrum men i samband med att kollektivtrafiken byggs ut i enlighet med planförslaget kommer kollektivtrafikförbindelserna bli bättre. Denna placering har fördelen av att ligga närmare grönområdena, kulturscenen och flera idrottsanläggningar.

Nya grundskolor kommer också att behövas i både Kvarntorp och Adamsberg. Var dessa ska placeras behöver dock utredas vidare, därför har dessa inte ritats in i kartan.

Det finns i dagsläget ingen gymnasieskola i Rimbo. Det kan på sikt uppstå ett befolkningsunderlag för någon form av gymnasieutbildning i Rimbo. Gymnasieungdomar har dock en stor rörlighet och drar sig mot andra kommuner. För kommunen i stort pendlar ca 40 % av gymnasieungdomar till andra kommuner, främst andra norrortskommuner. Rimbo ligger även nära Uppsala, och det är troligt att en del pendling även sker västerut. Kommunens enda kommunala gymnasieskola, Rodengymnasiet, ligger i Norrtälje stad. En eventuell framtida gymnasieutbildning i Rimbo behöver analyseras även utifrån påverkan på befintliga Rodengymnasiet för att upprätthålla en effektiv skolverksamhet.

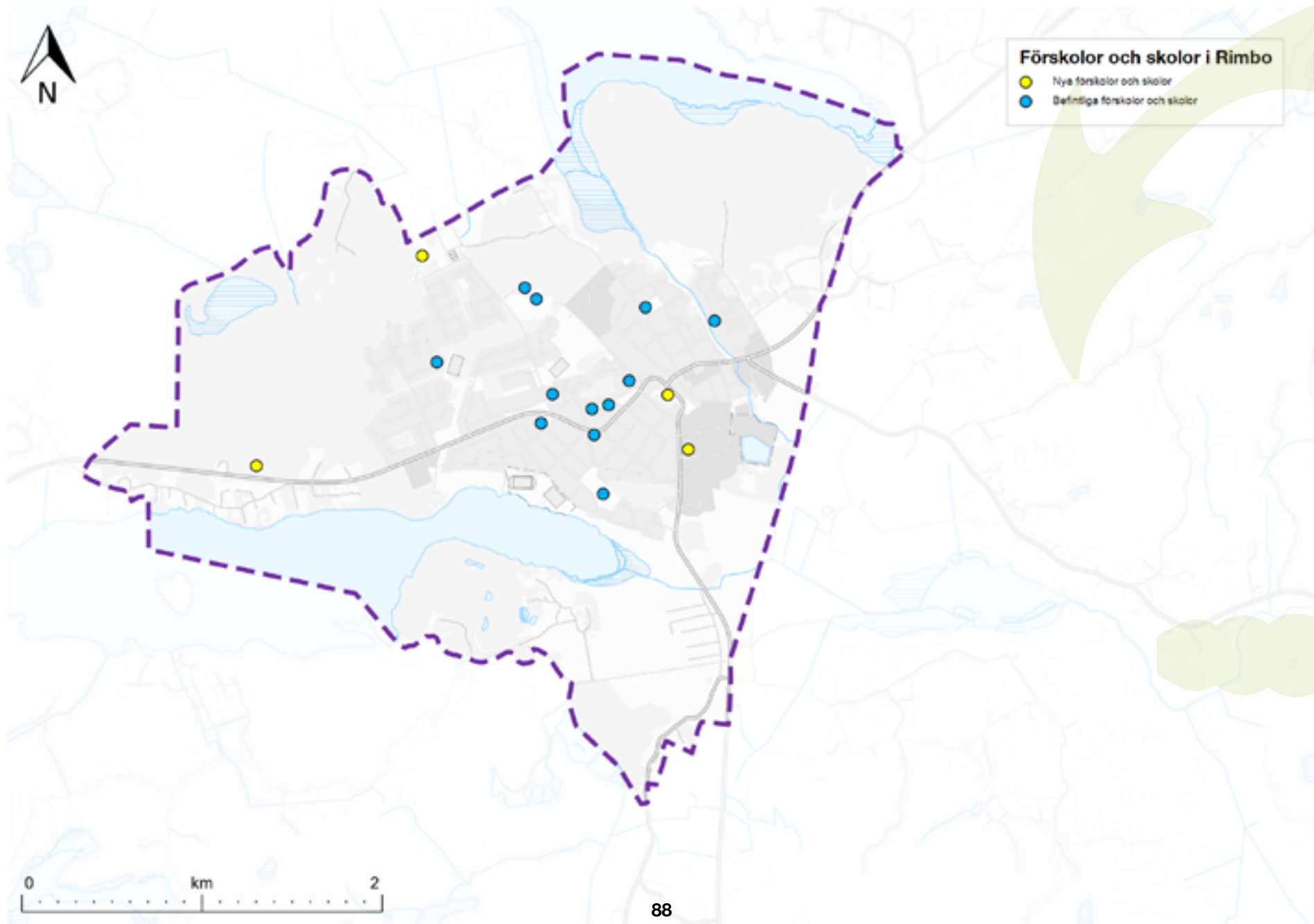
Som huvudregel ska Boverkets riktvärden om friytor och ljudnivåer vid förskolor och skolor efterlevas. Boverkets riktvärden för bullernivåer om max 50 dBA ekvivalent ljudnivå dagtid för förskolors och skolors utemiljö som är avsedda för lek, rekreation och pedagogisk verksam-

het ska uppfyllas. Boverket rekommenderar att friytan uppgår till minst 40 kvadratmeter per barn i förskolan och minst 30 kvadratmeter per barn i grundskolan. De rekommenderar även att minsta sammanhängande friyta ska vara 3 000 kvadratmeter. Närbelägen park eller naturområde ska inte ses som ett skäl att minska skolgårdens friyta utan utgör en extra kvalitet för barnen och skolverksamheten. Norrtälje kommun arbetar med att ta fram kommunala riktlinjer för friytor vid förskolor och skolor i syfte att stärka barnperspektivet i planeringen och öka barns förutsättningar till aktiv rörelse och välmående under skoltid. För varje nytt kvarter där förskola planeras bör solstudier göras för att säkerställa tillgången på dagsljus.

I markanvändningskartan möjliggörs skolor och förskolor inom kategorierna "Sammanhängande bostadsbebyggelse" och "Mångfunktionell bebyggelse". De platser som föreslås behöver utredas i detaljplaneskedet för att säkerställa godtagbara utemiljöer utifrån buller, partikelhalter, magnetfält och dagsljus.

Riktlinjer

- Förskolor bör placeras i anslutning till park- eller grönområde, alternativt i anslutning till en gång- och cykelväg som leder till ett naturområde.
- Planera för trygga och säkra skolvägar för att möjliggöra resor till fots eller med cykel.
- I tätorten bör förskolorna planeras i flera plan för att minska behovet av markanvändning och underlätta planeringen av friytor.

- Förskolorna ska planeras på sådant sätt att det är möjligt att separera parkering/hämtnings- och lämningszon och angöring för till exempel varutransporter.
- Förskolor och grundskolor ska lokaliseras i nära anslutning till kollektivtrafik.
- Planering av skolor och förskolor ska alltid utgå från ett barnperspektiv.
- Planera för en öppen förskola i Rimbo centrum.
- Nya förskolor ska planeras i utvecklingsområdena Kvarntorp, Adamsberg, Västertorpsskogen alternativt Bålbros norra samt Skarsjöparken.
- Planera för en ny skola i anslutning till det nya resecentrumet.
- Utred behov av skola i Adamsberg och Kvarntorp.

Kultur, fritid och idrott

I Rimbo centrum i direkt anslutning till nuvarande resecentrum finns bibliotek och badhus samt fritidsgården Punkten som är en träffpunkt för unga. För att tillgodose behoven och önskemålen om lokaler som är anpassade för musik och teaterarrangemang har det tillkommit en kulturscen i Rimbo. Kulturscenens lokaler är anpassade för scenkonst och tekniken är avancerad, Rimbo Kulturskolas större ensembler och andra nationella och internationella artister och grupper kan framträda där. Det finns plats för upp till 350 åskådare. Lokalerna fungerar även som en mötesplats.

Rimbo har ett levande föreningsliv och en aktiv lokal utvecklingsgrupp. Rimbo IF är framträdande och orga-

niserar bland annat Rimbo marknad och driver Arkadien idrottsplats och ishall. Det finns två fullstora sporthallar i Rimbo med läktare. Det finns organiserade aktiviteter inom ridning, bordtennis, handboll, judo, skytte, tennis, skidor, orientering med mera. Friluftsförbundet, hembygdsförening och en scoutklubb är aktiva i Rimbo. Det finns ett elljusspår vid Västertorpsskogen som under vintern prepareras till skidspår när det finns tillräckligt med snö. Det finns flera lekplatser och parker runt om i Rimbo och ett utegym och en hinderbana.

Utveckling

En ökad befolkning resulterar i ett större behov av ytor och anläggningar för kultur- och fritid. Sammanhängande bostadsbebyggelse och multifunktionell bebyggelse kan inrymma den typen av anläggningar. Behov av nya ytor för kultur- och fritid ska undersökas vidare i kommande planeringsprocesser.

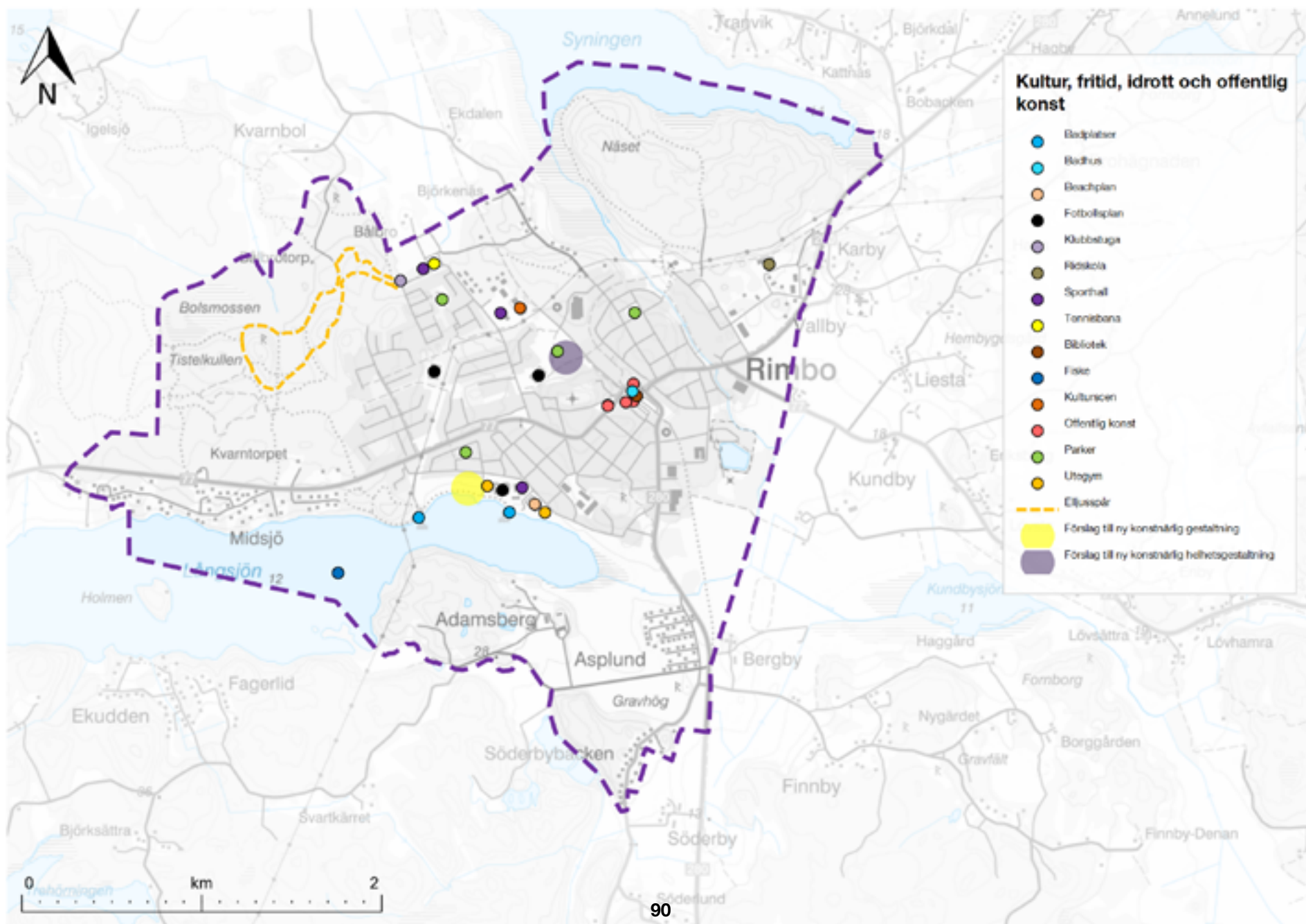
I Rimbo ska det vara möjligt för människor att ha den fritid som de önskar. Hur människor vill spendera sin fritid skiljer sig mycket åt vilket gör det viktigt att det finns en variation och bredd av aktiviteter och mötesplatser som kan tilltala många. Möjligheter för barn och äldre att ha en aktiv fritid ska ges extra fokus.

Människors fysiska aktivitet behöver öka för att främja folkhälsan. I Rimbo finns det goda möjligheter för människor att vara fysiskt aktiva på egna villkor. Det finns ett aktivt föreningsliv, rekreationsområden i anslutning till tätorten, rekreationsstråk, parker, lekplatser, idrottsplatser med mera. Det är viktigt att dessa områden är tillgängliga, att det är enkelt att ta sig till områdena och att det finns information om områdena.

Att använda konst som utsmyckning på offentliga platser bidrar till att skapa intressanta och attraktiva miljöer. Konst kan fungera som lokala landmärken och skapa rum och mötesplatser som gör det möjligt för fler att ta del av konst i sin närmiljö utan att behöva besöka konstinstitutioner. Konst kan även användas som ett sätt för invånare att vara delaktiga i utformningen av den fysiska miljön genom att de är delaktiga i dialoger vid framtagandet av konst i offentliga miljöer.

Opalen, Rimbo's stora kulturscen med plats för upp till 350 åskådare.

Riktlinjer

- Se till att platser för kultur-, idrott- och fritidsaktiviteter är tillgängliga och att det finns trygga gång- och cykelvägar till dem.
- Identifiera fler ytor lämpade för spontanidrott som utgår från föreningslivets, skolans och allmänhetens behov. Beakta dessa gruppers behov vid planering av idrottslokaler.
- Utred fler platser för evenemang och kultur centralt i staden med flexibla lokaler som är lämpliga för flera aktörer.
- Skapa fler platser att mötas på för att uppmuntra initiativ för spontana och tillfälliga kultur- och fritidsaktiviteter när befintliga områden förnyas och nya stadsdelar byggs.
- Öka den offentliga konsten genom tillämpning av en-procentsregeln. Den offentliga konsten ska vårdas och underhållas.
- Värna och utveckla grönområden, samt ytor för rörelse och friluftsliv och säkerställ att dessa är tillgängliga.
- Ta fram program eller handlingsplaner för offentlig konstgestaltning och kulturarv för befintliga stadsdelar.
- Inkludera offentlig konst vid utvecklingen och ombyggnation av offentliga platser av publik betydelse.
- Verka för att inkludera konstprojekt i privata byggherars projekt.

Konstverket "Väntan på tåg" av Hermine Keller, 2017.

- Skapa attraktiva stadsrum genom offentliga konstverk och kulturella inslag i stadens alla delar.

Nationella intressen

Det ska framgå av planen hur kommunen anser att riksintressen och andra nationella intressen kan tillgodoses och hur gällande miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken ska följas.

Riksintressen

Bestämmelser om riksintresse finns i miljöbalken, plan- och bygglagen samt hushållningsförordningen. Definitioner och förhållningssätt till riksintressen finns i miljöbalken kapitel 3 och 4. Det pågår en översyn av riksintressen vilket innebär att avgränsningar och motiv kan komma att ändras. Det nuvarande riksintresset gäller till dess ett nytt beslut tagits av ansvarig myndighet. De riksintressen som var beslutade när denna plan togs fram är redovisade nedan.

Kommunikationer väg 77

Den 26 september 2022 beslutade Trafikverket om en uppdatering kring riksintressen för trafikslagets anläggningar. Väg 77, mellan Länsgräns Uppsala län-E18 trafikplats Rösa, är inte längre utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt 3 kap 8 § miljöbalken till följd av de nya kriterierna. Norrtälje kommun anser att vägen fortsatt bör vara utpekad som riksintresse eftersom vägen binder ihop andra utpekade riksintressen, som E18 och E 4 med hamnen i Kapellskär och idag utgör ett starkt stråk för godstrafik.

Väg 77 kommer ändå fortsättningsvis att utgöra en viktig förbindelse mellan E4 och E18 framför allt för godstrafik till och från Kapellskär hamn. Väg 77 ingår i nätet med viktiga regionala vägar som pekats ut i systemanalysen för Stockholm-Mälardalenregionen och Gotland för att främja

fungerande sammanhängande regionala stråk. Väg 77 är viktig för godstransporter och utgör primär väg för transporter av farligt gods.

Trafikverket planerar att bygga om väg 77 mellan Uppsala länsgräns och trafikplats Rösa. Ombyggnaden görs för att förbättra trafiksäkerheten och framkomligheten på vägen och samtidigt minska miljöpåverkan.

Kommunikationer luftfart

Planområdet berörs även av riksintresse för kommunikationer luftfart enligt 3 kap 8 § miljöbalken. Dels ligger planområdet till viss del inom yttre kanten av MSA-ytan för Uppsala-Ärna flygplats som är både en civil- och militär flygplats, dels innanför Arlandas och Brommas MSA-tytor, som är båda civila flygplatser.

MSA-ytan står för Minimum Sector Altitud och definierar inom vilket geografiskt avgränsat område det råder krav på hinderfrihet för att kunna garantera en säker inflygning till landningsbanan. Nya element i landskapet som exempelvis byggnader, master eller vindkraftverk kan, dels fysiskt på grund av sin höjd, dels ifall radiolänkstråk riskerar att störas, ha en negativ inverkan på flygtrafiken.

Planområdet högsta tillåtna totalhöjd för Stockholm Arlanda- och Bromma Stockholm Airports hinderfrihet är upp till + 213 meter över havet innan en vidare flyghinderanalys behöver göras för att kunna få ett besked om eventuell påverkan på flygoperativa procedurer. Vid en flyghinderanalys kontrolleras att planerade objekt inte påverkar en flygplats så kallade hinderbegränsande ytor eller procedurhinder. Beställning av flyghinderanalys sker till Swedavia om planerade objekt bedöms påverka någon av Swedavias flygplatser. I de fall andra flygplatser än Swedavias berörs måste även dessa flygplatser

kontakts. LfV utför för dessa flygplatser som en tjänst flyghinderanalyser av påverkan på hinderbegränsande ytor och procedurhinder. Det är lämpligt att i tidigt skede beställa en flyghinderanalys om ett högt objekt planeras, av Swedavia respektive LfV.

Totalförsvarets militära del

Riksintresse kommunikation luftfart, påverkansområde (MSA-område) för Uppsala-Ärna flygplats sammanfaller med riksintresse för totalförsvarets intressen enligt 3 kap 9 § miljöbalken, påverkansområde (MSA-område) för Uppsala flottflygplats lufttrum. Planområdet för fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo berörs även av riksintresse för totalförsvarets intressen påverkansområde för väderradar Håtuna.

Utförligare beskrivning av dessa områden, deras värden samt exempel på vilka åtgärder som kan riskera påtaglig skada finns att läsa i aktuell riksintressekatalog.

För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess och inte alls kan redovisas öppet på karta, är hela landets yta samrådsområde för objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Definitionen vad som är sammanhållen bebyggelse i detta sammanhang utgår från Lantmäteriets översiktskarta i skala 1:250 000. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt ska skickas på remiss till Försvarsmakten, exempelvis detaljplaner och bygglov.

Flyghinderanalys civil och militär luftfart

I tidigt skede i ett projekt som inkluderar en hög byggnad/högt objekt är det lämpligt att genomföra en flyghinderanalys i samråd med Luftfartsverket, Försvarsmakten

Riksintresse kulturmiljövård
(Skedviken, AB 85)

 Riksintresse kulturmiljövård

och Swedavia för att ta reda på hur högt det är möjligt att bygga på en viss plats/fastighet eller inom ett väl avgränsat område, med hänsyn till riksintresse för luftfart. Det är en viktig planeringsförutsättning att förhålla sig till i den fortsatta planeringen. Som högt objekt räknas föremål som är 20 meter eller högre. Analysen redovisar om objektet påverkar några flygplatser eller utrustning kopplat till flygplatser. Regler finns för anmälan och markering av flyghinder och höga föremål enligt luftfartsförordningen (2010:770) och Transportstyrelsens föreskrifter.

Åtgärder som medger höga byggnader och objekt bebyggelse ska remitteras till Trafikverket, Luftfartsverket och Försvarsmakten.

- Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, skyltar, konstverk, byggnader etcetera med en totalhöjd på 20 meter eller mer (över marknivå).
- Alla byggnadsobjekt inom sammanhållen bebyggelse oavsett typ som master, torn, pyloner, skyltar, konstverk, byggnader etcetera med en totalhöjd på 45 meter totalhöjd.
- Alla åtgärder inom 60 km från flygplatser av riksintresse (MSA-ytan).

Kulturmiljövård – Skedviken

Norr om Rimbo ligger ett område som utgör riksintresse för kulturmiljövården, riksintresset Skedviken (AB 85). Områden som är av riksintresse för kulturmiljövården regleras i 3 kap. 6 § miljöbalken (1988:808). Motiveringen till riksintresset lyder "Slättbygd kring större sjö, där odlings- och bebyggelsestrukturen med byar och sätesgårdar där sockenbildningen kan följas från brons- och järnåldern och fram till det tidiga 1900-talet."

Uttryck för riksintresset i närheten av Rimbo är fornlämningsmiljöerna med bronsålderslämningarna främst i områdets sydöstra del kring Ekeby, Skälby och Kvarnbo, gravfälten och stensättningarna från järnåldern ofta anlagda på höjdlägen och i närhet till de historiska byarna och det öppna och vidsträckta odlingslandskapet med hög uppodlingsgrad kring Skedviken, Norrtäljes största slättsjö, den för slättbygden typiska bebyggelsestrukturen med de reglerade radbyarna, ensamgårdarna och de mindre byarna belägna på de svaga höjderna i det öppna odlingslandskapet, de välbevarade bymiljöerna och gårdarna, de äldre ofta trädkantade vägstrukturerna som binder samman de historiska byarna med omgivande bygd samt milstenarna som vittnar om 1600-talet och 1700-talets satsningar på vägburna kommunikationer.

Området kring Tistelkullen och bort till Näset präglas av flertalet fornlämningar som utgör spår av bronsålderns landskap. Fornlämningsbilden ger landskapet stora värden och utgör uttryck för riksintresset.

Nordost om Rimbo, i det öppna jordbrukslandskapet, återfinns Rimbo kyrka från 1400-talet. Kyrkan är väl synlig och har ett framträdande läge på impediment i landskapet som historiskt varit en strategisk plats vid kommunikationsled. Kyrkan utgör uttryck för riksintresset även dess läge med visuella och funktionella samband bör betraktas utgöra uttryck för riksintresset. Odlingslandskapet öster om Rimbo uppvisar höga värden i sin bibehållna utbredning. Gårdar och byar ligger på impediment i odlingslandskapet väl synliga för varandra. Slättbygden utgör uttryck för riksintresset och området kring Rimbo kyrka med de välbevarade byarna kan betraktas utgöra uttryck för riksintresset. Karby ligger intill sockencentrum och har fungerat som en del av detta. Byn Liesta, strax söder om kyrkan, uppvisar en välbevarad

bystruktur och välbevarade byggnader. Storgodslandskapet kring Ekebyholms slott uttrycker tydliga attribut för sin typmiljö och är utpekad som uttryck för riksintresset. Stora vidsträckta åkerlandskap och storskaliga ekonomibyggnader omger slottsmiljön med huvudbyggnad med 1700-talskaraktär.

Planförslaget för Rimbo berörs endast till en mindre del av riksintresset. Inom de delarna som berör riksintresset är det av stor vikt att efterföljande planering särskilt följer upp hur mark och vattenanvändning anpassas till kulturhistoriska värden så att inte riksintresset skadas.

Några rekommendationer som ges i kulturmiljö- och landskapsanalys (WSP, 2019) för herrgårdens landskapet är:

- Komplettering av bebyggelse bedöms möjlig förutsatt att det sker på en väl vald plats, väl avskilt geografiskt och visuellt från herrgårdens huvudbebyggelse och större landskapsrum
- Skogsridåer skulle kunna användas för att minska påverkan på stora landskapsrum.
- I landskapsrummet finns en stor potential för att stärka herrgårdens landskapsrum kontakt med sjöarna genom slyröjning
- Ett historiskt samband som har potential att stärkas är kopplingen från Rimbos herrgårdens landskap till Rånäs slott via den gamla järnvägsbanken.

Jordbruksmark

Tillgången till jordbruksmark minskar samtidigt som behovet av den ökar. Jordbruksmarken har formats under tusentals år genom påverkan från betande djur och människans bearbetning av marken. Om exploatering sker på jordbruksmark, till exempel genom att det byggs bostäder eller anläggs vägar är det inte möjligt att återställa marken till jordbruksmark igen.

Jordbruksmarken skyddas i Miljöbalkens 3 kapitel 4 §: ”Jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.”

Det innebär inte att det är förbjudet att exploatera jordbruksmark men att exploatering endast får ske om det gäller ett väsentligt samhällsintresse och om det saknas alternativa platser för detta.

Jordbruket är viktigt för allmänna intressen som produktion av livsmedel och biobränslen samt bevarande av öppet landskap, biologisk mångfald, kulturmiljövärden och friluftsliv.

I Rimbo behöver viss jordbruksmark tas i anspråk för ny bebyggelse. Kommunen bedömer att det är ett väsentligt samhällsintresse att utveckla bostäder och funktioner som hör till en blandad bebyggelse i Rimbo för att ge sammanhängande bebyggelsestrukturer med närhet till service av olika slag. Det ger en sammantaget god bebyggd miljö. Det är vidare ett väsentligt samhällsintresse att Rimbo kan utvecklas självständigt då orten fyller en

funktion för omgivande landsbygd med tillgång till samhällsservice, kultur- och fritidsanläggningar, kommersiell service och kollektivtrafik. Alternativa lokaliseringar som har utretts för tätortutvecklingen redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen.

Alternativa lokaliseringar

I arbetet med fördjupningen av översiktsplanen har hela tätortens omland varit under granskning. Även förtätning i befintlig bebyggelse har utretts. I samrådsförslaget

utreddes områdena Ekdalen, Kilen, Asplund/Tomta och Bobacken.

Ekdalen bedömdes av länsstyrelsen som olämplig då det fanns stor risk för påtaglig skada på flertalet uttryck för riksintresset för kulturmiljövård. Skadan som skulle uppstå skulle bero på dels att jordbruksmark tas i anspråk och dels genom att fornlämningar skulle behöva tas bort, och även att sambandet mellan dem emellan bryts.

Jordbruksmark öster om Rimbo

Kilen har utgått då det ligger inom vattenskyddsområdet Rimbo-Bergby. Kilen berörde brukningsvärd jordbruksmark.

Området Asplund/Tomta är en del av området som idag kallas Adamsberg. Området har flyttats längre söderut då de norra delarna av området närmast tätorten ligger mycket låglänt i Långsjöns svämplan. Stora delar av området utgör brukningsvärd jordbruksmark.

Bobacken berörde även det brukningsvärd jordbruksmark.

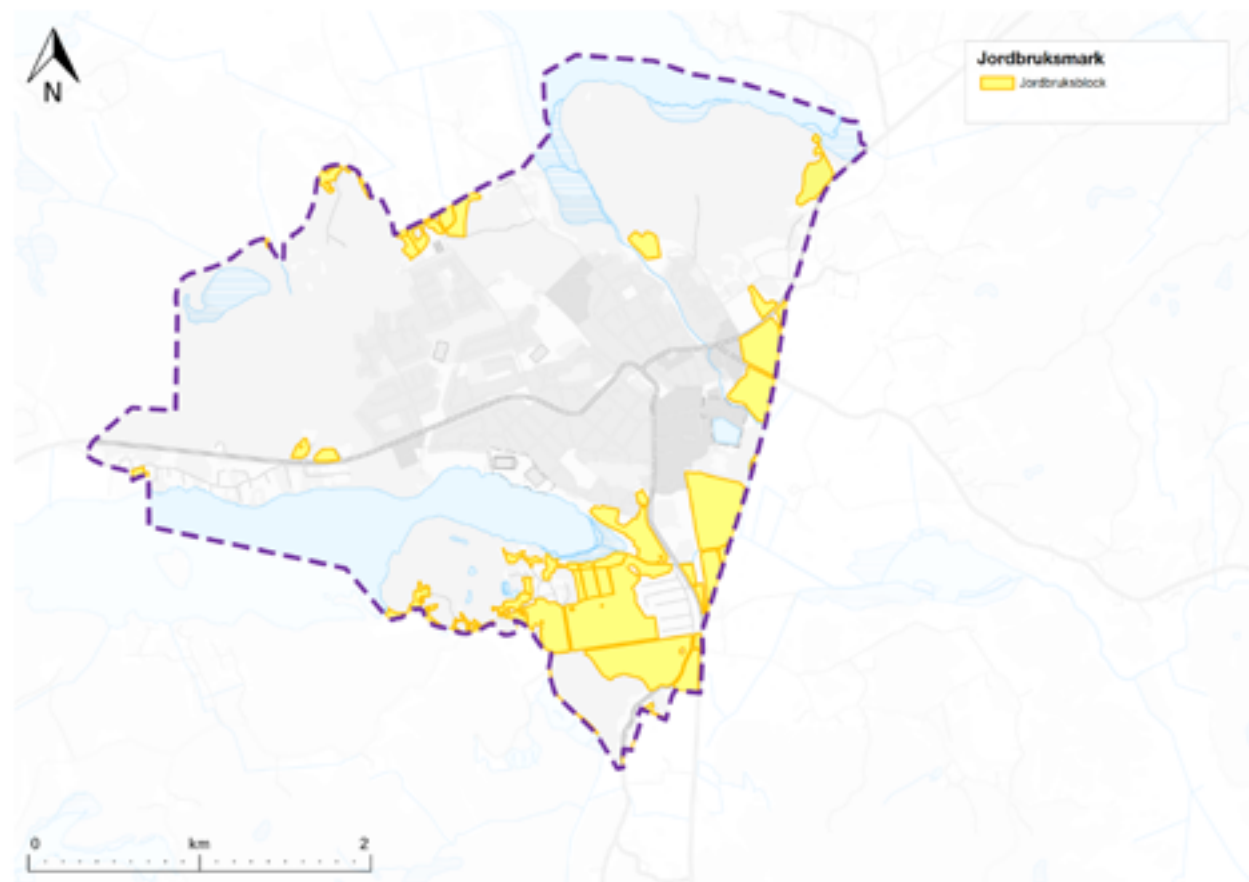
Andra områden som kommunen granskat under planprocessen är Näset norr om tätorten. Området har mycket höga naturvärden och innehåller flera nyckelbiotoper och en inventerad våtmark. Stora delar av Näset utgör aktivitetsområde för barrskogsmesar och vissa delar utgör även häckningsbiotop för dessa. Området utgör även hemområde för salamander med två lekvatten. Dessutom omfattas stora delar av området av strandskydd. Norr om Kvarntorp ligger Tistelkullen och Bolsmossen med mycket höga naturvärden där kommunen har för avsikt att bilda naturreservat. Området berörs längre norrut av riksintresse för kulturmiljövård.

Att förtäta orten är något som kommer att bli aktuellt i centrumområdet och områdena närmast intill. Närmast reningsverket finns dock en zon som på grund av lukt inte kan bebyggas.

Riktlinjer

- En hållbar utveckling på landsbygden ska säkras genom en restriktiv hållning till byggande på jordbruksmark.

- Undvik exploatering och annat irreversibelt ianspråktagande av jordbruksmark.
- Om exploatering ska ske på jordbruksmark ska det föregås av en konsekvensanalys som visar på nytta respektive skadan för den långsiktiga hållbara utvecklingen.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är bestämmelser om kvaliteten på mark, vatten, luft eller miljön i övrigt och regleras i miljöbalkens femte kapitel. Miljökvalitetsnormer syftar till att säkra egenskaper i miljön som är av betydelse för människors hälsa och miljö. Miljökvalitetsnormer baseras huvudsakligen på krav i EU-direktiv.

Vatten

Miljökvalitetsnormer för vatten är fastställda nivåer på den kemiska och fysikaliska kvaliteten på miljön i en vattenförekomst. Normerna syftar till att vattenförekomster ska uppnå god status vid en fastställd tidpunkt. EU:s vattendirektiv, Vattenmyndighetens åtgärdsprogram samt miljökvalitetsnormer styr och vägleder kommuner och myndigheter i arbetet med att bevara eller uppnå en god ekologisk och kemisk vattenkvalitet.

I Rimbo finns det yt- och grundvatten som är klassade vattenförekomster med miljökvalitetsnormer. Planområdet berör två sjöar, tre vattendrag och angränsar till tre grundvattenförekomster som är statusklassificerade vattenförekomster. Beskrivningen nedan utgår från statusklassificeringen i tredje förvaltningscykeln 2017–2021, som var den senaste bedömningen när denna plan togs fram. Vattenförekomsterna statusklassades år 2019.

Långsjön har dålig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. God ekologisk status ska uppnås till år 2027. Tidsundantaget motiveras med att god status med avseende på näringsämnen inte kan uppnås tidigare. Övergödning är den främsta orsaken till att sjön har dålig ekologisk status. Långsjön uppnår inte god kemisk status på grund av för höga halter av ämnena bromerad difenyleter och kvicksilver. Gränsvärdena för dessa ämnen

överskrids i samtliga av Sveriges vattenförekomster. På grund av att det bedömts vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av dessa ämnen så att god kemisk status uppnås har undantag i form av mindre stränga krav för dessa ämnen medgetts. Långsjön uppnår god kemisk status om dessa ämnen inte räknas med. Påverkanskällor som anges som betydande för Långsjön är urban markanvändning, jordbruk, enskilda avlopp, vandringshinder och atmosfäriskt nedfall.

Syningen har dålig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. Miljökvalitetsnormen anger ett tidsundantag till 2027 för att uppnå god ekologisk status. Anledningen är att det bedömts som tekniskt omöjligt att uppnå god ekologisk status med avseende på näringsämnen tidigare på grund av att flera vattenförekomster uppströms har tidsundantag till år 2027. Övergödning är den främsta orsaken till sjöns dåliga ekologiska status. Syningen uppnår inte god kemisk status på grund av för höga halter av ämnena bromerad difenyleter och kvicksilver. Gränsvärdena för dessa ämnen överskrids i samtliga av Sveriges vattenförekomster. På grund av att det bedömts vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av dessa ämnen så att god kemisk status uppnås har undantag i form av mindre stränga krav för dessa ämnen medgetts. Syningen uppnår god kemisk status om dessa ämnen inte räknas med. Påverkanskällor som anges som betydande för Syningen är reningsverk, jordbruk, enskilda avlopp, atmosfäriskt nedfall, vandringshinder samt möjlig påverkan från hästgårdar.

Skedviken har dålig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. God ekologisk status ska uppnås till år 2033. Tidsundantaget motiveras med att god status avseende näringsämnen inte kan uppnås tidigare. Skedviken uppnår inte god kemisk status på grund av

för höga halter av ämnena bromerad difenyleter och kvicksilver. Gränsvärdena för dessa ämnen överskrids i samtliga av Sveriges vattenförekomster. På grund av att det bedömts vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av dessa ämnen så att god kemisk status uppnås har undantag i form av mindre stränga krav för dessa ämnen medgetts. Skedviken uppnår god kemisk status om dessa ämnen inte räknas med. Påverkanskällor som anges som betydande för Skedviken är reningsverk, enskilda avlopp, jordbruk, atmosfäriskt nedfall och vandringshinder.

Sparren har måttlig ekologisk status och uppnår inte god kemisk status. God ekologisk status ska uppnås till år 2033. Tidsundantaget motiveras med att god status avseende näringsämnen inte kan uppnås tidigare. Sparren uppnår inte god kemisk status på grund av för höga halter av ämnena bromerad difenyleter och kvicksilver. Gränsvärdena för dessa ämnen överskrids i samtliga av Sveriges vattenförekomster. På grund av att det bedömts vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av dessa ämnen så att god kemisk status uppnås har undantag i form av mindre stränga krav för dessa ämnen medgetts. Sparren uppnår god kemisk status om dessa ämnen inte räknas med. Påverkanskällor som anges som betydande för Sparren är enskilda avlopp, jordbruk, atmosfäriskt nedfall och vandringshinder.

Vattendragen Norrtäljeån-Vallbyån, Norrtäljeån (efter Långsjön) och Norrtäljeån-Balkensån har alla tre uppnått måttlig ekologisk status och de uppnår inte god kemisk status. Klassningen av ekologisk status som måttlig baseras på miljökonsekvenstypen övergödning. Samtliga tre vattenförekomster har kvalitetskravet god ekologisk status år 2027. Tidsundantaget motiveras med att god status avseende näringsämnen inte kan uppnås tidigare

på grund av att vattenförekomster uppströms medgetts undantag till år 2027. Att god kemisk status inte uppnås beror på höga halter av ämnena bromerad difenyleter och kvicksilver. De tre vattendragen uppnår god kemisk status om dessa ämnen inte räknas med.

Påverkanskällor som anges som betydande för Norrtäljeån-Vallbyån är reningsverk, förorenade områden, urban markanvändning, enskilda avlopp, jordbruk, atmosfäriskt nedfall och vandringshinder, dikning och förändring av svämplan samt möjlig påverkan från hästgårdar.

Påverkanskällor som anges som betydande för Norrtäljeån efter Långsjön är urban markanvändning, enskilda avlopp, jordbruk, atmosfäriskt nedfall, dikning och förändring av svämplan

Påverkanskällor som anges som betydande för Norrtäljeån-Balkensån är reningsverk, deponier, urban markanvändning, enskilda avlopp, jordbruk, atmosfäriskt nedfall, dikning och förändring av svämplan.

Planområdet berörs av grundvattenförekomsterna Röåsen-Bergby, Röåsen-Denan och Röåsen-Rö och den preliminära grundvattenförekomsten Ekebyholm, som alla fyra har god kvantitativ status och god kemisk status. Röåsen-Bergby används som reservvattentäkt för Rimbo tätort.

En reviderad dagvattenutredning för FÖP Rimbo (WSP 2023) redovisar påverkan av diffusa källor som antas bidra till fosforbelastningen i de tekniska avrinningsområdena till vattenförekomsterna. De flesta vattenförekomster påverkas generellt mer av jord- och skogsbruket. Urban markanvändning (dagvatten) står för i genomsnitt 5 % av påverkan inom de flesta avrinningsområdena.

Grundvattenförekomst	Kvantitativ status	Kemisk status
Röåsen-Bergby	God kvantitativ status	God kemisk grundvattenstatus
Röåsen-Denan	God kvantitativ status	God kemisk grundvattenstatus
Röåsen-Rö	God kvantitativ status	God kemisk grundvattenstatus
Ekebyholm	God kvantitativ status	God kemisk grundvattenstatus

Befintlig status för grundvattenförekomster som omfattas av eller ligger i anslutning till planområdet.

Norrtäljeån-Vallbyån påverkas av reningsverk, förorenade områden, urban markanvändning, enskilda avlopp, jordbruk, atmosfäriskt nedfall och vandringshinder, dikning och förändring av svämplan samt möjlig påverkan från hästgårdar.

Ytvattenförekomst	Ekologisk status	Kemisk status	Kemisk status utan överallt överskridande ämnen*
Långsjön	Dålig ekologisk status	Uppnår ej god kemisk status	God kemisk status
Syningen	Dålig ekologisk status	Uppnår ej god kemisk status	God kemisk status
Skedviken	Dålig ekologisk status	Uppnår ej god kemisk status	God kemisk status
Norrtäljeån-Vallbyån	Måttlig ekologisk status	Uppnår ej god kemisk status	God kemisk status
Norrtäljeån (efter Långsjön)	Måttlig ekologisk status	Uppnår ej god kemisk status	God kemisk status
Norrtäljeån-Balkensån	Måttlig ekologisk status	Uppnår ej god kemisk status	God kemisk status
Sparren	Måttlig ekologisk status	Uppnår ej god kemisk status	God kemisk status

* Ämnena Gränsvärdena för bromerad difenyleter och kvicksilver överskrids i samtliga av Sveriges vattenförekomster. På grund av att det bedömts vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av dessa ämnen så att god kemisk status uppnås har undantag i form av mindre stränga krav för dessa ämnen medgetts.

Inom avrinningsområdet för Norrtäljeån (efter Långsjön) står dock urban markanvändning för 50 % av fosforbelastningen.

Av de punktkällor som kan bidra till tillförsel av kemiska ämnen till Röåsen-Bergby antas deponier ha en betydande påverkan på grundvattenförekomsten. Det antas ske en tillrinning via vattendrag från Rimbo deponi och avloppsreningsverk, industriområde med hantering av klorerade lösningsmedel. Rimbo-Bergby vattenskyddsområde syftar till att skydda grundvattenförekomsten från påverkan i egenskap av reservvattentäkt. Vattentäk-

ten har hög regional prioritet i länet. Vattenskyddsområdet är under revidering.

Utveckling

Miljökvalitetsnormer för vatten ska beaktas i planläggningen så att planen inte medför risk för att statusen i en vattenförekomst försämrats. Planläggningen ska bidra till att uppnå miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten ur ett avrinningsområdesperspektiv och integreras i lokal åtgärdssamordning utifrån lokala åtgärdsprogram för vatten. Planläggningen ska utgå från de åtgärdsbehov som krävs av planer i ett större sammanhang för att upp-

Syningen norr om Rimbo har dålig ekologisk status och påverkas av reningsverk, jordbruk, enskilda avlopp, atmosfäriskt nedfall, vandringshinder samt möjlig påverkan från hästgårdar.

nå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Kommunen antog en ny vattenplan i juni 2022.

Näringsämnesbelastningen till vattenförekomsterna måste minska för att möjliggöra att god status ska uppnås. För att minska näringsbelastningen krävs genomförande av kostnadseffektiva lokala åtgärdsprogram för att minska påverkan från bland annat jordbruket, små avlopp och Rimbo avloppsreningsverk. Planläggning ska förbättra dagvattenhanteringen och tydliggöra det samlade åtgärdsbehovet. På så sätt kan dagvattenåtgärder vara med och bidra till att förbättra vattenkvaliteten i vattenförekomsterna.

En dagvattenutredning (WSP 2019) har gjorts för att i ett tidigt skede utreda hur utvecklingsförslagen påverkar dagvattnet i Rimbo. Inför utställning reviderades dagvattenutredningen för FÖP Rimbo (WSP 2023). Utredningen visar att den förändrade markanvändningen utan åtgärder medför en ökning av samtliga föroreningar i dagvattnet från de föreslagna utvecklingsområdena. Ökningen beror främst på att tidigare skogsmark och grönområde ersätts med hårdgjorda ytor. Det krävs åtgärder framför allt för tre av de tekniska avrinningsområdena: Långsjön, Norrtäljeån efter Långsjön och Norrtäljeån-Vallbyån. Dessa vattenförekomster påverkas av både befintlig bebyggelse och föreslagna utveckling. I utredningen finns förslag på åtgärder för att minska fosforbelastningen från dagvatten, eftersom näringsämnen är utslagsgivande för ekologisk status för samtliga ytvattenförekomster.

För att ge en positiv påverkan på grundvattenförekomsterna i Rimbo ska förorenad mark saneras i samband med exploatering och miljöfarliga verksamheter bör undvikas inom grundvattenförekomsternas tillrinningsområde.

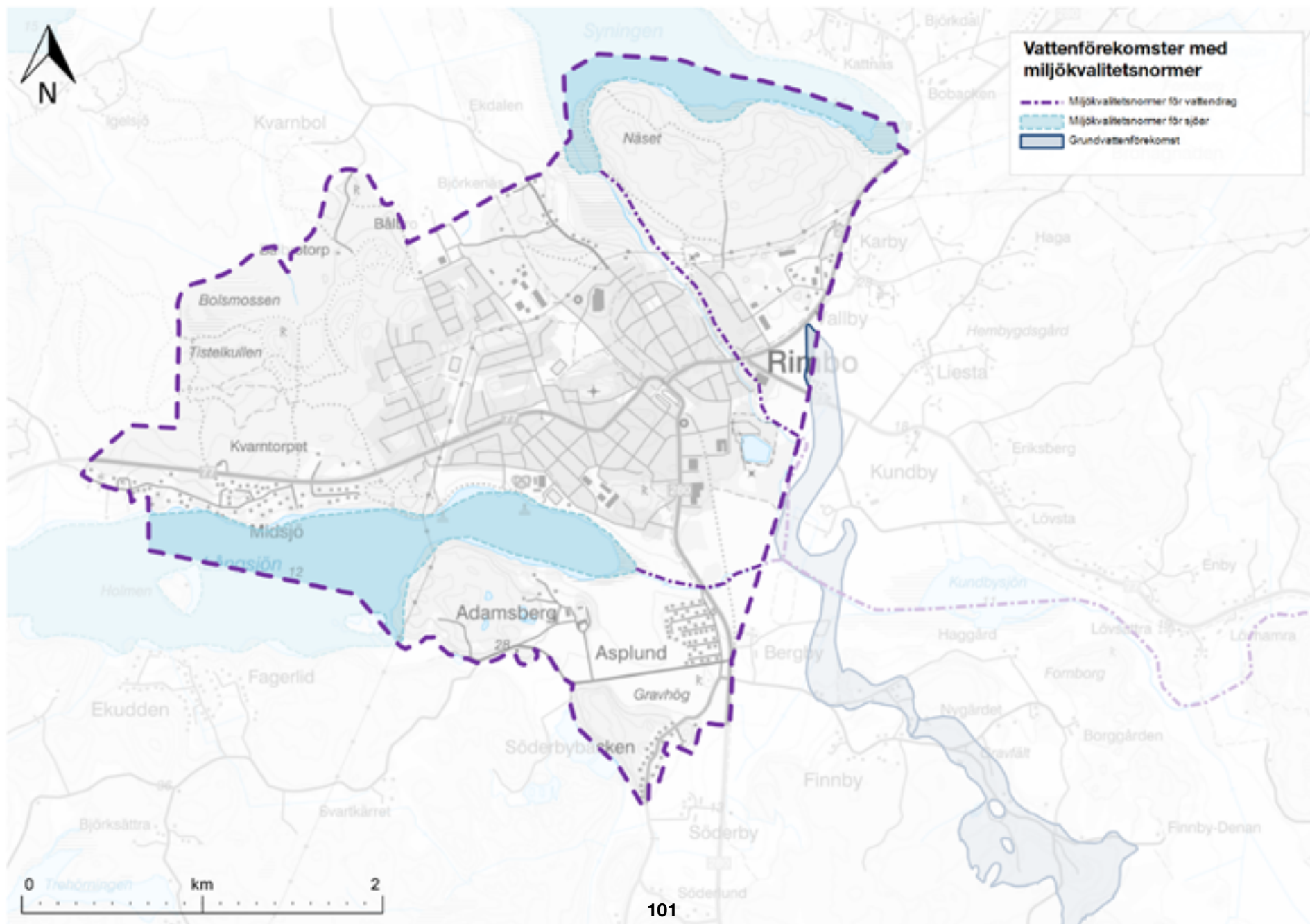
Riktlinjer

- Implementera kommunens dagvattenstrategi och vattenplan i befintlig och ny bebyggelse.
- Anordna lokal dagvattenhantering både på kvarter-smark och allmän plats för att fördröja och rena dagvatten som komplement till den allmänna VA-anläggningen så att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan uppnås.
- Ta fram dagvattenutredningar som redovisar hur miljö kvalitetsnormerna kan följas vid exploateringsprojekt som kan medföra dagvattenpåverkan.
- Ta fram åtgärdsnivåer för hållbar dagvattenhantering i Rimbo tätort.

- Vid exploatering inom tillrinningsområdet för en grundvattenförekomst ska påverkan på grundvattnet tas i beaktan.
- Ta fram lokalt åtgärdsprogram för att inte överskrida MKN vatten.
- Vid anläggning av dagvattenanläggningar i närhet till förekomst av skyddade arter behöver skyddsåtgärder vidtas så att inte arternas bevarandestatus påverkas negativt.

Dagvattenanläggning i Bålbroskogen

Buller

Miljökvalitetsnormer för omgivningsbuller omfattar buller från vägar, järnvägar och industriell verksamhet. Normen är en målsättningsnorm som medför att det ska eftersträvas att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Buller riskerar att påverka människors hälsa negativt, det kan exempelvis leda till sömnproblem, koncentrationssvårigheter, hörselskador och ge effekter på hjärt- och kärlsystemet. Särskilt barn är känsliga för buller.

Enligt förordning (2004:675) om omgivningsbuller finns en skyldighet att kommuner med över 100 000 invånare, genom kartläggning av buller och upprättande av åtgärdsprogram, sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Norrtälje kommun har i dagsläget 65 000 invånare varför särskild bullerkartering inte är genomfört för Norrtälje kommun.

I planering och lovgivning ska man enligt miljöbalken sträva efter att begränsa buller och underskrida angivna riktvärden.

Förordning 2015:216 om trafikbuller vid bostadsbyggnader anger riktvärden som ska tillämpas vid planering och byggande för att bedöma olägenhet för människors hälsa. Förordningen berör endast ljudnivåer utomhus. Naturvårdsverket har tagit fram en vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller. Boverket rekommenderar tystare ljudmiljöer där barn och unga vistas.

Bullernivån på förskolors och skolors utemiljö som är avsedda för lek, rekreation och pedagogisk verksamhet ska uppgå till max 50 dBA ekvivalent ljudnivå dagtid. Läs mer i rapporten "Gör plats för barn och unga!" (rapport 2015:8).

I Rimbo finns det områden som berörs av trafik- och verksamhetsbuller. Det är framför allt i områden intill väg 77 och väg 280 som bakgrunds nivåerna av buller är relativt höga.

Större trafikleder och industrier kan även ge störningar i form av vibrationer eller stomljud. Dessa störningar upplevs som olägenhet och riskerar att påverka boendemiljön negativt om inga åtgärder görs. Vibrationsstörningar ska förhindras eller reduceras genom byggnadstekniska åtgärder vid nybyggnation, som till exempel olika typer av grundförstärkningsåtgärder. För mätning och vägledning av vibrationer i byggnader finns Svensk Standard SS 460 48 61:2022, Vibration och stöt – Mätning och vägledning för bedömning av komfort i byggnader. Vibrationer i byggnaderna bör underskrida komfortriktvärde i Svensk Standard, SS 460 48 61.

Utveckling

I planläggning av de planerade bostadsområdena intill bullerutsatta områden ska bullerutredning tas fram under planprocessen för att klargöra bullersituationen. I planeringen ska nationella riktvärden för buller tillämpas och vid behov ska bullerbegränsande åtgärder utföras för att säkerställa en god ljudmiljö i planområdet.

Vid planläggning av bostäder intill större trafikleder eller industrier ska även vibrations- och stomljudsstörningar beaktas i planläggningen. Därför bör markförhållandena inom dessa områden utredas för att klargöra om det föreligger risk för vibrationsstörningar och för att klargöra om störningen går att förhindra eller reducera genom byggnadstekniska åtgärder vid nybyggnation.

När väg 77 och väg 280 får nya dragningar utanför tätorten kommer de befintliga vägarna byggas om till stads-

gator och den tunga trafiken genom Rimbo kommer minska vilket kommer begränsa trafikbullerstörningar. Trafikbullret kan också begränsas genom att planera för en väl utbyggd gång-, cykel- och kollektivtrafik.

I bullerutsatta områden är det viktigt att placera och utforma byggnaderna så att bullerstörningen minimeras. Alla bostäder ska ha en ljudskyddad sida och uteplats. Genom att verksamheter samlokaliseras utanför de centrala delarna av Rimbo tätort kan störningar från bullerskapande verksamheter hållas utanför de tätbebyggda bostadsområdena. På offentliga platser så som torg, parker och naturområden ska en god ljudmiljö alltid eftersträvas.

Riktlinjer

- Planera och utforma ny bebyggelse så att bullerstörningar begränsas och om möjligt så att befintliga bostäder ges en minskad bullernivå.
- Ha en restriktiv hållning mot etableringar som kan medföra buller i tysta områden.
- Undvika bulleralstrande verksamheter i anslutning till bostäder
- Vid planläggning av bostäder intill större trafikleder bör markförhållanden utredas för att klargöra om det föreligger risk för vibrationsstörningar.
- Vid planläggning intill väg 280 och 77 ska buller, vibrations- och stomljudsstörningar utredas.

Luftkvalitet

Luftföroreningar påverkar människors hälsa och har en negativ påverkan på miljön. För att bidra till hållbara samhällen med minskad negativ påverkan på luftkvalitet och för att skydda miljön och människors hälsa finns miljökvalitetsnormer för luft. Miljökvalitetsnormerna anger de halter som inte får överskridas utan att de utreds och åtgärder vidtas. Miljökvalitetsnormer för utomhusluft finns för kvävedioxid/kväveoxider, partiklar (PM10/PM2,5), marknära ozon, bensen, kolmonoxid, arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren.

Norrtälje kommun är medlem i Östra Sveriges Luftvårdsförbund, som utför kontinuerliga mätningar av utomhusluften för att kontrollera att miljökvalitetsnormerna inte överskrids. Miljökvalitetsnormerna för utomhusluft uppfylls i Rimbo.

Biltrafiken är den främsta källan till luftföroreningar inom planområdet men det förekommer även lokala utsläpp från uppvärmning genom eldning med ved och olja.

Luftföroreningar påverkar människors hälsa och ökar risken för hjärt- och kärlsjukdomar, luftvägssjukdomar och cancer. Bland de mest utsatta för luftföroreningar är barnen.

Utveckling

Ett av de fokusområden i Norrtälje kommuns miljö- och klimatstrategi är Klimat. Norrtälje kommuns mål inom det aktuella fokusområdet är bland annat att kommunen ska bidra till de nationella målen om netto-nollutsläpp till 2045. Kommunens mål bidrar i sin tur att klara miljökvalitetsmålet för Frisk luft.

Gång- och cykelväg genom Skarsjöparken

Genom att satsa på förbättringar av gång- och cykelvägnätet och öka tillgängligheten till kollektivtrafiken kan bilanvändningen minska vilket kan leda till bättre luftkvalitet.

Genom att få till en samlad bebyggelse skapas förutsättningar för utbyggnad av fjärrvärme vilket kan ge en minskning av utsläpp från uppvärmning.

I planläggning av de planerade bostadsområden och vid planeringen av ny förskola och nya vård- och omsorgsboenden, bör kartläggning tas fram som påvisar att det inte finns risk för överskridanden av hälsoskadliga luftföroreningar över riktvärdena och att preciseringarna i miljömålet Frisk luft följs.

Riktlinjer

- Främja gång-, cykel- och kollektivtrafik i planeringen.
- Eftersträva en samlad bebyggelse i de större orterna för att ge förutsättningar för utbyggnad av fjärrvärme.
- Riktvärden för god luftkvalitet och preciseringarna i miljömålet Frisk luft ska följas.
- Genomför luftutredning vid detaljplanläggning av bostäder, förskola och vård- och omsorgsboende för att kartlägga om det finns risk för överskridanden av hälsoskadliga luftföroreningar över riktvärdena och för att påvisa hur preciseringarna i miljömålet Frisk luft följs. Detta gäller särskilt längs trafikerade leder som väg 280 och väg 77.

Trafiken på väg 77 genererar både buller, vibrationer och luftföroreningar.

Naturvärden och vattenmiljöer

Planläggning ska med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter främja en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning och en långsiktigt god hushållning.

Ekosystemtjänster

Naturvårdsverket definition av ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som naturens ekosystem ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Ett ekosystem kan vara en avgränsad mark- eller vattenyta där levande växter, djur, insekter och mikroorganismer lever i ett kretslopp och är beroende av och påverkar varandra. Ett ekosystem kan vara en skog, stadspark, insjö men också hela planeten.

Ekosystemtjänster brukar delas in i fyra kategorier; stödjande, reglerande, försörjande och kulturella ekosystemtjänster. Stödjande tjänster är de grundläggande processer och strukturer som ligger till grund för de andra tjänsterna, till exempel livsmiljöer för växter och djur och ekosystemets förmåga att bryta ner organiskt material. Reglerande tjänster är naturens förmåga att reglera och minska negativa effekter som exempelvis dagvattenhantering och översvämningsskydd. Försörjande tjänster är de produkter som naturen producerar som vi har direkt nytta av, exempelvis timmer och grödor. Kulturella ekosystemtjänster bildas genom människans upplevelse av naturen och är till exempel naturens förmåga att bidra till människans hälsa och välbefinnande genom att verka stressreducerande samt ge inspiration och kunskap.

Negativa effekter på den gröna infrastrukturen av en exploatering bör hanteras utifrån en skadelindringshierarki som innebär att skador i första hand undviks. I andra hand bör skadorna minimeras genom hänsynsfull utformning. Endast i sista hand bör de kompenseras. Aspekter som riskerar att påverka den gröna infrastrukturen negativt:

- Förlust av livsmiljöer. Bland annat genom exploatering av markområden, förtätning av befintlig bebyggelse.
- Fragmentering och barriäreffekter. Exempelvis genom utbyggnad av infrastrukturen, markanvändning inom jord- och skogsbruket.
- Störning och obalans i ekosystemet. Förändrad eller utebliven skötsel och fragmentering av markområden leder till att livsmiljöer och spridningssamband förändras eller minskas för olika arter. Övergödning och förorening av sjöar och vattendrag har samma effekt.

- Brister i planering. Det finns en risk att samband förbises eller skadas vid planering inom och över kommungränser och mellan aktörer, både rumsligt och över tid.

Att röra sig i eller på andra sätt vistas i naturen har positiv inverkan på oss människor både fysiskt och psykiskt. Forskning visar att närhet till grönområden ökar människors benägenhet att besöka och vistas där. Högst 300 meter från bostaden, arbetsplatsen eller skolan är ett vedertaget lämpligt avstånd. Men för människor med begränsad rörelseförmåga eller kognitiv förmåga bör grönska finnas i direkt anslutning till boendet.

För att grøn- och naturområden ska besökas ofta ska de upplevas som tillgängliga. Det ska vara möjligt att nå grönområdet via säkra och trygga vägar med bra belysning samt utan att behöva korsa större barriärer.

Barn som vistas mycket i natur- och grönområden får bättre koncentrationsförmåga, motorik, sömn och färre infektionssjukdomar. Barn är generellt begränsade till sitt närområde vid hemmet och förskolan eller skolan och

Långsjön

därför är det viktigt att det finns grönområden och natur i barns närområden. Utemiljöerna ska vara varierande och med olika karaktärer som bjuder in till olika typer av aktivitet, rörelse och rekreation.

Rimbo tätort har god kapacitet att tillhandahålla flertalet ekosystemtjänster. Sjöar, vattendrag, strandzoner, stora skogsområden i anslutning till bebyggelse, mindre skogsdungar inom bebyggelse, åkerholmar i jordbrukslandskapet bedöms ha särskild betydelse för att leverera viktiga ekosystemtjänster i Rimbo. För att Rimbo ska fortsätta ha god kapacitet att leverera ekosystemtjänster kräver det att förvaltning av mark och vatten bidrar till att det finns fungerande och välmående ekosystem. I framtida utveckling av Rimbo tätort är det viktigt att ekosystemtjänster bevaras och stärks.

Utveckling

I och med att Rimbo har god kapacitet att tillhandahålla flertalet ekosystemtjänster är det av största vikt att i kommande planering utvärdera hur ekosystemtjänster kommer att påverkas vid en exploatering. Områden som består av marktyper som har stor kapacitet att tillhandahålla många ekosystemtjänster ska i så stor utsträckning som möjligt inte exploateras. Om det ska ske någon form av utveckling i ett sådant område ska den föreslagna exploateringen anpassas för att minimera negativ påverkan. Genom att i planeringen se över placeringen av bebyggelse och hårdgjorda ytor och utvärdera vilka möjligheter det finns att stärka befintliga ekosystemtjänster samt skapa ytterligare är det möjligt att åstadkomma synergier mellan bebyggelse, funktioner och ekosystemtjänster.

Det är viktigt att säkerställa ekosystemens kapacitet att leverera olika ekosystemtjänster. Genom att öka andelen vegetation i annars hårdgjorda områden förbättras potentialen att hantera stora vattenmängder men det kan även rena luft och bidra till lokal temperaturreglering.

Multifunktionella grönområden ska bevaras och skapas. Ett användbart arbetssätt är att planera för eko-sociala samband där förstärkningsåtgärder kan göras för att öka ekologisk funktionalitet och förbättra sociala rekreativvärden vilket höjer ekosystemtjänsternas värde.

En inventering samt en analys över grönstrukturens sociala värden har tagits fram och fungerar som ett underlagsmaterial till fördjupningen av översiktsplanen. Den redovisar de större rekreativområdena och de befintliga när grönområdena som finns i form av parkskogar och befintliga parker, inom och i närheten av Rimbo tätort. Analysen redovisar även de gröna stråken som binder ihop dessa grönområden med varandra, var det finns barriärer som man behöver överbygga samt förslag på lägen för nya parker. Läs mer om grönstruktur under avsnitt Grön- och blåstruktur.

Riktlinjer

- Tidigt utvärdera hur olika ekosystemtjänster kan stärkas och utvecklas vid exploatering eller annan utveckling av Rimbo.
- Öka andelen markvegetation, buskar och träd i hårdgjorda områden.
- Återskapa ekosystem som försvinner vid exploatering.

En gammal ek. Foto: WSP, 2019

- Behåll större och sammanhängande skogsområden i anslutning till tätorten.
- Grönområden och parker inom tätorten ska planeras med särskild omsorg om barn, äldre och personer med olika funktionsvariationer.
- Skadelindringshierarki ska tillämpas vid planering och byggande.

Geografisk syntesanalys

● Prioriterade utvecklingsområden för ekosystemtjänster

Ekosystemtjänster att utveckla och stärka

● Vattenreglering med vegetation och näringsreglering i kantzoner

● Lokal temperaturreglering

● Pollinering

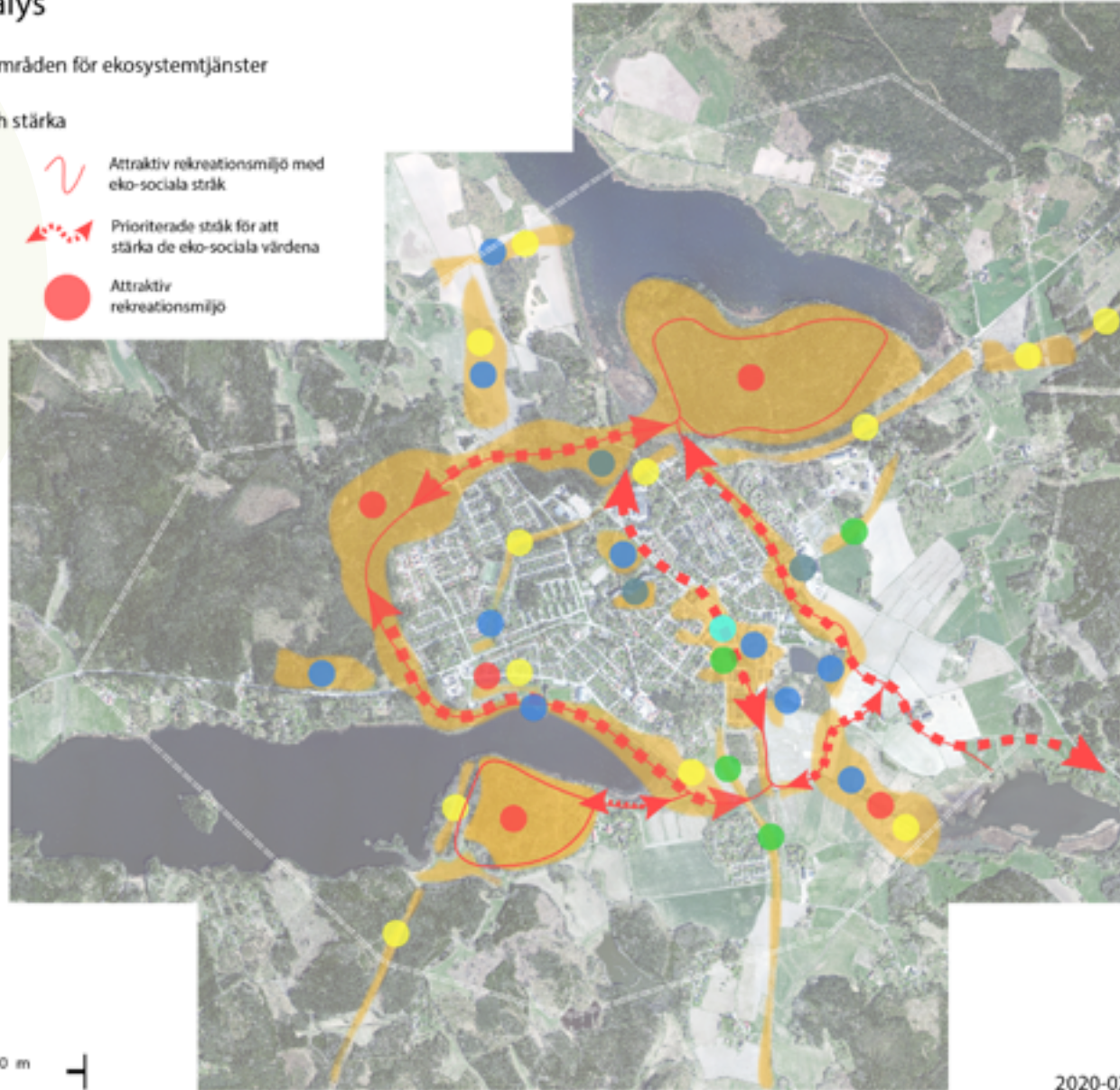
● Bullerdämpning och visuell avskärmning

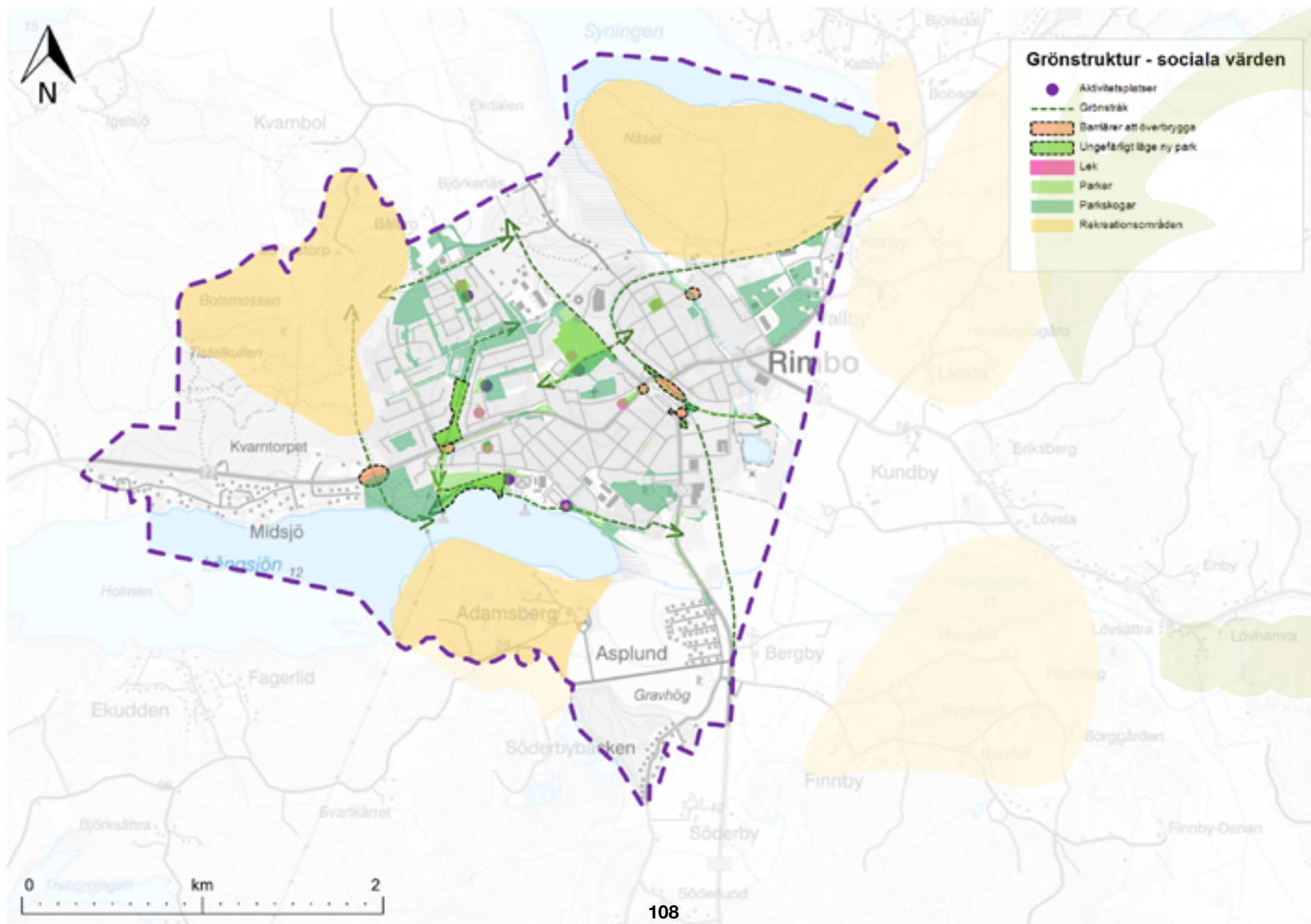
● Naturpedagogik

~ Attraktiv rekreativmiljö med eko-sociala stråk

▲▲▲ Prioriterade stråk för att stärka de eko-sociala värdena

● Attraktiv rekreativmiljö

Biologiska värden och spridnings-samband

Rimbos närmatur präglas av barrskogar och öppna åkerlandskap, lövträdsrikedom, värdefulla tallbestånd samt sjöar, våtmarker och vattendrag. Asp, björk och sälg är vanliga inslag, men det finns även områdesvis gott om ask, ek och hassel. Vid vattentornet finns tallar som är 150 år gamla. Marken i Rimbo är kalkpräglad vilket har skapat ansvarsnaturtyperna kalkbarrskog och rikkärr. Ansvarsnaturtyper är naturtyper som kommunen har särskilt ansvar för. Kalkbarrskog och rikkärr gynnar en mängd speciella arter, bland annat arter av svampar och mossor. Rimbo tätort gränsar i norr och sydost av odlingslandskap med naturvärden i form av bland annat hagmarker, åkerholmar, solitära träd och solexponerade bryn. Flera naturområden i Rimbo har högt naturvärde, dessa återfinns bland annat i hagmark, i äldre barrskogar, hassellundar och sumpskogar.

Biologisk mångfald är variationsrikedomen bland levande organismer av alla ursprung, inklusive från bland annat landbaserade, marina och andra akvatiska ekosystem och de ekologiska komplex i vilka dessa organismer ingår; detta innefattar mångfald inom arter, mellan arter och av ekosystem (definition enligt FN:s konvention om biologisk mångfald). Biologisk mångfald är en grundförutsättning för att ekosystem ska fungera och bidra med ekosystemtjänster. En rik biologisk mångfald ökar möjligheten för ekosystem att anpassa sig vid långsiktiga förändringar och ger motståndskraft vid tillfälliga störningar.

För att biologisk mångfald ska bevaras och leverera ekosystemtjänster måste arter kunna leva och sprida sig i landskapet. För det behövs så kallad grön infrastruktur. För att utveckla den gröna infrastrukturen på rätt sätt be-

hövs kunskap. I Rimbo har flera naturvärdesinventeringar (Naturföretaget, 2018) utförts för att identifiera höga naturvärden och Analys av grön infrastruktur (Calluna 2019) har utförts för att analysera och kartlägga viktiga livsmiljöer. Livsmiljöer (habitatnätverk) har undersökts för barrskogsmesar, mindre hackspett och för större vattensalamander. Dessa tre analyser täcker in viktiga barr- och lövskogssamband samt viktiga livsmiljöer för groddjur.

Barrskogar har identifierats som potentiella viktiga födosöksområden och häckningsbiotoper för barrskogsmesarna tofsmes och talltita och lövdominerade områden har identifierats som potentiell livsmiljö för mindre hackspett. Dessa arter har krav på större sammanhängande områden och förekomster av gamla träd och död ved. I dessa miljöer finns också en mängd andra arter som gynnas av dessa förutsättningar och det är därför som ovan nämnda arter är i fokus i den här typen av analys.

Inom Rimbo tätort finns mycket träd som är planterade i parker och längs vägar. Träd i tätorter har en mycket viktig roll som boendemiljöer och spridningskorridorer för olika arter.

I det nationella miljökvalitetsmålet ett rikt växt och djurliv ingår att statusen för naturligt förekommande arter och naturtyper ska vara gynnsam. I Rimbo finns många rödlistade arter som är knutna till olika naturmiljöer. Mest är det arter av kärlväxter, svampar och fåglar som inte har en livskraftig status. Rödlistade arter bryr sig inte om geografiska avgränsningar på kartor och det är ibland svårt att få en total bild av dessa arters utbredning. Rödlistning av arter är ett system för att ge en prognos över risken att en art dör ut. Det är ett hjälpmedel för att kunna visa hänsyn till arter som är hotade eller som minskar i antal. Rödlistan har flera olika nivåer som indikerar hur

det går för en viss art. Rödlistan är inte juridiskt bindande men arter som är med på rödlistan kan ändå omfattas av olika skydd enligt Artskyddsförordningen.

I Rimbo har förekomst av större och mindre vattensalamander, vanlig groda, vanlig padda samt åkergroda konstaterats. Samtliga groddjur i Sverige är fridlysta och för den större vattensalamandern, och även åkergrodan, är även dess livsmiljö på land och i vatten skyddad. Det innebär att vid en exploatering måste det framgå att tillräckliga hänsyn tagits till den större vattensalamanderns, och åkergrodans, fortlevnad.

Se även Miljökonsekvensbeskrivning Granskningshandling för denna fördjupade översiktsplan där det finns mer information om naturvärden och hur de bedöms påverkas inom respektive utvecklingsområde.

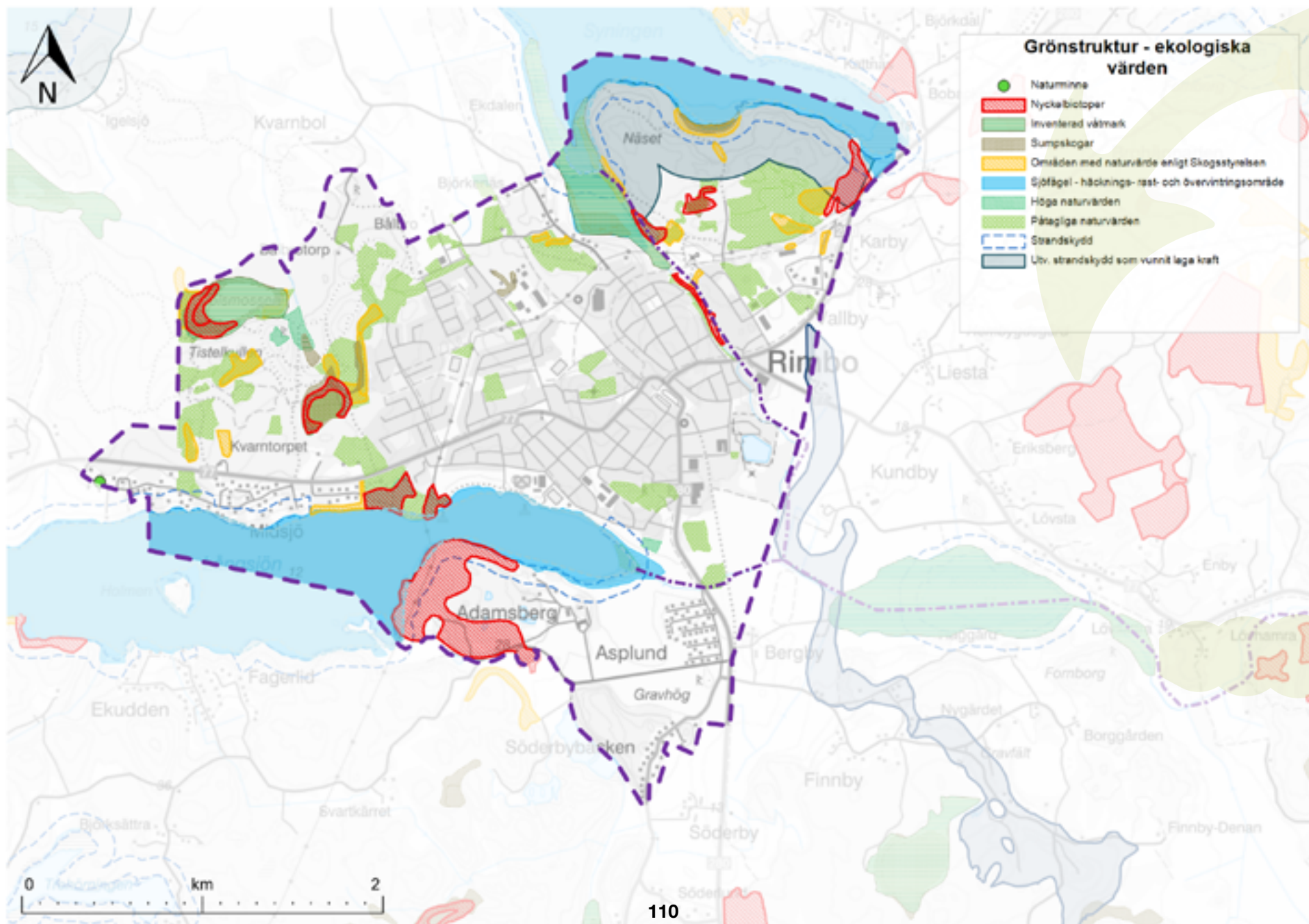
Utveckling

Gällande viktiga barrskogssamband finns större områden men spridningsmöjligheterna öster- och söderut är bristfälliga och behöver förstärkas.

Gällande viktiga lövskogssamband finns en del ädel-lövskogsmiljöer tillgängliga men de består till stor del av barr- och blandskog. De många solitära ädellövträd som finns spridda i Rimbo utgör ett viktigt komplement för ädel-lövskogsmiljöerna.

För större vattensalamander och andra groddjur är det viktigt att bevara de dammar, strandmiljöer och andra våtmarker som finns samt de landmiljöer de är beroende av för sin landfas, övervintring och spridning.

Även om ett område inte påverkas direkt av en exploatering eller annan utveckling kan omgivande avverkningar

ha effekt på kvaliteten på livsmiljöer och samtidigt öka isoleringen. För arter som inte flyger över öppna marker kan till exempel en avverkning komma att begränsa artens spridning i landskapet.

Skogsområdet Näset har för många arter endast en spridningsväg, den gröna remsa som leder från Väster-torpskogen väster om Näset. Det är viktigt att denna spridningsväg beaktas och förstärks i den fortsatta planeringen.

Exploatering inom de mest livskraftiga områdena, det vill säga de områden som är störst och minst isolerade kan bidra till en större förlust av biologisk mångfald eftersom dessa områden förser andra områden med individer.

Något gemensamt för samtliga fokusarter är behovet av död ved. Att lämna död ved vid olika åtgärder kan därför gynna många olika arter.

De naturvärdesinventeringar som utförts i Rimbo omfattar endast kommunal mark. Det innebär att det i samband med detaljplanering krävs fördjupande utredningar som beskriver naturvärden och hur de kan tas tillvara.

Riktlinjer

- Bidra till att spridningssamband förstärks på kvarter-smark och allmän platsmark genom grönytefaktor.
- Vid exploatering i område i närheten av skyddade arter behöver förstärkande skyddsåtgärder genomföras så att arternas gynnsamma bevarandestatus inte påverkas negativt.

- Ytterligare inventering av naturvärden krävs eftersom heltäckande underlag saknas och området är rikt på höga naturvärden.
- Större biologiskt värdefulla utpekade områden ska inte exploateras.
- Beakta och samverka kring skyddade arter och skyddsvärda trädmiljöer.
- En strävan ska vara att äldre och stora träd bevaras och att det finns ersättningsträd i olika åldrar i landskapet.
- Vid arbeten i närheten av träd ska hänsyn tas så att skador på träden minimeras.

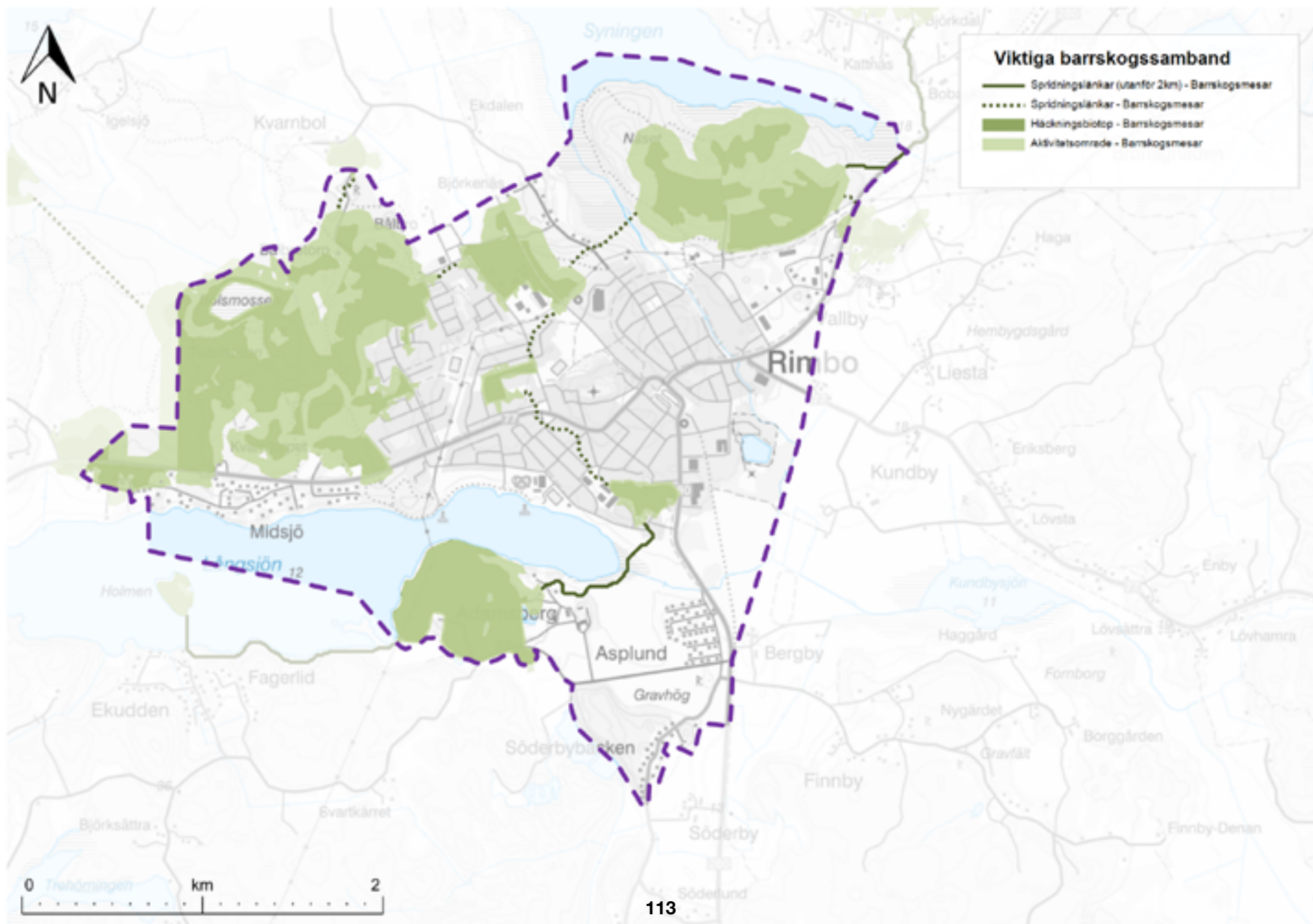
- Vid nyplantering av träd ska olika arter av inhemska träd planteras för att skapa en variation i staden och gynna biologisk mångfald.
- När ett solitärträd tas bort rekommenderas att ett nytt solitärträd planteras för att ersätta det borttagna trädet.
- Befintliga trädrader och alléer bör bevaras och utvecklas.
- Den biologiska mångfalden bör göras mer synlig i den fysiska miljön.

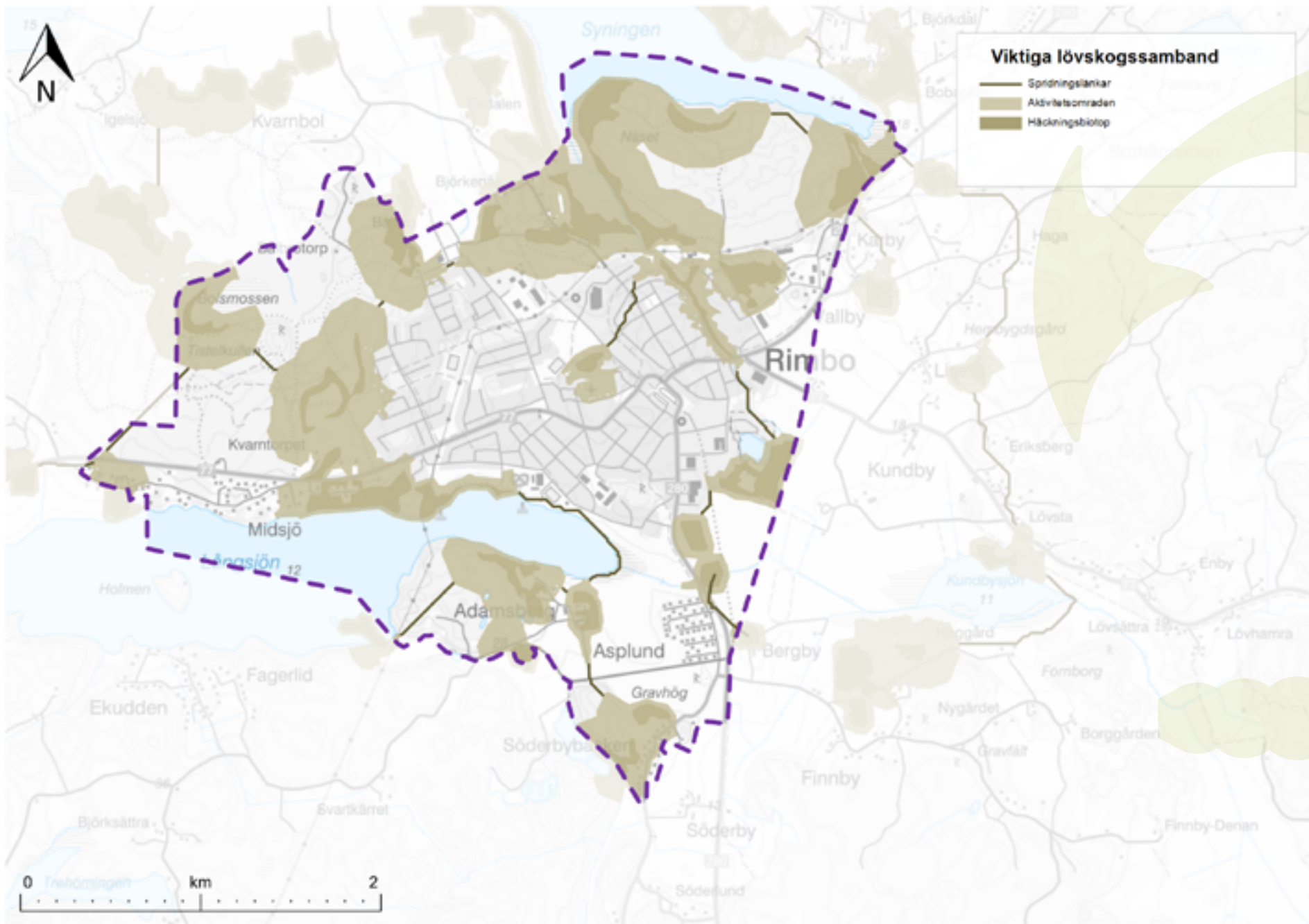

Kundbysjön öster om Rimbo

När busstorget görs om till en mångfunktionell stadsdel behöver barriärerna från väg 77 och 280 överbyggas och nya parker anläggas.

Blåstruktur

Övergripande blåstruktur

Rimbo är omgivet av vatten, med sjöar, vattendrag, våtmarker och fågelsjöar. Detta ger Rimbos invånare stora möjligheter till både aktivitet och avkoppling knutet till denna viktiga naturtyp med tillhörande rika biologiska mångfald. I Rimbos våtmarker, glupar och dammar lever till exempel många groddjur. I de fuktiga miljöerna och i sjöarna och vattendragen trivs även ovanliga mossor och sällsynta vattenväxter men även fladdermössen trivs i dessa miljöer.

Vattnet flödar igenom landskapet. Rimbo med omnejd ligger till stor del i Norrtäljeåns avrinningsområde däremot ligger de sydvästra delarna av Rimbo delvis i Åkerströmmens avrinningsområde. Från norr rinner vattnet från skogarna i Uppsala län och den lilla sjön Kornan ner i Gavellångsjön och vidare till Skedviken för att sedan ta vägen till Syningen. Härifrån rinner det igenom Rimbo centrum i Vallbyån vidare ner till Kundbysjön för att sedan fortsätta sin resa österut mot Norrtäljeviken via ett flertal sjöar och åar. Västerifrån rinner vattnet från Metsjön och dess avrinningsområde vidare ner i Långsjön för att nedströms ansluta till ån från Syningen för att sedan rinna in i Kundbysjön.

Våtmarker och grundvatten fyller på de stora ytvattensystemen. Det finns många olika typer av våtmarker i planområdet med sumpskogar, strandmiljöer och en mosse. Öster om Rimbo, i nordsydlig riktning, ligger ett betydande grundvattenmagasin i Röåsen. Utöver att vara viktigt som dricksvattenreserv är grundvattenförekomster också viktigt för grundvattenberoende ekosystem.

Våtmarker

I Rimbo med omnejd finns ett flertal våtmarker och sumpskogsområden som är upptagna i bland annat Skogsstyrelsens sumpskogsinventering. Dessa biotoper har höga naturvärden som beror på hydrologin. Bols mossen i nordväst är en helt intakt mosse med mycket höga värden. Här finns sällsynta mossor och sötvattenssnäckor.

Sjöar och vattendrag

Rödlistade arter såsom fladdermöss, fåglar, utter och sällsynta kransalger är starkt knutna till Rimbos sjöar och vattendrag.

Syningen är en grund sjö som tidigare varit klarvattensjö som nu blivit grumlig. Sjön har betydelse för fågellivet, främst den vassrika Ekebyholmsviken i norr. Utter förekommer regelbundet i sjön. Sjöns in- och utlopp utgörs av våtmarksområden. I Syningen finns det rödlistade arter och arter som är mycket känsliga för miljöpåverkan.

Kundbysjön med sina sankängar har ett stort värde som rastplats för flyttande fåglar under vår och höst. Sjön utgör också en viktig häckningsplats för ett flertal arter. Kundbysjön påverkas av näringsämnen från reningsverken i Rimbo och Rånäs och har tidigare restaurerats på grund av snabb igenväxning. Den påverkas också av dagvatten från stora delar av Rimbo via åarna.

Långsjön har med sitt grumliga vatten ett litet siktdjup och drabbas ofta av kraftiga algblomningar. Sjön är ett viktigt fiskevatten där fiskekort kan lösas.

Vallbyån som rinner genom Rimbo på sin väg från Syningen till Kundbysjön är reglerad och har flera vand-

ringshinder. Långa sträckor av Vallbyåns strandzoner är hårt exploaterade. Bitvis finns dock fina partier och i norr finns en nyckelbiotop längs med ån.

Naturlig fördröjning och rening

Småvatten, dammar, våtmarker, översvänningsområden, naturliga vattendrag och sjöar har stor betydelse för fördröjning och reglering av vattenflöden. De är också betydelsefulla för den biologiska mångfalden och flera nyckelbiotoper finns i anslutning till dessa områden.

Utöver arbetet med att ta hand om dagvatten ska det lämnas plats för naturliga vattensystem och för kommande vattenvård. I och runt Vallbyån behöver det säkerställas att naturliga kantzoner kan bibehållas och återskapas.

Strandskydd

Planområdet berörs av generellt strandskydd både kring Långsjön och kring Syningen. Det generella strandskyddet gäller för ett område som sträcker sig 100 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Det skyddade området sträcker sig både in på land och ut i vattnet. I den södra delen av Syningen, det område som kallas för Näset, gäller även utvidgat strandskydd. Här är strandskyddet utvidgat från 100 meter till 300 meter, enligt Länsstyrelsens beslut om utvidgat strandskydd för Norrtälje kommun, från 16 september 2014 med dnr. 511-39836-2012.

Utveckling

För sjöar och vattendrag och de ekosystemtjänster som är kopplade till dem är det viktigt att fortsätta arbetet mot bättre vattenkvalitet. Det ska gå att bada i sjöarna och vattenmiljön ska bidra till att gynna och bevara ho-

tade arter. Det betyder att utsläpp av miljöfarliga ämnen ska minska och att naturliga vatten och strandzoner ska behållas naturliga eller återskapas.

För mossar, sumpskogar, dammar, naturliga stränder är det viktigt att exploatering lämnar en skyddszon som inte påverkar hydrologin. Utsläpp av dagvatten till känsliga vattenmiljöer ska undvikas och i sådana fall först renas i syfte att uppnå bevarandestatus för hotade arter och i syfte att uppnå god vattenstatus. I vissa känsliga vattenmiljöer med hög biologisk mångfald som våtmarker och dammar (ej dagvattendammar) ska dagvatten inte släppas alls. Dagvattenlösningar nere i recipienten är inte godtagbart utan ska ske uppe på land.

Våtmarker ska igenom hela planprocessen ses som en resurs, som bidrar till landskapets vattenhållande egenskaper och bidrar till att minska skada från översvämningar och skyfall. Fungerande naturliga våtmarkssystem har ett högt ekonomiskt värde för samhället. Planeringen bör sträva mot att bevara och restaurera de våtmarkssystem som finns och återskapa deras funktion på de platser där våtmarker har försvunnit.

Värdefulla vattenområden med extra höga värden bör ha ett formellt skydd. Bolsmossen är ett vattenområde med extra höga värden och som bör ha ett formellt skydd.

Ekologiskt funktionella kantzoner behövs för den biologiska mångfalden i vattnet men också för ekosystemtjänster som vattenrening och flödesutjämning vid skyfall samt för temperatursänkning i stadsmiljön. Därför ska ekologiskt funktionella kantzoner vid vattendrag och sjöar bibehållas eller återskapas. En naturlig strandzon längsmed vattendrag har träd och buskar i olika åldrar, död ved och överhängande grenar över vattnet samt

en zon som kan översvämmas vid olika höga flöden. Strandmiljöer längs sjöar och vattendrag ska bevaras och restaureras, detta bibehåller ekosystemens funktion och skapar också en grönblå lunga för människor att vistas i. Det är viktigt att bevara opåverkade strandzoner runt sjöar och vattendrag, även inne i Rimbo. Det optimala är en ekologiskt funktionell strandzon på 30 meter. Vid skötsel av strandmiljöer är det viktigt att ta hänsyn till de skyddsvärda arter som finns.

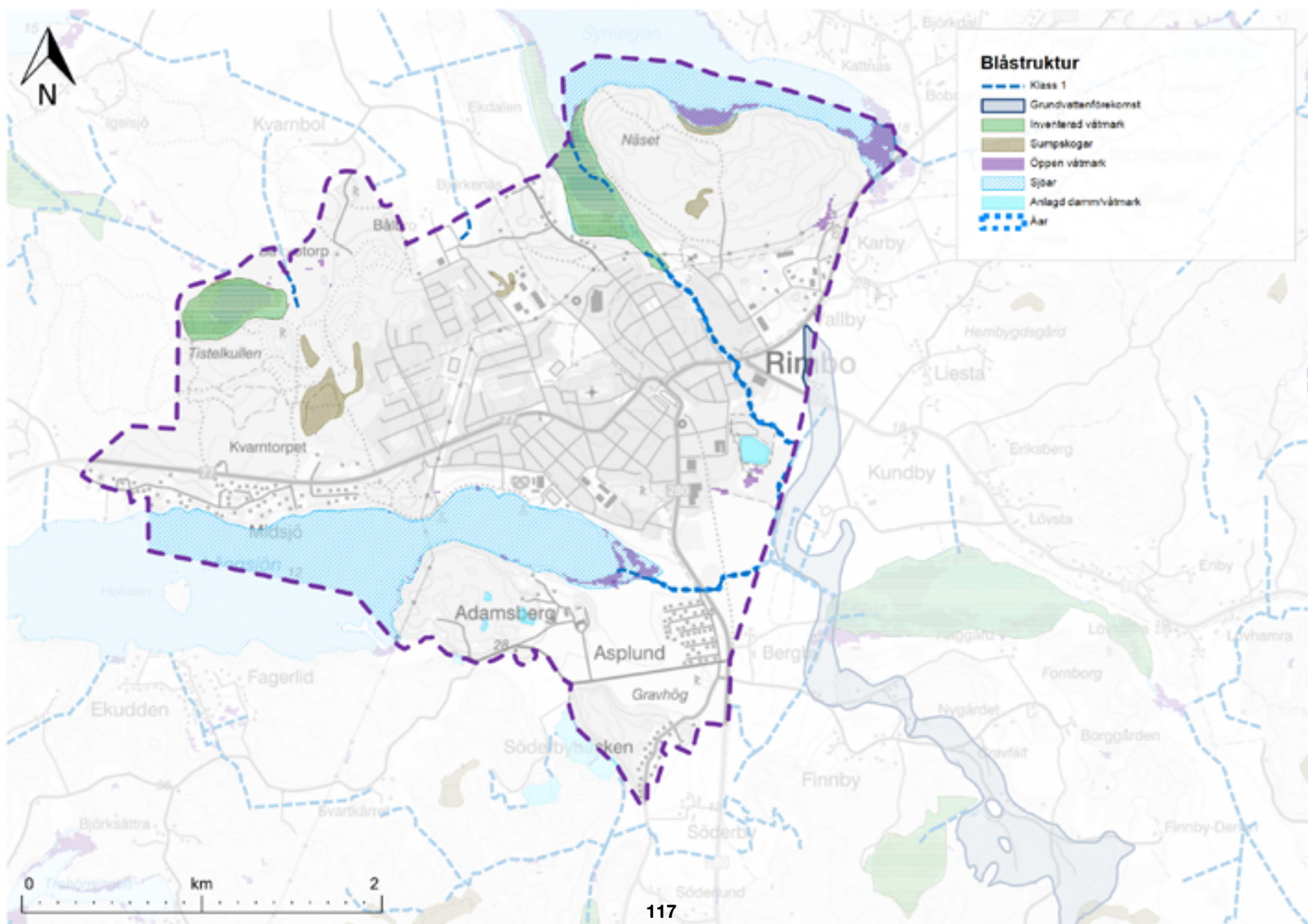
Naturpedagogik vid dammar, sjöar och vattendrag bör uppmuntras och förenklas. Tydlig information ska finnas på plats och habitatförbättrande åtgärder bör utföras.

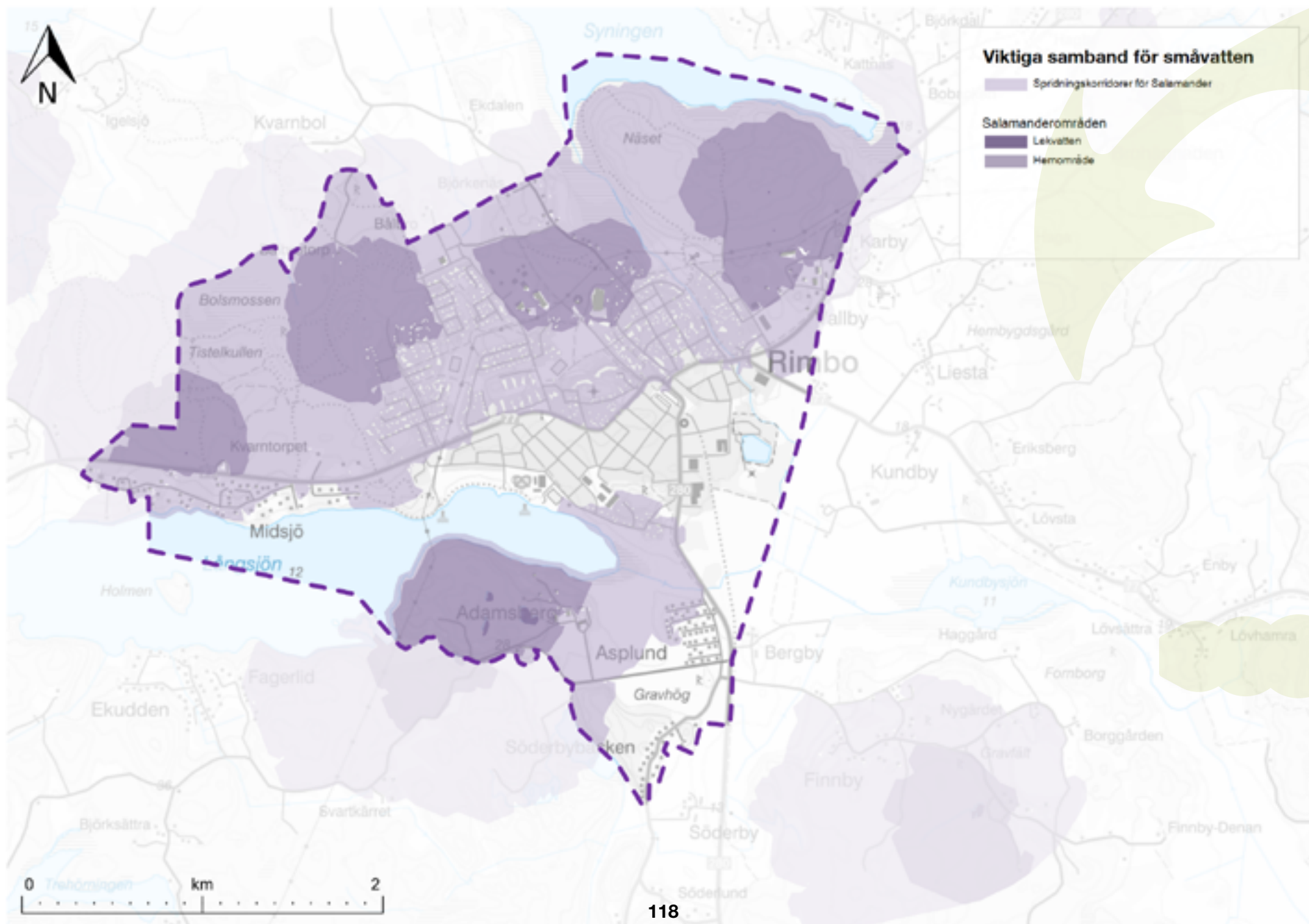
Riktlinjer

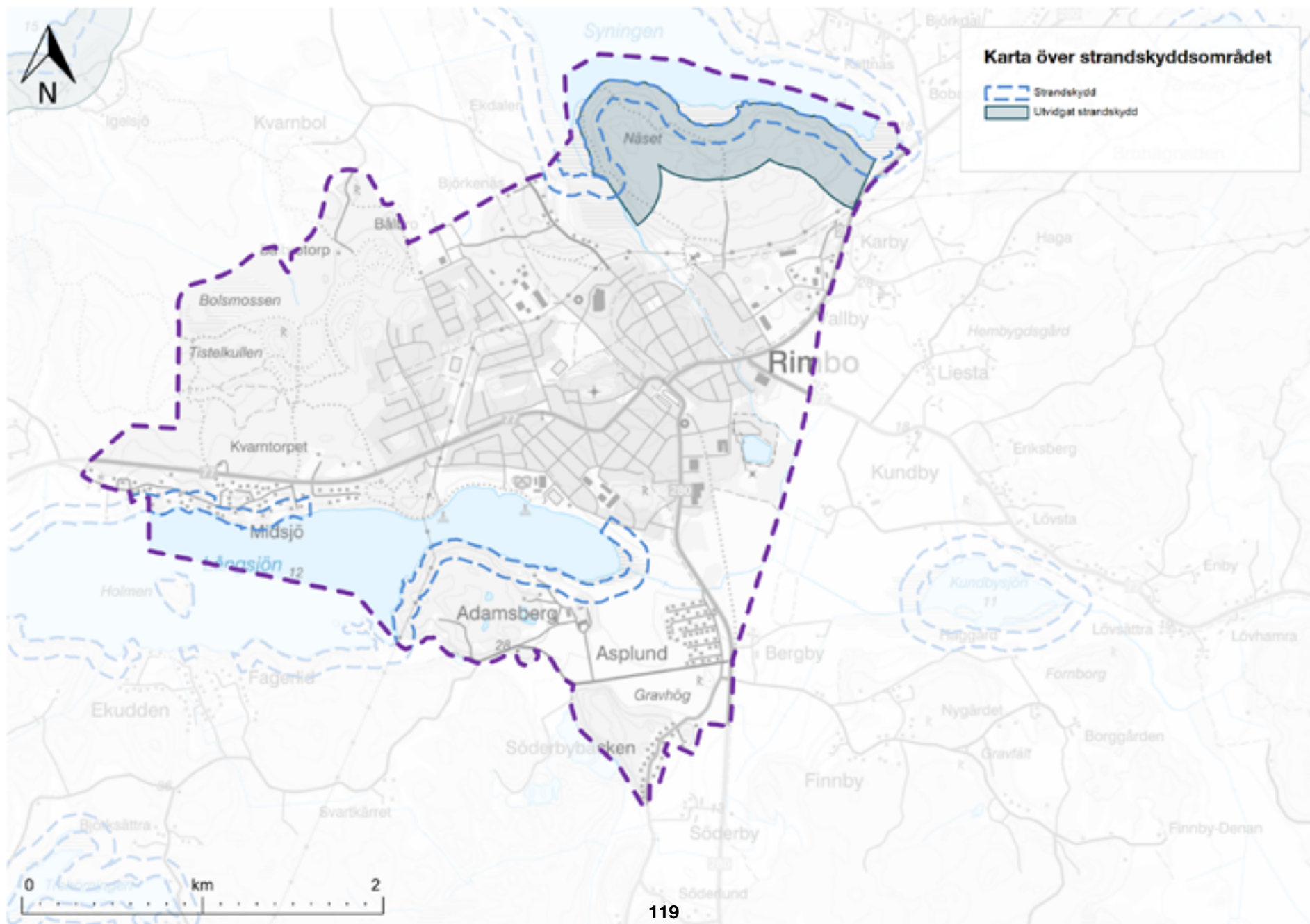
- I den fysiska planeringen bör det stora ekonomiska värdet av levande sjöar, vattendrag och våtmarker beaktas.

- Tillgängligheten till sjöar, småvatten, vattendrag och våtmarker bör ses över och säkerställas.
- Naturpedagogiska platser kopplade till vatten bör utvecklas.
- Vattnets rekreativa värde ska tas om hand och ses som en resurs.
- Naturstränder ska bevaras och fysisk störning ska undvikas i ekologiskt känsliga strandzoner.
- Väl tilltagna skydds- och kantzoner ska sparas mot sjöar och vattendrag.
- Ekologiskt funktionella kantzoner återskapas.
- Bolsmossen ska inrättas som kommunalt naturreservat och Tistelkullen med de tusenåriga gravarna ska ingå.

Kulturmiljö och landskapsbild

Planläggning ska med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter främja en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning, och en långsiktigt god hushållning.

Historik

Rimbo har en lång historia och orten har vuxit fram under olika tidsepoker, från början ett jordbrukssamhälle var Rimbo ett jordbrukssamhälle som under hand började växa fram till ett mindre samhälle. Byarna och gårdarna i socknen har lång historia och flera är kända sedan medeltid. Fyra av byarna i Rimbo socken, Håsta, Viby, Tomta och Asplund blev så småningom samhället stationssamhället.

I samband med att man byggde tre järnvägslinjer genom Rimbo vid slutet av 1800-talet blev Rimbo en naturlig knutpunkt. Järnvägsstationen blev den nya centralpunkten och Rimbo tätort började växa fram runt stationen. Under 1920-talet antogs Rimbos första stadsplan och i de centrala delarna av Rimbo finns gatustrukturen från den ursprungliga planen till stor del kvar. Planen var influerad av trädgårdsstadens planeringsideal med boulevarder, gator med alléplanteringar och villor i lummiga kvarter med stora trädgårdar.

Landskapet runt Rimbo berättar tydligt om en centralbygd, från förhistorisk tid, via herrgårdarnas intensiva jordbruk till järnvägen som fick ett samhälle att växa fram. I landskapet kring Rimbo finns flera olika sorters kulturhistoriska och landskapliga värden, såsom de väl sammanhållna och rika områdena med fornlämningar

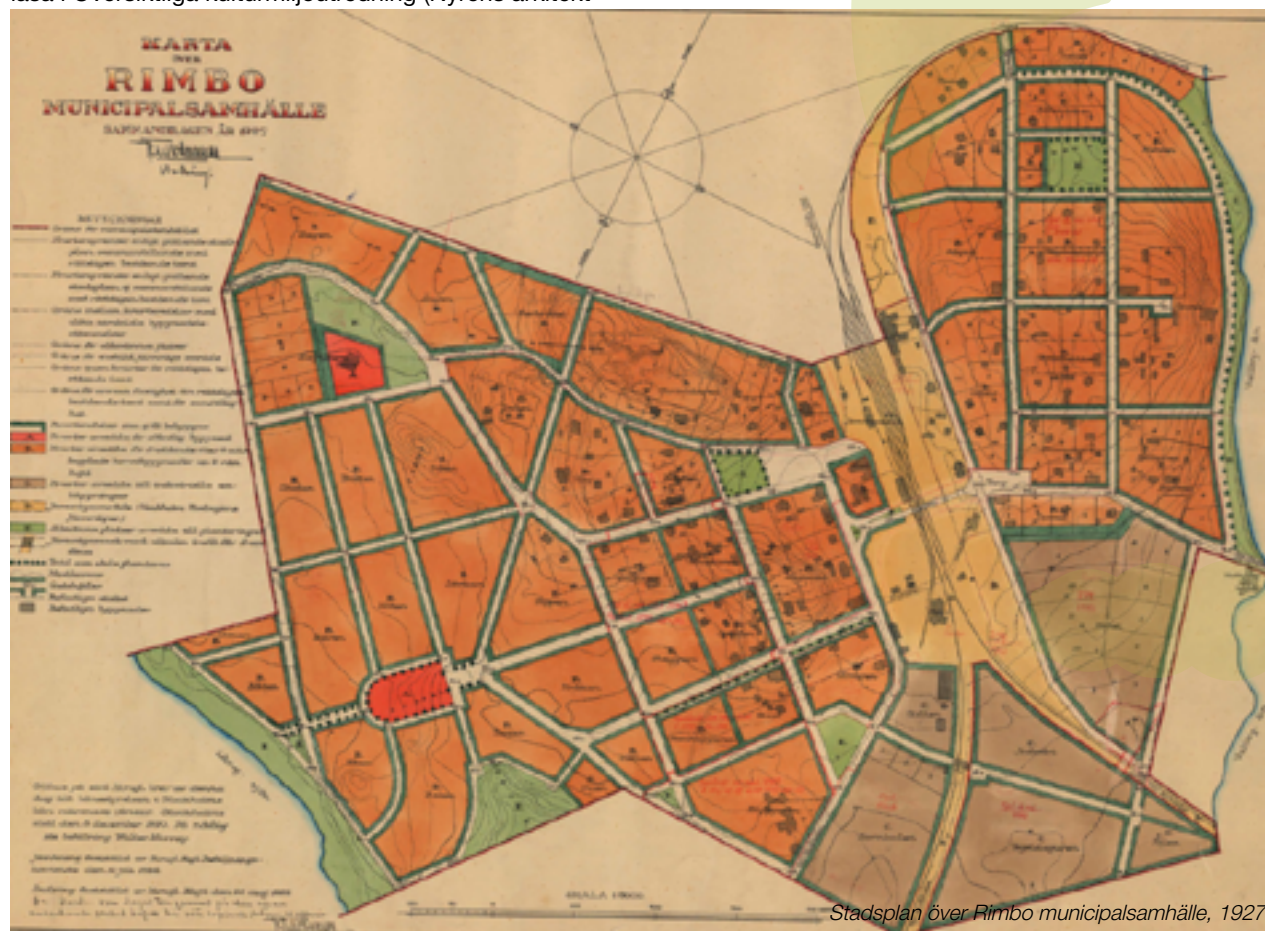
som finns i Rimbos omnejd. Avsikten är att dessa kulturhistoriska värden ska även i framtiden finnas tillgängliga för kommande generationer som bor och besöker bygden. Landskapliga och kulturhistoriska värden ger tillhörighet, igenkänning och trivsel till de människor som bor i och kring Rimbo idag, men också till de som i framtiden kommer att bosätta sig där.

Mycket mer av Rimbos historia och utveckling går att läsa i Översiktliga kulturmiljöutredning (Nyréns arkitekt-

kontor, 2018-12-07) som togs fram som underlag inför arbetet med fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo.

Fornlämningar

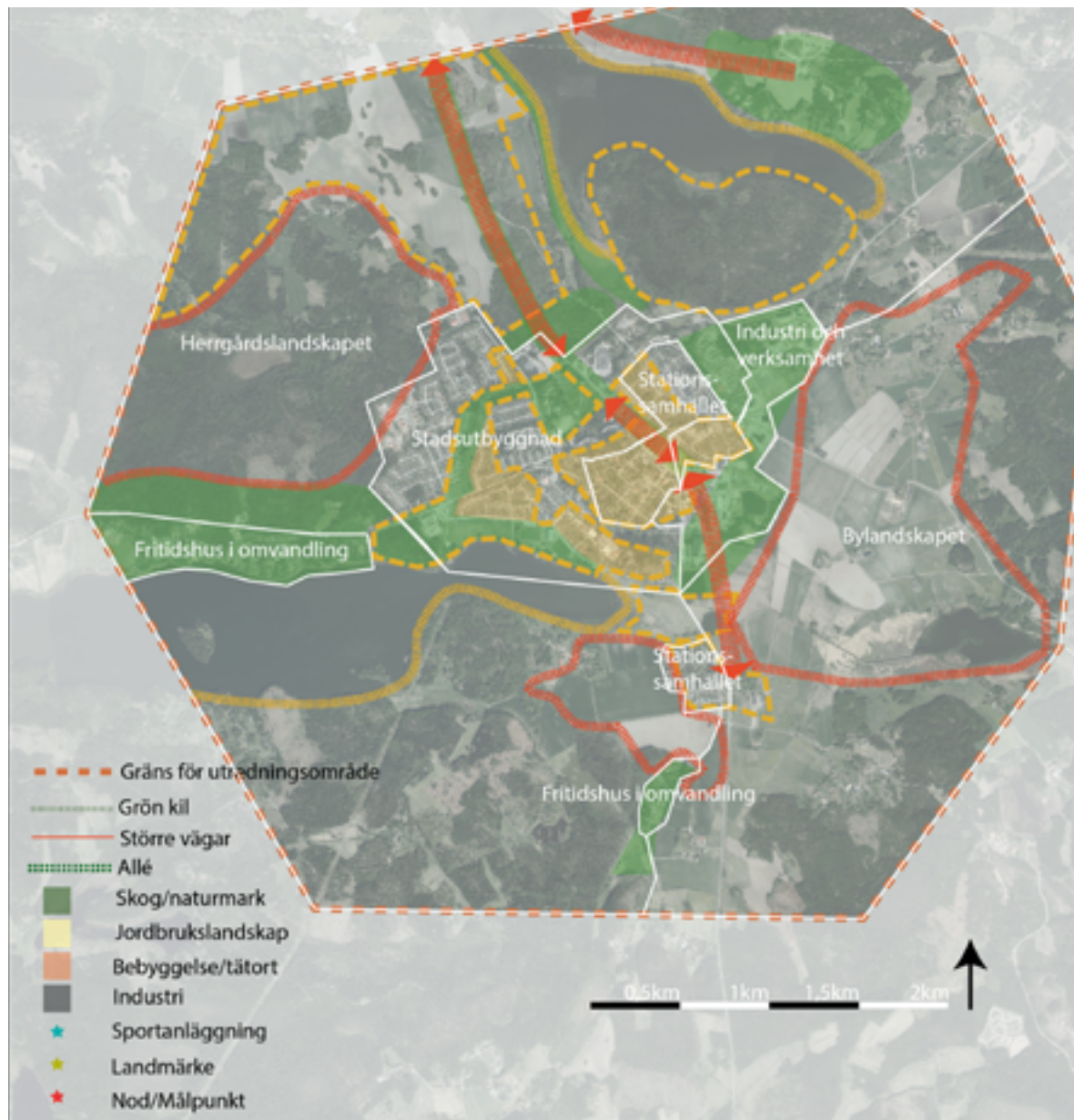
Inom fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo tätort finns idag ett stort antal kända och registrerade fornlämningar. Det är väl sammanhållna och rika områden med fornlämningar varför risken för att fler, idag okända, fornlämningar kan finnas i anslutning till dessa är stor.

Stadsplan över Rimbo municipalsamhälle, 1927

I Rimbo – Kulturmiljöutredning och landskapsanalys (WSP, 2019-11-29), som utgör ett underlagsmaterial till fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo, visas fyra platser som nyligen pekats ut som potentiella boplatslägen från stenålder. Tre av ytorna är belägna i kuperad skogsmark söder om Långsjön och ett i norra utkanten av Rimbo tätort. Vidare framgår det tydligt att de registrerade brons- och järnålderslämningarna som finns registrerade finns utspridda över ett stort område kring Rimbos omnejd, men att de finns koncentrerade till vissa områden. Det är därför mycket troligt att det finns fler okända fornlämningar, framför allt boplatser, i anslutning till dessa. Särskilt nordväst om tätorten i ett område i Kvarnbol och Bålbro finns det ett område som är särskilt rikt på fornlämningar från bronsålder och äldre järnålder, bland annat i form av rösen och gravfält. I området finns bland annat en ovanlig grav- och kultplats, Tistelkullen, med ett monumentalt röse omgärdat av flera cirkelformade hägnader på krönet av ett högt berg. Det finns också flera gravfält och ett stort antal utspridda forngravar. Ett cirka 1 km långt avsnitt kring Tistelkullen och gravgruppen bedöms i sin helhet som ett boplatssläge, ett område där det sannolikt finns boplatsslämningar, som inte är synliga ovan mark. Lämningar från medeltid kan framför allt komma vid de äldsta kända bylägena samt runt sockencentrum vid Rimbo kyrka.

Sambanden mellan fornlämningarna i området är av stor betydelse för att miljön ska kunna förstås och utgör en viktig del i upplevelsen av området. Området har ett mycket högt kulturhistoriskt värde då det speglar en avgränsad förhistorisk tid som hamnade i periferin under yngre järnålder och historisk tid och därför har bevarats som en sammanhängande miljö som är unik i länet och mycket ovanlig även i ett nationellt perspektiv.

Känslighetsanalys, kulturmiljöutredning, 2019, WSP

Fornlämningarna ger landskapet stora värden och utgör uttryck för riksintresset. De nordliga fornlämningsområdena sammanfaller därför med riksintresseområdet för kulturmiljövård för Skedviken och inom dessa områden finns även de områden som pekats ut som mycket känsliga områden i den känslighetsanalys som redovisas nedan. Dessa historiska lämningar är viktiga att de bevaras så att det går att läsa i sitt sammanhang i landskapet även i framtiden.

Fornlämningar är skyddade enligt 2 kap. kulturmiljölagen (KML). Skyddet för fornlämningar gäller även området omkring fornlämningsområdet. Enligt 2 kap 12 § KML krävs tillstånd från länsstyrelsen för att rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning.

Utveckling

Kulturmiljö och bebyggelseutveckling behöver förhålla sig till varandra för att platsens identitet och historia ska kunna bevaras. De kulturmiljövärden som finns i Rimbo beskrivs tydligt i Rimbo – Kulturmiljöutredning och landskapsanalys. I den rapporten beskrivs hur kulturvärdena ska ses som en tillgång och hur kulturvärdena kan bevaras och utvecklas tillsammans med en bebyggelseutveckling. Vidare presenteras en känslighetsanalys som visar kulturmiljöns möjlighet att ta emot nya inslag utan att den kulturhistoriska karaktären eller det kulturhistoriska värdet förändras påtagligt. I områden med kulturhistoriska värden som riskerar att påtagligt förändras vid nya inslag ska exploatering vara restriktiv och de kulturhistoriska värdena ska noggrant utredas och påvisa hur påverkan på värdena ska undvikas alternativt minimeras. I områden som bedöms vara mycket känsliga för förändring är potentialen mycket liten eller obefintlig för nyex-

ploatering utan att kulturhistoriska värden skadas. Vid plan- eller lovärenden i dessa områden är det viktigt att säkerställa att värdena inte går förlorade. Analysen visar även områden som är lämpliga för exploatering eller områden där värden kan stärkas genom åtgärder.

Områden som har bedömts vara Mycket känsliga miljöer eller som Mycket känsliga strukturer (röda områden) är Odlingslandskapet i öst, Adamsberg och Tistelkullen rekreativområde, 1. Rester av järnvägen och 2. Ekebyholm med kopplingar.

Områden som bedömts vara Känsliga miljöer eller känsliga strukturer (gula områden) är Näset, Ekebys odlingslandskap, 3. Den moderna staden, 4. Centrala Rimbo, 5. Asplund, 6. Dalgången mellan Kundbysjön och Långsjön samt Strandkanterna.

Områden som har bedömts ha Potential (gröna områden) är A. Syningens strandkant, B. Östra Rimbo, C. Rester av järnvägen, D. Befintlig grönstruktur i tätort, E. Söderbybacken, F. Ekebyvägen, G. Kattnäs-Tranvik samt Midsjö

I Rimbo – Kulturmiljöutredning och landskapsanalys har en noggrann byggnadsklassificering och utredningsanalys tagits fram där de kulturhistoriska byggnader och andra kulturella värdena som finns i Rimbo centrum har noggrant identifierats. De byggnader och de miljöerna som har ett miljömässigt värde är fortsatt viktiga för att Rimbos sammantagna karaktär och kulturhistoria ska kunna upplevas och förstås även i framtiden. Vissa av de särskilt värdefulla byggnaderna är även viktiga för att förstå hur hela Roslagens järnvägar var uppbyggda och hur transporter och samhället fungerade i ett regionalt perspektiv. Samtliga särskilt värdefulla byggnader är

Mjölcentralen på fastigheten Galten 1. Foto: Järnvägsmuseum, 1950.

Ekebyholms slott norr om Rimbo är en del av det gamla herrgårdslandskapet. Foto: Okänd redan idag skyddade genom plan- och bygglagens förvanskningsförbud. Därför ska dessa värden, egenskaper och karaktärsdrag beaktas i samband med planeringsarbete och lovprövning inom respektive kvarter där särskilt värdefull bebyggelse och/eller områden ingår.

Mer om dessa områden och byggnader kan du läsa under avsnitt Rimbo – Centrumutveckling.

Bilaga 1

A	Parken	Särskilt värdefull yta	C	Uthusbebyggelse i kvarteret Snickaren	
B	Stationsområdet	Särskilt värdefull yta		Särskilt värdefullt bebyggelseområde	
1	Bagaren 9	Miljömässigt värde	6	Sperlingen 1	Särskilt värdefull
2	Bagaren 7 & 8	Särskilt värdefull	7	Ringduvan 1	Särskilt värdefull
3	Läkaren 12	Särskilt värdefull	8	Ringduvan 1	Särskilt värdefull
4	Stationshuset	Särskilt värdefull	9	Ringduvan 14	Miljömässigt värde
5	Konduktören 1	Miljömässigt värde	10	Galten 1	Särskilt värdefull

11	Muraren 4 & 9	Miljömässigt värde
12	Kornboden 8	Särskilt värdefull
13	Kornboden 2	Särskilt värdefull
14	Kornboden 3	Särskilt värdefull
15	Kornboden 17	Särskilt värdefull
16	Rimbo-Vallby 583	Miljömässigt värde
17	Bagaren 10	Miljömässigt värde
18	Sion 1	Särskilt värdefull
19	Släggen 10	Miljömässigt värde
20	Sion 4	Särskilt värdefull
21	Muraren 6	Miljömässigt värde
22	Muraren 5	Miljömässigt värde
23	Bagaren 3	Miljömässigt värde
24	Rimbo-Tomt 1031	Särskilt värdefull
25	Rimbo-Tomt 97	Miljömässigt värde
26	Rimbo-Tomt 97	Särskilt värdefull
27	Snickaren 9	Miljömässigt värde
28	Bagaren 2	Miljömässigt värde
29	Bagaren 1	Särskilt värdefull
30	Släggen 10	Särskilt värdefull
31	Rimbo-Tomt 914	Särskilt värdefull
32	Snickaren 5	Miljömässigt värde
33	Rimbo-Tomt 96	Miljömässigt värde
34	Viby 4	Miljömässigt värde
35	Rimbo-Tomt 916	Särskilt värdefull
36	Snickaren 16	Särskilt värdefull
37	Viby 5	Särskilt värdefull
38	Björkbacken 4	Särskilt värdefull

Byggnadsklassificering centrala Rimbo, kulturmiljöutredning, WSP, 2019.

Det känsliga området är större än det område som redovisas i kartan över kulturhistoriska värden på sidan 28 (Tistelkullen)

Riktlinjer

- Se kulturmiljön som en resurs och tillgång.
- Utgå från platsens förutsättningar och ta tillvara dess kvaliteter och värden i den kommunala planeringen och vid lovgivning.
- Utforma och anpassa ny bebyggelse så att miljöns värden bibehålls och stärks.
- Ta särskild hänsyn till siktlinjer, skala och bebyggelsemönster vid nybyggnation.
- Tillfråga antikvarisk kompetens vid planering och lovändanden i känsliga miljöer för att säkerställa att inga värden går förlorade.
- Håll större kulturhistoriskt värdefulla öppna landskapsrum fria från bebyggelse.
- Skydda kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i framtida detaljplan genom skydds- och varsamhetsbestämmelser samt rivningsförbud.
- Tillkommande bebyggelse ska anpassas till platsen efter de befintliga årsringarna som är typiska för Rimbos utveckling för att inte läsbarheten i Rimbos historiska bebyggelseutveckling ska gå förlorad.
- Vid tillkomst av ny bebyggelse eller infrastruktur förändringar i eller invid riksintresseområdet ska en kul-

turmiljöutredning göras för att utreda påverkan på riksintresset (Miljöbalken 3 kap 6 §, 4 kap 1 §).

- Vid plan- och lovändanden i områden som bedömts mycket känsliga för förändring bör kulturhistorisk och/eller landskaplig kompetens krävas för att säkerställa att värdena inte går förlorade.

Stationshuset i Rimbo är ändrat i flera omgångar men har ett mycket högt kulturhistoriskt värde eftersom det utgjort en av de mer viktiga byggnaderna i stationssamhället Rimbo. Från kulturmiljöutredning, WSP, 2019.

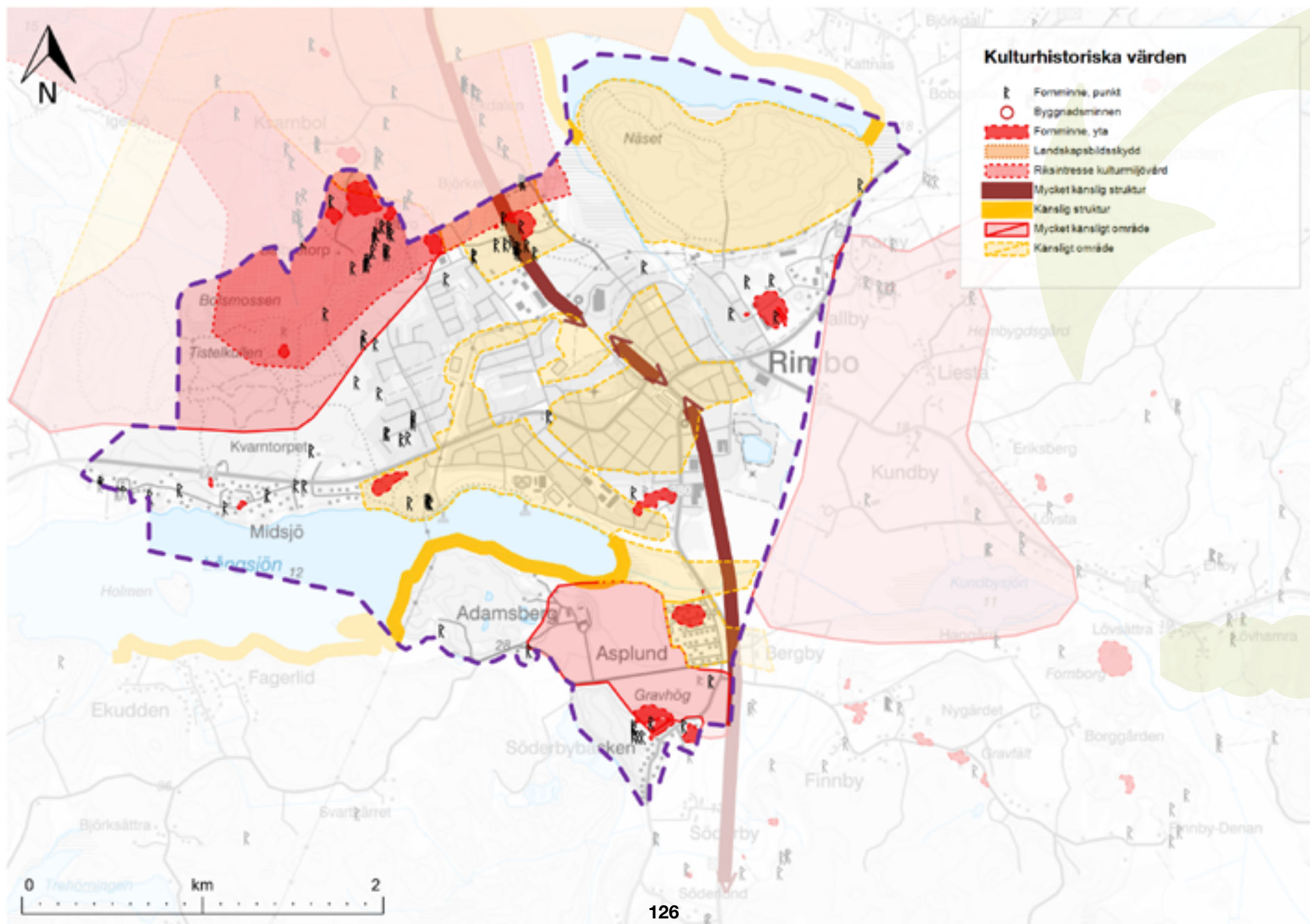
Rimbo station. Foto: Järnvägsmuseum, 1949-1950

Rimbo station. Foto: Järnvägsmuseum, cirka 1900

Fastigheten Sperlingen 1. Kring 1900-talets mitt uppfördes flertalet flerbostadshus i Rimbo, flera av dem är väl underhållna och några har många bevarade originalbyggnadsdelar. De välbevarade flerbostadshusen visar på den stora expansion och utveckling Rimbo hade kring 1900-talets mitt. Från kulturmiljöutredning, WSP, 2019.

Miljö, hälsa och säkerhet

Klimatpåverkan

”Norrtälje kommun ska förvaltas och utvecklas på ett miljö- och klimatmässigt hållbart sätt”. Detta framgår av kommunens mål och budget 2024-2026. Den övergripande strategin på klimatområdet är kommunens miljö- och klimatstrategi (2022). Den fysiska planeringen handlar dock mer än vad kommunen kan göra som organisation om hur kommunen kan skapa ett hållbart samhälle för invånare och näringsliv.

Fördjupningen av översiktsplanen beskriver relevanta allmänna intressen som har och behöver beaktas i kommande planering. En minskad klimatpåverkan ingår i samtliga områden. Ur fysisk planeringshänseende är byggande och transporter de största källorna till klimatpåverkan. Begränsad klimatpåverkan är dock en fråga som behöver ses i ett större perspektiv än bara inom avgränsningsområdet för FÖP Rimbo.

Nedan följer en sammanfattning av hur utvecklingen i planen kan leda till minskad klimatpåverkan. I miljökonsekvensbeskrivningen, vars sammanfattning redovisas under ”konsekvenser”, beskrivs detta vidare.

Utvecklingen av Rimbo med en sammanhållen bebyggelsestruktur där det aldrig är längre än 10 minuter med cykel från tätortens ytterkanter till centrum innebär att det blir ett naturligt transportmedel för vardagliga resor för handel, service, skola, idrott och friluftsliv.

En högre täthet i de centrala delarna skapar underlag för ett ökat utbud av handel- och tjänstesektorn. Tätheten skapar ett stort antal bostäder i kollektivtrafiknära lägen

vilket uppmuntrar till hållbara resor. En ökad täthet innebär dessutom ett mer effektivt utnyttjande av både mark och byggmaterial.

Blandning av funktioner i de centrala delarna av Rimbo kommer göra att det är möjligt att få vardagslivet att gå ihop helt på hemmaplan. Med tillkommande arbetsplatser, butiker, restauranger minskar behovet av pendling. Möjligheten till distansarbete kommer att innebära en större dagbefolkning vilket gynnar lokal handel och den lokala tjänstesektorn.

Nya utökade verksamhetsområden för industri kommer att skapa lokala arbetstillfällen och minska behovet av pendling. Större ytor kan locka fler verksamheter för sällanköpshandel till Rimbo.

Genom förbättrade kollektivtrafikförbindelser som Roslagsbanans förlängning, en direktbuss till Arlanda och uppgradering av linje 639 till stomlinje kommer göra Rimbo ännu mer attraktivt för kollektiva resor. Genom

Långsjöns strandkanter innehåller finkorniga jordarter som är mer erosions- och skredbenägna.

den stora befolkningsökningen som föreslås finns större incitament för dessa åtgärder att bli verklighet.

FÖP Rimbo föreslår ett utbyggt gång- och cykelvägnät inom tätorten. Skapas ett attraktivt och finmaskigt GC-nät uppmuntras till sådana resor.

Bevarandet av våtmarker, t.ex. Bols mossen, är positivt då våtmarker binder koldioxid.

Vallbyån

En generell utveckling av Rimbo som kommundelscentrum kommer dessutom innebära positiva effekter för omgivande landsbygd. Om fler verksamheter och serviceverksamheter etableras i Rimbo minskar behovet av längre pendling till andra orter.

Utvecklingen har dock vissa negativa aspekter, som lyfts i miljökonsekvensbeskrivningen (VOS, 2023). Exploateringen av skogsmark är negativt ut klimatsynpunkt eftersom skogen binder kol när den växer. Överlag beskrivs dock utvecklingen som bättre än nollalternativet, dvs om FÖP Rimbo inte antas och den gamla FÖP Rimbo fortsatt skulle gälla (se miljökonsekvensbeskrivning, VOS, 2023). Generellt innebär även ett stort antal nya byggnader en stor klimatpåverkan genom uttag av naturresurser.

Klimatrelaterade risker

Klimatet är under förändring och kommer framöver successivt bli allt våtare och varmare. Regionalt visar SMHI:s klimatanalys för Stockholms län (Framtidsklimat i Stockholms län – enligt RCP-scenarier) en ökning av årsmedeltemperaturen med 3–5 grader mot slutet av århundrandet och en 20–30 % ökning både av årsmedelnederbörden och förekomsten av kraftiga regn och skyfall. Klimatförändringarna innebär bland annat en ökad risk för översvämningar, ras, skred och erosion, som kan ge stora konsekvenser i samhället. Det handlar både om ökat slitage och skador på bebyggelse och personskador samt att samhällsviktiga funktioner kan slås ur spel.

Det är viktigt att inkludera klimatfrågorna i den fysiska planeringen. Det är även ett lagkrav sedan augusti 2018 att kommuner i översiktsplanen ska redogöra för hur de planerar att hantera risker för den byggda miljön till följd av klimatrelaterade orsaker som översvämningar, ras,

skred och erosion. Både risker som kommer av dagens klimat och framtida ökade risker då klimatet förändras behöver tas upp.

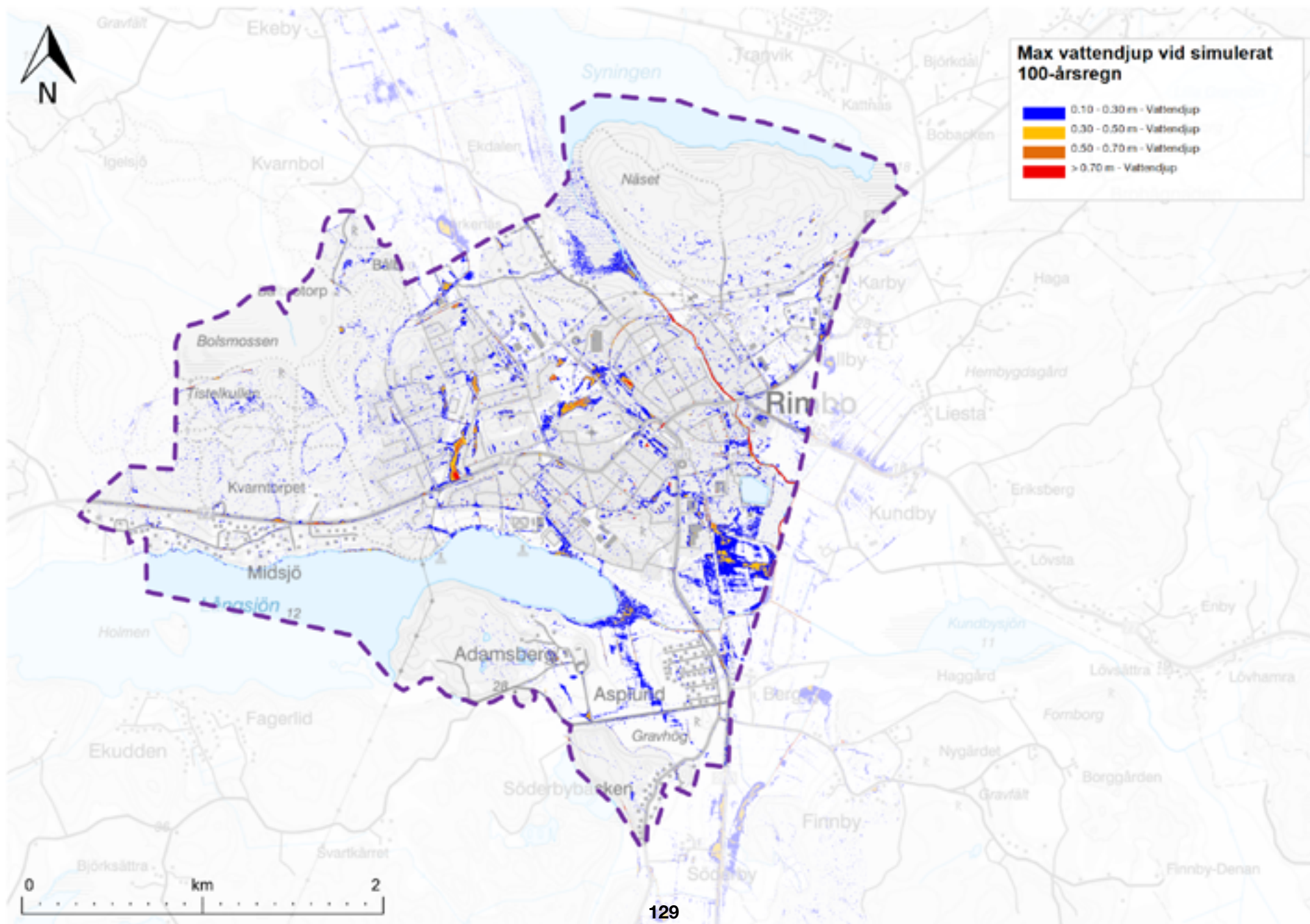
Delar av Rimbo består av oexploaterade skogsområden, jordbruksmark och sjöar samt våtmarksområden och sumpskogar. Dagens översvämningrisker till följd av stora vattenansamlingar i lågpunkter i bebyggda områden är över lag begränsade. Dock finns vissa risker kopplat till översvämning av sjöar och vattendrag. Till exempel visar dagvattenutredningen (WSP 2023) att eventuella stigande vattennivåer i Långsjön riskerar att påverka utbyggnadsområdet Adamsberg på grund av områdets flacka karaktär. I övrigt kan parkmiljöer inom befintlig bebyggelse längs Långsjöns strand påverkas.

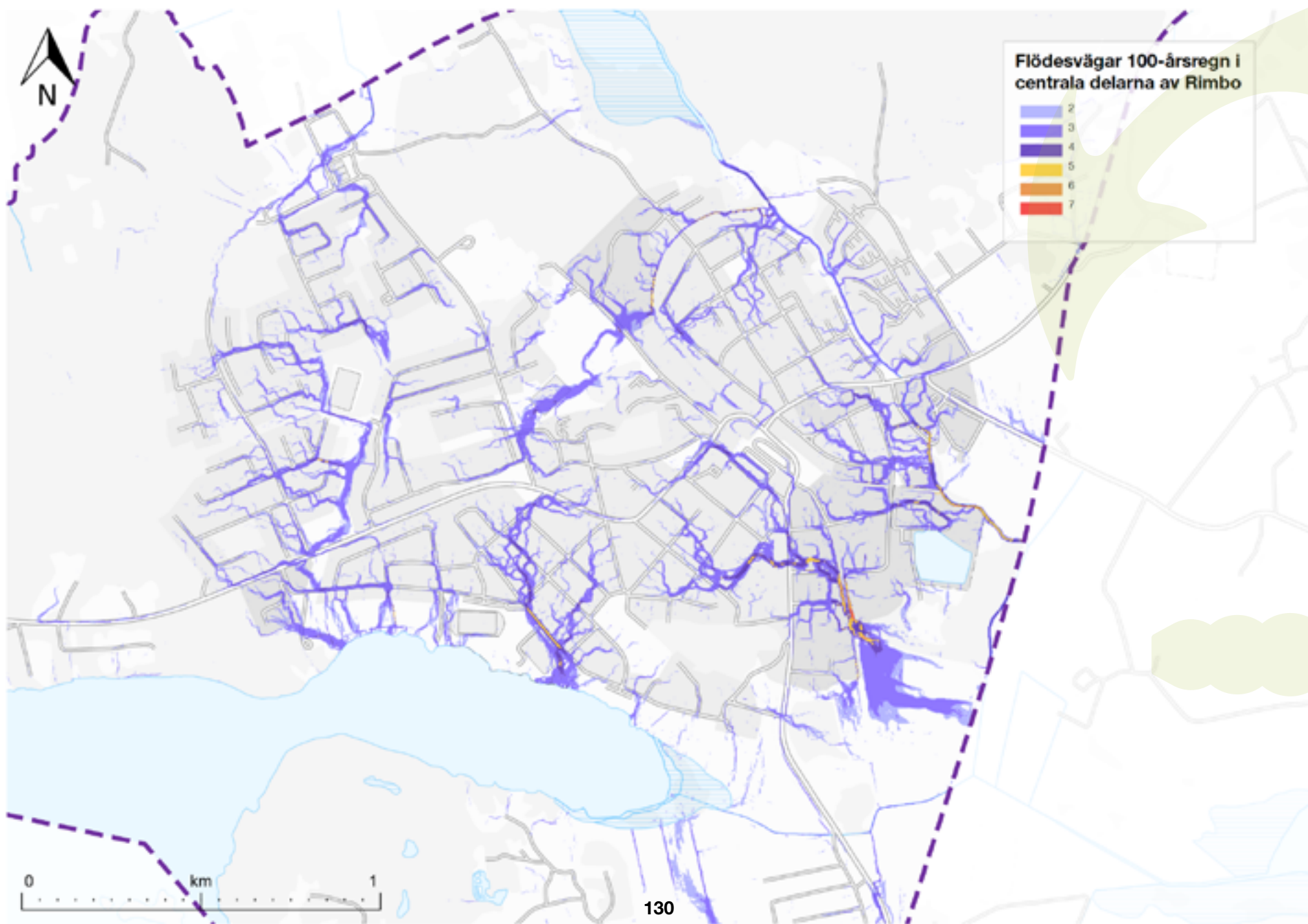
Byggnation bör undvikas inom det område som utgör sjöns svämplan, se även Vattenvårdsområden i kapitlet Mark- och vattenanvändning.

Erosions- och skredbenägenheten i området bedöms generellt som liten, men finkorniga jordarter längs med Långsjöns och Syningens strandkanter förekommer. Enligt SGU:s jordartskarta utgörs de övre jordlagren inom det för planen aktuella området i huvudsak av lera (postglacial och glacial) men även kärrtorv och sandmorän förekommer. Terrängen är småbruten med omväxlande relativt plana ler- och myrområden och kullar med morän och berg i dagen. Flera sjöar och vattendrag finns inom området. Planområdet ligger under högsta kustlinjen och delar av sedimenten har avsatts vid förhållanden med

Vallbyån med trädbevuxna strandkanter

brackvatten, varför kvicklera kan förekomma. Kvicklera är leror där saltjoner som binder samman lerpartiklarna kan urlakas och därmed göra dem instabila vid höga vattenhalter. Även organiska avlagringar eller sulfider kan bidra till detta under vissa förhållanden. I händelse av ett initialskred inom området med kvicklera kan detta fortplantas och utvecklas vidare till omfattande skredolyckor.

Utveckling

Planförslaget medför att en del av Rimbos oexploaterade grönytor omvandlas och att andelen hårdgjorda ytor ökar. Det orsakar en ökad ytavrinning och ett behov av lokala lösningar för fördröjning och rening av dagvatten. De klimatförändringar som är att vänta i form av ökad nederbörd och risk för översvämningar gör det än viktigare att avsätta ytor för att omhänderta stora vattenflöden samt se över strandzoner som kan översvämmas av sjöar och vattendrag.

En skyfallskartering för befintlig och planerad ny markanvändning har tagits fram i syfte att identifiera områden som riskeras översvämmas vid kraftiga skyfall (WSP, 2019 och 2023). Skyfallskarteringen har utförts med ett 100-årsregn med 30 minuters varaktighet och en klimatfaktor på 1,25, det vill säga en ökning med 25 % mot nuvarande nederbördsförhållanden. Det motsvarar enligt dagens klimatscenarier ett skyfall i ett klimat som kan tänkas råda år 2100. Skyfallskartering har även utförts för ett intensivare regn motsvarande ett 500-årsregn med 30 minuters varaktighet och en klimatfaktor på 1,25.

Skyfallskarteringen visar att planförslaget medför en ökad översvämningsrisk i områden som exploateras från att tidigare varit skogs- och grönområden, framför allt i lägre belägna delar av de olika utvecklingsområdena. I

den uppdaterade dagvattenutredningen har även skyfallsutredningen kompletterats. Ytor som bedömts som lämpliga att använda för utjämning och fördröjning av flöden redovisas i dagvattenutredningen (WSP 2023). Några av ytorna kan tillåtas översvämmas vid skyfall. Ytor som avsätts för att hantera dagvatten kan med fördel utformas för att ge andra värden i området, till exempel för rekreation och biologisk mångfald. Placering och utformning av ytorna behöver utredas vidare i den fortsatta planeringen.

En välplanerad grönstruktur bidrar till att hantera ökad nederbörd och ger också en avkylande effekt i ett varmare klimat. Genom att göra strandzonerna längs sjöar och vattendrag mer naturliga kan dagens översvämningsrisker motverkas. Ny bebyggelse ska placeras och utformas på sådant sätt att den inte riskerar att skadas av översvämning, vilket är särskilt viktigt för de byggnader som ska nyttjas av samhällsviktig verksamhet.

Riktlinjer

- Integrera grönska och översvämningsytor i identifierade riskområden så att ökade nederbörds mängder kan omhändertas inom planområdet. Detta ger också temperaturreglerande effekter.
- Identifiera lämpliga ytliga rinnvägar för att leda bort vatten vid skyfall till översvämningsytor eller recipient.
- Hantera risken för radon, skred, ras och erosion samt föroreningar i mark och grundvatten tidigt i planeringen. En bedömning avseende riskerna ska göras i samtliga planer.

- Ny bebyggelse ska placeras och utformas på sådant sätt att den inte riskerar att skadas av översvämning, vilket är särskilt viktigt för samhällsviktig verksamhet.

Farligt gods

Väg 77 och väg 280 är rekommenderade primära transportleder för farligt gods som går rakt genom Rimbo centrum och angränsande bostadsbebyggelse. Längs dessa vägar råder nybyggnadsförbud på grund av farligt gods.

De målpunkter som tar emot leveranser av farligt gods inom planområdet är de två bensinstationer som finns i Rimbo tätort, längs med väg 77 och i korsningen mellan väg 77 och 280. Vidare finns Swerocks bergtäkt utanför planområdet för fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo. Bergtäkten utgör ytterligare en målpunkt för transport av farligt gods. Med anledning av att de primära transportvägarna för farligt gods går genom planområdet idag går det inte att utesluta att vissa av transportererna med farligt gods, som har bergtäkten som målpunkt, även passerar genom Rimbo.

De föreslagna nya sträckningarna för väg 77 och väg 280 som Trafikverket håller på att utreda, leder även till att de utpekade lederna för transport av farligt gods kommer ändras. Detta är positivt då transportleder för farligt gods bör undvikas inom tätorten för att minska risken för människors hälsa och miljön. Flytten av vägarna och transport av farligt gods är även en förutsättning för önskad utveckling av centrum. För alternativ centrumutveckling och utbyggnadsordning, läs mer under rubriken Genomförande.

Även efter en föreslagen flytt av väg 77 och väg 280 kommer det gå en viss mängd transport med farligt gods

genom Rimbo, främst till de målpunkter som finns inom planområdet.

Riskanalys ska göras om 150 meter inte kan hållas. Utanför 75 meter från en väg, där det transporteras farligt gods, är det normalt sett lämpligt med bostäder. Mellan 75–150 meter behöver det vanligtvis inte tas fram någon riskutredning. Inom detta skyddsavstånd räcker det ofta att beskriva avståndet till vägen för att Länsstyrelsen ska anse att riskerna har blivit beaktade.

Länsstyrelsen anser att det, för de flesta sekundära leder, behöver finnas ett bebyggelsefritt skyddsavstånd på minst 25 meter mellan vägen och markanvändning bostäder (B), centrum (C), vård (D), handel (H), friluftsliv och camping (N), tillfällig vistelse (O), besöksanläggningar (R), skola (S) och kontor (K).

Riktlinjer

- Primära leder för farligt gods ska flyttas ut ur Rimbo och sekundära leder ska utredas för målpunkter som kvarstår.
- Verksamheter som tar emot farligt gods bör flytta ut ur centrala Rimbo.
- Följ länsstyrelsens rekommendationer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods
- Räddningsvägar och ny plats för brandstationen ses över i samarbete med räddningstjänsten.
- Hänsyn ska tas till vattenskyddsområdet vid omledning av farligt gods.

En återvinningsstation

Miljö- och hälsostörande verksamheter samt markföroreningar

Inom området finns flera miljöstörande verksamheter, bland annat den tillståndspliktiga verksamheten vid Rimbo avloppsreningsverk. Det finns anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter som till exempel bensinstationer och företag som hanterar kemikalier.

Befintliga och tidigare verksamheter i Rimbo gör att det finns potentiellt förorenade områden. Dessa områden har identifierats av Länsstyrelsen enligt en metodik för inventering som kallas för MIFO. De potentiellt förorenade områden resulteras sedan i en riskklassning. Flest identifierade områden finns i centrum, med omkringliggande verksamhetsområden varav ett flertal ännu inte är

riskklassade. I nuläget finns det ett område i Rimbo som är klassat som stor risk att området är förorenat och sex områden som är klassade med måttlig risk. Två områden har redan blivit åtgärdade.

Den önskade utvecklingen av centrum innebär att delar av befintligt verksamhetsområde öster om centrum omvandlas till mångfunktionell bebyggelse med bland annat bostäder och service. Det innebär i sin tur att befintliga verksamheter som drivmedelsförsäljning och annan miljöfarlig verksamhet flyttas till annan plats som är bättre lämpad. Innan utveckling kan ske i ett potentiellt förorenat område ska riskerna för föroreningar undersökas och sanering utföras vid behov.

En utredning har tagits fram för att fastställa skyddsavstånd och åtgärder för att minska störningarna från Rimbo avloppsreningsverk (Sweco Environment, 2020). Utredningen visar att tydlig lukt från avloppsreningsverket ställvis kan förekomma över 900 meter från anläggningen, och att åtgärder krävs om bostäder och verksamheter ska kunna etableras närmare anläggningen. Vidare har utredningen belyst de luktkällor som behöver åtgärdas, hur de kan åtgärdas och vad kostnaderna för dessa uppgår till. De fyra olika scenarierna som beräknats ger olika resultat för hur nära bostäder kan byggas. Lukt kan uppstå under både normaldrift och driftstörningar och bostäder på kortare avstånd än rekommenderat bör därför undvikas.

Förutom luktåtgärder föreslås också att en väg anläggs för tung trafik rakt österut från reningsverket som ansluter mot ny sträckning av väg 77.

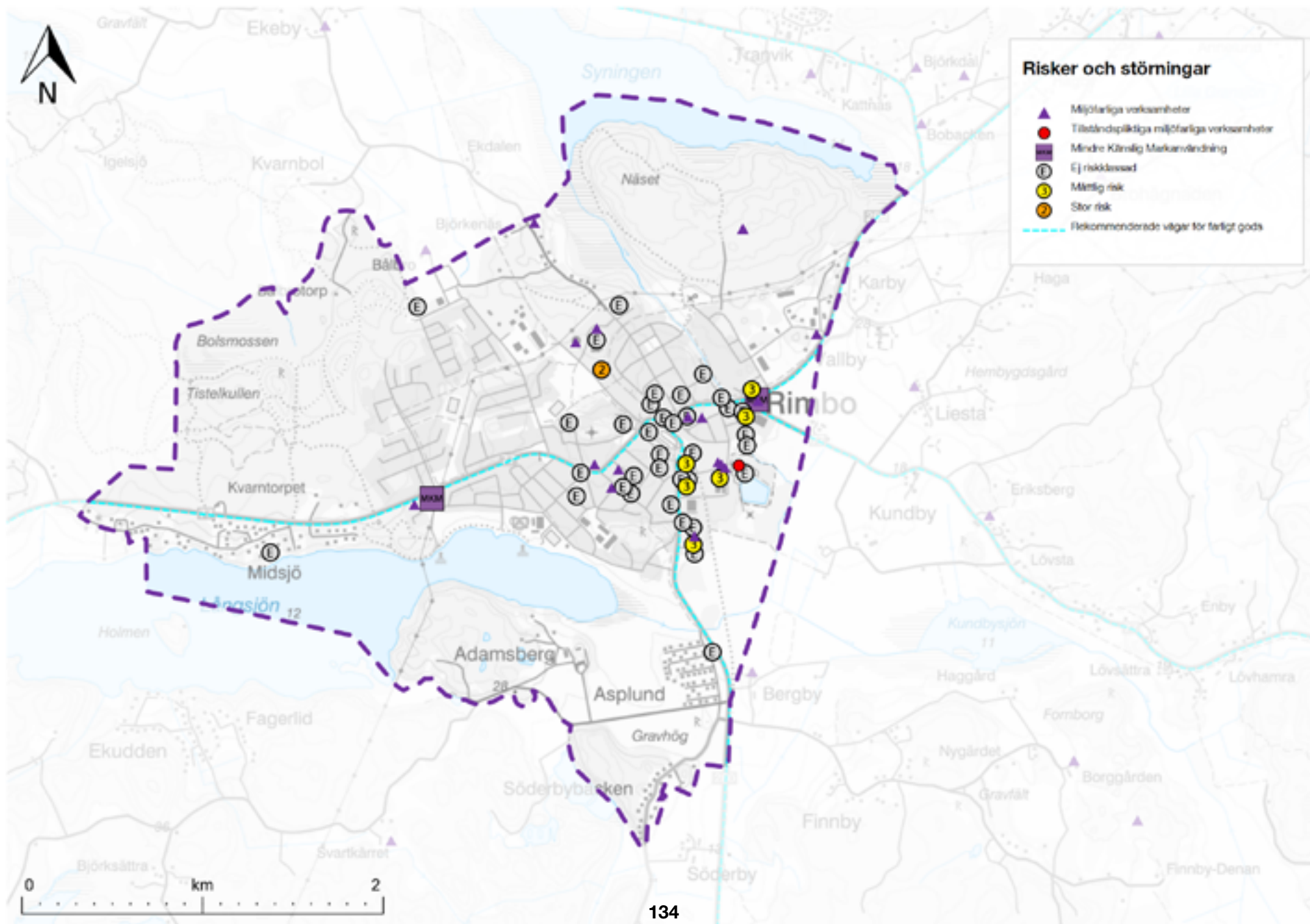
Riktlinjer

- Utför riskanalyser vid planläggning invid väg 77 och väg 280 eller i närheten av verksamheter med behov av skyddsavstånd.
- Planera och verka för att omvandla centralt belägna miljö- och hälsofarliga verksamheter till annan markanvändning.
- Planera nya verksamhetsområden på behörigt avstånd från bostadsområden, förskolor och skolor samt parker och rekreationsområden.

- Tillåt inte ny bostadsbebyggelse, eller annan känslig markanvändning, inom skyddsavstånd från Rimbo avloppsreningsverk.
- Utför ny bebyggelse radonsäkert om inte särskild utredning visar att annan grundläggning är lämplig.
- Behovet av fler upplagsytor för omhändertagande av snömassor, ris från röjningsarbeten med mera kommer öka i samband med att Rimbo växer. Lämpliga ytor behöver säkerställas i samband med planläggning.

En större tvättverksamhet i Rimbo.

GENOMFÖRANDE OCH KONSEKVENSER

Genomförande

Fördjupningen av översiktsplanen för Rimbo anger en övergripande och långsiktig utvecklingsinriktning för användningen av mark och vatten i Rimbo tätort. Planen ska vara vägledande för kommande detaljplanering. Planen tar sikte på år 2050 vilket innebär att den föreslagna utvecklingen kan komma att ske under lång tid. I och med att planen anger en långsiktig utveckling är det viktigt att kontinuerligt följa upp behovet av antalet bostäder, vilken hustyp samt vilken upplåtelseform som det finns behov av i kommande uppdatering av bostadsförsörjningsstrategin respektive översiktsplanen.

Mark- och vattenanvändningskartan anger i stora drag inriktningen för markanvändningen i Rimbo. En stor del av Rimbo tätort föreslås vara oförändrad i planen. Oförändrad markanvändning innebär att det kan ske viss utveckling inom angiven kategori utifrån dagens markanvändning. Den utveckling som sker ska i hög grad anpassas till omgivningen och den befintliga användningen av marken. Områdena som föreslås utvecklas med nya bostäder och verksamheter i planen ligger dels i centrum, dels inom Rimbo tätort och dels i anslutning till Rimbo tätort i tidigare oexploaterad mark.

Under den kommande 30-årsperioden finns en målsättning att bygga upp till 2000 bostäder inom Rimbo tätort. Det innebär en utbyggnadstakt på ungefär 70 bostäder/år fram till 2050. Antalet bostäder som anges utgör en planeringsmässig höjd som i samband med detaljplanläggning utreds noggrannare. Vid kommande planering är det viktigt att tidigt avgöra vilka utredningar som måste genomföras för att underlätta detaljplanläggningen.

Beroenden och samband

När Rimbo utvecklas är det viktigt att offentlig service, infrastruktur och tekniska lösningar tillkommer parallellt med nya bostäder och verksamheter. Investeringar i vatten- och avlopp, förskolor/skolor, gator och annan övergripande infrastruktur innebär kostnader som måste finansieras. För en ekonomiskt hållbar utveckling är det

viktigt att behoven av nödvändig infrastruktur tydliggörs tidigt i planeringen och ses i ett övergripande och långsiktigt perspektiv.

Transportinfrastruktur

Utvecklingen av Rimbo är beroende av att väg 77 och väg 280 lokaliserar utanför Rimbo tätort. Då en betydande andel genomfartstrafik med tung trafik och farligt

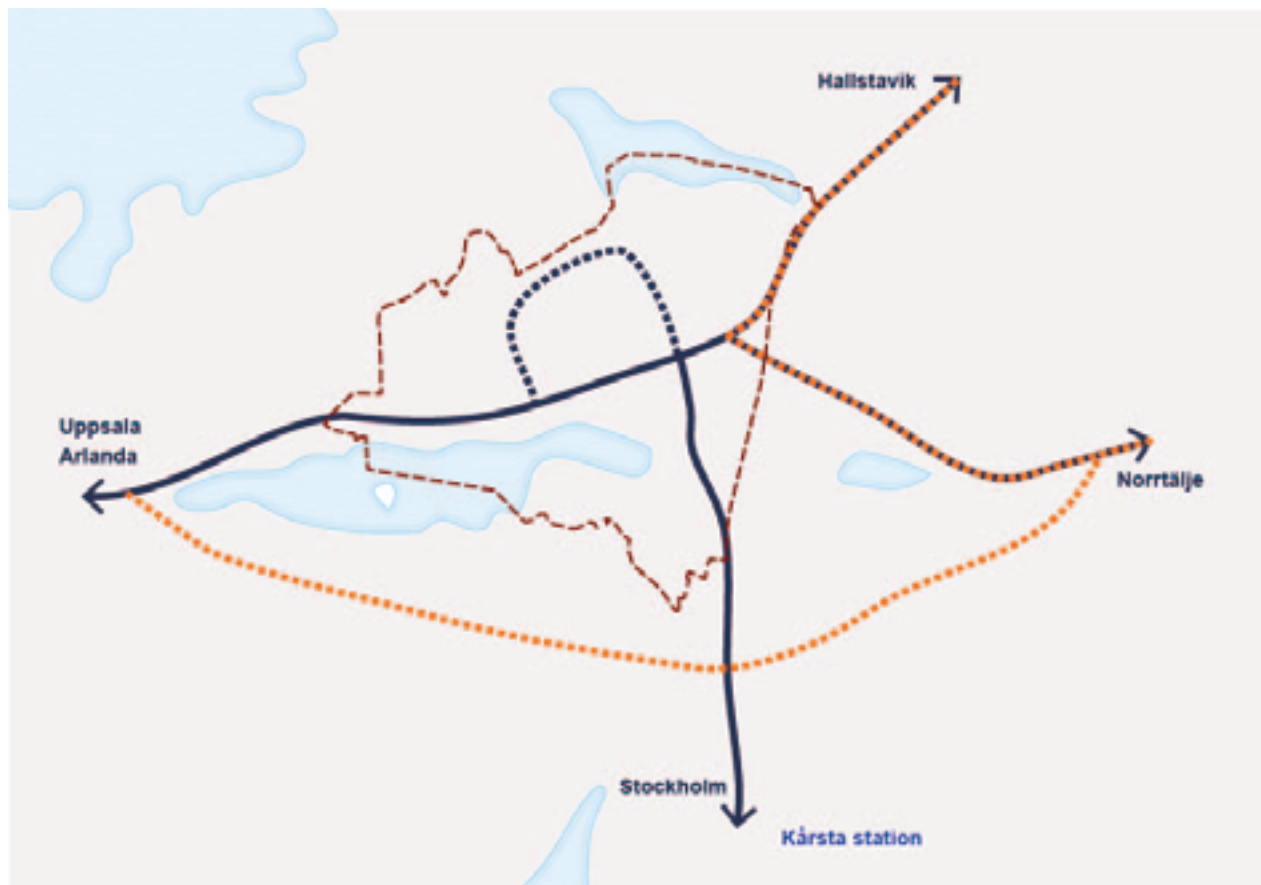

Ny väg 77 mot trafikplats Ledinge enligt Trafikverkets alternativ (orange): Den delregionala trafiken från väg 77 ligger kvar genom Rimbo. Från väg 280 ligger farligt gods och regional trafik kvar genom Rimbo, vilket innebär att en centrumutveckling försvåras.

gods trafikerar båda vägarna innebär detta krav på ett skyddsavstånd på varje sida om vägen vilket begränsar utvecklingsmöjligheterna i Rimbo. Vägarna skapar även en otrygg trafikmiljö och det är svårt att genomföra tillräckligt med åtgärder för att minska barriäreffekten och skapa en säkrare trafikmiljö när vägarna är kvar i nuvarande utformning. Utvecklingen av Rimbo centrum är även beroende av en omlokalisering av dessa vägar för att utveckla stadskvarter i enlighet med fördjupningen av översiktsplanens vision.

För att kunna dra nytta av en omdragning av väg 77 bör flera alternativ beaktas. Väg 77 har en betydande delregional trafik som passerar Rimbo. För att minska den typen av genomfartstrafik behöver en ny väg 77 innebära en tidsvinst för dessa resenärer. Därför förordar kommunen att väg 77 dras till trafikplats Rösa på E18 i stället för trafikplats Ledinge som Trafikverket valt att gå vidare med.

Om bara väg 77 flyttas ut och väg 280 är kvar i nuvarande sträckning kommer farligt gods och annan tung trafik fortsätta passera Rimbo centrum eftersom väg 280 är en viktig förbindelselänk i nord-sydlig riktning. Om väg 280 inte flyttas till ett nytt läge utanför Rimbo är det särskilt nödvändigt att väg 77 dras till trafikplats Rösa. Godstrafik i både nord-sydlig riktning och nord-västlig riktning kan då nyttja väg 77 förbi Rimbo via anslutningen i Kundby. Ytterligare ett scenario är att rekommenderad farligt godsled pekas ut via väg 76 förbi Norrtälje och via väg 282 via Almunge och Edsbro, vilket inte innebär någon längre körsträcka för denna trafik än dagens sträckning genom Rimbo.

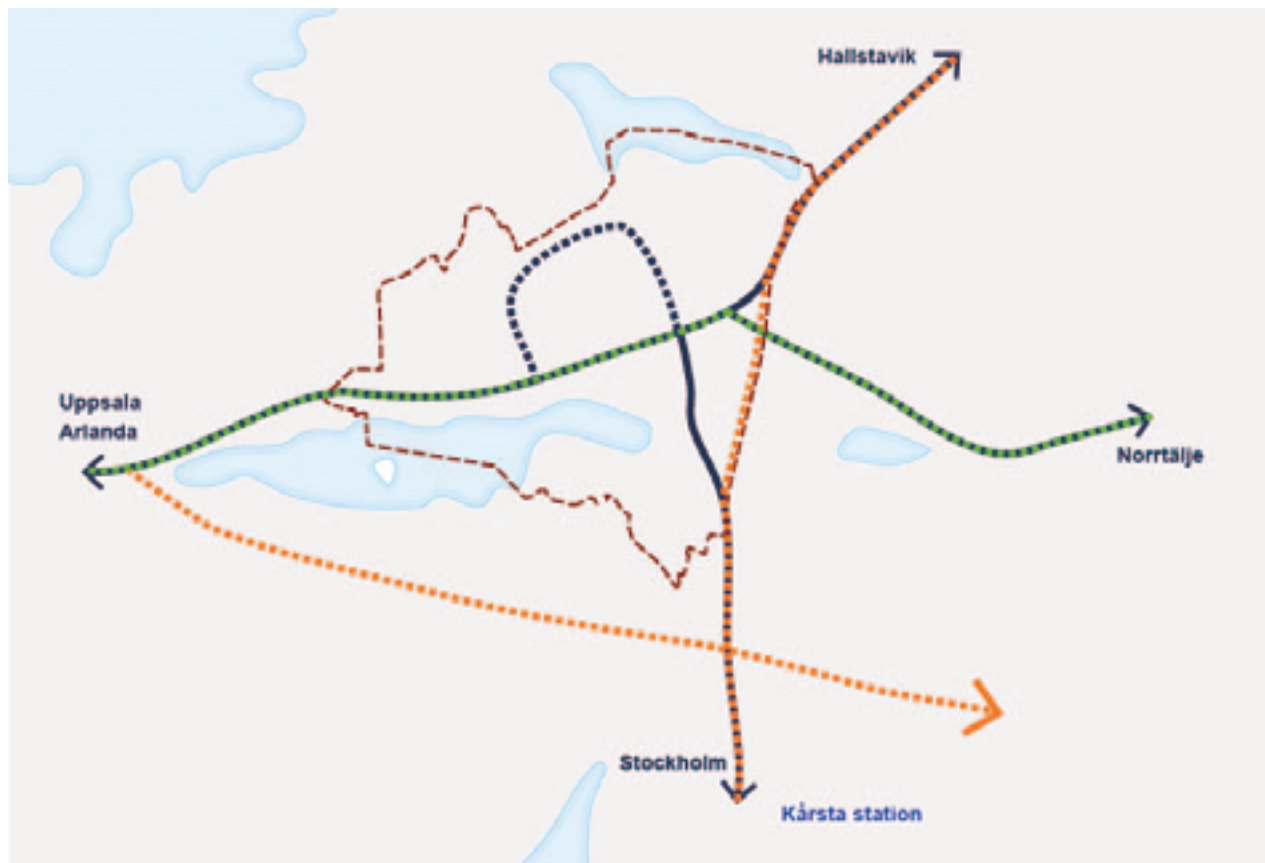

Om ny väg 77 (orange) dras mot trafikplats Rösa istället för trafikplats Ledinge gynnas långväga godstrafik och delregional trafik. Med en anslutning i Kundby utgör en sådan sträckning av väg 77 också en lösning för farligt gods på väg 280 att köra runt Rimbo, vilket möjliggör en centrumutveckling.

Teknisk försörjning

Tillräcklig kapacitet för att ta emot avloppsvatten och septicslam från bostäder och verksamheter är en förutsättning för utvecklingen i Rimbo. Bedömningen är att kapaciteten kommer slå i taket någon gång under utbyggnadssteg 3. Utvecklingen av Rimbo centrum är

även beroende av att åtgärder genomförs som minskar luftspridningen från reningsverket. Läs mer under Mark och vatten, Tekniska anläggningar.

Ny väg 77 (orange) enligt Trafikverkets alternativ i kombination med ny väg 280. Farlig godstrafik och långväga trafik i nord och sydlig relation kan flyttas utanför tätorten, vilket avlastar centrum och möjliggör en centrumutveckling.

Kommunalt huvudmannaskap

I plan- och bygglagen är utgångspunkten att kommunen ska vara huvudman för allmänna platser, till exempel vägar och grönområden. Om det finns särskilda skäl för det kan kommunen bestämma att det ska vara enskilt huvudmannaskap (plan och bygglagen 4 kap 7§). De särskilda skälen är av stor betydelse och måste motiveras samt anges i planbeskrivningen. Det finns flera faktorer

som spelar in när det kommer till de särskilda skälen. Lantmäteriet har gjort en genomlysning av praxis för huvudmannaskap där fyra huvudskäl för enskilt huvudmannaskap kan utläsas.

- Kommunen har av tradition haft enskilt huvudmannaskap

- Det finns angränsande områden med enskilt huvudmannaskap
- Området har fortsatt "karaktär av fritidsbebyggelse"
- Kommunen strävar efter att bidra till den enskilda väghållningen så som gratis mark och driftsbidrag

Den sammanhängande befintliga bebyggelsen i Rimbo har idag kommunalt huvudmannaskap. Midsjö och Asplund som ligger i anslutning till tätorten har enskilt huvudmannaskap. Utvecklingen av tätorten innebär generellt sett en utökning av området för kommunalt huvudmannaskap, om det inte finns särskilda skäl för ett enskilt huvudmannaskap. Detta ska i så fall utredas i samband med planläggning. De utvecklingsområden som detta framför allt kan behöva ses över är Kvarntorp i anslutning till Midsjö och Adamsberg i anslutning till Asplund.

Utbyggnadsordning

För att utvecklingen av Rimbo ska ske hållbart på kort- och långsikt måste det finnas en plan för i vilken ordning utvecklingen ska ske. En utbyggnadsordning gör det möjligt att tidigt i planeringen av nya bostäder tydliggöra behovet av offentlig service, infrastruktur och teknisk försörjning. Det finns mycket som kan påverka genomförandet av planen och i vilken ordning genomförandet sker. Privata markägare bestämmer själva om och när de vill utveckla sina fastigheter. En del projekt genererar intäkter medan andra projekt innebär investeringar. Det måste finnas en balans mellan projekten som kostar och projekten som ger intäkter. En förutsättning för att skapa balans är att det finns kunskap om vad som kostar och när kostnaderna kan uppkomma, till exempel behovet av en ny förskola eller investeringar i VA-nätet.

Utbyggnadsordningen utgår från antaganden om följande begränsningar som påverkar hur tätorten kan byggas ut över tid:

- Omdragning av väg 77 och väg 280
- Övertagande av väghållaransvar.
- Omlokalisering av farligt gods utanför tätorten
- Reningsverkets lukt- och kapacitetsåtgärder
- Kraftledningsflytt
- Roslagsbanan

Väg 280 och 77 behöver dras om för att möjliggöra utvecklingen i Rimbo centrum.

Steg 1

Inom steg 1 startas i utvecklingen av Rimbo centrum **1** enligt utvecklingsförslaget. I ett första skede kan den utveckling som inte är beroende av större övergripande åtgärder ske. Det rör sig om viss upprustning av offentliga platser i centrum, så som gågatan, Köpmannagatan och torget. Centralvägen från Köpmannagatan till Minervavägen kan omdanas med trädplanteringar och utredas om kantstensparkeringar är möjligt. En ny parkering kan iordningställas strax öster om väg 280 i närheten av det planerade nya resecentrumet. En flytt av busstationen kan förberedas genom att ta fram en ny detaljplan för området.

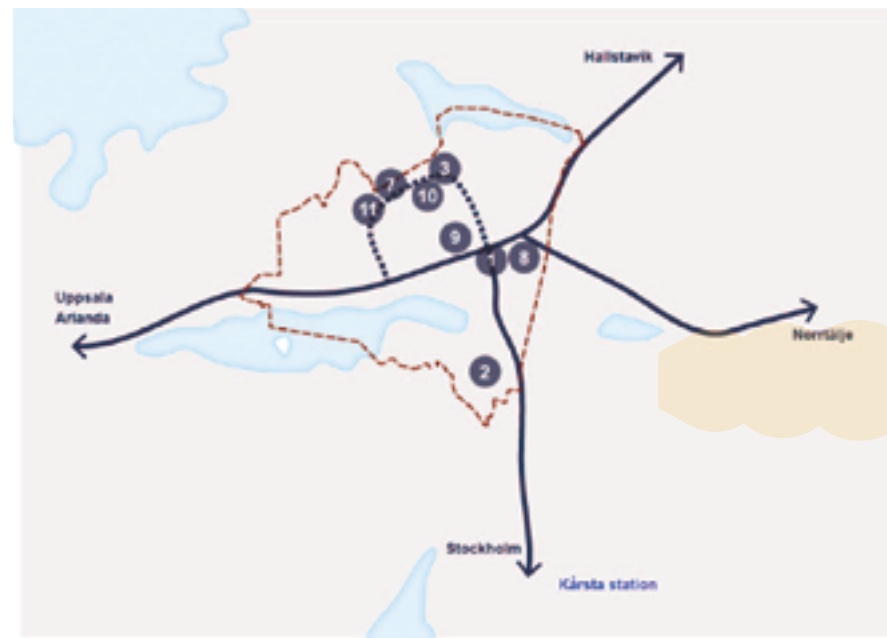
I samband med att nya parkeringsplatser säkerställs möjliggörs att ett centrumkvarter bebyggs. Uppskatt-

ningsvis kan en förtätning på cirka 50 bostäder möjliggöras inom kvarteren mellan Uppsalavägen och De Gamlas väg (fd. Industrivägen) på initiativ av fastighetsägarna. Detta kvarter ligger utanför skydds-zonen från väg 280 respektive väg 77. Ny förskola i del av nuvarande Skarsjöparken kan också detaljplaneras och byggas ut.

I andra delar av tätorten byggs Västertorpsskogen, **11** Bålbroskogen **10** och Marknadshagen **9** med ett tillskott på cirka 550 bostäder samt förskola. Bålbros Norra **7** utvecklas med anläggningar för sport och fritid samt kolonilotter. Småhusbebyggelse i Drakberget **3** utvecklas med cirka 30 bostäder. Utvecklingen i Adamsberg **2** påbörjas med cirka 150 bostäder.

Centrumutveckling enligt steg 1

Karta utbyggnadsområden steg 1

Steg 2

Rimbo centrum ① kan fortsätta utvecklas enligt utvecklingsförslagets steg 2 i samband med att väg 77 får en omdragning utanför tätorten. En gradvis omvandling av befintlig väg 77 till stadsgata möjliggörs genom detta. Förutsättning för att omvandla väg 77 till stadsgata är att kommunen tar över väghållaransvaret för vägen från Trafikverket. Gatan kan då utformas med smalare körfält och fler korsningar som ger lägre hastighet, mindre buller och ökad trafiksäkerhet. Mer utrymme ger plats för gångbana och cykelbana som förbättrar framkomlighet för gående och cyklister. Kvarteret bakom gamla stationshuset kan planeras och bebyggas, liksom nya resecentrumområdet, vilket möjliggör en flytt av busstationen. Dessa åtgärder möjliggör en utbyggnad med cirka 100 bostäder främst flerbostadshus i Rimbo centrum.

Centrumutveckling enligt steg 2

När den tunga trafiken fördelas om till nya väg 77 utanför Rimbo kan även Kvarntorp ④ börja utvecklas. En viss bullerpåverkan återstår om genomfartstrafiken med pendling mot Norrtälje kvarstår, beroende på val av vägkorridor. Detta påverkar antalet bostäder i ett spann mellan 200 och 400 småhus i olika former. Förskola byggs i Kvarntorp. Kvarntorp bör planeras i sin helhet i form av ett program på grund av områdets storlek och komplexitet.

Fortsatt utbyggnad sker av Drakberget ③ och Bålbro Norra ① i den mån de inte är färdigställda. En fortsatt utbyggnad sker också i Adamsberg med cirka 200 bostäder. ②

Karta utbyggnadsområden steg 2

Steg 3

En omdragning av den tunga trafiken och farligt gods på väg 280 utanför centrum skapar förutsättningar att utveckla flera centrumkvarter enligt steg 3 i utvecklingsförslaget för Rimbo centrum. Detta möjliggör för en utbyggnad av ytterligare 100 bostäder i Rimbo centrum.

1 I samband med detta behöver en bensinstation omlokaliseras till lämplig plats i anslutning till nya väg 77/280.

6

Centrumkorsningen anpassas så att den samspelar bättre med den förändrade trafikeringen. Banvallarna norr och söder/österut från centrum kan omvandlas till fungerande gång- och cykelstråk. Norrut kan det ansluta till befintlig gång- och cykelväg, och österut till Finstavägen. De vägar som tidigare fungerat som genomfartsleder

genom centrum kan omvandlas till stadsgator med lägre hastighet i anslutning till de kvarter som utvecklas. Den sista länken av Köpmannagatan som grön gångata och koppling mellan Järnvägsparken och nya resecentrum kan färdigställas.

Fortsatt planering och utbyggnad Adamsberg 2 kan ske med cirka 200 bostäder. När kraftledningen genom Rimbo har flyttats utanför tätorten kan ytterligare bebyggelse utvecklas i Sandbanken Norra 6 och Bålbro södra 5 med sammanlagt cirka 50 bostäder i form av småhus och mindre flerbostadshus.

Centrumutveckling enligt steg 3

Karta utbyggnadsområden steg 3

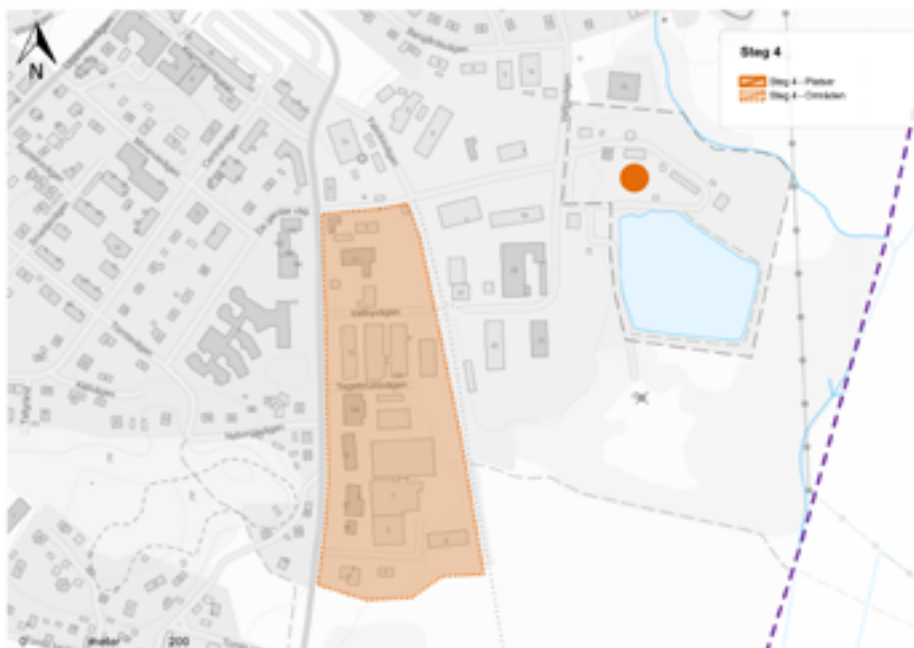
Steg 4

Utveckling av nytt reningsverk i Norrtälje stad innebär en omfördelning av slammottagningen som öppnar upp för ytterligare bostäder i Rimbo. Åtgärder i Rimbo avloppsreningsverk möjliggör en stadsutveckling i kvarteren närmast Västra Stockholmsvägen med ytterligare 100 bostäder enligt steg 4 i utvecklingsförslaget för Rimbo centrum. ① Adamsberg ② kan utvecklas med ytterligare 300 bostäder.

Beroende på den faktiska befolkningsutvecklingen och om de övriga områdena har bebyggts kan det i detta skede finnas ett behov av en eller flera nya grundskolor i Rimbo. Området bör planeras för ny grundskola samt

idrottshall om behov finns. Ny verksamhetsmark ③ behöver säkerställas för att möjliggöra stadsutveckling i detta område. Lämpliga platser för verksamheter kan finnas i anslutning till nya väg 77/280 söder om Rimbo.

Fortsatt planering och utbyggnad Adamsberg kan ske med cirka 200 bostäder. ②

Centrumutveckling enligt steg 4

Karta utbyggnadsområden steg 4

Steg 5

Vid en framtida förlängning av Roslagsbanan till Rimbo behöver resecentrumområdet anpassas för alla trafikslag. Ett perrongområde tillkommer och parkeringsmöjligheter behöver säkerställas i anslutning till detta. Nuvarande Fabriksgatan kommer att klippas av järnvägen, vilket innebär att tillfartstrafik till verksamhetsområdet ⑥ närmast reningsverket behöver anordnas i anslutning till banvallen. Centrum ① utvecklas med ytterligare 150 bostäder. Fortsatt utveckling sker i Adamsberg med cirka 250 bostäder. ②

Centrumutveckling enligt steg 5

Karta utbyggnadsområden steg 5

Miljökonsekvensbeskrivning

Syftet med den fördjupade översiktsplanen (FÖP) är att ta ett helhetsgrepp över ortens samhälls- och bebyggelseutveckling. Planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan varför en strategisk miljöbedömning genomförts och en miljökonsekvensbeskrivning tagits fram. Hela miljökonsekvensbeskrivningen finns som bilaga (VOS, Vatten och Samhällsteknik AB, 2023)

Översiktsplanen och andra kommunala dokument

Förslaget till fördjupad översiktsplan bedöms vara förenligt med Översiktsplan 2040 antagen i december 2013.

I det fortsatta arbetet måste i förekommande fall hänsyn tas till ekologiskt känsliga områden (vattenförekomster, rödlistade/fridlysta arter, sumpskogar/våtmarker och förorenade områden) inom planområdet.

Riksintressen

Riksintresset för kulturmiljö enligt 3 kap. 6 § miljöbalken bedöms påverkas i liten omfattning vad gäller föreslagna utvecklingsområden.

Strandskydd

En liten del av utvecklingsområdet Kvarntorp berör strandskydd för Långsjön och en liten del av utvecklingsområdet för Drakberget berör strandskyddet för Syningen. Det bör inte vara något problem att ta hänsyn till strandskyddet i detaljplanearbetet.

Klimatpåverkan

Den fördjupade översiktsplanen för Rimbo innehåller många bra förbättringar och bra förutsättningar för att klimatpåverkan från de som bor och verkar i Rimbo ska kunna minska eller åtminstone inte öka.

Utvecklingen har dock vissa negativa aspekter som att exploateringen av skogsmark är negativt ut klimatsynpunkt och ett stort antal nya byggnader innebär en stor klimatpåverkan genom uttag av naturresurser.

Det är särskilt viktigt att tänka på att ekosystemtjänsterna biologisk mångfald, vattenreglering, pollinering, temperaturreglering är särskilt värdefulla när klimatet succesivt blir varmare med återkommande skyfall och torrperioder.

Områden med risk för skred och erosion blir extra viktiga att undvika i framtiden med fler skyfall som medför ökade risker för detta.

Landskapsbild

Det är positivt att den framtida utvecklingen av Rimbo sker genom förtätning och i direkt anslutning till redan ianspråktagen mark, vilket i huvudsak föreslås för utvecklingsområdena (små konsekvenser och mindre/lokal betydelse).

Det är negativt för landskapsbildens stora exploateringar inom det föreslagna utvecklingsområdet Adamsberg (måttliga/små konsekvenser beroende på omfattning och lokal betydelse).

Grad av konsekvens för landskapsbild				
Mycket stora	Stora	Måttliga	Små	Positiva

Konsekvensens geografiska omfattning			
Nationell	Regional	Kommunal	Mindre/lokal

Naturmiljö

Vid exploatering av skogsområden bör i första hand skog med lågt eller visst naturvärde väljas för exploateringen. Viktigt att spridningssamband bibehålls och stärks samt att relevanta kompensationsåtgärder görs.

För utvecklingsområdena är bedömningen måttliga konsekvenser av mindre lokal betydelse.

Grad av konsekvens för naturmiljö				
Mycket stora	Stora	Måttliga	Små	Positiva

Konsekvensens geografiska omfattning			
Nationell	Regional	Kommunal	Mindre/lokal

Kulturmiljö

Sammantaget bedöms att föreslagna utvecklingsområden inte påverkar de värde-kärnor som beskrivs för riksintresset Skedviken.

Gravfälten inom området Bålbro Norra sammanfaller med områden med högt naturvärde, vilket gör att exploatering av detta område bör undvikas av både natur- och kulturmiljöskäl.

För centrala delar av Rimbo föreslås en förtätning. Förslaget innebär stor hänsyn och anpassning till de kulturhistoriska värdena i Rimbo centrum. Det omfat-

tande underlag som tagits fram för planförslaget och de anpassningar som planeras utifrån kulturmiljövärdena i Rimbo centrum bidrar till att konsekvenserna blir begränsade.

Vad gäller utvecklingsområdet Adamsberg riskerar påverkan på kulturmiljön bli måttlig om exploateringen blir större än mindre områden. Påverkan bedöms ha en lokal omfattning.

Det är generellt mycket viktigt att ny bebyggelse inom respektive utvecklingsområde anpassas vad gäller dess omfattning och utformning så att hänsyn tas till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärden på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Grad av konsekvens för kulturmiljö

Mycket stora	Stora	Måttliga	Små	Positiva
--------------	-------	----------	-----	----------

Konsekvensens geografiska omfattning

Nationell	Regional	Kommunal	Mindre/lokal
-----------	----------	----------	--------------

Rekreation och friluftsliv

Vid exploatering av utvecklingsområdena bör delar av områdena sparas för närrekreation och/eller naturpedagogik.

Grad av konsekvens för rekreation och friluftsliv

Mycket stora	Stora	Måttliga	Små	Positiva
--------------	-------	----------	-----	----------

Konsekvensens geografiska omfattning

Nationell	Regional	Kommunal	Mindre/lokal
-----------	----------	----------	--------------

Ianspråktagande av jordbruksmark

Planförslaget föreslår tre utvecklingsområden på jordbruksmark. Det är Adamsberg, Vallby Södra och ett mindre område vid Bålbro Norra. Områdena ligger i anslutning till befintlig bebyggelse i Rimbo (små konsekvenser).

Om exploateringen inom Adamsberg blir stor, bedöms konsekvenserna bli små lokalt, men måttliga och kommunala om man ser till de långsiktiga och kumulativa effekterna.

Grad av konsekvens för ianspråktagande av jordbruksmark

Mycket stora	Stora	Måttliga	Små	Positiva
--------------	-------	----------	-----	----------

Konsekvensens geografiska omfattning

Nationell	Regional	Kommunal	Mindre/lokal
-----------	----------	----------	--------------

Vattenförsörjning

Planförslagets utvecklingsområden bedöms inte påverka vattenskyddsområdet negativt eftersom de inte berör vattenskyddsområdet för reservvattentäkten vid Bergby. Hänsyn måste dock tas till grundvattenförekomsten Röåsen-Bergby inom vattenskyddsområdets tillrinningsområde vid detaljplanering för verksamheter inom utvecklingsområdet Vallby Södra (små konsekvenser).

Grad av konsekvens för vattenförsörjning

Mycket stora	Stora	Måttliga	Små	Positiva
--------------	-------	----------	-----	----------

Konsekvensens geografiska omfattning

Nationell	Regional	Kommunal	Mindre/lokal
-----------	----------	----------	--------------

Dagvatten

Dagvattnets föroreningsbelastning till recipienterna förväntas öka på grund av exploatering av skogsmark och ökad andel hårdgjorda ytor. För att hålla nere mängden föroreningar till recipienten måste dagvattnet renas och andelen hårdgjorda ytor minimeras. Vattenförekomsterna Långsjön och Syningen har dålig ekologisk status på grund av dålig status för kvalitetsfaktorn växtplankton, vilket innebär att belastningen av fosfor på dessa sjöar inte får öka för att inte strida mot icke-försämringsförbudet. Dagvattenutredningen visar på möjliga åtgärder och i det fortsatta planeringsarbetet avses åtgärder säkerställas så att berörda vatten-förekomsternas status inte påverkas negativt. Syftet är att medverka till att miljö-kvalitetsnormerna kan klaras. I planförslaget finns lämpliga ytor avsatta för rening av dagvatten.

Grad av konsekvens för dagvatten

Mycket stora	Stora	Måttliga	Små	Positiva
--------------	-------	----------	-----	----------

Konsekvensens geografiska omfattning

Nationell	Regional	Kommunal	Mindre/lokal
-----------	----------	----------	--------------

Hälsa och säkerhet

Förorenad mark

Inom utvecklingsområdena Rimbo centrum, Adamsberg, Bålbro Norra och Sandbanken Norra (kraftledningen) finns potentiellt förorenade områden. I det kommande detaljplanearbetet för dessa utvecklingsområden bör

markmiljö-undersökning göras tillsammans med geoteknisk undersökning.

Miljöfarlig verksamhet

Avloppsreningsverket är tillståndspliktigt enligt miljöbalken och berör utvecklingsområdet Rimbo centrum. Avloppsreningsverket i Rimbo orsakar luktolägenhet för omgivningen och åtgärder krävs för att bostäder ska kunna byggas enligt planförslaget i Rimbo centrum. Luktolägenheterna är möjliga att åtgärda så att bostäder kan byggas på ett avstånd av 0–100 meter från avloppsreningsverkets fastighetsgräns, beroende på riktning från verket. Kostnaden bedöms uppgå till uppemot 9,0 mnkr för scenario 4. För att klara utbyggnaden enligt planförslaget krävs åtgärder minst motsvarande scenario 3 i luktutredningen. Kostnaden för scenario 3 bedöms uppgå till 4,1 Mnkr.

I samband med detaljplanering får det utredas vilka skyddsområden som behövs mellan befintliga verksamheter inom respektive verksamhetsområde och planerade utvecklingsområden.

Hästhållning

Planerade nya områden för bostäder ligger tillräckligt långt från ridanläggningen Ridklubben Rimbo Ryttare. I de fall det finns annan hästhållning på annan plats i närheten av bostäder, vårdlokaler eller skola/förskola, bör ett skyddsavstånd hållas mellan ridverksamhet/hästhagar och bostäder/förskola.

Skred och erosion

På några platser inom utvecklingsområdena Rimbo centrum, Vallby Södra och Drakberget finns risk för skred,

ras eller erosion angivna av SGU och/eller Skogsstyrelsen.

I samband med detaljplanering bör geotekniska undersökningar göras för att få information om förutsättningarna för grundläggning och eventuell risk för skred, ras eller erosion.

Trafikbuller

Några av planerade utvecklingsområden ligger intill väg 77 och väg 280 där relativt höga ljudnivåer kan förväntas med hänsyn till att dessa vägar är genomfartsvägar i nuläget. I samband med detaljplanearbetet bör en översiktlig bullerutredning göras för att säkerställa ett tillräckligt skyddsavstånd och/eller skyddsåtgärder till den planerade järnvägen.

Trafiksäkerhet

Förslaget till ny sträckning för väg 280 och väg 77 förbi Rimbo är positivt för trafiksäkerheten i Rimbo och innebär att de befintliga genomfartsvägarna kan byggas om till stadsgator där gång- och cykeltrafik kan prioriteras. Vid planering av utvecklingsområdet Adamsberg måste särskild hänsyn tas till trafiksäkerheten med hänsyn till att området ligger intill den nya sträckningen av väg 280.

Risker

Brandstationen i Rimbo har en central placering vilket är positivt. I samband med kommande detaljplanearbete bör en riskutredning göras om bostäder planeras i närheten av bensinstationerna eller verksamheter med behov av skyddsavstånd på grund av risker.

Transporter med farligt gods

Utvecklingsområdena Vallby Södra och Adamsberg planeras intill det föreslagna nya läget för väg 280. Som underlag till detaljplanering inom dessa områden bör en riskutredning göras med hänsyn till transporter med farligt gods förbi Rimbo.

Översvämning

De flesta av föreslagna utvecklingsområden ligger på skogs eller jordbruksmark och vid exploatering av dessa områden ökar risken för översvämning. Genom att kombinera en analys av ekosystemtjänsten för markens vattenreglerande förmåga med dagvattenutredning och skyfallskartering går det att identifiera särskilt viktiga områden att genomföra åtgärder i för att reglera stora vattenflöden och samtidigt höja värdet av denna ekosystemtjänst.

Grad av konsekvens för hälsa och säkerhet

Mycket stora	Stora	Måttliga	Små	Positiva
--------------	-------	----------	-----	----------

Konsekvensens geografiska omfattning

Nationell	Regional	Kommunal	Mindre/lokal
-----------	----------	----------	--------------

Miljömål

För de flesta relevanta miljö kvalitetsmålen bedöms planförslaget i huvudsak ge en negativ påverkan. Positiva effekter är mindre näringsläckage vid exploatering på jordbruksmark och mindre läckage från förorenad mark vid eventuell sanering i samband med exploatering. Möjligheter finns att ta ytterligare hänsyn till de aktuella miljöaspekterna i kommande detaljplanearbete. Graden av påverkan kan variera men på lång sikt, ur ett hållbarhetsperspektiv och med hänsyn till att en del av påverkan är

kumulativ, bedöms påverkan som stor om exploateringen blir omfattande.

Grad av konsekvens för miljömål

Mycket stora	Stora	Måttliga	Små	Positiva
--------------	-------	----------	-----	----------

Konsekvensens geografiska omfattning

Nationell	Regional	Kommunal	Mindre/lokal
-----------	----------	----------	--------------

Betydande miljöpåverkan och samlad bedömning

Det är positivt att planförslaget föreslår en utveckling av redan ianspråktaga ytor och avsätter mark för dagvattenhantering och rekreation/friluftsliv samt tar hänsyn och värnar om kulturmiljön, ekosystemtjänster och grön infrastruktur.

Planförslaget bedöms trots hänsynstagande orsaka betydande miljöpåverkan av följande skäl;

- Påverkan på naturmiljön och ekosystemtjänster med hänsyn till exploatering av naturmark inom utvecklingsområdena Kvarntorp, Drakberget, Bålbro Norra och Adamsberg.
- Påverkan på kulturmiljön och landskapsbilden samt ianspråktagande av jordbruksmark med hänsyn till exploatering inom området Adamsberg.
- Generell påverkan på vattenmiljön med hänsyn till ökad dagvattenavrinning trots rening.

Konsekvenserna bedöms som måttliga och möjligheter finns att ta ytterligare miljöhänsyn i det kommande detaljplanearbetet, vilket bör göras. Det är även dessa

Andelen hårdgjorda ytor behöver minimeras för att hålla nere föroreningar via dagvattnet till recipienter.

frågor som kommunen bör lägga särskild vikt vid i kommande uppföljning för utvecklingsområdena.

Järnvägsparken i Rimbo

Läs mer på **norrtalje.se**

KONTAKTUPPGIFTER

Norrtälje kommun
Box: 800, 761 28 Norrtälje
Telefon: 0176-710 00
E-post: kontaktcenter@norrtalje.se

norrtalje.se

